

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

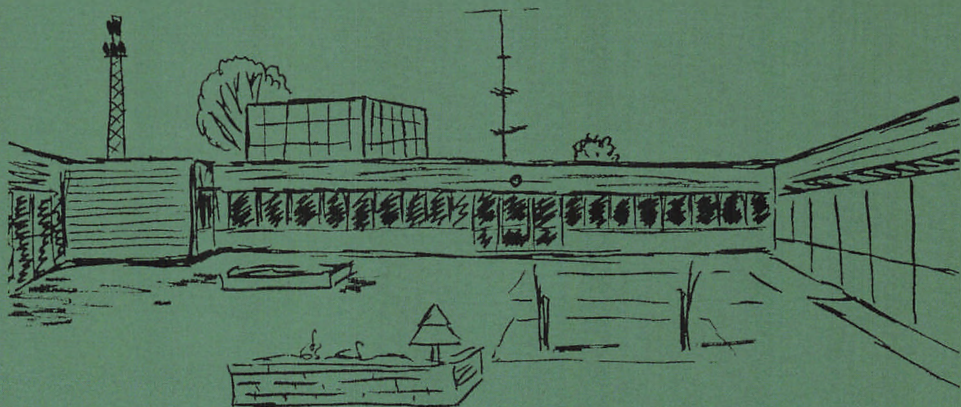
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HANS SCHNEEKLOTHS SKOLE 1954 - 1992

*Fra Statsgymnasiet Schneekloths Skole på Værnedamsvej
Til Schneekloths Gymnasium på Brøndby Møllevvej*

Henning V. Jensen & Flemming Johansen

Henning V. Jensen og Flemming Johansen
Hans Schneekloths Skole 1954 - 1992
Fra Statsgymnasiet Schneekloths Skole på Væredamsvej til
Schneekloths Gymnasium på Brøndby Møllevej

© *Schneeklothianer Samfundet af den 2. maj 1894*
og forfatterne
1. udgave, 1. oplag
Udgivet den 2. maj 2016
af *Schneeklothianer Samfundet af den 2. maj 1894*

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse
eller kopiering af denne bog eller dele deraf er ifølge
gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt uden
forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copydan.

Omslag og grafisk tilrettelæggelse:
Sara Houmann Mortensen
Tryk: Narayana Press, Gylling
Printed in Denmark
ISBN 978-87-995299-3-3

En præsentation af bogen kan ses på:
www.schneeklothianer-samfundet.dk
og bogen kan bestilles på mailadressen:
sdh@post.telec.dk

HANS SCHNEEKLOTHS SKOLE

Fra Statsgymnasiet Schneekloths Skole på Værnedamsvej

Til Schneekloths Gymnasium på Brøndby Møllevej

1954 - 1992

Udgivet d. 2. maj 2016
af Schneeklothianer Samfundet af den 2. Maj 1894

FORORD

AF SØREN HOLM, FORMAND FOR SCHNEEKLOTHIANER SAMFUNDET AF DEN 2. MAJ 1894.

Det er med stor glæde, at vi kan udgive denne bog om vores skole i forlængelse af bogen *Elev på Schneekloths Skole*, som vi udgav i 2012.

Der er nu udkommet fem bøger om skolen:

F. Christensens bog *Mindeblade om Schneekloths Latin- og Realskole 1854 – 1894* fra 1904, Georg Bruuns biografi om *Hans Schneekloth* fra 1912 og bogen *Schneekloths Skole 1854 – 1954* ved skolens 100 års jubilæum af Dr. K. F. Plesner, der med stor autoritet og personlig indlevelse skildrede skolens historie og de personer, som skabte den samt *Elev på Schneekloths Skole, minder og strøtanker om skolen fra skoleårene 1912-1971* fra 1912 og nu denne om den sidste tid på Værnedamsvej og flytningen til Brøndby Møllevej med alle de ændringer, som det medførte og om det politiske spil ved nedlæggelsen i 1992.

Vi siger tak til forfatterne Henning V. Jensen og Flemming Johansen for deres store indsats.

De har med entusiasme gennemgået skolens arkiver suppleret med en lang række interviews med gamle elever og lærere. De har fordelt arbejdet mellem sig på den måde, at Flemming Johansen

har arbejdet med perioden 1954 – 1969 på Værnedamsvej og Henning V. Jensen med perioden 1969 – 1992 på Brøndby Møllevej.

Vi takker alle dem, der beredvilligt har stillet deres materiale og erindringer om skolen til rådighed for forfatterne. Også tak til Sara Houmann Mortensen for layout og tilrettelæggelse og til trykkeriet Narayana Press for trykning.

Endelig retter Schneeklothianer Samfundet en stor tak til civilingeniør Knud Nørgaard og hustru Grethe Nørgaards Fond og dennes bestyrelse for økonomisk at have muliggjort denne bogudgivelse. Fondens bestyrelse består af civilingeniør Tage Nørgaard, civilingeniør Ulrik Nørgaard og statsautoriseret revisor Frans Thomsen, der alle er tidligere Schneeklothianere.

Vi håber, bogen vil glæde tidligere elever, ved at den supplerer deres erindringer og erfaringer, og vi håber samtidigt at bibringe andre læsere et historisk indblik i en skoleverden, som i dag er forsvundet.

God fornøjelse!

INDHOLD

Indledning	8
Tidslinje	10

1954 - 1969 ved *Flemming Johansen*

1	Skolen på Værnedamsvej	14
2	Huset	22
3	En verden præget af orden og overskuelighed	30
4	Man lærte noget	38
5	Skolelivet uden for timerne	74
6	Skolekomedier	83
7	Et spirende elevdemokrati	85
8	Skolens stipendier og legater	86
9	Skolens profil på kortform	90

1969 - 1992 ved *Henning V. Jensen*

10	Huset	94
11	Vidnesbyrd om en arbejdsplads	104
12	Beretninger og skolehistorier fra lærere og elever	122
13	Skolens verden og verden omkring den	164
14	Elevidræt på Schneekloths Gymnasium og Schneeklothløbet	173
15	Skolerejser og venskabsbyer	175
16	Musiklivet	186
17	Skolekomedierne - 'Broget Aften' og 'An Evening in Town'	192
18	Pædagogisk udvikling og skoleudvikling	201
19	Forsøgsundervisning	214
20	Resultaterne af de mange forsøg	222
21	Schneekloths Gymnasium i Brøndby nedlægges	224
22	Det sidste skoleår på Schneekloths Gymnasium	235
23	Slutning	242
	Epilog	242
	Endnu en tak	243
	Arbejdsmetode	244
	Kilde- og litteraturliste	245
	Forfatterne	246

INDLEDNING

Denne bog om Statsgymnasiet Schneekloths Skoles historie fra 1954 til Københavns Amt valgte at lukke skolen i 1992 er skrevet af to gamle klassekammerater. Vi gik i mellemskolen og blev nysproglige studenter i 1965 og gik straks i gang med studierne på Københavns Universitet. Flemming blev cand. mag. i dansk og samfundsfag og Henning cand. mag. i dansk og filmkundskab. Flemming fik en karriere på Niels Brock, mens Henning ved skæbnens sære gunst blev ansat på Statsgymnasiet Schneekloths Skole i Brøndby 1974.

I 1954 udgav K. F. Plesner *Schneekloths Skole* i anledning af skolens 100 års jubilæum. Bogen *Hans Schneekloths Skole 1954 - 1992*

- *Fra Statsgymnasiet Schneekloths Skole På Værnedamsvej til Schneekloths Gymnasium På Brøndby Møllevvej* begynder dér og dækker årene på Værnedamsvej frem til udflytningen i 1969 og siden perioden i Brøndby frem til lukningen 1992.

Målet er at karakterisere skolen for at give et historisk billede af en uddannelsesinstitution i en bestemt periode. De mange fakta er suppleret med erindringer fra mange elever og lærere, således at den interesserede læser kan få et indblik i skolelivet på den tid, og vi håber, at gamle elever kan genopleve en periode af deres ungdom og måske genkende sig selv i det billede.

Det er vores håb, at fremstillingen ikke blot bliver Statsgymnasiet Schneekloths Skoles historie, men at fortællin-

gen om skolen i Brøndby også bliver fortællingen om den danske gymnasieskoles udvikling i perioden. Vi håber også at kunne give en fremstilling af nogle generelle tendenser i uddannelsessystemet i 1950'erne og frem til begyndelsen af 1990'erne og af samfundsudviklingen. Hvis det lykkes, bliver Historien om skolen bliver også en historie om velfærdssamfundet og ungdomsuddannelserne, og om hvordan ungdomsoprørets antiautoritære holdninger og krav om medindflydelse kom til at påvirke livet på gymnasiet.

Det bliver også historien om de forandringer rødstrømperne og kvindebevægelsen i 1970'erne kom til at betyde for omgangen mellem kønnene på lærerværelset og blandt eleverne. Endelig håber

vi, at vores bogen blive historien om, hvordan gymnasieskolen blev en skolepolitisk og ideologisk kampplads mellem den borgerlige regering og skolerne, og på lærerværelserne mellem forskellige holdninger til pædagogik og politik; dertil en beskrivelse af hvordan samfundet i "fattigfirserne" fik betydning for elevernes holdning til undervisning og skolegang.

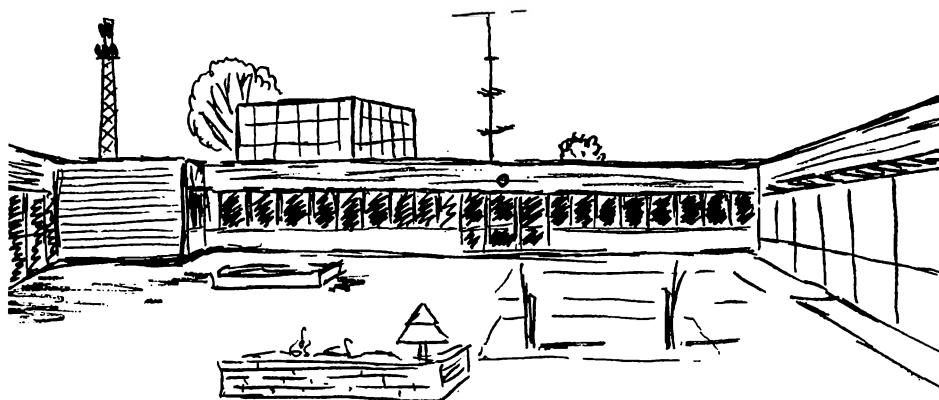
Som man vil se, er der tale om to forskellige skoler. I den ene periode en eliteskole centralt placeret i byen, i den anden et forstadsgymnasium med en anden elevtype. En skole er en del af samfundet. Det var samfundsudviklingen, der flyttede statsskolen ud af den indre by. Og det var en overgangsbølge inden for den samme udvikling, der lukkede skolen som et gymnasium i Københavns Amt.

SKOLENS HISTORIE

Tidslinje

1854	Schneekloth's Skole grundlægges på Vesterbrogade
1856	Flytning til Værnedamsvej
1863	Første studenter
1882	Hans Schneekloth dør
1885	Ny skole tages i brug på Værnedamsvej 13 A
1894	Schneeklothianer Samfundet grundlægges
1901	Samarbejde med andre privatskoler
1919	Statsskole, Svanholm Gymnasium
1930	Statsskole, Statsgymnasiet Schneekloth's Skole
1940	Valdemar Tuxen rektor

1954

Skolen 100 år og K. F. Plesner udgiver sin bog om skolen

1956

Meinhard Gundolf rektor

1969

Skolen flytter til Brøndby Møllevej, og piger bliver elever på skolen

1970

Karl Ploug rektor

1972

Den første HF-årgang begynder på SSS, den sidste HF-årgang dimitteres fra skolen 1979

1973

Den sidste realklasse dimitteres fra skolen

1974

Statsgymnasiet Schneekloth's Skole og HF-kursus

1986

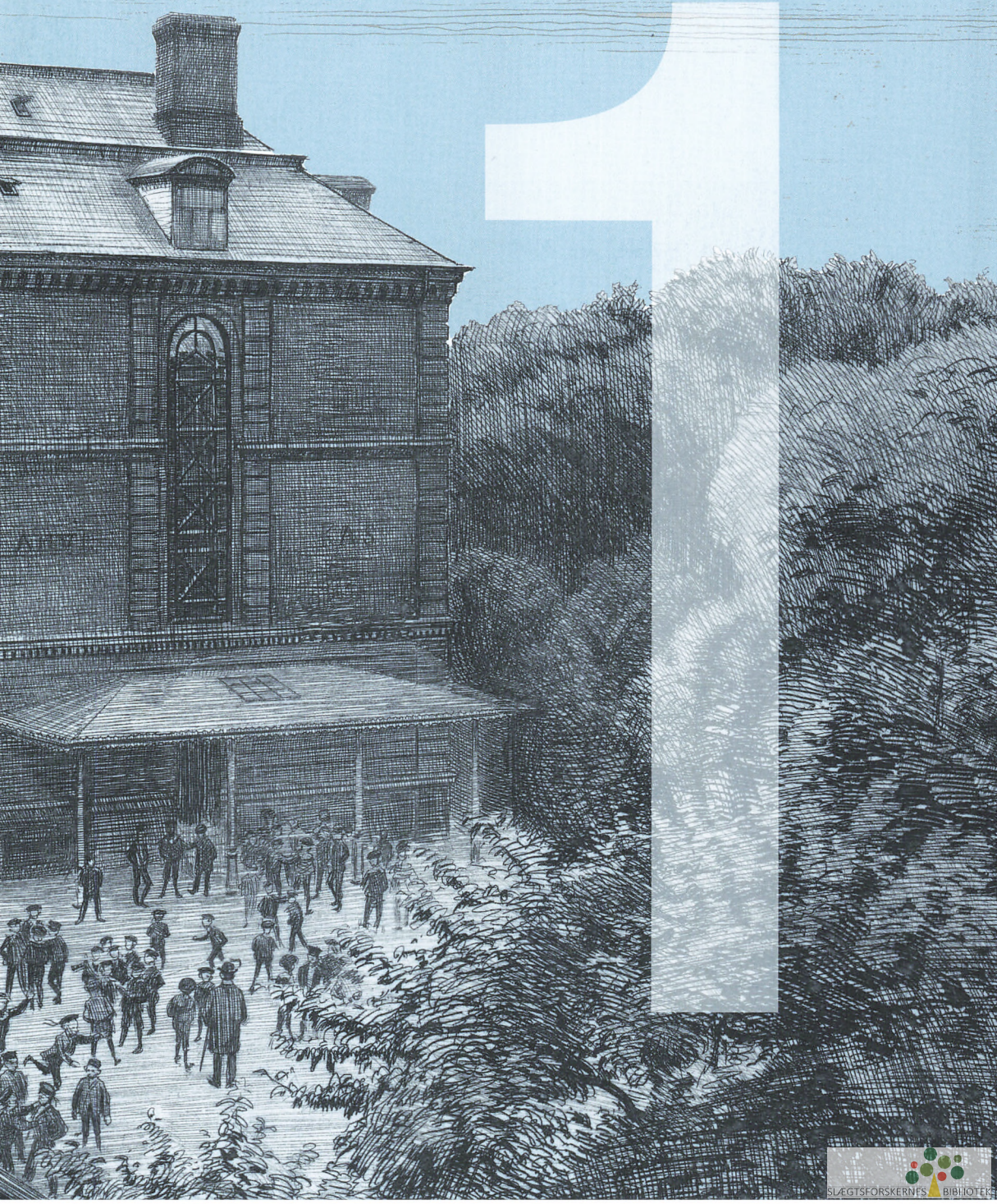
Nu amtsgymnasium og skolens navn ændres til Schneekloth's Gymnasium

1992

Schneekloth's Gymnasium nedlægges

SKOLEN
PÅ
VÆRNE-
DAMSVEJ

SKOLEN PÅ VÆRNEDAMSVEJ

Tid

de ærede Beboere paa Vesterbro og i Frederiksberg Sogn.

Saaledes som Forholdene stadigen udviklt sig mere og mere, saavel paa Vesterbro som i Frederiksberg By og Omegn, synes der at maatte være Trang til en Underviisningsanstalt, der kunde tilbyde Leilighed til Ungdømmens almindelige Uddannelse i samme Omfang, som de bedre kjøbenhavnske Skoler. Benyttelsen af disse medfører som oftest saa mange Vanskeligheder, at de Familier, der attraae mere end den allertarveligste Skoledannelse for deres Børn, vistnok ofte maae undlade at tage Bopæl ad denne Kant, hvor indbydenen end ogsaa Forholdene der ellers kunde være. Skulle Børnene sendes til Kjøbenhavn, fjernes de derved ikke alene længere, end ønskeligt er, fra Hjemmet og berøres for en stor Deel af Dagen den Nytte, de kunde have af en frisk og venlig Omgivelse, men de komme ogsaa i den store By i Forhold, der ere vanskelige at kontrollere.

I Betragtning af disse Forhold, og efter at jeg har raadført mig med agtede Mænd, har jeg besluttet at prøve paa at oprette en højere Underviisningsanstalt saavel for Drengene som for Piger, som ligger begrebet for Beboerne af dette Distrikt. Dette tillader jeg mig herved foreløbigt at bringe til almindelig Kundskab.

Jeg har nu i over 18 Aar underviist, saavel i mangfoldige Privathuse, som og i større og mindre, saavel Drengesom Pigeskoler; iblandt andre i 14 Aar i det surlauske Pigeinstitut og i de sidste 11 Aar den største Deel af Dagen i de lavere og højere Klasser i Mariaboes Realskole og Dannegeindeskolen. Der har altsaa ikke manglet paa Leilighed til at indsamle Erfaringer og komme til Erkjendelse om Maalet og Midlerne for en saadan Underviisning og om de særlige Vanskeligheder, der ere at overvinde. Jeg tør vel ogsaa antage, at jeg i den Tid har givet Andre Leilighed til at erwerve en Dom om mine personlige Qualifikationer i denne Retning.

Det er med Henvisning til denne min hidtidige Virksomhed og efter agtede Mænds Tilskyndelse at jeg udbeder mig Deres Medvirkning til Planens Iversættelse. Uden velvillig Imødekommen og Deeltagelse fra Beboernes Side vil det ikke kunne lykkes at udføre Planen paa en saadan Maade, at den tilstedeværende Trang derved virkelig kan afhjælpes. Hertil udføres, at en saadan Underviisningsanstalt fra Begyndelsen anlægges efter en omfattende Plan, ifølge hvilken den ikke alene fremmer den almindelige reale Dannelse, men tillige, forsaavidt Forholdene skulde gjøre det ønskeligt, til et vist Tidspunkt tager sig af de Børn, der ere bestemte til Studieringer, saa at de kunne blive forberedte til at gaae over i de højere Klasser i de lærde Skoler. For det Tilfælde at Planen kan realiseres, har jeg sikket mig den fornødne Medvirkning, og det Kjendskab til Lærerkrafterne, som jeg i min hidtidige Virksomhed har haft Leilighed til at erwerve mig, giver mig Haab om at vinde flere værdifulde Krafter for Skolen, efterhaanden som der kan blive Brug for dem, og saaledes at overvinde den største Vanskelighed, den paatænkte Skole vil have at kæmpe med.

At give en fuldstændig Plan for Skolens Virksomhed, anser jeg paa dette Stadium for overflødig; Skolen maa naturligvis optage og følge den almindelige Plan, der har staaet Prøve i de bedre kjøbenhavnske Skoler; dens individuelle Liv vil først efterhaanden kunne udvikle sig og være afhængigt af de Personligheder, der komme til at virke i dens Tjeneste. Derimod er det min Hensigt, naar Skolen er traadt i Virksomhed, at give de ærede Forældre et Indblik i og en fuldstændig Oversigt over Skolen paa ethvert Udviklingsstadium. Her indskrænker jeg mig derfor kun til at give en Antydning af den Maade, paa hvilken jeg agter at paabegynde Sagen.

HISTORISK OPSLAG

Efter en invitation i et åbent brev til forældre på Frederiksberg og Vesterbro grundlagde Hans Schneekloth d. 2. maj 1854 "Realskolen for Frederiksberg og Vesterbro" som en privatskole. De to afdelinger for henholdsvis drenge og piger var placeret på Vesterbrogade, og skolen havde ved indvielsen syv drenge og fem piger, hvoraf de to drenge og den ene pige var hans egne børn.

Historisk var slutningen af det 19. århundrede en opgangstid med øget velstand og behov for uddannelse. Ligesom mange handelsskoler og tekniske skoler blev oprettet i disse år for at dække behovet for merkantilt og fagligt uddannede, steg behovet for højere uddannede i forbindelse med oprettelsen af mange stillinger som offentlige embedsmænd i disse år, primært rekrutteret fra mid-

delklassen. Skolen voksede hurtigt, og i 1856 flyttede den til Værnedamsvej i den senere sløjdskele med navnet *Latin- og Realskolen paa Værnedamsvejen* indtil 1878 og derefter med navnet *Schneekloths Latin- og Realskole*. Elevtallet steg og nåede i 1890 op på 536 drenge, hvorimod pigeskolen måtte lukke i 1881 på grund af manglende ansøgere.

I 1863 dimitterede de første seks studenter (kun drenge) fra den nyoprettede *Latin- og Realskole* fra skolens latinskoleafdeling.

Som et kuriosum kan nævnes, at i skolens historie frem til flytningen i 1969 til Brøndby, hvorfra de første piger dimitterede i 1972, var Karl Andreas Schneekloths datter Gudrun den første og eneste pige, der dimitterede fra skolen; det skete i 1907 som matematisk-naturvidenskabelig student bestået med udmærkelse.

GUDRUN REHLING

f. Schneekloth.

Frue, Magister. Charlottenlund.

*Gudrun Rehling,
datter af Karl Andreas Schneekloth*

Født paa Frederiksberg d. 21. Novbr. 1887. Datter af Prof., Skolebestyrer Karl Andreas Schneekloth og Hustru Halvordine Elisa S., f. Tuxen.

Matematiker. Fra 1908 studeret Dansk ved Universitetet. 1911 gift. 1913 Mor til Vagn Rehling (nu stud. mag.). 1917 Magisterkonferens i Nordisk Filologi. 1918 Mor til Helle Rehling (nu i 4. Mellem). 1918—22 undervist ved N. Zahles Skoles Gymnasium. Siden 1921 undervist ved I. Jespersens Skoles Gymnasium.

Gift d. 31. Maj 1911 paa Frederiksberg med Adjunkt Erik Johan Gerhard Rehling, Søn af Læge Johannes Børge Louis Rehling og Hustru Neeltje R., f. Fich.

Skolen blev ledet af Hans Schneekloth, men da han var seminarist, kunne han kun undtagelsesvis efter de gældende regler være den formelle leder, da en uddannelse uden akademisk status ikke blev anset for tilstrækkeligt kvalificerende for hvervet som skoleleder. Alle skoleinspektører og latinskoleledere havde en akademisk uddannelse, meget ofte cand. theol. Dette gjaldt også for Hans Schneekloths nære ven Frederik Anton Milo, der således stod som den formelle leder. Ved Hans Schneekloths død i 1882 trak Frederik Anton Milo sig tilbage, og Hans Schneekloths søn Karl Andreas og hans svoger Auguste Herman Villermé Larpent overtog ledelsen med akademiker Larpent som den formelle leder, eftersom Karl Andreas Schneekloth som sin far også var seminarieuddannet.

Privatskolerne havde generelt økonomiske problemer; lærerne var dårligt aflønnede, og den eneste måde, skolerne kunne kompensere for det, var ved at hæve skolepengene, og det kunne give problemer for søgetallet. Derfor dannede fem privatskoler i 1901 *De Forenede Skoler* og fik forhandlet en statsgaranti hjem, så de kunne videreføres. Det betød, at skolen i 1904 sluttede sig sammen med *Hertz's Forberedelsesskole* og ændrede navn til *Schneekloths Latin- og Realskole* og *Hertz's Forberedelsesskole*. De private skoler havde dog stadig økonomiske problemer, og i 1911 måtte Karl Andreas Schneekloth trække sig tilbage på grund af overanstrengelse og sygdom, og skolens lærere støttede Jens Michael Hertz, som blev udnævnt til skoleleder i 1912. På grund af skolernes vedholdende dårlige økonomi overtog staten en række

skoler, og som én ud af ti privatskoler i Københavnsområdet blev skolen ved skoleloven af d. 20. marts 1918 overtaget af staten fra august 1919.

Da skolen skiftede status, måtte den så igen skifte navn, eftersom en statsskole ikke kunne bære navn efter grundlæggeren, og den kom nu til at hedde *Svanholm Gymnasium Schneekloths Skole* (efter en nærliggende grund på Frederiksberg). Det nye navn havde skolen frem til 1930, da undervisningsminister Frederik Jeppesen Borgbjerg (efter myterne presset af gamle elever og da han selv var student fra skolen 1884) ændrede navnet til *Statsgymnasiet Schneekloths Skole*, der holdt til 1985 med tilføjelsen og *HF-Kursus* fra 1974.

Derefter fortsatte skolen som amts-gymnasium *Schneekloths Gymnasium* frem til nedlæggelsen i 1992.

HANS SCHNEEKLOTH

Hans Schneekloth blev født i 1812 i Mühlbroch i det nordøstlige Holsten i en fattig husmandsfamilie. I skolen viste han gode evner og fik efter sin skolegang tidligt ansættelse som privat- og hjælpelærer. Han blev med lokal økonomisk støtte uddannet fra Tønder Seminarium i 1835 og rejste derefter til København og underviste som timelærer bl.a. på Sct. Petri Skole og senere på professor Mariboers meget ansete privatskole.

Hans Schneekloth var med til at stifte *Almindelig Dansk Skolelærerforening*, og i flere år sad han i ledelsen. Man kan se den som en forløber for en egentlig fagforening. Foreningen arbejdede for bedre løn- og arbejdsforhold for standen; det lykkedes at skabe debat om forholdene på skolerne og dermed forbedringer for de ansatte. Ligeledes var Hans Schneekloth meget aktiv i den pædagogiske debat med synspunkter, som i samtiden blev opfattet som liberale og meget radikale. Han blev optaget i *Det pædagogiske selskab*, hvor han holdt

adskillige foredrag ud fra sine pædagogiske grundtanker. Han udgav flere meget anerkendte pædagogiske tidsskrifter bl.a. *Skolens Reform* 1850 – 1856, og han blev kendt i offentligheden som en moderne skolemand, hvad der skaffede ham såvel støtter som modstandere.

Hans Schneekloth var præget af Jean-Jacques Rousseaus tanker. Han mente, at mennesket i sig selv er godt og fremhæver det enkelte individs og barns frihed, eftersom han ser naturligheden som en unik del af samfundet, selv om den skal indordnes borgernes moralske love. Også den schweiziske pædagog

Johann Heinrich Pestalozzi, der lagde vægt på familiens betydning for opdragelsen og anvendte anskuelssesprincippet som grundlag for indlæringen, prægede Hans Schneekloth i hans pædagogiske arbejde livet igennem.

I sin pædagogik fremhævede han ”kærligheden til barnet” som det vigtigste, og at læreren respekterede den unges trang til ”uafhængighed, frihed og personlighed”. Han anvendte eksemplet i sin undervisning og fremhævede, at al opdragelse er selvopdragelse.

Hans Schneekloth

Hans grundtanke var det tætte samarbejde mellem hjem og skole. Han gjorde op med den traditionelle opfattelse af eleven og mente, at skolen skulle tage udgangspunkt i det enkelte barns individualitet. Især på ét område var Hans Schneekloth forud for sin tid, hvilket skaffede ham mange modstandere. Han argumenterede for pigers ret til boglig uddannelse på lige fod med drengene i modsætning til, hvad mange forældre og ledende skolepolitikere mente.

På skolen blev de traditionelle ugentlige karakterer afskaffet og erstattet af fire breve om året til forældrene med

angivelse af *elevens væren på skolen, om flid, fremgang og opførsel*. Det var også en holdning, der stod i skarp modsætning til den generelle opfattelse af karakterers betydning for indlæring og opdragelse.

Et andet væsentligt punkt for Hans Schneekloth var tanken om adskillelse af kirke og skole; han mente, at hjemmets opgave havde afgørende betydning for barnet, og netop derfor var det hjemmets – og ikke skolens opgave – at sørge for dets religiøse opdragelse og uddannelse.

Han søgte flere gange stillinger som skoleinspektør ved kommunale skoler i København og på Frederiksberg, men blev hver gang vraget; dels på grund af de manglende formelle kvalifikationer, dels på grund af sine pædagogiske synspunkter. Det var medvirkende til, at han grundlagde sin egen privatskole 1854 i en del af byen, hvor der var forældregrundlag for en skole med hans tanker.

Sammen med Hanna Adler, der oprettede den første københavnske fællesskole (dvs. både for piger og drenge) i 1893, Hans Christian Frederiksen, der grundlagde Ordrup Gymnasium i 1873, og V. Plockross, der grundlagde det nuværende Øregård Gymnasium i 1903, var Hans Schneekloth én af pionererne i udviklingen af en moderne dansk pædagogik.

Ved skolens 25-års jubilæum blev Hans Schneekloth fejret af tidligere elever og deres forældre, skolens lærere og mange kolleger, og som tak for den store indsats i skolens tjeneste blev han af ministeriet udnævnt til titulær professor. Han oprettede et legat, *Hans Schneekloths Legat*, som er blevet uddelt på skolens fødselsdag til værdige elever hvert år frem til 1992.

Hans Schneekloth døde i 1882 og blev begravet på Frederiksberg kirkegård, hvor graven senere er blevet sløjfet. En buste af ham findes endnu og ejes af *Schneeklothianer Samsfundet*.

SKOLENS NAVNE OG ADRESSER

- 1854 · 2. maj *Realskolen for Frederiksberg og Vesterbro*
Vesterbrogade 65 og 95
- 1856 · *Latin- og Realskolen paa Værnedamsvej* 79 B (den senere sløjdscole)
- 1882 · *Schneekloths Latin- og Realskole*
- 1885 · Flytning til Værnedamsvej 13 A
- 1901 · Oprettelsen af samarbejdet *De Forenede skoler*
- 1904 · *Schneekloths Latin- og Realskole og Hertz's Forberedelsesskole*
- 1919 · *Svanholm Gymnasium - Schneekloths Skole* (statsskole)
- 1930 · *Statsgymnasiet Schneekloths Skole*
- 1969 · Flytning til Brøndby, Brøndby Møllevvej 4, 2600 Glostrup
- 1986 · *Schneekloths Gymnasium under Københavns Amt* (amts-gymnasium)
- 1992 · Skolen nedlægges.

SKOLENS REKTORER

- 2. maj 1854 –1882**
- Hans Schneekloth (1812 -1882) alle årene sammen med
 - Frederik Anton Milo (1820 -1884), der med sin akademi-
 - ske uddannelse som cand. theol. var den formelle leder.
- 1882 – 1912**
- Karl Andreas Schneekloth (1849-1912) og Auguste
 - Herman Villerme Larpent (1833-1905) henholdsvis søn
 - og svigersøn til Hans Schneekloth. Fra 1901 også i samar-
 - bejde med Niels Hjort fra ”De Forenede skoler”.
- 1912 - 1920**
- Jens Michael Hertz (1863-1954)
- 1920 - 1921**
- Christian Benedict Flagstad (1867-1921)
- 1921 - 1932**
- Søren Neersø (1868-1948)
- 1932 - 1940**
- Henrik Bang (1882-1964)
- 1940 - 1956**
- Valdemar Tuxen (1890-1970)
- 1956 - 1970**
- Meinhard Gundolf (1903-1971)
- 1970 - 1992**
- Karl Ploug (1927-)

Skolens medalje

Skolens medalje viser skolens logo. På medaljens forside ses Minervas ugle og på bagsiden en olivengren. Medaljen og logoet er indført i 1879 ved skolen 25 års fødselsdag. Den findes i tre udgaver: i kobber til eleverne, i sølv til lærerne og i guld til udvalgte medlemmer af Schneeklothianer Samfundet og skolens rektorer.

Minerva er den romerske gudinde for visdom og krig og blev i oldtiden identificeret med den græske Athena og har overtaget hendes områder bl. a. som visdommens beskytter. Hele oldtiden igennem blev hun dyrket som gudinde for undervisning.

Schneekloths Skoles Skovmarsch.

(Trompet.)

Vaaren er kommen, nu kukke de lystige
Gøge,
Fuglene kvidre og trindt om er Liv og Sjø;
Nu fra de kvalme, de kvælende Mure vi
søge
Ud i den friske, den dejlige Bøgeskov.

Vintren var trist, der var mørkt i de
Nætter lange;
Blodet blev dovent, og Foden blev tung
og sen.
Nu er der Solskin og Lys over grønne
Vange,
Nu skal det smage at røre de raske Ben.

(Trompet.)

Hør, hvor det lokker og kalder os ud —
Kom! —

(Trompet.)

Glade vi følge det lifflige Bud — Saa
kom da!

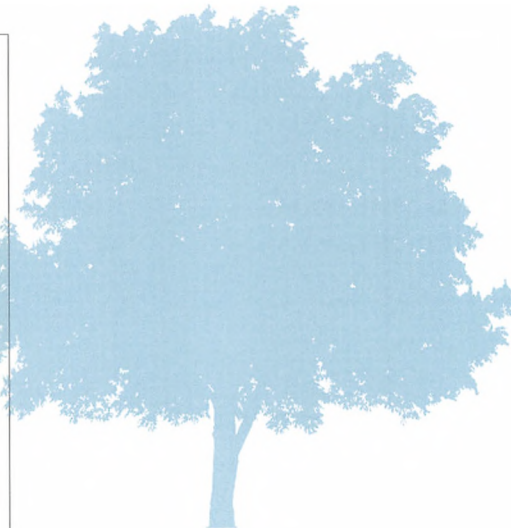
Vaaren os vinker; vi Bøgerne lade tilbage —
Hurra for Skolen! i Dag har vi
Foraarslov! —
Lystig med Flag og med Spil og med
Sang vil vi drage
Ud i den friske, den dejlige Bøgeskov.

Slutning:

(Tromp.) Nu af Sted! (Tromp.) Nu af
Sted! (Tromp.) Nu af Sted!
Nu af Sted, nu af Sted, nu af Sted, nu
af Sted! — Kom! — Kom!

Ord og Musik af C. P. Christensen-Schmidt.

Schneekloths Skoles Skovmarsch

Skolens Sangbog

Skolens sangbog *Schneeklothianernes Sange* udkom i 1912 og er udgivet af Schneeklothianer Samfundet. Den indeholder udover de traditionelle fædrelandssange en række lejlighedssange oftest komponeret af lærere ved skolen, eksempelvis i anledning af skolens fødselsdag, ved Hans Schneekloths begravelse i 1882 og ved rejsegildet i 1885, alle fra tiden før 1915. Den mest anvendte sang også i nyere tid er skolens *Skovmarch* med trompet med tekst og musik af C. P. Christensen-Schmidt.

ELEVFORENINGEN

- Schneeklothianer Samfundet
af den 2. maj 1894.

Schneeklothianer Samfundet er en privat forening stiftet på skolens 50 års fødselsdag, og den består af tidligere elever, der ønskede at støtte skolen og holde kontakten til de gamle kammerater ved lige. I foreningen mødes man og taler om gamle dage og om det drengefællesskab, som skolemiljøet skabte ikke ulig de tanker, der gjaldt for de engelske kostskoler med deres ”mandehørm” på godt og ondt. Alle udtrykker glæde ved at gense de tidligere kammerater, og erindringer og episoder trækkes frem af erindringen.

Foreningen har siden begyndelsen samarbejdet med skolen og ydet store økonomiske tilskud til skolens elever og sociale aktiviteter. I dag afholder foreningen årligt flere medlemsmøder med besøg på museer og kunststudstillinger. Eller møder med foredrag også af foreningens medlemmer, der fortæller om deres arbejdsliv. Fx har orlogskaptajn Henrik Jerger fortalt om sin tjeneste i Bagdad under Irak-krigen og civilingeniør John Faurholdt om den kommende metroring. I 2015 har foreningen 65 medlemmer og den nuværende formand er Søren Holm.

SCHNEEKLOTHIANER SAMFUNDET AF 2. MAJ 1894

Formænd 1894 – 2015

Knud Bauditz 1894 – 1899

Charles von der Hude 1899 – 1911

Nicolai Bjerre 1911 – 1921

Paul von der Hude 1921 – 1930

M. Kaarøe 1930

Johannes Møllmann 1931

Alex Troedsson 1933 -1958

Johannes Konnild 1959 – 1969

Niels Holm 1969

Thorkel Bjerre 1970

Niels Holm 1971

Thorkel Bjerre 1972 – 1988

John Faurholdt 1989 – 1992

Ove Spangkow 1992 – 1996

Knud Erik Nielsen 1996 – 2015

Søren Holm 2015 –

Formænd for årene 1920 og 1922 er ikke nævnt i årsskrifterne, og i årene 1930 - 1934 er formanden ikke nævnt, men K. F. Plesner nævner Kaarøe og Møllmann. Troedsson nævnes som valgt i 1935, men tager sig af indmeldelser i 1933 og 1934.

Schneekloths Skole lå midt i København i et kvarter præget af store forskelligheder og kommunegrænsen mellem København og Frederiksberg gik midt på Værnedamsvej med skolens adresse i Frederiksberg kommune. Værnedamsvej er opkaldt efter værtshusholderen Verner Dam, der i 1733 købte en grund og anlagde et traktørsted; fra 1811 er navnet "Værnedamsvejen".

KVARTERET

Der var de store lejligheder på Frederiksberg, og der var ikke langt til de små to-værelses på Vesterbro lige på den anden side af Vesterbrogade. Men gaden var også handeleggaden par excellence og var for Frederiksberg, hvad Istedgade var for Vesterbro, Nørrebrogade for Nørrebro og Nordre Frihavnsgade for Østerbro. Gaden var dagen lang en travl handeleggade med megen trafik. Den var især kendt for sine store slagterforretninger med Ryholt fra 1907 som den mest kendte i nr. 10 lige over for indgangen til skolen. Man kunne fra nogle af klasseværelserne se slagtersvendene bære de store kødkroppe ind i butikkerne, og der lugtede

af blod og kød. I dag er lokalerne blevet til restauranten "Les Trois Cochons". På samme side op mod Vesterbrogade lå "Ostebørsen" inde i baggården, en af de populæreste osteforretninger i byen.

På Frederiksbergsiden lå charcuteriforretningen "Skolemaden fra Løkke", der reklamerede med "et stort stykke mager sylte til 1 krone". Lige til venstre for slusen ind til skolen havde forretningen med biskuitter og kiks til huse i kælderen; alle elever har vist købt en pose kiksesmuld dér for 25 øre. Længere henne mod Gl. Kongevej boede Juul's Vinhandel, der sværgede til kølig korsikansk vin, men det var vist kun for gymnasieeleverne.

Oppe på Vesterbrogade lå stormagasinet Havemanns Magasin, der servicerede det frederiksbergske borgerskab, måske ikke lige så fint som Fønnesbech på Østergade, men langt finere end Daells Varehus, Dalle Valle, i Nørregade, hvor arbejderklassen handlede. Længere inde ad Vesterbrogade handlede skolen med Knud Rasmussens Boghandel, hvor flere elever i tidens løb har arbejdet efter skoletid, bl.a. den ene af denne bogs forfattere.

For ikke at forglemme samlingsstedet ”Vinstue 90” på Gl. Kongevej. Utallige aftener har elever fra skolen efter håndboldtræningen drukket øl og skrevet tyske stileøvelser sammen her. I øvrigt anbefalet af K. F. Plesner.

Om morgenen cyklede alle til skole både lærere og elever. Man trak cyklen ind gennem slusen og satte cyklen under halvtaget i gymnasiegården, lærerne bag pedellens bolig til venstre; bl.a. den gamle historielærer Helge Prior, der cyklede fra Gentofte året rundt, *så fik han varmen*, som han sagde.

Mange af eleverne kom langvejs fra, men de fleste var fra nabolaget. De, der boede tættest på, kunne spadsere, og de kom sjovt nok oftest for sent til første time. Skolen lå indesluttet bag mange høje huse med kontorer og lejligheder på tre sider. Og om sommeren kunne nysgerrige drenge fra vinduet se kvinder i naboejendommene tage solbad, indtil man blev gennet væk af læreren.

Efter skoletid kl. 14 cyklede man hjemad til den hjemmearbejdende mor og lektierne med blækregning og oversættelser. I 1950'erne var de fleste mødre hjemme om dagen optaget af rengøring, vask og madlavning.

Fædrene så man først efter kl. 16 eller 17, men ti år senere var mange mødre blevet udearbejdende, og køleskabe og vaskemaskiner kom ind i mange hjem til aflastning af husarbejdet.

Nu blev bilen mere almindelig. En annonce i skolebladet fra februar 1959 oplyser, at en Goggomobil kostede 8.650 kr. og kørte 100 km for 4,61 kr. i benzin. Verner Bjerrum kom nu i Volvo Amazon og Busk-Jensen i sin store

Buick. Den lille mand kunne knap se over rattet.

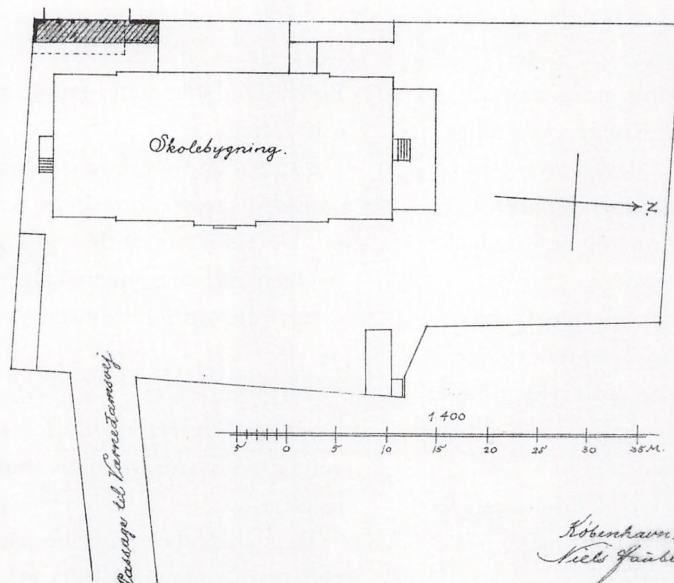
Det var en tid med autoriteter og vægt på *god opdragelse* som skulle vare 60'erne ud. Uden for var samfundet i fuld gang med at ændre sig, men på skolen stod tiden stille indtil flytningen.

BYGNINGEN

Da Hans Schneekloth døde, sad hans enke Elisa Marie Nicoline, født Lind, i uskiftet bo.

Boet ejede flere parceller på Værnedamsvej, og i april 1884 solgte hun den parcel, som skolen blev bygget på, til de to skolebestyrere sønnen Karl Andreas Schneekloth og svigersønnen Auguste Herman Villerme Larpent. De købte grunden på 24000 kvadratfod for 100.000 kroner, der i dag svarer til 2,5 million kroner. De stod som bygherrer for byggeriet af den nye skolebygning. Grundstenen blev nedlagt d. 23. august 1884, og skolen indviet d. 2. maj 1885.

Bygningen er beliggende nord – syd omgivet af mange bygninger, heraf mange høje beboelsesejendomme. Huset er tegnet af arkitekt Philip Schmidt og bygget af murermester Lythans-Petersen og var efter tidens standard meget fremsynet med et effektivt varme- og ventilationssystem. Bygningen havde udover kælderen fire etager og undergik indtil udflytningen flere ændringer. Oprindeligt havde pedellen sin bolig i kælderen og forstanderen sin lejlighed på 4. etage. Senere flyttede pedellen til en toværelses lejlighed i stueetagen i den sydlige ende mod Vesterbrogade. Forstanderboligen blev senere nedlagt. I perioden 1954 til 1969 blev kælderetagen anvendt til

Situationsplan over skolen

fyrtrum, lagerlokaler, omklædningslokale samt baderum i forbindelse med gymnastikundervisningen og til pedel Knud Jensens udsalg af mælk og sodavand under hovedtrappen.

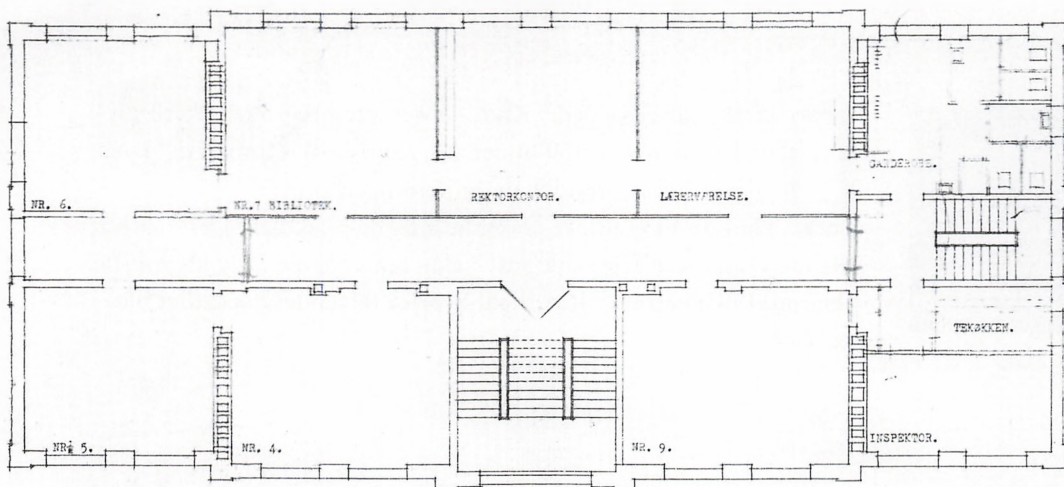
I stueetagen lå der en toværelses pedelbolig og to undervisningslokaler, hvoraf det ene var et fysiklokale. Ud mod bagsiden var gymnastiksalen og et opbevaringslokale til gymnastikredskaber.

På første sal lå rektors kontor place-

ret lige ud for trappeløbet; til venstre skolebiblioteket og flere klasselokaler. Til højre for rektors kontor var lærerværelset og mod gården ved siden af to klasselokaler var inspektors kontor. På anden og tredje etage klasseværelser og på fjerde etage til venstre to faglokaler for biologi og geografi og resten af etagen var forbeholdt matematik, fysik og kemi med det manende motto *Godt nok på kortest mulig tid* af Julius Hartmann.

Svigerbrødre - A H V L K A S
T.V. Auguste Herman Villierme Larpent
T.H. Karl Andreas Schneekloth

Første salgs plan

Plantegning af 1. sal

I et anneks mod Marie Kruses Skole var klasseværelser forbeholdt matematikerne og et lokale til skolens læge og sundhedsplejerske. I sløjdskolens bygning ud mod vejen var sløjdlokalerne, hvor Axel Jensen residerede, men også lokaler til bl.a. undervisning i kunstforståelse ved Helge Høvring og desuden i faget sang.

Når man kom ind ad den lange smalle sluse fra vejen, var den første skolegård til eleverne for mellem- og realskolen, og den anden gård kun for gymnasieeleverne. På nordgavlen var udsmykningen A H V L K A S : initialerne for bestyrerne ved indvielsen af skolen Auguste Herman Villerme Larpent og Karl Andreas Schneekloth, af alle elever gennem alle årene oversat til *Alle helvedes værste lidelser kommer af skolegang.*

Hver klasse havde sit eget lokale, så når klassen var i faglokalet, stod klasseværelset tomt.

Det var ud fra den tankegang, at hver klasse skulle have sit hjemsted, hvor eleverne havde alle deres timer, undtaget i de fag, der krævede et faglokale med dets specielle udstyr og indretning. Men det betød, at der hver lektion stod ubenyttede lokaler. Da der ikke fandtes en kantine, spiste eleverne deres madpakker i klasselokalet i det lange spisefrikvarter på 30 minutter.

Allerede fra 1965 blev skolen vurderet utilidsvarende og senere af myndighederne anset for kondemneringsværdig, hvilket var én af årsagerne til flytningen til Brøndby. Ikke desto mindre blev bygningen efter 1969 på trods af det anvendt til undervisning, og Statens HF-Kursus flyttede i 1973 ind i bygningen og annekset, som på det tidspunkt husede Pædagogisk Studiesamling. I dag Lycée Français Prins Henrik.

Knud Jensen

Den legendariske pedel Knud Jensen var ansat fra 1935 til sin død september 1969 under den kaotiske flytning til det nye gymnasium i Brøndby og indretningen af det. Han stod for alt det praktiske arbejde på skolen. Desuden var det hans opgave at feje skolegårde og om vinteren at rydde for sne. Ikke altid til elevernes tilfredshed, hvorfor følgende smædedigt blev publiceret:

*Hvor er den sne, der faldt i fjor,
den er i Schneekloths skolegård.*

I forhold til eleverne stod han for det daglige mælke- og sodavandsudsalg siddende i spisefrikvarteret ved sit bord i kælderen under hovedtrappen. Han var også den faste vagt ved ethvert arrangement på skolen, hvor han med stor autoritet og den tidligere vægtløfters imponerende fysiske fremtræden sørgede for disciplinen med sikker hånd.

En beretning om pedel Knud Jensen
ved hans døtre Gitte Kreiberg og Lis Løgager:

Knud Jensen var ansat på skolen som 29-årig fra oktober 1935 til sin død september 1969. Oprindelig butiksucceddannet, men han fik nyt arbejde, da hans arbejdsgiver måtte lukke på grund af krisen i 1930'erne. Han blev ansat som tjenestemand og havde tjenestebolig bestående af to tidligere klasseværelser med køkken og toilet. Som badeværelse brugte familien baderummet ved omklædningsrummet i kælderen.

Arbejdet var meget afvekslende, da pedellen skulle varetage den daglige drift, træffe aftaler med håndværkere og stå for det tekniske arbejde med fyret og opvarmningen og var leder for rengøringsdamerne. Der var ofte arbejde om aftenen på grund af møder og fester, som han varetog med autoritet over for eleverne. Knud Jensen var glad for at arrangere, og han lavede ofte mad ved lærerfesterne. Han var sin egen herre og passede sit arbejde, uden at nogen blandede sig, når det blot var i orden. Det var vigtigt for ham selv at kunne bestemme i det daglige med ansvar over for rektor, som han refererede til; døtrene husker:

Vores fars samarbejde med rektor Bang var personligt og varmt og ud-

mærket med Tuxen og Gundolf, men uden tæt kontakt. Ingen af dem var nedladende, men uden speciel interesse for far og hans arbejde.

Flere lærere havde fast kontakt til familien, bl.a. Niels Holm, Axel Jensen og Ove Møller-Nielsen.

Forholdet til lærerne og eleverne var godt, og enkelte elever hjalp til ved salg af mælk og sodavand.

Gitte erindrer, at Axel Jensen hjalp hende med fransk og Ove Møller-Nielsen med matematik under en langvarig sygdom. Axel Jensen fungerede også som tolk i adskillige sprog for Knud Jensen ved internationale sportsarrangementer.

En episode, som stadig står klart for pigerne, var eksplosionen i Mønsteds fysiktime, hvor flere elever kom til skade og blodet flød ned ad væggene, og de mange ambulancer, der kom tudende.

Knud Jensens hustru Adria stod for kaffen til lærerne og var med til rengøringen af annekset. Her kunne døtrene også hjælpe til, og de var fast assistance for deres far ved baren til Caverna-festerne. Uden at de havde tæt kontakt til drengene, faldt der selvfølgelig en dans af i løbet af aftenen. Pigerne levede i en mandeverden, men alle var venlige over for dem.

Når pigerne kom hjem fra skole om eftermiddagen, gik de på vej op til deres hoveddør forbi drengenes omklædningsrum, hvor vinduerne var åbne. De havde fået strenge ordrer om ikke at se ind til drengene, når de klædte om, *og det gjorde vi ikke – siger de!*

En gang stod datteren Lis og pudsede lejlighedens vinduer kun iført undertøj; Axel Jensen kom forbi på vej til lærernes cykelskur og så den unge afklædte pige. Efter et øjeblik overraskelse sagde han, at det måtte hun aldrig gøre mere:

Sæt, hvis der kommer en mand forbi

Knud Jensen var et meget udadvendt og aktivt menneske, og hans vigtigste interesse lå utvivlsomt uden for skolen. I sine unge dage blev han otte gange Danmarksmester i vægtløftning og var med til at grundlægge Dansk Vægtløftnings Forbund og var senere som leder af holderet med ved OL i 1948 og i 1952 som repræsentant for Danmarks Idræts Forbund. Han var medlem af bestyrelsen for de 33 statsskolars pedelklub og formand for ”skolenævnet” for døtrenes skole.

Far var en mand, der i det daglige passede sit arbejde, men som havde sit hjerte andre steder,

siger døtrene samstemmende. Ligesom han og hustruen sørgede for, at begge døtre fik en længere uddannelse – ikke helt almindeligt for piger i 1950'erne.

Ved begravelsen efter Knud Jensens pludselige død var der stor deltagelse fra skolen, og Niels Holm sang ved begravelsen for en ansat, der havde været på skolen i 29 år og som for mange var en institution på Schneekloth. Som mangan en skoleleder siger:

Pedellen er i det daglige arbejde den vigtigste person på skolen, især hvis ingen bemærker ham.

MINDETAVLEN

På muren i mellemskolegården blev der i 1953 opsat en mindetavle over ti personer, der døde under 2. Verdenskrig, og som alle havde været tidligere elever på skolen.

Mindetavlen blev taget ned ved flytningen, fundet i Brøndby og genopsat på Værnedamsvej d. 2. maj 1997, hvor formanden for Schneeklothianer Samfundet Knud Erik Nielsen holdt talen. Senere er den nedtaget, men genfundet i 2015, og den blev genopsat på den gamle skole den 2. maj 2016.

Det var i perioden efter krigen vigtigt at mindes de personer, som deltog i

kampen mod besættelsesstyrkerne.

Nogle var ganske unge, andre noget ældre, og man kan spørge, hvad der gjorde, at netop de deltog i kampen. Flere var officersuddannede og sluttede sig til den del af modstandsbevægelsen, som stod for den højrenationale linje. Nogle deltog i de militære grupper, andre var aktive i Studenternes Efterretningstjeneste. Andre igen havde deltaget i den finske vinterkrig på nationalisternes side og blev senere medlemmer af Dansk Samling.

Fælles for dem var, at de – uanset politisk opfattelse – kæmpede for et frit Danmark mod besættelsesmagten.

I Elevbogen fra 2012 er mindetavlen og personerne på den omtalt. Det har været målet at finde flere oplysninger om de enkelte personer, og det er lykkedes for nogle, ligesom afgang fra skolen er blevet anført for alle personerne.

Stefan Jørgensen,

født 1887, student 1905.

Uddannet læge. Han blev myrdet ved et clearingmord d. 24. april 1944 i sin konsultation på Vældegårdsvej i Gentoft af Peter-gruppen. Han deltog ikke selv i det illegale arbejde, men hans søn Johannes Stefan Jørgensen var aktiv i Holger Danske.

Torkel Myrdahl,

født 1894, student 1912.

Uddannet jurist. Han var ikke en del af modstandsbevægelsen, men blev som byretspræsident myrdet ved et clearingmord af Brøndum-banden i sit hjem i overværelse af familien d. 20. april 1945.

Uffe Gebrke,

født 1896, realist 1912.

Uddannet cand. pharm. og kaptajn af reserven. Han var leder af militærgruppen i Herning. Han døde d.15. marts 1945 i Neuengamme af difteritis.

Frederik Bierberg,

født 1900, realist 1916.

Uddannet forlagsboghandler på Det Schönbergske forlag. Officer af reserven. Han var én af lederne i jødetransporterne, men blev arresteret og indsat i Shellhuset. Han døde d. 3. december 1944 i Neuengamme af lungebetændelse.

Poul Kisling Møller,

født 1907, realist 1923.

Arbejdede som Grosserer. Han var medlem af militærgrupperne i København, Finlandsfrivillig og medlem af Dansk Samling. Han blev arresteret i november 1944 og kom via Frøslev til Dessauer Ufer, hvor han døde d. 8. februar 1945 af sygdom.

Jens Emil Christensen,

født 1910, student 1930.

Uddannet læge. Han døde af skudsår d. 5. maj 1945 i København.

Frits Jørgensen,

født 1911, realeksamen 1927.

Uddannet officer og han var chef for Østerbro Militærdistrikt. Arresteret oktober 1944 og kom via Shelhuset til Dachau, hvor han døde d. 28. marts 1945 af difteritis.

Jørgen Winther,

født 1917, i realklassen 1935.

Uddannet officer og Finlandsfrivillig. Han var modstandsleder i Studenternes Efterretningstjeneste og blev arresteret november 1944. Han blev henrettet i Ryvangen d. 6. april 1945.

Peter Wessel Fyhn,

født 1920, student 1939.

Musikstuderende og sanglærer. Han ledede våbentransporter fra Sverige som medlem af Studenternes Efterretningstjeneste og blev arresteret december 1944 og senere overført til Frøslev. Han blev henrettet i Ryvangen d. 6. april 1945.

Leo Gnatt,

født 1926, realist 1942.

Uddannet officer og medlem af militærgrupperne. Han var aktiv med jødetransporterne og blev taget af tyskerne og sendt til Dessauer Ufer. Han døde d. 14. januar 1945 som følge af mishandling.

3

EN VERDEN PRÆGET AF ORDEN OG OVERSKUELIGHED

Skolen var fra 1919 op til 1986 en statsskole og underlagt de centralt fastsatte regler, som Undervisningsministeriet bestemte. Der var regler for antal timer, krav til pensum og eksamen. Rektor og lærere blev nu formelt ansat som tjenestemænd med regler for ansættelsesforhold, aflønning og pension. Ligeledes blev økonomien styret centralt med mindre selvstyre til den enkelte rektor, hvis beføjelser ned i de mindste detaljer var den lokale embedsmands, ikke den selvstyrende skoleleders. I arkiverne kan man se, at rektor Meinhard Gundolf i 1967 måtte ansøge om et beløb på 3600 kr. til en stereopladespiller.

En anden følge af statens overtagelse i 1918 var, at skolegangen blev gratis for de dårligst bemidlede. Børn, hvis forældre havde en årlig indkomst på under 4.000 kr. (svarende til 106.000 kr. i dag), havde nu gratis skolegang, og afgiften for de øvrige blev nedsat væsent-

ligt. På længere sigt medførte det også, at rekrutteringen af elever ændrede sig, således at flere drenge fra ringere sociale kår blev optaget på skolen. Skolepenge og udgifter til skolebøger påhvilede stadig forældrene, og først i 1954 blev alle omkostninger inkl. bøger og andre undervisningsmidler stillet gratis til rådighed for alle elever.

Skolen var i perioden 1954 - 1969 en eliteskole, forstået på den måde, at dengang gik kun fem til syv % af en ungdomsårgang i gymnasiet mod i dag omkring 74 % på de gymnasiale uddannelser.

Statsgymnasiet Schneekloths Skole forblev i hele perioden på Værnedamsvej en ren drengeskole. Dette betød noget for det miljø og den stemning, der var på skolen. Tonen kunne være hård med den specielle humor, som let opstår i rene mandemiljøer. Alt dette blev først ændret ved flytningen til Brøndby august 1969.

På skolen var der i perioden 1954 –1969 mellem 20 og 24 lærere. I året 1954 var der inkl. rektor 23 lærere og i 1968 22 lærere.

Elevtallet svingede mellem 183 og 422. Især de sidste år faldende, bl. a. på grund af afskaffelsen af mellemskolens 4. skoleår til den nye realafdeling, der begyndte i det 8. skoleår,

I gymnasiet svingede antallet af klasser mellem 9 og 13, altid med overvægt af matematiske hold.

I gymnasiet var der to retninger, en nysproglig og en matematisk. De sidste år blev den matematiske gren suppleret med en naturfaglig / biologisk gren.

REKRUTTERING

Oprindeligt var rekrutteringen til skolen børn fra velstillede middelklassehjem på Frederiksberg og Vesterbro. Efter overgangen til statskole 1930 ændrede klientellet sig langsomt, og på grund af den geografiske placering kom nu mange elever fra Ydre Vesterbro, Kongens Enghave, Valby og Vanløse; det betød, at

andelen af elever fra ikke-boglige hjem steg, selv om der stadig var børn fra den øvre middelklasse og borgerskabet.

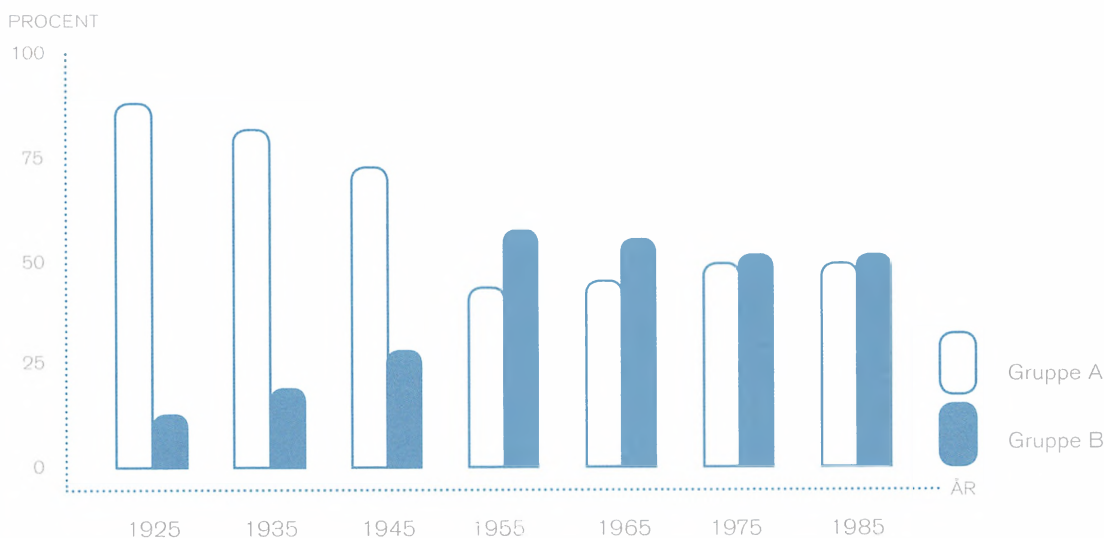
Var man først optaget på Schneekloth's Skole som elev, blev man der. Ganske få elever forlod skolen efter 4. mellem; langt de fleste fortsatte i gymnasiet, en mindre gruppe - omkring en femtedel - gik i realklassen for derefter for omkring halvdelen vedkommende at fortsætte i gymnasiet. Ikke mange måtte gå en klasse om. Hvis det skete, var det oftest elever, der kom fra folkeskolens 4. mellem til gymnasiet.

Skolens udvikling afspejler udviklingen i samfundet. Danmark var efter krigen i 1945 et landbrugsland. Det udviklede sig over to årtier til et industrielt velfærdssamfund med fuld beskæftigelse, og mange kvinder kom ud på arbejdsmarkedet. De offentlige udgifter til undervisning og kultur blev tredoblet i samme periode. De traditionelle værdier blev ændret, og autoritetstroen blev afløst af selvstændighed og flere friheder for de unge.

En undersøgelse fra syv studenterår-
 gange, hvor forældrene ud fra deres
 stillingsbetegnelse er opdelt i to so-
 cialgrupper viser følgende udvikling.
 I den ene gruppe A har forældrene
 længere uddannelse / personale-
 ansvar, i den anden gruppe B har
 forældrene kortere uddannelse / intet
 personaleansvar.

Tallene er afrundede, og selv om
 afgrænsningen mellem de to grupper
 ikke er ganske simpel, er udviklin-
 gen markant, bl. a. som følge af at
 uddannelsesniveaet i samfundet
 generelt er steget.

ANDEL AF ELEVER OPDELT EFTER SOCIAL BAGGRUND

Allerede fra 1965 var der tale om
 flytning af skolen, for bygningen var
 erklæret uegnet som skole, dels på grund
 af størrelsen, dels på grund af de fysiske
 rammer. Der var fx ingen kantine, for
 få faglokaler, dårlige forhold til idræt og
 endelig ingen arbejdspladser for lærer-
 ne udover det fælles, ikke særligt store
 lærerværelse.

Skolens ledelse og mange af lærerne
 ønskede ikke flytningen, som blev
 gennemført fra august 1969. Årsagerne
 til modstanden mod flytningen var nok
 mange. Lige fra utilfredsheden med en
 længere transporttid til skole og ønsket
 om at bevare den rene drengeskole til en
 afstandtagen fra et forstads gymnasium.
 Eller blot angsten for forandring.

I 1954 - 1969 var der ikke stor mobilitet blandt lærerne. Langt de fleste var ansat i hele perioden, og der var således en fast kerne i faggrupperne. I 1968 blev fire nye lærere ansat, alle mandlige. Først ved indflytningen i Brøndby ændrede det sig i og med, at der blev fastansat fire kvindelige lærere.

Over for eleverne var skolens daglige ledelse inspektør. En erfaren lærer, der fungerede som rektors medhjælp og stedfortræder. Såvel rektor som inspektør havde hver en præfekt udpeget af ledelsen, der varetog en række praktiske opgaver som piccolo og bud. Det blev af alle opfattet som en ære at være udpeget til dette. Normalt blev præfekten indsat i 2. eller 3. g. og bestred så hvervet sin skoletid ud, eksempelvis Steen Gensmann 1963 -1965 for rektor Meinhard Gundolf og Henning Nølle 1964 -1966 for inspektør Preben Dalsten.

Som angivet i ordensreglerne havde skolen et system med en ordensduks i hver klasse. Et hverv der i alfabetisk rækkefølge gik på skift en uge ad gangen skoleåret igennem. Ordensduksen hentede om morgenen en seddel, som den enkelte lærer signerede i sin time med angivelse af fraværende elever og elever, der kom for sent; efter skoletid returnerede ordensduksen sedlen til inspektør. Ordensduksen skulle sørge for kridt og en rengjort tavle til den enkelte time og havde derfor det privilegium at måtte være inde i klassen i frikvartererne i modsætning til alle andre elever, der skulle opholde sig i gården.

Der var en altid en lærer, der havde gårdvagten for at gribe ind ved problemer, men det var der sjældent grund til.

En sanktion, der var værre for eleverne end en mundtlig tilrettevisning, var at blive sendt til inspektør. Han kunne ud over eftersidning en time efter skoletid idømme eleven en mere læringsorienteret sanktion, fx at skulle trække sin cykel fra indgangen til cykelstativerne 50 gange, fordi eleven havde tilladt sig at cykle i skolegården! Formelt kunne skolen selvfølgelig på grund af dårlig adfærd sende en advarsel / udmeldelse til elevens forældre, men det skete meget sjældent.

De sanktioner, som skolen rådede over og anvendte, siger noget om tiden. Adskillige lærere uddelte lussinger - tilladt indtil 1967- men kun over for elever i mellemskolen, ikke over for gymnasieeleverne. Ofte fik eleven valget mellem en lussing her og nu eller at blive sendt til inspektør med en efterfølgende "sveder". De fleste valgte lussingen. Man slap for at spille en time, og forældrene fik ikke besked om episoden. Det gav vel også status i kammeraternes øjne, at man modtog den fysiske afstraffelse. Om skolens sanktioner var motiverende kan man i dag godt overveje, men det var ikke en tanke, man gjorde sig på det tidspunkt. Skolen var en lille lukket verden, hvor ledelsen bestemte alt; meget få, om nogen, turde anfægte autoriteten, personificeret udover læreren ved en fjern rektor og en inspektør, der i det daglige over for eleverne styrede alt.

I 50'erne og 60'erne var læreren stadig den suveræne autoritet; eleverne havde ingen indflydelse på undervisningens form og indhold. En enkelt vikar forsøgte sig midt i 1960'erne med "gruppearbejde", men det mislykkedes. Eleverne havde aldrig prøvet det før og anså det

for tidsspilde. Så stærkt slog den officielle holdning igennem – selv eleverne var imod nyskabelser. Det skulle hurtigt ændre sig.

På enkelte punkter fx ved rygning på skolen og ved indtagelse af spiritus ved skolefesterne var der en anderledes holdning end i dag; 3.g'erne havde tilladelse til at ryge i frikvartererne, og der var ingen begrænsning ved Carnavas gymnasiefester, hvorfor det ikke var et særsyn at se unge 1. g'ere meget beru-

sede – alle vel under 18 år. For lærerne var rygning og indtagelse af spiritus i timerne måske ikke direkte tilladt, men det blev accepteret og forekom dagligt. I flere år var det kutyme, at gymnasieklasserne forærede læren en påskebryg dagen inden påskeferien; den stod på katedret når læreren kom til timen, og han drak den, mens han underviste.

Skolens holdning til eleverne og vurderingen af dem var udelukkende ud fra det faglige standpunkt, der blev ikke

Statsgymnasiet Schneekloths Skole		
Klasse: 4.b.		Date: 9-11-61
Ordensduks: Henning Jensen		
Lektion	Elever frav. eller fs.	Lærerens signatur
1.	frav: Palle Bjarnå, Anders Fredslund Petersen kom 8 ²⁷	m.m
2.		m.m
3.	Ulrik Stockmann gik til tandlæge kl 10 ²⁵ og kom 10 ⁴⁴	Ki.
4.		Sk. J.
5.	En pige sprunget.	S.P.
6. (7.)		Hf.

000010 Hvis pladsen i en lektions rubrik er for lille, fortættes på bagsiden.

Ordensdukseddél / 1961

taget hensyn til social og økonomisk baggrund. På den måde var skolen ikke snobbet; hvis det forekom hos enkelte lærere, skyldtes det måske åndssnobberi ud fra elevens forældres kulturelle baggrund. Forskellen mellem eleverne og lærerne var i denne periode så stor, at ikke mange elever kunne skelne mellem lærerrollen og lærerens private personlighed. Kun ganske få lærere forsøgte at aflægge sig lærerens autoritet og fremstå som den privatperson og det særlige menneske, han helt selvfølgelig også var. Generelt kendte eleven intet til lærerens liv uden for skolen, og blot i få tilfælde afslørede den enkelte lærer sine interesser og private holdninger. Nogle få undtagelser var dansklæreren K. F. Plesners bogsamling og kunstillæreren Helge Høvrings indsigt i og interesse for malerkunsten. K. F. Plesner havde den tradition at invitere sine 3.g'ere i faget dansk hjem privat til saltmad, men drikkevarerne medbragte man selv.

EN SKOLE MED SLAGSIDE

Ligesom Schneekloth var en enkønnet skole, hvad eleverne angik, var den det næsten også på lærerværelset. I perioden var der, bortset fra ganske korte vikariater kun to kvindelige timelærere:

Ida Rasmussen med fagene historie og religion i årene 1955-57 og Mette Poulsen med fagene dansk og tysk i årene 1957-59.

Det skyldes måske, at næsten ingen kvinder ville arbejde i det drenge- og mande-miljø, som skolen havde været i mange år. Eller blot det simple, at det – som mange andre arbejdspladser på den tid – var en ”mandearbejdsplads”. Og det var det. Det er vanskeligt i dag at finde den egentlige årsag, og i skolens historie skal man tilbage til begyndelsen af 1930'erne, før man finder flere kvindelige lærere og da udelukkende i grundskolen. I den behandlede periode var der 14 kvindelige vikarer, og fem ud af 18 pædagogikumkandidater var kvinder.

En fremmed fugl i en mandeverden

Mette Nordentoft

Mette Nordentoft (dengang Poulsen) var den eneste kvindelige lærer på skolen ansat 1957 – 1959 med fagene dansk og tysk. Hun erindrer ikke, at hun blev chikaneret eller behandlet dårligt, bare anderledes.

Da hun første gang mødte op på lærerværelset, blev hun bedt om som et fast hverv at lave te til frokosten på lærerværelset; det måtte som kvinde været hendes ansvar. Som nyansat og ganske ung accepterede hun opfordringen, men undrede sig. I en anden situation sagde hun venligt fra. Den altid velklædte og høflige Ove Møller-Nielsen var konsekvent meget galant og holdt døren for hende, indtil hun efter nogle få uger gjorde opmærksom på, at hun selv var i stand til at gå ud ad en dør.

Mette Nordentoft beretter, at eleverne ikke var særligt disciplinerede. Men efter at de havde lært hende at kende, blev hun respekteret og havde ingen problemer med sine klasser. Men en 2. mellem skulle i den første time prøve den nye lærer af. De havde fra vedbenden, der voksede på muren, samlet utallige edderkopper og anbragt dem på lærerens stol. De havde nok forventet, at den kvindelige lærer havde reageret ved forskrækket at råbe op, men de blev skuffede. Mette Poulsen bad dem roligt om at fjerne edderkopperne fra stolen og gik derefter i gang med sin undervisning.

En 3. g. matematisk klasse havde indkøbt en stor sparegris og sparede op til studentefesten.

Den sidste dag blev grisen smadret, og hver lærer fik et skår som smykke – Mette Nordentoft har sit endnu og siger:

Klassen tog mig op på deres studentervogn, og jeg kørte med dem til Kongens Nytorv. Det var en rigtig sød klasse, jeg husker dem endnu 56 år senere.

Dalsten var skolens daglige leder og opretholdt ro og orden med de ”pædagogiske” straffe og sin flegmatiske adfærd og ironiske tone; men Mette Nordentoft udtaler:

drengene respekterede og holdt af ham alligevel.

Mette Nordentoft opfattede Meinhard Gundolf som en svag rektor, der overlod alt til sin inspektør. Måske for at slippe for at gå ind i konflikter. En af de første dage mødte Mette Nordentoft en lad kollega, der oplyste hende om

at her på skolen gider vi altså ikke gå ned til timen, fordi klokken har ringet.

Ellers sørgede mange for at skabe en god stemning i dagligdagen, og Mette Nordentoft erindrer bl.a. *Alf (Ove Jensen) som en blid og omsorgsfuld kollega*. En kontroversiel kollega var den kendte kommunist Harald Rue, men det gav ingen problemer på lærerværelset eller over for hans elever, da han var en engageret og respekteret lærer.

På lærerværelset var der andre kontroversielle antiautoritære kolleger, som kunne skabe rav i den bl.a. K. B. Mønsted og Gammeltoft-Hansen som var aktive ved sociale arrangementer og skolekomedierne. Men de forstod også at føre sig frem, husker Mette Nordentoft.

Langt de fleste lærere var pligtopfyldende og fagligt dygtige. Nogle opfattede lærerrollen som et kald, og de ønskede virkelig at lære eleverne deres fag. Erik Steen og K. F. Plesner var eksempler på det. Den akademiske og kulturelle dannelse, som de selv havde opnået, ville de give videre til deres elever. Pædagogik blev aldrig drøftet på lærerværelset, og den enkelte lærer måtte selv og alene løse de problemer, som dukkede op. Man diskuterede aldrig sin undervisning med andre og kendte derfor ikke til, hvis nogle kolleger behandlede eleverne dårligt.

Mette Nordentoft karakteriserer Schneekloth som en skole, hvor drengene lærte meget og opnåede et højt fagligt niveau på trods af, at de altid med deres humor var klar til at lave ballade.

Kollegerne på det lille lærerværelse var omsorgsfulde - på trods af teen.

SCHNEEKLOTHIANERÅNDEN

En skole er først og fremmest et fagligt lærested. Men det er også et værested for unge mennesker gennem deres vigtige opvækstår. Derfor er skolelivet bredere. Ud fra de beretninger vi har fået, kan vi se, at dét som talte og var statusgivende som Schneekloth-elev bestod af flere elementer.

Ud fra elevernes udsagn, forstår man, at høje karakterer kunne give status, men nok forskelligt fra klasse til klasse. Bedst var det dog at kunne opnå høje karakterer uden at lave lektier.

Det var vigtigt at være en god håndboldspiller - at spille på skoleholdet var meget eftertragtet, og konkurrencen var hård. Allermest statusgivende var det dog at have en kæreste; det var der ikke så mange, der havde. Denne fælles opfattelse understreger den identitet, som skolen havde opbygget, og som meget få tog afstand fra. De mange, som ikke opnåede højstatus, klarede sig gennem skoletiden på anden vis. De accepterede tingenes tilstand - ikke alle kunne være nummer

ét i klassen eller den bedste boldspiller. Og så dannede de deres egne klikker eller grupper.

Ironi og sarkasme blev anvendt både af elever og lærere, af mange også med et glimt i øjet. Over for lærerne var eleverne altid Des og kun på efternavn. Mange lærere kaldte også eleverne ved efternavn, og det smittede af på elevernes indbyrdes tiltale. Man kan ikke sige, at der var et specielt kodesprog, men faste vendinger fra sporten eller øgenavne blev anvendt, i langt de fleste tilfælde ret uskyldigt.

Der er faktisk ingen af dem, vi har talt med, der erindrer nedladende øgenavne - og det tjener skolen og dens elever til ære.

På grund af skolens størrelse, de mange sociale aktiviteter og - måske - den enkønnede skole blev der skabt et kammeratskab, der gik på tværs af klasser og årgangen; det skyldtes også, at mange elever gik på skolen i op til syv år. Adskillige fortæller, at de store elever passede på de små, og selv om der selvfølgelig var drilleri, foregik elevernes mobning af hinanden kun sjældent.

4

MAN LÆRTE NOGET

LEDELSEN

Til lærerne hørte også rektorerne. Rektor var den første blandt ligemænd. De kom fra lærergruppen, normalt fra en anden skole. De underviste som regel stadig i en række timer i deres fag. De var ofte faglige kapaciteter, der samtidig var endt i en ledelsesposition. Her spillede de en stor rolle som den, der skulle tegne billedet af skolen både administrativt og kulturelt. Deres personlighed og arbejdsevner fik stor betydning, da rektorjobbet betragtedes som en livsstilling. Sådan var det også for Schneekloths Skoles to rektorer i denne periode.

Valdemar Tuxen (1890 –1956) var rektor fra 1940 til 1956, hvor han trak sig tilbage på grund af sygdom. Han havde fagene naturhistorie og geografi. Før det var han inspektør på Metropolitanskolen og var i mange år censor på universitetet. Han beskrives af kolleger som en korrekt embedsmand, der på tomandshånd udviste stor venlighed. Af elever beskrives han som en myndig, pedantisk og lidt intetsigende lærer, ofte optaget af de administrative pligter.

Meinhard Gundolf (1903-1971) var rektor 1956 – 1970 med tysk og engelsk.

Før det var han inspektør på Akademisk Kursus, og han kom til Schneekloths Skole i 1942. Han var inspektør og konstitueret rektor under Tuxens sygdom, derefter udnævnt til rektor indstillet af lærerværelset. Han levede helt for skolen og støttede alle aktiviteter, der kunne komme skolen til gavn. Flytningen og problemerne i forbindelse hermed og skuffelsen over problemerne ved udflytningen og byggeriet undergravede hans helbred. Han var altid aktiv ved festlige arrangementer og støttede lærere og elever i sådanne aktiviteter; bl.a. var han med til at få dannet et skoleorkester.

Som lærer var han meget faglig kompetent, men afgjort ikke den store pædagog og hans administrative arbejde gjorde, at han ikke altid kunne passe sine timer som lærer i klasserne.

Han kom tit for sent ti minutter ind i timen, men han havde tilsyneladende ikke travlt med at nå dagens lektie. Til eksamen udleverede han et kompendium til elevernes eksamensforberedelse.

Som administrator var han anerkendt for sin dygtighed og loyalitet over for skolen.

Han var altid hjælpsom og skaffede gerne midler til faglige forsøg

Rektor Meinhard Gundolf blandede sig ikke i lærernes undervisning, og det kan der være flere årsager til. Han var måske tilfreds med niveauet, eller det administrative pres gjorde, at der ikke var tid til pædagogisk ledelse. Det er også værd at erindre om, at det i skolekulturen var accepteret, at læreren i sin klasse var suverænt bestemmende med den højt besungne metodefrihed.

Begge rektorer var Ridder af Dannebrog som udtryk for den tids respekt for statslige embedsmænd og ledere af den højere skole med dens faglighed og dannelsesidealer.

Preben Dalsten (1922-1984) var fra 1955 til 1970 skolens inspektør og konstitueret som rektor 1969 – 1970 under Meinhard Gundolfs sygdom og udgjorde med en legendarisk ordenssans og sine store administrative evner skolens daglige magtcentrum.

Han styrede skolen med benhård disciplinering; men han var ikke én af dem, der slog eleverne. Det var slet ikke nødvendigt. Med sin rolige og meget underspillede sarkasme og ironi fik han alle elever til om ikke at acceptere, så i hvert fald til at frygte den magt, som han var udstyret med og brugte dagligt. Ofte først senere forstod man hans humor - og menneskelighed? – som han gemte bag inspektors panser. For eleverne stod han i det daglige som skolens ubestridte leder, fordi man som elev havde mere kontakt med inspektør Dalsten end med rektor Gundolf, hvis kontor eleverne aldrig kom på.

DET ØVRIGE PERSONALE

En skoles centrale opgave er undervisning af eleverne. Men der er en række understøttende funktioner, som er nødvendige for at få institutionen til at fungere. Rektor er både den pædagogiske og administrative leder og inspektors administrative rolle er nævnt. Desuden havde Rektor Gundolf en sekretær, en funktion som fra efteråret 1960 og frem til flytningen blev varetaget af tre kvinder, hvoraf fru Annelise Madsen var ansat i fem år. Derudover havde rektor en regnskabsfører, en funktion som blev varetaget af forskellige lærere, Alf Kiilerich og Børge Bendt-Nielsen er eksempler på dette. Efter flytningen blev stillingen som regnskabsfører ændret til en fuldtidsstilling, og den blev varetaget af en administrativ uddannet person, kontorchef Aksel Nielsen var den første.

Rengøringspersonalet bestod ifølge pedel Knud Jensens døtre af fire rengøringsdamer, der hver eftermiddag efter skoletid ryddede op og vaskede alle gulve med vand og gulvklud. I mange år ledet af en Fru Petersen under ansvar for pedellen Knud Jensen. Intetsteds i årsskrifterne er disse kvindelige ansatte omtalt, måske som et udtryk for den selvfølgelighed, deres arbejde blev vurderet med.

I matematikernes anneks havde skolelægen sin egentlige konsultation. Fra 1953 og frem til 1969 blev denne funktion varetaget af to personer, lægen Claus Dueholm og sundhedsplejersken frk. Kirsten Mathiesen. Ingen har erindring om denne funktion, bortset fra den årlige lægeundersøgelse af skolens elever. Mange mellemskoledrenge frygtede denne undersøgelse, hvor de kom frem

til lægen med nedsmøgede underbukser bl.a. for at få undersøgt, om stenene var faldet på plads i pungen. Alle mindes, at man på række stod der bange og generte både over for den fremmede dame og kammeraternes nyfigne blikke. Mere fredelig var den obligatoriske høre-og synsprøve. Mens man ventede, kunne man i hvert fald lære tavlen med bogstaverne udenad.

SCHNEEKLOTHS LÆRERE

På enhver skole er den enkelte lærer og lærergruppen det centrale omdrejningspunkt. Sådan er det også i de fleste skoleerindringer. Og som nævnt

stod den enkelte faglærer centralt i det klassiske gymnasium. Det vil derfor være oplagt at nærme sig Schneekloth Skoles kultur og skoleliv gennem en betragtning af lærerne, selv med den usikkerhed og vilkårlighed, der ligger i den form for portrættering. Vi er bevidste om, at det ER et subjektivt valg, idet vi forholder os loyalt til vores kilder. Som dansklæreren og forfatteren til 100-års-jubilæumsbogen om skolen K. F. Plesner selv bemærker:

Ligeledes vil enhver vurdering være uretfærdig: lærerens kunst er, som skuespillerens, flygtig og forgængelig.

Lærerne 1954

Bagerst: Thorkild Mogensen, V. Bjerrum-Møller, K. B. Mønsted, Robert Hellner, Axel K. Jensen, Arne Bruun, Niels Holm

Midten: K. F. Plesner, Frederik Nørgaard, Helge Prior, Erik Steen, Arne Kongshøj-Larsen, Kai Krener, A. Dein, Preben Dalsten, Harald Rue, B. Bendt-Nielsen

Forrest: Helge Høvring, Ove Møller-Nielsen, M. Gundolf, Valdemar Tuxen, Chr. Hein-Nielsen, A. B. Kiilerich, H. Busk-Jensen

Karakteristisk for lærergruppen er, at mange lærere var ansat på skolen i mange år. Et andet aspekt er, at kvindelige lærere næsten ikke eksisterede.

Når man går lærergruppen igennem, vil man se, at der er mange meget interessante personligheder, som udmærker sig inden for deres fag. Om ikke forud for deres tid, så dog innovative. På den led var skolen ikke en lukket enklave, men en institution med kontakt udadtil.

Det var ikke et lærerværelse, der var let at komme ind i, for nogle kunne der gå et skoleår, inden man faldt i hak. Andre kunne nok synes, at tonen kunne være lige hård nok, fx den stiltfærdige Alf Kiilerich og den sagtmodige Helge Prior. Lærerværelset havde sin egen humor, hvor Preben Dalsten og Helge Høvring på hver deres vis kunne drille hinanden, selv om tonen også kunne blive skarper med Kongshøj-Larsen og Busk-Jensen.

Lærergruppen bestod nok af individualister; men hver lærer indgik også i forskellige faggrupper med deres særlige kultur. Groft opdelt i humanisterne med dansk, historie, oldtidskundskab og religion og desuden fremmedsprogene. Hertil hører også sang og kunstforståelse. I den naturvidenskabelige gruppe var matematik, fysik, kemi, naturlære, naturhistorie og geografi. En række mere praktisk prægede fag som gymnastik, sløjd og skrivning var desuden en fast del af elevens skema.

Lærerværelset rummede en række særprægede personligheder, der udadtil gav et facetteret fagligt billede; her kan nævnes Niels Holm, Helge Høvring, Axel Jensen, Alf Kiilerich, K. B. Mønsted og K. F. Plesner, der alle var meget

forskellige og med hver deres styrker og svagheder.

Der var ingen høvding blandt lærerne, men en gruppe var tæt på hinanden i 1960'erne: Gammeltoft-Hansen, Niels Holm, Alf Ove Jensen, Helmer Larsen, Ove Møller-Nielsen, Erik Steen og til dels Børge Bendt-Nielsen, Helge Høvring, K. B. Mønsted og Sode-Pedersen. Andre holdt sig mere for sig selv: Arne Bruun, Alf Kiilerich, Helge Prior og frem for alle eneren Axel Jensen.

Men ingen var udelukket, og alle hjalp hinanden, hvis man blev bedt om det. Mange har berettet om Axel Jensen, der med sin omhyggelighed og venlighed kom med utallige bøger og henvisninger, hvis en kollega havde bedt ham om hjælp til at løse et problem.

Ét af de aspekter, der virkelig er bemærkelsesværdigt ved at læse erindringer og nekrologer – og det siger i sandhed noget om den tids skole og dens miljø – er den fuldstændige lukkede verden, som lærernes privatsfære var i forhold til eleverne. Lærere, som eleven har kendt gennem de traditionelle syv år, har interesser og holdninger, som var fuldstændig ukendte for de elever, der har mødt den enkelte lærer i måske 1000 timer. Måske var det også sådan den anden vej. I det gamle gymnasium overskyggede lærerrollen helt privatpersonen. I løbet af 1960'erne kom der dog en række yngre lærere på skolen. De havde – stadig med meget høj faglighed – en anden holdning til eleverne og den anvendte pædagogik. Dette kunne fx vise sig ved, at disse lærere ikke slog eleverne korporligt i modsætning til en del af de ældre lærere. Og de anslog samtidig en mere åben og

personlig tone, eksempelvis Niels Holm, Alf Ove Jensen, Sode-Pedersen samt Hans Aaen.

ELITESKOLE

For at blive optaget i mellemskolen skulle eleven bestå en optagelsesprøve i 5. klasse; det gjaldt for alle skoler såvel private som offentlige. Hvis eleven bestod med et resultat på mindst 4,37 på den daværende karakterskala, der gik til 6, blev eleven overført fra 5. klasse til 1. mellem (6. klasse). Hvis ikke fortsatte eleven i den mindre boglige ”eksamensfri mellem”. Elever med en karakter på 5,0 og derover kunne blive overført fra folkeskolen til mellemskolen på et gymnasium efter ansøgning.

Ved optagelse af elever i mellemskolen på et gymnasium tog den nye skole udgangspunkt i elevens karakterniveau og den geografiske afstand fra elevens hjem til skolen. Havde eleven en ældre bror eller søster gående på det søgte gymnasium, kunne det betyde, at eleven blev optaget på skolen på trods af en lavere karakter, hvis eleven havde bestået mellemskoleprøven.

Hvis familien havde en plan om at fortsætte i gymnasiet, var det en stor fordel at gå i gymnasiets mellemskoleafdeling. Lærerne var de samme, som underviste i gymnasiet, dvs. universitetsuddannede – i modsætning til folkeskolen, hvor lærerne var seminarieuddannede. Desuden blev eleven fra 1. mellem vænnet til det sociale og boglige miljø med de krav, som herskede i gymnasiet. Gymnasiet var i denne periode i høj grad en eliteskole for udvalgte elever.

De elever, der kom fra skolens egen

mellemskoleafdeling, var kendt af lærerne, og de kunne bygge videre på den undervisning, som eleverne havde fået i de fire mellemskoleår. Lærerne havde selv været med til at afgøre, om de skulle overflyttes til det sproglige eller matematiske gymnasium, eller om de skulle overføres til realklassen og derfra et år senere måske fortsætte i gymnasiet, hvis de ønskede det, og resultatet var tilfredsstillende.

De elever, der kom til gymnasiet med en mellemskoleeksamen udefra, blev ligesom efter 5. klasse optaget efter karakterniveau og den geografiske afstand til det ønskede gymnasium.

Disse elever var fremmede over for gymnasiekulturen, og selv om de kom fra gode folkeskoler, var tonen mellem lærerne og eleverne og karakterniveauet ganske anderledes. Det var ofte en hård overgang, og eleverne udefra oplevede snart, at de faglige krav var væsentligt højere end på kommuneskolerne, og forskellen følte ofte meget klart. For de fleste blev det dog i løbet af det første skoleår udjævnet; men den første tid mindes af alle som krævende med de mange lektioner hver dag. De mange lektioner og det meget hjemmearbejde opfattede gymnasieskolen som en forudsætning for effektiv indlæring. Gymnasiet var en studieforberegende uddannelse.

Fra 1961 blev eleverne fra folkeskolens 7. klasse optaget i den nye 1. real, svarende til 8. klasse og kunne året efter – efter 2. real svarende til 9. klasse – fortsætte til 3. real – lig med den gamle realklasse – eller skifte til gymnasiets 1. g. Denne ordning blev indført på Værnedamsvej og fortsatte i Brøndby, hvor

skolen havde en realafdeling, indtil den blev lukket ned i 1973.

Visse fag var obligatoriske for såvel sproglige som matematikere: religion, dansk, historie og oldtidskundskab. Man havde også idræt og sang, men de var ikke eksamensfag.

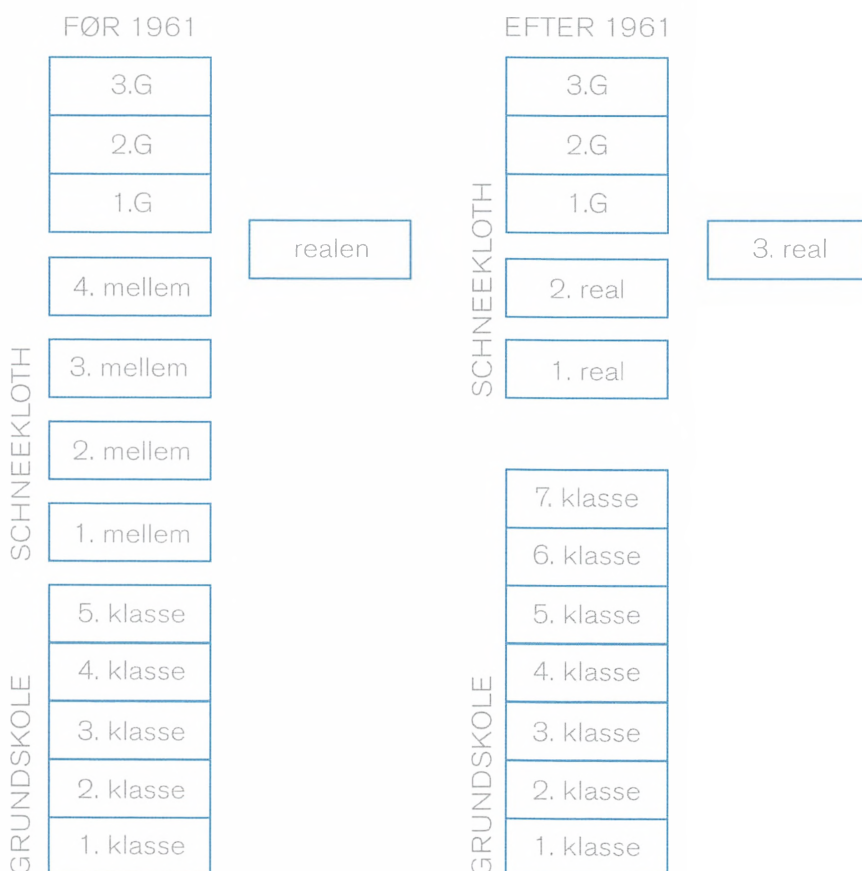
Begge grene havde engelsk og fransk med flere timer alle tre år til de sproglige; tysk kun for de sproglige. Begge havde også geografi og naturlære, men mere til matematikerne. Kun de havde matematik, fysik og kemi; latin udover den lille latinprøve var kun for de sproglige.

Generelt blev der stillet store krav.

Hjemmearbejde med mange skriftlige opgaver ugentligt var normalt. Betragter man pensaaopgivelserne for 3.g., er der tale om meget læsestof i alle fag.

Pensakraevne blev fastsat af ministeriet, hvad angik sidetal og det enkelte fags obligatoriske indhold. I de humanistiske fag eksempelvis forfattere og perioder, i de naturvidenskabelige fag emner og sværhedsgrad såsom grader af ubekendte i ligninger, metoder i statistik og kemiske sammensætninger.

TRINFORDELINGEN PÅ SKOLEN FØR OG EFTER 1961

..... *Dansk:* (Pl): Fra o. 1870 til vore dage. Georg Brandes' Essays (billig-bog). Nis Petersen-udvalget. Ibsen: Vildanden.

Grammatik efter Buchreitz og Lindegaard, sversk efter Roikjer, norsk efter Wilson og Egelund.

Til eksamen opgives: Aladdin. Niels Lyhne. Stuk.

Efter Falkensjerne: Sønnetabet Gern and Gladensvend, Ebbe Skammelken, Om mig selv, Den kjedsom vinter, Fungsteds lyksaligheder, Til min Moltke, Mannheim, Guldhornene, af St. Harsaften-Spil, Strandbakken ved Egeløkke, Waldemar der Store, Holgers sang, Hauchs Bekjendelse, Kunstneren mellem oprørerne, Vilh. Andersen om samme, Høsekrammeren, Æstetisk moral, En sjæl efter døden, Posthuset i Hirschholm, Sjælland, Tid ig skilsmisse, Adam tager sit parti, Klokken, Engelske socialister, Kr. Erslev. Ørneflugt, Plum galgebakke, Jørgensen: Symbolisme, Clausen: Herman Barg, Kirstens sidste rejse, Fustama, Graven i søe, Henrettelsen, Fragmenter af en dagbog, Vi overlever.

Roikjer 27-33, 45-50, 92-98, 104, 106, 110-17, 144-50.

Wilson og Egelund 30-34, 43-50.

..... *Engelsk:* (Br): Shakespeare: Macbeth (v. Krabbe). Two Centuries of English Poetry (v. Alving m. fl.). A Contemporary Reader (v. Ehlerm-Møller m. fl.). A Hundred English Poems (v. Østerberg). Galsworthy: Loyalties (v. Skovgaard). Pinter: The Room (Selecta). Wain: Hurry On Down (Penguin).

Læst i I og II G: Mogensen og Rosenmeier: A Modern English Omnibus. Sherriff: Journey's End. A Contemporary Reader. The Dickens Reader (v. Stigaard). Two Centuries.

Til eksamen opgives: Macbeth: Act I, Sc. 3 og 5. Act II, Act III, Sc 2 og 3. Two Centuries of English Poetry 1. udg. p. 12-13, 18-20, 21-22 (London), 48-51 (strofe 1-15), 56-58, 66-68, 73, 129-130, 143-152. Østerberg: Poems p. 3-5 (La Belle Dame) og 123-124 (The White Man's Burden). Dickens: p. 14-20, 34-48, 60-68. Contemporary Reader: p. 57-60, 113-122, 178-185. Loyalties: Act I, Sc. 2, Act III, Sc. 2. Pinter: The Room: forfra-p. 15 ned Hurry On Down p. 11-20, 30-39.

Pensaoppgivelser i dansk
og engelsk 3.S 1965

Lærerne bestemte enevældigt inden for de obligatoriske krav, hvad man læste og opgav til eksamen; eleverne blev aldrig inddraget, og det blev opfattet som ganske naturligt. I flere fag kunne det give sig selv, men i andre fag, fx dansk kunne man teoretisk set tænke sig, at eleverne kunne ønske blandt skolens udvalg af indkøbte romaner. Det forekom aldrig. Den enkelte lærer valgte selv, hvad han ønskede. En dansklærer valgte i 1960'erne ikke at læse, endsiøge opgive tekster efter 1930 til studentereksamen. Omvendt var andre meget moderne. En engelsklærer læste og opgav til eksamen en helt moderne ikke let læst tekst *The Room* fra 1957 af Harold Pinter. Der var nok en tendens til, at de yngre lærere i sprogfagene læste flere moderne tekster. Fx en dansklærer, der som hovedværk opgav *Dansk Lyrik 1915-1955* og læste *Sære Historier* af Villy Sørensen.

STUDENTEREKSAMEN I 1960'ERNE

Ligesom i dag bestod en studentereksamen af både skriftlige og mundtlige prøver, men eksamensreglerne ved studentereksamen var dengang ganske anderledes. Hjælpemidler var ikke tilladt, og forberedelsestid blev normalt kun anvendt ved prøve med ektemporaltekster, ikke med opgivne læste tekster. Ved skriftlig eksamen var opgaven også oprindelig uden valgmulighed, men det ændrede sig for prøven i mundtlig dansk i 1960'erne. Målet var, at eleven på den stipulerede tid kunne reproducere dele af det indlærte pensum i et bestemt fag. I dag ville man sige at der ved denne prøveform er meget få kompetencer i spil hos eleven: evnen til her og nu at kunne reproducere viden og i de skriftlige fag evnen til at kunne disponere tiden, så kladden ikke kom til at tage

for lang tid. Mangen en elev oplevede et voldsomt tidspres for at nå indskrivningen. Der blev også givet en ordenskarakter, så orden var også en kompetence.

Studentereksamen for 1964 er her brugt som eksempel for at vise, hvilke fag og hvor mange den enkelte elev skulle op i. Både sproglige og matematikere var samlet oppe i otte fag, men fordelingen i antallet af mundtlige og skriftlige fag, der blev udtrukket, kunne variere fra klasse til klasse.

Ved den skriftlige eksamen var faget dansk obligatorisk for både sproglige og

matematikere. Det var en prøve på fem timer uden hjælpemidler. I dansk stil kunne eleven vælge mellem fire opgaver: Et litteraturhistorisk emne, et historisk emne, idiotstilen (et alment moralsk emne) og så endelig citatstilen, som gradvis voksede til en mindre tekst og en tekstbehandling. I den danske stil blev en anden kompetence sat i spil: anvendelse af den almindelse som var en del af undervisningen i gymnasiet ved siden af forberedelsen til en længerevarende uddannelse.

Studentereksamen Maj—Juni 1964.

Dansk stil.

1. Nogle vigtige træk i dansk lyrik efter 1890.

Eller:

2. Skriv om nogle af de problemer, der knyttede sig til besættelsestiden i Danmark, og om Deres generations vurdering af dem.

Eller:

3. Hvorfra får vi vore meninger?

Eller:

4. »Det forøgede herredømme over naturens kræfter, som atomfysikken har givet os, indebærer i forbindelse med de biologiske videnskabers blomstring og lægekunstens vidunderlige fremskridt de rigeste løfter for fremme af menneskelig velfærd overalt på jorden. Samtidig er alle folkeslags skæbne blevet knyttet uløseligt sammen gennem de vældige magtmidler, der er kommet menneskene i hænde, og hvis anvendelse kan true selve livets beståen på vor klode.« (Niels Bohr).

(Belys de fremsatte tanker. Overskrift: Videnskabens fremskridt og menneskets vilkår.)

Et eksempel på opgavearket til skriftlig dansk til studentereksamen 1964

For de sproglige var der obligatorisk eksamen i de to sprogfag engelsk og tysk. For hvert fag var der en oversættelsesopgave og en referatstil. Oversættelsen bestod af en oversættelse fra dansk til fremmedsproget på to timer uden brug af ordbog og grammatik. Prøven i referatstilen bestod i at gengive en tekst på fremmedsproget på ca. en A 4-side, der blev læst op to gange med en tænkepause på få minutter. Derefter skulle eleven referere teksten fejlfrit og så præcist som muligt uden nogen form for hjælpemidler, ligesom det ikke var tilladt at tage notater hverken under oplæsningen eller i den lille pause mellem de to oplæsninger.

For matematikerne var eksamensreglerne meget lig reglerne for de sproglige. Der var den samme skriftlig eksamen i dansk samt en skriftlig eksamen i matematik der bestod af flere opgaver, der skulle løses på den angivne tid uden hjælpemidler som formelsamling eller notater.

Reglerne for den mundtlige eksamen var fælles for sproglige og matematikere og uden forberedelsestid; dog var der mulighed for forberedelsestid, hvis faglæreren havde søgt Undervisningsministeriet om det som forsøg, fx i faget fysik.

Ved mundtlig eksamen trak eleven sit spørgsmål ved "det grønne bord" og gik straks i gang med besvarelsen. Eksaminatoren varede fra 15 til 30 minutter. De sproglige elever gik fx til eksamen i fem mundtlige fag: engelsk, tysk, latin, historie og oldtidskundskab, og matematikerne havde seks mundtlige eksaminer, fx dansk, engelsk, fransk, matematik, kemi og naturhistorie.

På begge linjer blev et fag overført fra 2. g og karakteren anført på eksamensbeviset: For de sproglige faget naturfag

med en karakter fra delfagene geografi med naturlære og naturhistorie, for matematikerne faget naturfag med en karakter fra faget geografi.

Faget legemsøvelser talte med til beregningen af eksamensresultatet, hvorimod faget sang blev anført på eksamensbeviset, men det talte ikke i eksamensresultatet. Desuden havde alle elever en karakter for "orden", der talte med. I de fag, der ikke blev udtrukket som eksamensfag, blev årskarakteren overført til eksamensbeviset til beregning af eksamensresultatet.

I faget fransk er der eksempler på, at der kun blev læst op og oversat tre år i træk, uden at der blev sagt eller skrevet ét ord i en sproglig klasse, hvor andre elever havde franske stileøvelser og mindre samtaler i matematiske klasser. Men det man læste, kunne til gengæld være de nyeste politiske taler af præsident de Gaulle, dvs. sproglig set meget vanskelige tekster. Uanset hvad, det faglige arbejde var krævende, og eleverne gennemgik og lærte (nok) meget. Generelt var det faglige niveau i mellemskolen og gymnasiet højt, og kravene til eleverne og deres forberedelse var store. Eleverne blev bedømt tre gange i løbet af året udover eksamens- og årskarakterer. På Schneekloth's Skole kom rektor højtideligt ind i hver klasse og uddelte karakterbøgerne efter standpunkt i den enkelte klasse. Først nummer et, så nummer to og så fremdeles indtil klassens sidste elever med de dårligste karakterer. Denne offentlige ydmygelse og frygt herfor sad i mange elever igennem årene på skolen. Det er i dag vanskeligt at se begrundelsen for denne adfærd, men det skyldes

vel ønsket om at udvise respekt for den dygtige elev og var et markant udtryk for den elitedyrkelse og faglige konkurrence, som skolen værdsatte. Om det har virket motiverende, kan man nok have sine tvivl om.

Men hvad angik de pædagogiske metoder, kunne man have overvejet andet. Undervisningen var i næsten alle tilfælde meget gammeldags med lektier og individuel overhøring i næste time; timerne var lærerstyrede og undervisningen foregik på samme måde stort set alle

timer hele skoleåret igennem. Der var meget lidt pædagogisk nytænkning, og det var ikke usædvanligt, at den enkelte elev blev ydmyget offentligt i timerne. En matematiklærer var kendt for at kunne terrorisere eleverne ved at kalde den samme elev op til tavlen 30 matematiktimer i træk.

I sløjd i mellemskolen opnåede vist alle at blive stillet op på ”idiotskammen”. Herfra måtte eleven til spot og spe offentligt fortælle, hvilken dumhed han havde begået.

Lærer på en særegen skole

Alf Ove Jensen

Alf Ove Jensen var ansat på skolen fra 1956 til 1968 med fagene dansk og gymnastik, hvorefter han flyttede til Virum Stats-skole. Derefter var han rektor på Efterslægtsselskabets Skole i årene 1969 til 1990. Alf Ove Jensen var aktiv fagpolitisk og har bl.a. siddet i bestyrelsen for Gymnasieskolernes Lærerforening. Han har som 90-årig en eminent hukommelse - også om livet på Schneekloths Skole.

Alf Ove Jensen karakteriserer Schneekloth som en særegen skole, dels fordi det var en ren drengeskole, dels fordi den geografisk lå inde-lukket som en lille bygning bag mange høje nabohuse. Det var en god lærerarbejdsplads, og han betragter disse år som den bedste del af sit arbejdsliv. Den geografiske placering mellem Vesterbro og Frederiksberg og samtidig nær yderområderne i Københavns kommune: Valby, Vanløse og Kongens Enghave bevirkede, at andelen af arbejderdrengene fra ikke-boglige miljøer var relativt høj i forhold til mange andre gymnasier. De fremstod som mønsterbrydere og var meget engagerede og interesserede i at lære noget og komme videre i uddannelsessystemet. Selvfølgelig var der også elever fra borgerlige hjem på Frederiksberg og København. Alf Ove Jensen erindrer skolen som usnobbet, hvad eleverne angik, og alle blev bedømt på deres faglige niveau uanset social status.

Pædagogik blev ikke drøftet, og lærerne arbejdede meget selvstændigt uden samarbejde med andre i faggruppen. Ledelsen blandede sig ikke i lærernes arbejde og pædagogiske metoder. I det hele taget vidste

alle meget lidt om kollegerne, deres undervisning og deres adfærd over for eleverne:

Her mange år efter bliver jeg overrasket over at høre om den adfærd, som Busk-Jensen udviste; det var jeg uvidende om.

Over årene var det et meget stabilt lærerværelset med omkring 24 kolleger uden stor udskiftning; mange fejrede deres 25-års jubilæum på skolen. Den store udskiftning ved flytningen til Brøndby var en undtagelse. Det var en mandarbejdsplads. Ikke ualmindeligt for tiden, men nok ikke almindeligt for skoler og gymnasier. I perioden var der reelt kun to kvindelige lærere begge i tre år. Hvorfor der var så få, og de, der var der, blev så kort tid, er vanskeligt at udtale sig om med sikkerhed, men AOJ fortæller, at der kunne være en hård drengetone med en meget direkte humor. Kongshøj-Larsen og Busk-Jensen var eksempler på dette. Man skulle kunne svare igen, men så gik det også godt. Enten kunne man acceptere det og blev, eller man søgte bort efter få år.

Den ene kvindelige lærer var en "sippe-nippe" og følte sig voldsomt angrebet specielt af Kongshøj-Larsen, hvorimod den anden kunne svare for sig og faldt godt til på lærerværelset. Når hun søgte væk, havde det andre årsager.

På skolen var der meget engagerede lærere, der så det som deres "kald" at skabe et fagligt udfordrende miljø for eleverne, og de interesserede sig for elevernes udvikling.

Men der var også andre som oprindelig havde ønsket sig en anden karriere som forsker eller som underviser på universitetet, det mærkede man tydeligt.

Der var i dette system heller ikke mange muligheder for advancement, kun en rektor og en inspektør på hver skole. Så nogle forblev i lærerjobbet over mange år og passede deres arbejde efter reglerne, men uden den store motivation. På lærerværelset var der på trods af ovenstående en god stemning og socialt samvær med skovture og fester med hustruer. Ved mange sammenkomster underholdning med indlagte festsange med K. B. Mønsted, Erik Steen og Alf Ove Jensen som obligatoriske forfattere.

Her har vi skolen, og her er Annexet fra 1963, jvf. den gamle sang fra 1954, som begge kan ses på samfundets hjemmeside.

Viser fra 1963

Det var ikke for at såre, det var bare for at more:
 Her' Bendt Nielsen med forstærker, her er Dulles Lommelærker,
 her er Plesner med sin kam, her er Junker med madam,
 her er Steen med al sin charme, her' Pedellen uden varme,
 her er ID med sin stjerne, Alf han drømmer om det Ijerne,
 her er Axel og hans runer etc etc etc ---
 Her er mange mange flere, men nu ka vi ikke mere.
 Her skolen og Amøket, Schneekloth kalder vi komplekset,
 her er skolen, hver en plet, her er osse toilet,
 her er hele molevitten, vi er allesammen i den:
 Rektor og lektor, adjunkt og elever,
 skifterde fleste, så bli'r vi til rest.
 Vi lever vid're i fest efter fest:
 For vi er de bedste i hundred'år.

Billede fra lærerfest med hustruer

Schneekloth blev ofte betegnet som en ”rød” skole forstået som socialistisk, men det afviser AOJ.

Bortset fra enkelte var de fleste kolleger politisk set som på de andre gymnasier, jeg arbejdede på. Rue var en undtagelse. Han var erklæret marxist og kendt i offentligheden, men hans undervisning var der aldrig klager over.

Meinhard Gundolf administrerede med venlighed og blandede sig aldrig i lærernes arbejde. Han blev rektor efter Valdemar Tuxen, fordi han havde været en effektiv inspektør og blev anbefalet af lærerne. Preben Dalsten styrede skolen i det daglige og sørgede for opretholdelsen af disciplinen.

Som på andre arbejdspladser var der kolleger, der havde mere at gøre med hinanden end andre. De havde fælles interesser, var på nogenlunde samme alder og var familiefædre med børn. K. B. Mønsted, Erik Steen, Børge Bendt-Nielsen, Ove Møller-Nielsen, Helmer Larsen og Alf Ove Jensen selv dannede en stor gruppe med en familiær, kollegial stemning og var meget aktive ved selskabelige sammenkomster. Men ikke med et tæt fagligt samarbejde på nær samarbejdet om elevernes lejrskoleture. Nogle holdt sig mere for sig selv, fx gjaldt det Arne Bruun og Sode-Pedersen, andre igen på grund af alder og andre interesser som fx Alf Kiilerich, K. F. Plesner og Helge Prior.

De sidste år før flytningen var ikke nemme for de mange, der dybest set ikke ønskede flytningen til Brøndby. Dels var mange glade for deres arbejdsplads, dels blev Brøndby opfattet som ”langt væk”. Til det er der vel kun at sige, at skolebygningen i 1965 var erklæret kondemneret, og at elevtallet var vigende.

AOJ ser tilbage på et sammensat lærerværelse med mange forskellige personligheder og siger

Jeg mindes især enere som Niels Holm og Høvring og originalen Axel Jensen, der med sin udstråling og adfærd var en speciel skikkelse på skolen. Men en spændende tid var det.

TRADITIONALISME OG NYTÆNKNING

På trods af den megen traditionalisme var der dog også nytænkning med forsøgsundervisning. I flere sprogfag ansøgte lærerne Undervisningsministeriet om at måtte opgive ekstemporalteks ter til studentereksamen som nogle af de første i landet. I latin blev nogle hold undervist efter et naturmetodesystem *Lingua latina*, og ikke efter den traditionelle meget systematiske Mikkelsens *Latinsk Læsebog* fra 1878, og K. B. Mønsted anvendte forberedelsestid til eksamen i fysik – noget ganske nyt. Billedet var således ikke entydigt, og det var helt op til den enkelte lærer. Efter flere vidneudsagn blandede ledelsen sig aldrig, og pædagogisk og didaktisk metode blev ikke drøftet på lærermøder eller på lærerværelset i det daglige. Didaktikken var den enkelte lærers helt eget valg.

I årsskrifterne læser man, at skolen ofte havde besøg af lærere fra andre skoler, også fra udlandet : Sverige, Norge, Tyskland, Frankrig og USA, ligesom en del af skolens lærere besøgte andre skoler.

Formålet var at udveksle faglige og pædagogiske erfaringer, og det kan sagtens være, at den enkelte faglærer blev inspireret, men det slog ikke igennem i timerne. Nu er det jo heller ikke sikkert, at den udenlandske lærer anvendte en mere progressiv pædagogik, end den danske lærer gjorde. Ud fra de mange elevberetninger kan man læse, at eleverne erindrer det høje faglige – og ofte meget inspirerende – miljø, men de ser tilbage på en meget kedelig og traditionel pædagogik, der af mange blev opfattet som individuelt ydmygende og terroriserende. Det siger vel noget om respekten for og fascinationen af fagernes verden i det traditionelle gymnasium, men også noget om den intakte lærerautoritet i perioden.

En usnobbet skole med et godt fagligt miljø

Peter Dürrfeld

Peter Dürrfeld gik på skolen 1957 - 1960 og kom ind i 1. g. som sproglig fra Nørre Vold Skole. Han havde ønsket skolen ud fra to kriterier: den lå tæt på hans bopæl, og det var efter sigende en socialt blandet skole, så arbejderdrengene ville kunne begå sig der. Forventningerne holdt stik. De tre år betegnes samlet som utraumatiske og udramatiske.

Han ser tilbage på en skole med et godt kammeratskab med interesse for Schneekloths håndboldklub med førsteholdet i første division og med kontakten til "Krusedullerne" på naboskolen. Han beskriver flere lærere og mener at vide, at den meget gammeldags lærertype nu er udskiftet med Axel Jensen som den eneste undtagelse.

Han var en påfaldende skikkelse, når han stavrede gennem skolegården med sine stive, ikke helt hvide flipper, og der gik frisasagn om ham – hvordan han kunne gribe en mellemskoleelev i hårene ved ørene og løfte op i ham, mens han snurrede: "Kender du Newtons lov om tyngdekraften, liden pilt?" Smer-ten fra de afrevne hår blandede sig med ubehaget over hans dårlige ånde.

Peter Dürrfelds karakteristik er venligt overbærende. Det være sig over for den aldrende, men elskelige Helge Prior, der blev kendt for sine "priorismer", dvs. sproglige fejlsætninger som *jeres bedstemødre og mine mødre*. Tysklæreren rektor Meinhard Gundolf kom heldigvis meget ofte for sent til timerne, så man kunne nå at forberede sig. Kom han undtagelsesvis til tiden, blev det opfattet som toppunktet af taktløshed.

Niels Holm karakteriseres mere indgående. Han var en moderne lærer, venlig og fordomsfri over for alle. I sin erindringsbog *Hjertet har altid det sidste ord* beskriver Peter Dürrfeld sit samarbejde med Niels Holm på Zahles Skole. Han var blevet udnævnt til rektor og således chef for Peter Dürrfeld, der var leder af grundskoleafdelingen på Zahles Skole. Der var store forventninger til Niels Holm som rektor ved hans udnævnelse i 1968, men med de voldsomme konflikter som 68'erne og ungdomsoprøret skabte, lykkedes det ikke Niels Holm at fastholde det pædagogiske og faglige niveau. Der blev for megen uro, og som det venlige og konfliktsky menneske Niels Holm var, kunne han ikke som leder skære igennem. Det endte meget tragisk med, at Niels Holm begik selvmord i 1973.

Peter Dürrfeld ser – også som voksen skoleleder – tilbage på Schneekloth med milde øjne. Det var:

En usnobbet skole med generelt venlige lærere og et godt fagligt niveau.

Et særpræget lærerkollegium med markante personligheder

Hans Aaen

Hans Aaen var ansat på skolen i årene 1958 - 1961 med dansk, engelsk og fransk. Derefter flyttede han til Frederiksborg Stats-skole indtil sin pensionering.

Schneekloth var en lille, speciel skole, også fordi skolen kun havde drenge. Det var ikke let at komme ind som ny, og Hans Aaen erinder, at han det første halve år var usynlig for alle.

Lærerværelset rummede et særpræget lærerkollegium med markante personligheder, og samlet var lærerne en spændende og fagligt flerkyndig forsamling. Som én sagde engang:

Hvis ikke der var alle de drenge, kunne vi have en udmerket klub.

Lærerne var alle af hankøn. En enkelt lærerinde havde været der i nogle år og døjede sit med godmodigt drilleri. Man kunne finde på at fortælle en vovet historie, sænke stemmen hen mod slutningen og bemærkede da, at hun rykkede lidt nærmere og strakte øren... Over for eleverne kunne det knibe for hende med disciplinen, som engang, hvor de sagde:

Åh, frk. R., De har da også selv været ung og gal ligesom vi.

Hans Aaen beskriver flere af sine kolleger og stemningen på lærerværelset:

Disciplinen beroede hos inspektør Dalsten. Ingen brød sig om at sendes til ham, møde hans ironiske blik og se ham blade i sit kartotek. Ved frokostbordet viste han i glimt sin rappe humor. Når en lærer havde fødselsdag og gav kringler, sad Dalsten og pillede omhyggeligt rosinerne ud. Han sad over for Høvring. De to kappedes om at drille. En dag udtalte Dalsten et kort russisk o som o i stedet for a. Høvring sagde, Ja, du er ikke filolog [til tysklæreren Dalsten!], Nej, ikke slavisk.

Høvring havde tegning og biologi. Et kunstnerisk nervemenneske. En dag forsøgte han at lære de store elever om prævention. Næste dag mødte de op med et skilt *Hilsen til Høvring fra ABIS*. En anden dag kom han til at udtale Malathion som det giftige Parathion. En tid efter kaldte de ham "Bladan-Høvring". I øvrigt holdt de givetvis af ham.

En anden personlighed K. B. Mønsted, som Hans Aaen samarbejdede med ved opførelserne af skolekomedierne:

Mønsted var meget markant og egen. Han havde kemi og kom en formiddag og fortalte, at han havde brændt sig under barbering. En gnist fra el-barbermaskinen havde fænget i hans acetone-morgenånde og lavet ravage. Undervisningen gik som det passede ham. Om hans eksamen forlød det, at hvis eleven ikke havde fået lært stoffet rigtigt, tog han sådan på vej, at censor fik medlidenhed med den unge. Mønsted var meget aktiv ved skolekomedierne, som eleverne kaldte Dulleddans. Den logiske sprogfølge var: Mønsted-margarine-Maggedulle-Dulleddans. Han ledede Ungdommens naturvidenskabelige Forening, der afholdt nogle hyggelige aftener med elevforedrag og demonstrationer.

Rektor Gundolf beskrives som en rund og jovial mand med sans for det administrative, men også med stor omsorg for sine lærere. I forbindelse med indvielsen af et nyt toilet ved lærerværelset kommenterer Hans Aaen det således:

Indvielsestalen for det nye toilet skal med her. Sunget på melodien Gossecs Gavotte, A-temaet, fremkommer en pikant taktering med rim. Vistnok med Steen som forfatter. Forud gik en fanfare og et lyd billede, hvor rektor indviede toilettet og forgæves søgte at skylle ud, "Satans".

*I vores kelder, i den nordre fløj,
findes et par rum, som er bestemt til møj
sommeligt at sku' betjene skolens læ
rere. Ja, tænk, hvad der vi må bæ
re i disse rum, hvor man kan sætte sig
ind i ældre tiders mindre hygiej
niske krav. Hr. Jørgensen, det er en skam
plet på vores vidtberømte Værnedam
svej." Nå, en minister har skam hjerterum,
pengene kom straks, men arkitekten fum
lede slemt med sagen, og de mange hånd
værkere mangled' den rette ånd.
Før vi kom til ende med det malerrod,
Sku' der løbe meget vand i Kallebod
strand. Dog trøst jer. For nu stråler vor' lokum
oditeter skønt af procelæn og krom.*

Hans Aaen gør til sidst nogle tanker over forskellen på at undervise drenge og piger (som han gjorde det på Frederiksborg i 36 år):

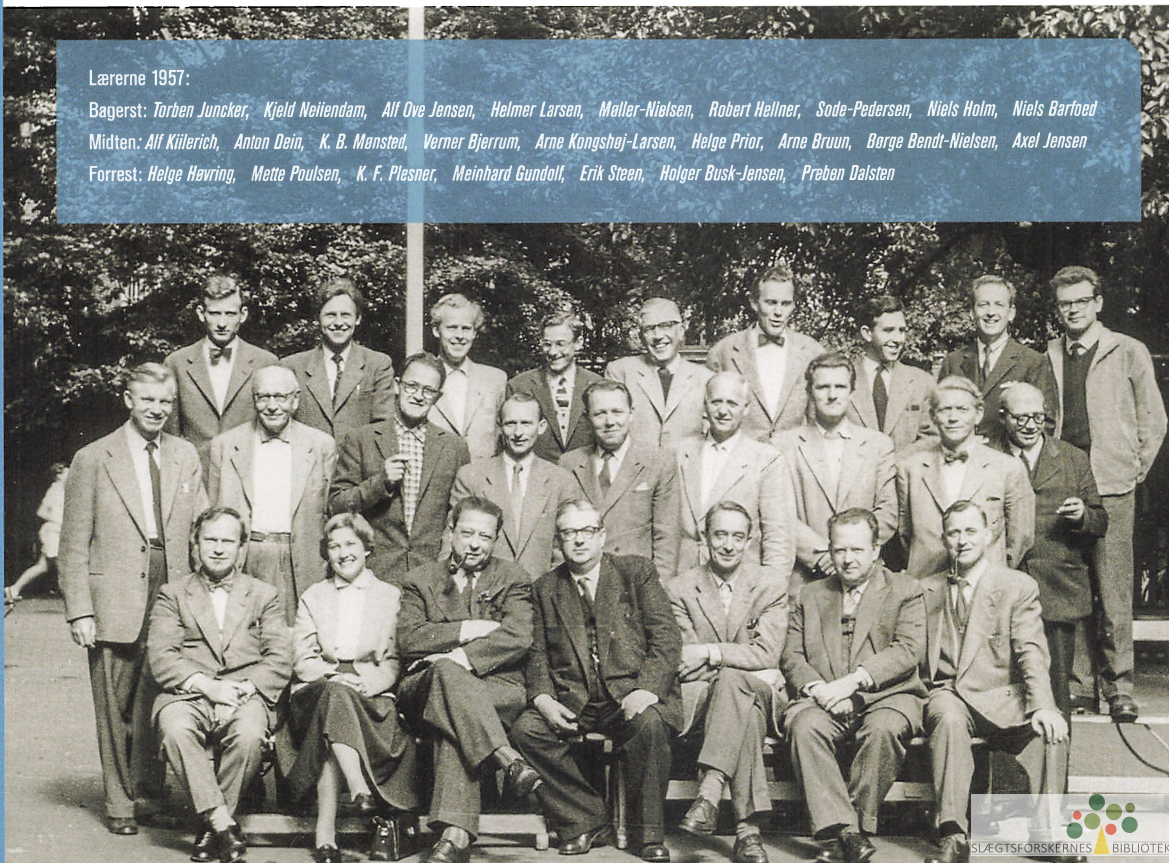
Det er faldet i min lod at undervise i pigeklasser og drengeklasser. Der er forskelle. En af dem viser sig ved, at når man giver piger store lektier for, reagerer de ikke synligt, men gør hvad der passer dem. Drenge gør ophævelser og knurrer, hvis de finder opgaven for stor, men de gør arbejdet.

Hans Aaen ser med glæde tilbage på sin tid på Schneekloth og konkluderer

Hvis skolens ånd skal sammenfattes i ét ord, må det blive solidaritet. "Solid" er en del af det.

Lærerne 1957:

Bagerst: Torben Juncker, Kjeld Neilendam, Alf Ove Jensen, Helmer Larsen, Møller-Nielsen, Robert Hellner, Sode-Pedersen, Niels Holm, Niels Barfoed
Midten: Alf Kiilerich, Anton Dein, K. B. Mønsted, Verner Bjerrum, Arne Kongshøj-Larsen, Helge Prior, Arne Bruun, Børge Bendt-Nielsen, Axel Jensen
Forrest: Helge Havring, Mette Poulsen, K. F. Plesner, Meinhard Gundolf, Erik Steen, Holger Busk-Jensen, Preben Dalsten

FAGGRUPPERNE

Danskgruppen

Faggruppen var i mange år præget af flere meget forskellige personligheder: Bl.a. Knud Frederik Plesner og Harald Rue. K. F. Plesner ansat på skolen 1931 til 1968. Han var mag. art. i sammenlignende litteraturhistorie, men underviste både i dansk, historie og oldtidskundskab (hvor han ikke formelt, men absolut reelt havde de faglige kvalifikationer). Som lærer var han ”grundlærd”, utraditionel og med en meget akademisk tilgang til sine fag; eleverne fik en indføring i en kulturverden, som ikke mange kendte, men konkret undervisning var der ikke altid tale om.

Tekstgennemgangene var umetodiske baseret på referater med lidt tolkning, og K. F. Plesner dyrkede med nysgerrighed den biografiske metode. Hans mål havde givetvis været en karriere som professor på universitetet, men som gymnasielærer fik han mere tid til at dyrke sin interesse som én af landets førende bogsamlere. Han skrev disputats om Sneedorff, udgav talrige værker om bøger og bogsamlere, og han var bl.a. redaktør af tidsskriftet *Bogvennen*. Han udgav en meget berømt bibliografi om Jens Baggesen, for hvilken han modtog Jens Baggesenprisen i 1964. Han fungerede som litterær anmelder og holdt en række radioforedrag om Voltaire. K. F. Plesner var med sin anciennitet og akademiske autoritet en fremtrædende personlighed på skolen.

Gentlemen på Værnedamsvej

Fru Jessen og K. F.
Plesner på lærerskovtur

Kirsten-Elizabeth Høgsbro, dengang Fru Jessen, var lærerkandidat efteråret 1959 i historie og oldtidskundskab hos Arne Kongshøj-Larsen, K. F. Plesner, Helge Prior og Erik Steen.

Kirsten-Elizabeth Høgsbro erindrer tydeligt tiden på skolen. Den specielle stemning, klasseværelserne og det lille lærerværelse.

Og så var det mærkeligt meget hurtigt at opdage, at jeg var en meget "fremmedartet fugl" på stedet, netop fordi jeg var af hun-køn! For mig gav det ingen problemer, vel nærmest kun fordele.

Det siger vel også noget om tiden og stemningen, sådan som en mellemskoleelev beskriver hende:

hun var meget nydelig og gik altid i en grå spadseredragt, og så havde hun bryster, hvad vi drenge gik meget op i.

Hun beskriver de fire lærere med venlighed, som på trods af deres forskellighed var gode vejledere, der stillede store, men forskellige krav til hende om den pædagogik, der passede til den enkelte klasse. Fra den venlige, men meget kompetente Helge Prior, til den elitære K. F. Plesner over den meget kontante Kongshøj-Larsen til den mere eksperimenterende og utraditionelle Erik Steen. Især K. F. Plesners undervisning erindrer hun. Den var ikke altid meget konkret og tekstnær,

da han følte det mere som et kald at øse af sin store allround viden om litteratur og historie, ja kulturhistorie, til en så bred og også udvalgt skare, som fandtes på Schneekloth.

Overordnet var det et godt, men lidt mærkeligt halvt år med hårdt arbejde. Der var ingen diskrimination over for den fremmede kvinde,

snarere den fætering og respekt, som en gentleman viste over for sin dame på den tid,

siger Kirsten-Elizabeth Høgsbro, der med stor glæde ser tilbage på skolen på Værnedamsvej med de rene drengeklasser.

Harald Rue var ansat 1924 –1957 med dansk, tysk og engelsk. Som organiseret kommunist gennem hele sit liv fremstod han som én af de fremmeste marxistiske kulturpersoner oprindeligt præget af Georg Brandes med en stor produktion af socialistisk litteraturkritik bag sig.

Han skrev flere værker om billedkunst og litteratur; hans hovedværk var den banebrydende *Litteratur og Samfund* (1937), hvor litteraturen blev sat ind i en sociologisk sammenhæng.

Som lærer blev han i 1930'erne af konservative kulturpolitikere forsøgt afskediget, men det mislykkedes. Rue var en aktiv velanskrevet lærer, som ikke lagde skjul på sine politiske holdninger, og han skrev livet igennem mange indlæg og kronikker i den kommunistiske avis *Land og Folk*. Som lærer søgte han at opøve eleverne i en kritisk holdning til samfundet og dets autoriteter. I sine pensaaopgivelser gennem årene opgiver han de typisk klassiske værker, men hans sociale engagement slår igennem i undervisningen af dem.

Anton Dein havde fagene dansk og fransk. Han var en venlig og rolig lærer, der underviste ud fra et meget klassisk dannelsesideal i den klassiske danske litteratur. Ikke nødvendigvis meget sprudlende, men med et engagement, der blev videregivet til eleverne. Han var også kendt som en dygtig fransklærer, der lagde stor vægt på det sprogligt korrekte udtryk både i fransk og dansk grammatik.

Kai Krener var ansat med dansk og tysk og flyttede senere til Aurehøj Gymnasium. Kai Krener var en meget talende lærer, der med højt tempo og temperament gennemførte sin undervisning.

Han var samtidig ansat i DR og var én af pionererne i skoleradioen, hvor han sammen med sprogforskeren Kaj Bom underviste i dansk sprog og grammatik i nogle meget populære udsendelser *Hørte du, hvad du sagde?* Yderligere var han med i en række skoleradioudsendelser i faget tysk, måske ikke så populært i 1950'erne kort efter krigen.

I perioden var en række andre dansklærere ansat. Niels Holm, der blev rektor på Zahles Skole og desværre døde alt for tidligt, var et kulturelt aktiv for skolen med mange musikalske arrangementer, hvor han ofte som uddannet koncertsanger selv underholdt bl.a. med tyske Lieder.

Alf Ove Jensen, en kunstnerisk meget aktiv lærer, instruerede skolekomedierne gennem flere år, og han arrangerede mange ekskursioner og var en aktiv idrætslærer.

Den i ordets bedste forstand meget etiske Hans Aaen var kvæker og talte imod brug af vold. Han underviste med stor interesse også i moderne lyrik, selv i mellemskolen og sendte elevernes fortolkninger til digteren Frank Jæger for at høre, hvad han sagde til klassens tolkning af hans digte. Efter tre år flyttede han til Frederiksborg Statsskole, hvor han var ansat til sin pension.

Fælles for netop dem var også, at de læste og opgav meget nyere værker til eksamen, samtidig med at de havde en mindre dogmatisk opfattelse af lærerens rolle over for eleverne.

En anden type var Torben Juncker, der var ansat med historie og dansk. Han står måske som en overgangsfigur mellem de to generationer både i sin

holdning som privatperson og som pædagogisk autoritet. Han underviste med en analytisk tilgang i sit hovedfag historie med stor glæde og anvendte en bog, som han havde skrevet om Napoleon. I sit privatliv var han meget aktiv i Amnesty International, hvis humanistiske menneskesyn han også inddrog i historieundervisningen.

[De øvrige humanistiske fag historie, kristendomskundskab og oldtidskundskab.](#)

Gennem mange år var Helge Prior, ansat med historie og kristendomskundskab, den autoritative lærer i historie sammen med Kongshøj-Larsen, der havde historie og fransk. Disse to lærere var om nogen hinandens modsætninger. Helge Prior den traditionelle, men meget venlige lærer; til tider lidt distræt og kedelig, men med en enestående hukommelse. Han

tog i sin pædagogiske metode ofte udgangspunkt i sin store frimærkesamling, som han anvendte i sin undervisning. Han var nok én af de lærere, der havde sværest ved den lidt barske tone.

I modsætning til ham var den altid sprudlende, meget vittige og slagfærdige Kongshøj-Larsen, der dog nogle gange kunne være for skarp både over for elever og kolleger. Hans timer sluttede i mellemskolen med, at en elev i ca. ti minutter læste op af Kongshøj-Larsens erindringer fra hans tid i Fremmedlegionen, en bog med brunt omslag. Det viste sig senere, at det var en Stjernebog – en billigbog skrevet af en dansker der havde tjent i Fremmedlegionen

Timerne hos dem var vidt forskellige, men begge kunne være en lise i en travl skoledag med anderledes, mere traditionelle kolleger.

Ny lærer, nye øjne

Jørgen Holst

Jørgen Holst var ansat som lærer på Schneekloth fra 1967 til 1991 med dansk og engelsk, men beretningen vil kun omfatte årene på Værnedamsvej og de ændringer, som flytningen til Brøndby medførte.

Det var en særegen skole med udelukkende drenge og mandlige lærere. Jørgen Holst var kritisk over for den atmosfære, som herskede, da han kom til skolen

Der var en lugt af karlekammer med en speciel tone på lærerværelset og i klasserne.

I modsætning til lærerværelset i Brøndby få år senere blev politik ikke diskuteret, men Jørgen Holst erindrer hos mange en reaktionær tone. Et eksempel er en lærers kommentar til en dansk politikers uheldige udtalelse om Sydafrika

Jamen, Hr. X, det er jo det rene apartheid, og svaret Bliver det da ringere af det?

Også eksempler på antisemitisme, selv om den oftest var skjult. Fx da en lærer af jødisk herkomst sang solo ved en juleafslutning, var udtalelsen fra nogle kolleger

Skammeligt, at jøden skulle synge en salme.

Der var hierarki og faste pladser, men også en god stemning og hyggelige fester og udflugter med ledsagende hustruer. Det faglige niveau var som på andre gymnasier med dygtige lærere, og adskillige kolleger var meget aktive. Generelt en høj standard og enkelte i front med forsøgsundervisning. Jørgen Holst nævner flere meget engagerede lærere, for hvem undervisningen var et kald. Det gjaldt sproglæreren Sode-Pedersen, fysiklæreren, der tog sig af alt det tekniske, Børge Bendt-Nielsen, den ironisk humoristiske Helmer Larsen og studieledet Arne Bruun, som Jørgen Holst benævner ”en hædersmand”. Han var indbegrebet af faglig soliditet og pædagogisk ansvarlighed. Men også andre typer, udtaler Jørgen Holst

Eneren Axel Jensen var ikke bange for at gøre sig selv til en myte. Han udviste en dobbeltsidet adfærd med en utrolig velvilje og generøsitet i nogle situationer, og i andre var han sadistisk og nedladende.

Matematiklæreren Busk-Jensen terroriserede sine elever, og det var kendt af alle, siger Jørgen Holst

Måske var han blot en lille usikker mand, der skulle hævde sig på sine elevers bekostning?

Jørgen Holst undrer sig over, at ledelsen ikke greb ind over for sådanne lærere, og så en rektor, der ikke ville blande sig i lærernes adfærd, og som var uinteressert i skolens pædagogiske miljø. Den enkelte lærer var suveræn i sin klasse under dække af begrebet ”metodefrihed”, og pædagogik blev aldrig drøftet på skolen.

Jørgen Holst så to pædagogiske holdninger. Den ene, hvor læreren er en fødselshjælper, der skal få eleven selv til at forstå og blive klogere, og den anden hvor læreren fortæller eleven, hvad facit er, og han skal blot reproducere det. Den sidste type var der flest af, hvoraf nogle udleverede kompendier med alle de rigtige svar til eleverne før mundtlig eksamen.

Med pigernes indtog, de kvindelige kolleger og et andet skolemiljø ændrede alt sig. Lærernes autoritet blev anfægtet, selv om enkelte fastholdt deres hævdede kateder, så de fra podiet kunne overskue eleverne. Også de ”pædagogiske” afstraffelser forsvandt.

Kort sagt, det blev en anden skole med en anderledes ånd, hvad jeg anser og anså for et stort fremskridt.

Fremmedsproggruppen med engelsk, tysk, fransk og latin.

Engelskgruppen bestod primært af Arne Bruun, Sode-Pedersen og Erik Steen.

Arne Bruun var en venlig og analytisk underviser, der underviste med stor grundighed og autoritet. Som medlem af Engelsklærerforeningens bestyrelse gennem mange år var han en pædagogisk foregangsmand, bl.a. med læsningen af meget moderne tekster. I Brøndby blev han med sin interesse for pædagogik en meget anerkendt studielektor, der udviste stor interesse og omhu ved udformningen af lærerkandidaternes udtalelser, som han var ansvarlig for.

Erik Steen var måske en mere flyvsk og inspirerende lærer, men også med samme høje faglighed; han underviste en del år på Udenrigsministeriets sprogskole for vordende diplomater og blev af K. F. Plesner benævnt ”Danmarks bedste engelsklærer”. Han var en meget kreativ person inden for musik, han spillede selv trækbasun og teater og var med i indstuderingen af skolekomedierne.

Sode-Pedersen - i daglig tale Sode - var den unge utraditionelle lærer med en lidt mere individuel holdning over for eleverne: Han havde og udviste en

naturlig venlighed, som ikke var alle beskåret. Han underviste med samme høje faglighed, men i timerne præget af interesse og engagement, og uden at eleverne var nervøse for at blive ydmyget og gjort til grin, kunne han med et glimt i øjet udtale *Din ånd!* hvis elev havde begået en fejl.

Tyskgruppen var primært Meinhard Gundolf og Preben Dalsten, selv om andre fx Arne Bruun og Gammeltoft-Hansen nogle år havde få timer i faget. Alle var de præget af stor faglighed, men Preben Dalsten havde absolut mere nerve og en udbygget pædagogisk teknik.

Han blev ansat på skolen 1948 med tysk og gymnastik, hvor han virkede som en fagligt meget stærk pædagog med store resultater i begge sine fag, som gjorde, at hans timer huskes selv mange år senere. Tysk med ham var for mange et ønskefag, selv om tonen var sarkastik og ”drenget” rå. Et eksempel på fagets omdømme er Dalstens gennemgang af den tyske nationalsang *Deutschland, Deutschland, über alles* fra 1841. Han forklarede, at den intet havde at gøre med den nazistiske ideologi, men var en opfordring til samling af én tysk stat i

stedet for de mange småstater. Det siger noget om 50'ernes syn på Tyskland efter krigen - og om Preben Dalsten.

I gymnastik spillede han en stor rolle for de meget fine resultater, som skolens håndboldhold opnåede i skoleturneringerne og ved idrætsdagene igennem mange år.

Franskgruppen bestod af Axel Jensen, Arne Kongshøj-Larsen og Sode-Pedersen.

I fransk var der stor forskel på lærerne. Den morsomme Arne Kongshøj-Larsen, der altid var god for en vits og skabte en munter stemning i timerne. Den meget moderne Sode-Pedersen, hvor man talte og skrev fransk i timerne, hvilket var ganske nyt på skolen. At man kunne andet end at læse op og oversætte i fransk selv hos matematikerne var forunderligt.

Gennem alle erindringer og omtaler af skolen og dens lærere er én person altid nævnt. Eneren Axel Jensen, der om nogen var noget for sig. Med en universel viden og en holdning til eleverne, der gik fra meget venlig omsorg over for nogle til terrorlignende adfærd over for andre. Som menneske og pædagog en sammensat personlighed, der nok ville det bedste, men som var meget utraditionel i sine metoder – som taget ud af *Det forsømte Forår* blot en generation senere.

Han tilbragte det meste af døgnet på skolen, bl.a. med at forberede og kopiere, "xeroxere", som han sagde, tekster til eleverne. Han anvendte meget vanskelige tekster med vægt på den etymologiske og grammatiske udvikling, men han anvendte både klassiske tekster og moderne viser af fx Georges Brassens samt helt aktuelle politiske taler. Han arbejdede tæt sammen med Alliance Française og

henviste interesserede elever til frivillig undervisning der. Han modtog for sit store arbejde med faget den franske orden *De akademiske Palmer* i 1964. I sin fritid studerede han sprogene latin og serbokroatisk.

På samme faglige niveau, men med andre pædagogiske metode stod Sode-Pedersen som fornyeren med samtaleøvelser og skriftlige opgaver i timerne.

Forskellige lærertyper var der også i latingruppen med Axel Jensen og Erik Steen. De var to lærere med helt forskellige veje til fine resultater. Axel Jensen meget traditionel i det daglige, men tidligt fremme med nye eksamensformer, fx med ektemporaltekster til studentereksamen.

Erik Steen med helt anderledes pædagogiske metoder i sin undervisning med egne udarbejdede tekster i latin ved anvendelsen af et naturmetodesystem *Lingva Latina*, som han sammen med en lærer fra Haslev Gymnasium var den første til at indføre i gymnasiet. Desuden var han en meget inspirerende underviser i oldtidskundskab, hvor Homér og den klassiske kunst blev gennemgået med stort engagement.

Flemming Egon Hansen

Flemming Egon Hansen kom fra Enghave Plads Skole og gik i sprogligt gymnasium på Schneekloth 1962 – 1965.

Flemming Egon Hansen stammede fra en arbejderfamilie på Vesterbro og søgte Schneekloth på grund af den geografiske nærhed og interessen for håndbold. Han havde i folkeskolen gået i en ren drengeklasse, og han faldt hurtigt til i sin nye klasse med kun tre elever udefra. Der var et godt sammenhold i klassen, hvoraf halvdelen kom fra borgerlige hjem og halvdelen fra arbejderhjem. Der var en lidt skarp tone, som han accepterede og selv anvendte. Drilleri var tilladt, og mobning fandtes, men det var undtagelsen. Generelt hjalp alle hinanden, og ingen var udelukket fra det sociale kammeratskab. Han fik hurtigt nære kammerater og var tilfreds med lærerne og det faglige miljø. Især sproglærerne Axel Jensen (fransk) og Erik Steen (latin) var han meget glad for. Tysklæreren Meinhard Gundolf, der som rektor ofte kom for sent til timerne, var kedelig og meget lidt inspirerende, husker han.

Fra normerne i sit hjem kendte han til disciplin og havde ikke besvær med at indordne sig. Fik alligevel af Preben Dalsten en ”sveder” for ulovlig rygning og skulle så 100 gange skrive *Jeg må ikke ryge på skolen*. Et andet underligt element var rektors uddeling af karakterbøger i rækkefølge efter karaktergennemsnit, husker Flemming Egon Hansen:

Selv om man selv havde høje karakterer, var ydmygelsen af de svageste klassekammerater unødvendig og måtte for dem være demotiverende.

Fagligt havde Flemming Egon Hansen ikke vanskeligt ved at følge med – tværtimod. Han elskede sprog og grammatik og brugte samtidig megen tid på fodbold og håndbold, som han var meget glad for. Flemming Egon Hansen var på klasseholdet og ét år på skoleholdet til idrætsdagen. Men de elever, der ikke var gode til eller ikke interesserede sig for håndbold, havde det ikke nemt, mindes han:

for håndbold gav høj status.

Uden for timerne var der gode arrangementer. Det kunne være en juleafslutning med oplæsning af Ove Sprogø eller de kammeratskabsaftener, som Caverna Spiritus afholdt med kulturelle foredrag og diskussioner. Her var øl og spiritus ikke tilladt i modsætning til

Caverna-festerne, hvor der blev drukket tæt, især af de drenge, der ikke havde en pige med.

Flemming Egon Hansen havde sin kæreste med til festerne, og hun blev godt modtaget af kammeraterne, måske fordi hun kunne svare igen. Men drengenes tone og jargon var ofte hård og meget direkte – dér viste den rene drengeskole sig nok fra sin dårligste side.

Alt i alt en skole med godt kammeratskab og *enkelte lærere, der gav én lyst til selv at lære.*

De naturvidenskabelige fag

I de naturvidenskabelige faggrupper var der mange overlapninger. Langt de fleste underviste i to fag i fagrækken, matematik dog lidt af en undtagelse; dér var det overvejende Verner Bjerrum og Busk-Jensen, men Ove Møller-Nielsen og Børge Bendt-Nielsen havde i nogle år timer i faget.

Busk-Jensen var altid dominerende og uforskammet over for alle. Han var berygtet for sine pædagogisk ydmygende metoder, der terroriserede alle, og det var kendt blandt eleverne på skolen, og han var med rette var frygtet. Som rektor på Ahms Kursus sagde rygten dog, at han kunne være venlig. Måske skyldes hans undervisningsform ønsket om, at klassens gennemsnit i matematik skulle blive så højt som muligt – også til gavn for eleverne, hvis man tror, terror kan hjælpe på motivationen. Han havde favoritter og bestemte, hvor eleverne skulle sidde i klassen. De blev anbragt efter faglig dygtighed, en adfærd, der understregede hans ønske om at udøve den totale magt.

Lærte på trods

Troels Momberg-Jørgensen

Troels Momberg-Jørgensen kom fra folkeskolen og gik i gymnasiet 1962 – 1965 som matematiker.

Overordnet beskriver han sin skoletid som en periode, hvor han fik lært meget, men mere på grund af skræk og rædsel end af pædagogisk indlæring.

De følgende år skulle byde på mange lidelser, men dog også på personlig udvikling og fornøjelse,

siger Troels Momberg-Jørgensen, når han tænker tilbage på sine år på skolen. I en munter tone karakteriserer han flere af sine lærere ud fra nogle konkrete episoder. Nogle som helt normale, venlige mennesker, fx Niels Holm og Alf Kiilerich; andre som særlingen K. B. Mønsted, der næsten blind af diabetes uddelte karakterer uden at kende eleven hverken af navn eller udseende.

Andre, specielt Busk-Jensen, var meget en meget nedladende og terroriserende lærer, der i timerne offentligt ydmygede eleverne.

Ofte fik offeret fuldstændig ro under fremleggelsen af en længere matematisk bevisførelse på tavlen, hvorefter Busk-Jensen udtalte. "Du kan sætte dig! Din præstation kan karakteriseres med et ganske lille ord på to bogstaver". Derefter nedskrev han ordet "Bæ" på tavlen i nederste højre hjørne.

Der foregik dog også andet på skolen. I gymnasieforeningen blev der udover de traditionelle fester afholdt kulturelle arrangementer. Troels Momberg-Jørgensen fremhæver en aften, som mange fra disse år stadig mindes

Ulla Dahlerup holdt foredrag om prævention og unge pigers mulighed for pessar. Naturligvis for fulde huse – det var godt nok frækt. Jeg tror såmænd, at vi rødmede og fniste mere, end selv nymferne inde på Mariæ Kruses Skole ville have gjort.

Alt i alt en besynderlig gymnasietid med erindringer på godt og ondt med mange bizzarre oplevelser.

Verner Bjerrum var en venlig og mere upersonlig lærer, der ikke altid indså, at eleverne ikke forstod matematik; men han var aldrig ubehagelig over for dem. Han var i mange år gårdvagt rygende på sin uundværlige pipe og holdt sig i det hele taget lidt for sig selv på lærerværelset.

Ove Møller-Nielsen var en meget aktiv lærer, der havde et godt forhold til sine elever, hvilket viste sig i hans levende matematiktimer, hvor han godt kunne vise sit temperament.

Han var meget engageret i skolen og dens sociale liv og var i en række år formand for skolens håndboldklub. Det prægede hans undervisning, og gennem håndboldklubben fik han et mere individuelt forhold til eleverne.

Børge Bendt-Nielsen var en meget udadvendt og venlig lærer med en moderne pædagogik. Han var i sit fag en pædagogisk foregangsmand og viste i en række meget populære skole-TV-udsendelser store dele af pensum i fysik til glæde for mange, der ellers ikke havde interesse for det. Han havde store tekniske og administrative evner, som skolen senere udnyttede, da han på et tidspunkt blev konstitueret som rektor i Brøndby. Han var skolens meget aktive repræsentant med rektor Meinhard Gundolf i Byggeudvalget fra midten af 1960'erne.

En markant personlighed på skolen var K. B. Mønsted. Han havde en kort tid været sekretær for Niels Bohr, men da de var lige distræte, som han selv sagde, blev undervisningen hans liv i stedet, til stor glæde for mange elever gennem tiden som den engagerede og utraditionelle lærer han var. Han anvendte en meget anderledes pædagogik og havde en

mere praktisk end teoretisk tilgang med mange hjemmelavede forsøg i timerne. Ét af dem resulterede i en eksplosion på grund af en forkert blanding af kemikalier, hvor flere elever kom til skade og måtte på skadestuen. Rektor måtte derfor indskærpe reglerne for sikkerhed og fik indført nogle afskærmninger, så eleverne sad mere beskyttet.

K. B. Mønsted var en meget kreativ personlighed, der inviterede eleverne hjem for at se på stjerner, astronomi var jo en del af matematikernes pensum. Det var ikke mange af kollegerne, der ellers gjorde dengang. Han var hovedmanden bag skolekomedierne igennem mange år og søgte at præge eleverne med sin kunstneriske tilgang til tilværelsen. Mange timer gik, med at han fortalte anekdoter fra sit liv. Privat var han en aktiv maler og arbejdede i sin fritid med amatørteater, og han introducerede det absurde teater for en større i Danmark; dét udgav han en bog om. De sidste år var han syg af diabetes og næsten blind og måtte holde op på grund af sygdom.

Han tog på mange måder gennem sin adfærd afstand fra de etablerede normer. Adskillige gange gav han alle elever i en klasse den samme standpunktskarakter som protest mod systemet. Flere erindrer, at han ved mundtlig eksamen kunne være meget skarp over for en svag elev, således at censor som modvægt gav eleven en (for) høj karakter.

En modsætning til K. B. Mønsted var den reserverede Alf Kiilerich. En venlig person med en streng videnskabelig tilgang til faget naturhistorie og eleverne. Han havde i 1950–1952 deltaget i den anden Galathea-ekspedition, og det

prægede hans undervisning i faget. Han udgav en række berømmede videnskabelige artikler og modtog Galatheamedaljen for sin indsats.

Helmer Larsen, der tilhørte den yngre generation, underviste primært i naturhistorie, som han med stor humor og en

ironisk tone gennemgik i meget hyggelige timer. Han arrangerede faglige ekskursioner og mange lejrskoler og var som gymnastiklærer et aktiv som instruktør i skolens håndboldturneringer.

Med nyttig robusthed i bagagen

Johnny Fredericia

Johnny Fredericia er én af de elever, som gik i skolen både på Frederiksberg og i Brøndby; i første real fra 1965 og til 1971 som student fra den første årgang fra Brøndby.

Johnny Fredericia beskriver ændringerne fra Værnedamsvej til Brøndby Møllevej som et opbrud. De to bygninger var forskellige; før havde hver klasse sit eget klasselokale og meget få faglokaler. Efter flytningen havde hver elev kun sit eget skab, men blev begunstiget med mange velforsynede faglokaler; dog var afstanden mellem dem stor, så eleverne vandrede meget i modsætning til før i den meget kompakte bygning. Kantinen og aulaen var et stort fremskridt for skolens sociale og kulturelle liv, som alle deltog i med engagement.

De gamle lærere havde vanskeligt ved at opretholde deres tidligere autoritet, bl.a. på grund af en anden elevtype og de mange nye, unge lærere. De unge havde i begyndelsen problemer med at tilpasse sig den traditionelle lærerrolle, og de nedbrød den med de nye tanker om demokrati og elevinddragelse. Det var med til at skabe konflikter og forskelle i forholdet mellem lærerne indbyrdes og mellem lærerne og eleverne. Der var en meget friere tone end på Værnedamsvej, men stadig store forskelle i den måde den enkelte lærer agerede på over for eleverne. Da diskussionen om tiltaleformen du / De kom op, var de unge lærere for du-formen, hvorimod de fleste ældre lærere var imod. En undtagelse var Verner Bjerrum, der sagde,

Hvis de kan lære mere matematik ved at sige "du" til mig, er det OK

Johnny Fredericia opfattede de gamle lærere som fagligt kompetente, men kun få var interesseret i pædagogik og i at give deres elever viden og interesse for deres fag. Der var nogle, der ville og kunne. Johnny Fredericia fortæller om en geologisk ekskursion til Bornholm med Helmer Larsen, der var så inspirerende, at han i dag siger *dén oplevelse gjorde mig til geolog*.

For nogle lærere var det et kald at undervise. Sode-Pedersen, der spillede klaver i fransktimerne til de franske viser, kunne også tilrettevise med venlighed uden at ydmyge *det lyder bedst, når man bøjer verberne*.

Verner Bjerrum, der nok holdt en vis distance til eleverne, men var alligevel meget afholdt på grund af sin dygtighed og sin rolige adfærd. Ofte indledte han med at sige, *Hvis nogen ikke har læst, så sig til nu*, ellers kunne alle blive sendt til tavlen. I hans timer var det pinligt ikke at kunne stoffet, men han blev aldrig vred og kunne med venlig ironi sige *Prøv du bare det*.

Originalen Axel Jensen, der i sin akavethed konsekvent sagde ”De” til alle pigerne, havde ikke overraskende problemer med sin adfærd, men udviste også venlighed og humor. En gang væltede han på sin stol, og ingen elev turde hjælpe det store, tunge og ildelugtende menneske op igen. Efter et par minutters pinlig stilhed stak han sit store skaldede hoved op over katederet og sagde med et stort smil *Ønsketænkning. Vi går alt videre*.

Stemningen var præget af det begyndende ungdomsoprør. Drengene havde langt hår, pigerne gik uden BH og med bare tæer og T-shirts. Der blev drukket øl på skolen - også i nogle af timerne - og der var hash på skolen.

Pigerne var absolut den største ændring ved flytningen fra byen. Først havde drengene en genert spejderagtig galantheit over for dem, men det ændrede sig efterhånden til en mere naturlig adfærd. På Værnedamsvej var der næsten ingen piger til festerne, og drengene blev meget berusede. Nu var der en pige til enhver, og der var meget kæresteeri også i dagligdagen - *nogen gange for meget*.

Flere elever end før kom fra ikke-boglige hjem, og det krævede en anden undervisningsform, som mange lærere ikke orkede. Mange af dem ville nok også hellere have ønsket en anden karriere som forsker (Alf Kiilerich) eller som kunster (Helge Høvring).

Som barn af en faglært arbejder og den første student i familien vurderer Johnny Fredericia tiden på skolen overvejende positivt. Som mønsterbryder lærte han at klare sig og var stolt over at kunne leve op til kravene. I sit senere liv med en akademisk uddannelse var det nyttigt med den robusthed, som skolen bibragte ham.

En outsider var geografen Helge Høvring, der gennemførte undervisningen på en mere flyvsk og særegen måde. Han turde også vise sine private holdninger, fx ved i 1956 at omtale Suez-krisen ud fra et arabisk synspunkt i modsætning til den traditionelle engelsk-franske synsvinkel.

Han er nok den lærer, der både dengang og i dag deler eleverne mest. For nogle en meget humoristisk personlighed, der ud fra sine egne private holdninger gennemgik pensum ofte meget utraditionelt. For andre fremstod han som en overfladisk og uengageret lærer.

Set i eftertidens perspektiv er han den af skolens lærere, der havde størst betydning. Han sad i læreplansudvalget for faget *formning med kunstforståelse* som formand for foreningen af lærere i faget, og han prægede de nye læreplaner. Uden hans aktivitet, engagement og vedholdenhed er det usikkert, hvordan fagets skæbne ellers var blevet. Hans tilgang var både kunstnerens – han havde selv gået på Kunstakademiet – og pædagogens, måske derfor havde han den store gennemslagskraft.

En ny verden åbner sig

Gordon Wildschjødzt

Gordon Wildschjødzt kom på Schneekloths Skole i 1. mellem i 1958 og blev matematisk student 1965. Gordon Wildschjødzt stammer fra et akademikerhjem i den øvre middelklasse, og hans ældre bror havde gået på skolen, så det var naturligt, at det skulle han også. Han fandt hurtigt venner og gik de første fire år i en klasse med et godt kammeratskab, hvorimod hans gymnasieklasse ikke var uden modsætninger. Flere af de kammerater, som Gordon Wildschjødzt fik i sin skoletid, havde han dog kontakt med mange år efter sin studentereksamen.

Selv om han ikke var blandt de bedste, spillede han flere år i håndboldklubben og var også glad for kammeratskabet dér. Fagligt klarede Gordon Wildschjødzt sig udmærket, og selv om han i nogle fag fik dårlige karakterer, lod han sig ikke ydmyge af lærerne. Han var en stille oprører og havde så megen selvtillid, at han ikke lod sig gå på af de lærere, som andre elever var bange for. Gordon Wildschjødzt turde protestere og sige fra og følte, at han overlevede med sin værdighed i behold, selv om han ikke fik en god karakter. Dette gjaldt fx matematiklæreren Busk-Jensen, som var berygtet for at terrorisere eleverne, og som kunne udbryde *Hvorfor læser han ikke, han er jo velbegavet?* Men der var altså noget, som matematiklæreren ikke havde forstået, *Fx hvordan man skaber motivation hos eleverne*, siger psykiateren Gordon Wildschjødzt i dag.

Når Gordon Wildschiødtz ser tilbage på sin skolegang, mindes han især de lærere, der åbnede en verden for ham med kunst og kultur. Han havde bogsamleren K. F. Plesner i historie; han fortalte gode historier og kunne indføre de elever, der ville det, i bøgernes verden. Gordon Wildschiødtz blev grebet af undervisningen og har læst adskillige af K. F. Plesners egne bøger. Niels Holm, Sode-Pedersen og Helmer Larsen var meget engagerede lærere, der skabte interesse for deres fag; de kunne stille krav til eleverne samtidig med, at de var venlige, og de skabte nogle timer, som han tænker tilbage på med glæde.

Men især geologi- og kunslæreren Helge Høvring har betydet meget. Tegnetimerne i mellemskolen, hvor Gordon Wildschiødtz lærte om perspektiv og anvendelse af lys og skygge, har han haft stor glæde af, da han selv tegnede. I Høvrings "kunstklub", dvs. frivillig undervisning i tegning og maling efter skoletid, mødte han for alvor den kunst, som har betydet meget for ham siden. Han blev introduceret til Palle Nielsen og Per Kirkeby, hørte Maria Marcus holde foredrag, han så film om Oluf Høst og Matisse og besøgte kunstnerne i deres værksteder, Henry Heerup er et eksempel på det.

Gordon Wildschiødtz er stolt over at have gået på en skole, der var en kulturbærende institution, hvor de bedste lærere førte eleverne ind i kulturens verden. At skolen ikke formåede at lære ham at studere, at mange lærere ikke havde pædagogisk indsigt, og at en skole uden piger *var helt tosset* spiller selvfølgelig også en rolle i vurderingen af de syv års skolegang.

Men det vigtigste var, at skolen var med til at åbne en ny verden for mig.

De praktiske fag

Af de ikke-boglige fag var gymnastik langt det vigtigste for skolens identitet, og det på grund af håndbold. Man spillede ude frem til november og fra det allertidligste forår. Indendørs om vinteren var det primært redskabsgymnastik, men håndbolden havde absolut førsteprioriteten. Skolen havde gennem tiden stærke hold, som vandt mange turneringer. Skoleholdet blev inspireret og ledet af en særdeles aktiv lærergruppe med Preben og Arne Bruun i spidsen.

Axel Jensen var den primære lærer i skrivning – med pen og blæk – og den eneste underviser i faget sløjd, som han styrede med fysisk hård hånd og åbenlyse ydmygelser i klasselokalet.

Faget sang blev af alle betragtet som en hyggelig pause i en ellers hård dagligdag; det har ikke været en let pædagogisk opgave at skabe faglig aktivitet omkring sang og musik – og det lykkedes vist heller ikke, og udskiftningen af sanglærere var stor. Gammeltoft-Hansen fangede drengenes interesse med den gamle *Der stode tre Skalke* med mulige skjulte erotiske hentydninger. En anden sanglærer organisten Svend Madsen fik til gengæld lov at høre den sensuelle schlager *Teach me Tiger* sunget af April Stevens. Mange husker, at det var en introduktion til musik af høj kvalitet for mange uden kendskab til klassisk musik hjemmefra.

Et nyt fag - studievejledning

De sidste år i perioden blev faget studievejledning indført. Men det var kun med ganske få timer i 3. g., og udbyttet var nok derefter, selv om det var en række af de yngre lærere, der havde en mere elevatororienteret tilgang til faget end normalt på det tidspunkt. Den nyskabelse blev ikke udnyttet. En årsag kunne være, at der var mangel på arbejdskraft, og man kunne vælge job på arbejdsmarkedet helt frit. Det samme gjaldt for videregående studier. I modsætning til i dag hvor karakterniveauet betyder meget for adgang til videre studier, var der næsten fri adgang til alle studier, så man kunne vælge efter ønske, undtagen på DTU. Måske var årsagen blot den, at skolen som institution var lukket om sig selv og ikke så sig ansvarlig for det videre uddannelsesmæssige perspektiv for eleverne. Tiden efter skolen var ikke skolens ansvar.

Dalsten, rektor Gundolf og Prior til skoleidrætsdag 1961

Frihed under ansvar

Søren Holm

Søren Holm gik i mellemskolen og i gymnasiet 1951 – 1958, og han erindrer sin skoletid som en periode med frihed under ansvar. Det gjaldt om at kunne klare sig, nogle gange med frækhed. Søren Holm giver som eksempel, at han fik lov til at forlade skolen hver dag i lang tid, fordi han en kort overgang skulle hjælpe sin syge mor i spisefrikvarteret.

Lærerne gennemførte deres undervisning som traditionel overhøring uden de store pædagogiske nyskabelser. Det betød, at den stemning, som den enkelte lærer skabte i sine timer, var det vigtigste for eleverne. I dag indrømmer Søren Holm:

At de fleste timer var kedelige, og det blev målet at overleve fra dag til dag.

Den muntre fransk lærer Kongshøj-Larsen skabte hyggelige timer som et helle i modsætning til de kolleger, der terroriserede og ydmygede eleverne. Man kunne så efter de tre år se tilbage på gode timer, men resultatet ved eksamen var eleven i for høj grad eneansvarlig for.

Den anerkendte kulturpersonlighed Harald Rue, kendt som fremtrædende kommunist, var en inspirerende lærer, som på en god måde kunne formidle sine ideer.

Han prøvede at behandle os som levende væsener, der selv var i stand til at tænke, hvis vi bare fik lejlighed til det.

siger Søren Holm og husker, at Rue ikke lagde skjul på sine politiske holdninger, men heller ikke indoktrinerede eleverne.

Skoletiden kunne være presset, og Søren Holm stiller mange år senere spørgsmålstejn ved elevernes sammenhold:

Havde alle det mon godt på skolen? Blev ingen mobbet? Og hvad med dem, der ikke kunne spille håndbold – der gav meget høj status på skolen?

Når man var kommet i 2. g., var man glad. Man forventede at blive færdig og deltog med entusiasme i skolekomedierne og det sociale liv på skolen. Endnu var man ikke blevet nervøs for studentereksamen, der var mere end et år ud i fremtiden. Søren Holm erindrer, at både elever og lærere var åbenlyst nervøse for, om eleverne bestod studentereksamen og fik de forventede karakterer. Hvad det siger om undervisningen, er Søren Holm ikke sikker på.

Søren Holms klasse indstiftede Det gule Slips' Legat til en elev, der var :

Fræk, Frimodig og Fribåren.

Egenskaber, der udtrykker den fleksibilitet og forståelse, som er det vigtigste, jeg fik med fra min tid på Værnedamsvej. Det har jeg ofte haft brug for i mit senere voksenliv,

siger Søren Holm reflekterende.

Lærerne 1968

Bagerste række: Knud Magnusson, Helge Høving, Arne Kongshøj-Larsen, Helmer Larsen, Poul Rabinowitsch/Sandfort, Alf Ove Jensen, Sode-Pedersen, Niels Holm

Midterste række: Axel Jensen, Helge Prior, Jørgen Holst, Arne Bruun, Jørgen Aksel Rasmussen, Preben Dalsten

Forreste række: Torben Jüncker, Holger Busk-Jensen, Verner Bjerrum, K. F. Plesner, Meinhard Gundolf, Alf Kiilerich, K. B. Mønsted, Børge Bendt-Nielsen, Ove Møller-Nielsen

SKOLENS LÆRERE 1954 – 1969

Med angivelse af ansættelsesperiode inkl. timelærere (T); vikarer og lærerkandidater er ikke medtaget.

Bendt-Nielsen, Børge • 1941- 1983
Bjerrum, Verner • 1947- 1977
Bojsen, Ivar • 1961-1966
Bruun, Arne • 1949-1989
Busk-Jensen, Holger • 1940-1969
Børnum, Paul • 1956 – 1957 (T)
Christiansen, Harald • 1968-1974
Dalsten, Preben • 1948-1984
Dein, Anton • 1930-1958
Gammeltoft-Hansen, Bendt • 1958-1961 (T)
Gundolf, Meinhard • 1942-1971
Hein-Nielsen, Christian • 1914-1917 og 1925-1954
Hellner, Robert • 1952-1961 (T)
Helmer, Kell • 1971 – 1984 (og som vikar 1961 – 1963)
Holm, Niels • 1949-1968
Hurwitz, Sonja • 1962 (T)
Høvring, Helge • 1944-1975,
Jensen, Alf Ove • 1956-1968
Jensen, Axel Knud • 1944-1976
Juncker, Torben • 1957-1969
Kiilerich, Alf • 1947-1971
Krener, Kai • 1938-1956
Kristiansson, Niels Gunnar • 1967- 1971 (T)
Larsen, Arne Kongshøj • 1935-1969
Larsen, Helmer Erik • 1957-1989
Larsen-Holst, Jørgen • 1967- 1991
Madsen, Svend • 1961- 1963 (T)
Magnusson, Knud • 1967 – 1969 (T)
Mogensen, Thorkild • 1949-1954
Møllerup, Hans • 1964-1966 (T)
Mønsted, Knud Bredsted B. • 1934-1969
Neeindam, Kjeld • 1957 – 1958
Nielsen, Arne • 1954-1956
Nielsen, Ove Møller • 1930-1970
Nørgaard, Frederik • 1930-1954 (T)
Plesner, Knud Frederik • 1931-1968
Poulsen, Mette • 1957-1959 (T)
Prior, Helge • 1924-1970
Rabinowitz, Poul / Sandfort, Paul • 1966 -1978
Rasmussen, Ida • 1954-1957
Rasmussen, Jørgen Aksel • 1967-1969 (T)
Rue, Harald • 1924-1957
Sode-Pedersen, Kaj Frederik • 1955-1992
Steen, Erik • 1944 -1966
Torp, Flemming • 1956 – 1957 (T)
Tuxen, Valdemar • 1940-1956
Aaen, Hans • 1958-1961

I 1969 det første skoleår efter udflytningen var 16 ud af de 22 lærere flyttet med til Brøndby og ni blev nyansat. Desuden flyttede skolens pedel Knud Jensen ansat fra 1935 med, men døde september 1969.

LÆRERE SOM SELV HAR VÆRET ELEV PÅ SKOLEN

Plesner, Knud Frederik

student 1916 • lærer 1931 – 1968

Mogensen, Thorkild

student 1925 • lærer 1949 – 1954

Bjerrum, Verner

student 1930 • lærer 1947 – 1977

Høvring, Helge

student 1932 • lærer 1944 – 1975

Helmer, Kell

student 1958 • lærer 1971 – 1984

Jensen, Henning Vagn

student 1965 • lærer 1973 – 1992

Nølke, Henning

student 1966 • lærer 1970 - 1975

Petersen, Max

student 1970 • lærer 1978 – 1991

Pedersen, Stanny

student 1971 • lærer 1977 - 1991

5

SKOLELIVET UDEN
FOR TIMERNE

ANDRE AKTIVITETER

Ved den ugentlige morgensamling mandag morgen i gymnastiksalen orienterede rektor om de arrangementer, som ville finde sted i den kommende uge. Normalt havde ingen andre ordet; Dalsten kunne dog som inspektør komme med praktiske anvisninger. Eleverne havde aldrig taleret. Morgensamlingen sluttede med afsyngelsen af en sang fra Højskolesangbogen.

I de enkelte årsskrifter kan man se, at der er stor aktivitet på skolen med mange sociale, kulturelle og kunstneriske arrangementer. I løbet af perioden stiger antallet af aktiviteter af alle typer.

Det være sig museums- og biblioteksbesøg samt mange ekskursioner og lejrskoler; flest i Danmark, men også til Sverige og Tyskland, som næsten alle lærere deltog i år efter år. En enkelt skolerejse til Schweiz i 1956.

Billede fra skoleturen november 1963 med 2. S. til
Helsinki. Billedet er taget på færgeren mellem Stockholm
og Helsinki, årsskrift 1964

Niels Holm, der sad i bestyrelsen af Foreningen Norden, arrangerede i efteråret 1963 en skoleudveksling mellem II S på Schneekloths Skole og elever fra to finlandsk-svenske gymnasier i Helsinki. Alf Ove Jensen ledede turen, hvor eleverne fulgte hinandens timer og var privat indkvarteret hos hinanden hver en uge.

Ligesom gæster udefra holdt skolens lærere foredrag for eleverne. Det kunne være rent faglige foredrag om fx H. C. Andersen eller om det moderne fysiske verdensbillede. Men der var også orientering om de nye uddannelser og fag i gymnasiet.

Mange kendte personer besøgte skolen som led i fællesarrangementerne. Forfatteren Francis Bull fortalte om Ibsen, kritikeren Torben Brostrøm om den moderne lyrik, i 1967 blev der holdt et foredrag om aktuelle *flygtningeproblemer* i forbindelse med en indsamling, og professor Johannes Sløk fortalte om det nye fag *idehistorie*, som han havde været med til at udforme.

Hvert år blev der afholdt en del aftener med musik og visesang på skolen både af professionelle udefra og med skolens elever og lærere, men der var også teater- og koncertbesøg ud af huset.

For elever i mellemskolen og gymnasiet arrangerede Helge Høvring udflugter til museer og kunstudstillinger og besøg hos kunstnere, fx Henry Heerup i Rødovre, ligesom kunstnere besøgte skolen med foredrag, fx den dansk-tyske Harald Isenstein, der fortalte om sine malerier og skulpturer. Også dagsaktuelle arrangementer forekom. Et eksempel fra 1963 er et mindearrangement i anledning af Niels Bohrs død. K. B. Mønsted, der selv havde været sekretær for Niels Bohr, fortalte om Niels Bohrs personlighed

og store videnskabelige indsats, og man sang Jeppe Aakjærs *Som dybest brønd gir' altid klare vand*.

Skolernes idrætsdag var altid en stor begivenhed. Den eneste disciplin, som skolen deltog i, var naturligvis håndbold, eftersom undervisningen i idræt det meste af året var koncentreret om håndbold. Skolen havde mange stærke hold, vel nok fordi mange af eleverne spillede i skoleklubben *Schneeklothianerne*. Skolen vandt mange præmier til stor tilfredshed for skolens idrætslærere og rektor. Skolens håndboldhold deltog i en årlig trekantsturnering med Metropolitanskolen og Sorø Akademi, der også havde stærke hold. Også her vandt skolen ofte, styret af Preben Dalsten som holdets træner.

I flere fag tilbød skolen frivillig undervisning efter skoletid. I mellemskolen var det ekstrasløjld med Axel Jensen, hvor man kunne fremstille produkter, det være sig lamper, askebægre og skakspil. De frivillige timer kunne også udnyttes til at arbejde med de produkter, som man ikke fik gjort færdig i timerne. Frivillig svømmeundervisning med Niels Holm foregik på Nørre Allé, og en del elever deltog hver vinter og bestod de forskellige svømmeprøver.

ELEVKULTUREN

Gennem hele skolens liv fra de tidligste år har der udover undervisningen været mange sociale aktiviteter for eleverne. Det være sig skolefester, skolekomedier, skovture, diskussionsfora, ekskursioner / rejser og forskellige former for sportsaktiviteter: Håndbold, cricket, skak og bridge. Ligesom skolen har understøttet forskellige skoleblade udgivet af elever.

*Bagerste række: Henning V. Jensen, Palle Bjarnå, Niels Buchwald, Anders Fredslund.
Forreste række: Peter Gadegaard, Steen Gensmann, Keld Heick, Mogens Kryger
4. b. Københavnsmester i håndbold 1961.*

Caverna Spiritus (Åndens Hule)

Meget tidligt i skolens historie, dvs. i 1894 blev "Klubben" oprettet. En forening for de ældste elever med foredrag og diskussionsaftener. Udover eleverne selv og skolens lærere var det kendte personer, som underholdt og provokerede eleverne. Foreningen blev reelt opløst i begyndelsen af 1930'erne. Efter en række år opstod Caverna Spiritus under krigen, i følge K. F. Plesner på initiativ af en ung timelærer Walter Serritzlev, der navngav den nye elevforening. Caverna Spiritus var en forening for eleverne i gymnasiet, som man som mellemskoleelev så frem til at blive medlem af, og

den afholdt forskellige aktiviteter. I skolens årsskrifter står stort set enslydende *Gymnasieforeningen Caverna Spiritus har i vinterens løb afholdt en række foredrag og diskussioner samt to selskabelige sammenkomster med dans.*

Foredragsaftenerne var ofte med kendte personer, der tit provokerende gjorde rede for deres holdninger. Men også mere fredelige emner som litteratur, musik og teater var på dagsordenen, måske inspireret af de aktuelle anmeldelser i skolebladet, og diskussionslysten var stor.

De to årlige selskabelige sammenkomster var præget af de mange unge drenge, der ikke have nogen kæresten med og

derfor måtte trøste sig med den indkøbte øl eller medbragte spiritus. Forbruget i løbet af en aften kunne være overraskende stort, og mange var ganske berusede hen på aftenen.

Selvfølgelig kunne eleven invitere en pige med til festen, og piger var velkomne til at deltage, enten uden ledsager eller med ledsager, men så kun hvis

kavaleren gik på skolen. Festerne var noget, eleverne så hen til, og generelt kan man sige, at der kunne være en hård og mandschauvinistisk stemning; men de fungerede som en ventil i forhold til skolens daglige disciplinering. Caverna Spiritus var aktiv også i Brøndby indtil skolens nedlæggelse i 1992.

Mange berusede drenge

Connie Funck

Connie var fra 1. g. kæreste med Torben, som gik på skolen 1958 – 1965. Gennem ham lærte hun hans klassekammerater at kende og deltog i Caverna-festerne i gymnastiksalen på Værnedamsvej.

Den klareste erindring er drengenes adfærd over for hende som pige. De fleste i klassen havde ingen kæreste og et meget forkrampet forhold til det andet køn. Som Connie Funck beretter:

Drengene var meget generte og slog ofte krølle på sig selv. Omgangstonen var ret hård og ofte meget sjofel. Det var jeg ikke vant til, men jeg kom også fra en tokønnet skole, hvor drenge og piger talte pænt til hinanden. Min kæreste undskyldte den hårde tone og forklarede, at det var omgangstonen på skolen.

De få drenge fra klassen, der havde kærester, var afslappede, men alle andre jagtede piger og

gloede ubemmet på én. Hvorfor og hvad der skulle til for at blive accepteret stod ikke klart. Men når de havde lært mig nærmere at kende, blev jeg respekteret og fuldt ud accepteret, fordi jeg var Torbens kæreste og kunne svare igen, når det var nødvendigt.

I forbindelse med Caverna-festerne i gymnastiksalen med dæmpet belysning og de mange berusede drenge, der ikke havde en pige med, erindrer Connie Funck en sur, hengemt lugt. En fin detalje, der siger noget om den gamle bygning med dårlig udluftning og lugten fra det sure gymnastiktøj i skabene i omklædningsrummet.

SKOLEBLADET

Nogle få år udkom elevbladet *Schneebolden* med Benno Arnt som initiativtager.

Det var ikke i opposition til skolen og anfægtede ikke dens autoritet, og det betød, at rektor var positiv, og der kendes ikke eksempler på censur. En årsag kunne måske også være den, at ingen turde være kritiske over for skolen, altså selvcensur.

Skolebladet indeholdt interviews med lærerne, fx fortæller lektor Erik Steen om en studietur til Athen for en gruppe latinlærere, men bladet indeholder også historier fra dagligdagen med uskadelig småsladder og vitser og desuden mere lødige indlæg med indlagte digte, et eksempel er den svenske digter Werner Aspenström, og anmeldelser af film, fx *Lørdag aften – søndag morgen* fra foråret 1962 og i et andet nummer *Duellen*. De arrangementer, som skolen og Caverna Spiritus afholdt blev også anmeldt og diskuteret.

SKAKKLUBBEN

I februar 1964 blev *Schneekloth Skakklub* stiftet. Og en af initiativtagerne fra lærerside var lektor Erik Steen. Nogle elever og enkelte lærere mødtes nogle eftermiddage om måneden og gennemgik teori og spillede mod hinanden.

Det første store arrangement var simultanspil mod den berømte danske stormester Bent Larsen, én af verdens stærkeste spillere. Bent Larsen spillede mod 31 personer, han vandt de 29 og to endte remis. Men for alle deltagene var det en stor personlig og skaklig oplevelse at møde Bent Larsen, at spille mod ham og efterfølgende høre hans foredrag om skak på eliteniveau.

I 1965 spillede skolens hold mod danmarksmestrene fra Metropolitanskolen og vandt 5 ½ - 4 ½.

Skoleåret 1966 havde klubben mere end 40 aktive medlemmer og deltog i flere turneringer, og klubben vandt 3. pladsen ved de københavnske gymnasiers turnering.

Derudover arrangerede klubben flere turneringer, bl.a. igen simultanskak mod mestrene Bent Larsen og Jens Enevoldsen. I årsskrifterne nævnes skakklubben meget sporadisk, men den blev videreført efter flytningen til Brøndby, hvor bl.a. Morten Rødgaard var formand.

BRIDGE

I årsskrifterne for 1965, 1966 og 1967 nævnes det, at elever fra skolen har deltaget i gymnasiernes bridgeturneringer. I 1965 kom eleverne i finalen for København og vandt danmarksmesterskabet. Der var ikke tale om en etableret skoleklub, men om elever fra skolen der sammen deltog i turneringerne. Én af initiativtagerne var eleven Henning Nølke, der senere gennem mange år var bridgespiller på eliteniveau.

*Modsatte side, øverst
Forside og bagside af skoleblade
Schneebolden april 1964*

*Modsatte side, nederst
Side af skolebladet Schneebolden marts
1962 med anmeldelse*

Den Skar De spørger

Vesterbrogade 80-82
(Ved Varsødamme)

SKOTØJ
H. C. Hansen

KONFIRMATIONSØVER 1

Trompeter fra	Kr. 165.00
Guitærer fra	Kr. 75.00
Jazz guitarer fra.....	Kr. 145.00
Klarinetter fra.....	Kr. 365.00
Banjoer fra	Kr. 75.00
Saxofoner fra.....	Kr. 995.00

fine vilkår, forlæng det store ill. katalog tilrændt.

Forår

År 2 Nr 3
April 1960

KRAGE:

Kragen flyver
over mørkende jord.
Vingerne presser
i tung rytme
skrigende ud
af kroppens skrigeballon.
Ondt at flyve, tungt at flyve
krage
over mørk jord.
Tovende tegner den
solurscirklen
om træets forblæste
top.
Ondt at tove, ondt at tove
krage
om træets top.

Tove Meyer.

Knud Leif Thomsen, der debuterer både som forfatter og instruktør, har allieret sig med en dygtig fotograf og med de gode gamle trofaste skuespillere. Han har skrevet en film med en dristig handling og har opnået at skabe en dansk film af den type, vi højst ser en gang hver femte år. En film der foruden at slå tiden ihjel på en behagelig måde også har noget at sige. Denne film går med sin hovedperson, den medicinstuderende Michael, ind for at gøre alting anderledes. Men man glemmer, at man så også må forandre sig selv, og filmen, der forsøger at gå nye veje, har bevaret for mange af de gamle danske filmklicheer. (Hvorfor skal den skurkagtige ældre filminstruktør køre rundt i en flot sportsvogn, mens den sympatiske unge Michael må nøjes med at låne en gammel «kasse» af en af vennerne). En ting, der har gavnet filmen meget, er den dygtige og godt eksperimenterende fotograf; men billeder er ikke alt; det kommer også an

på, hvad man ser på dem. Indlagt i filmen er nogle scener fra et lystspil, der er ved at indspilles med Claes som instruktør, og Tina som hans søde hjælperke. Det var mærkeligt at se skuespillere, der spillede skuespillere, der spillede roller i denne film. Men det slog mig, at også de af de medvirkende, der ikke skulle spille dobbelt, forfaldt til denne last, og således odelagde tegningen af deres egen person.

Når dette er sagt, skal det fortælles, at filmen på en effektiv måde gør op med en strip-tease og en vis form for sangerinder. Der er flere af bipersonerne, der er virkelig gennemført lavet. Bl. a. Axel Strøby og Ulla Darni.

Michael spilles af Frits-Helmuth, Tina fint af Malene Schwartz og Claes af John Price. Desuden er der lejlighed til at se og høre årets danske jazzmusiker Allan Botszinsky og Finn Frederiksen spille Glindemann-musik.

Arndt.

☆ FILM ☆

J nat eller aldrig (ce soir qui jamais)

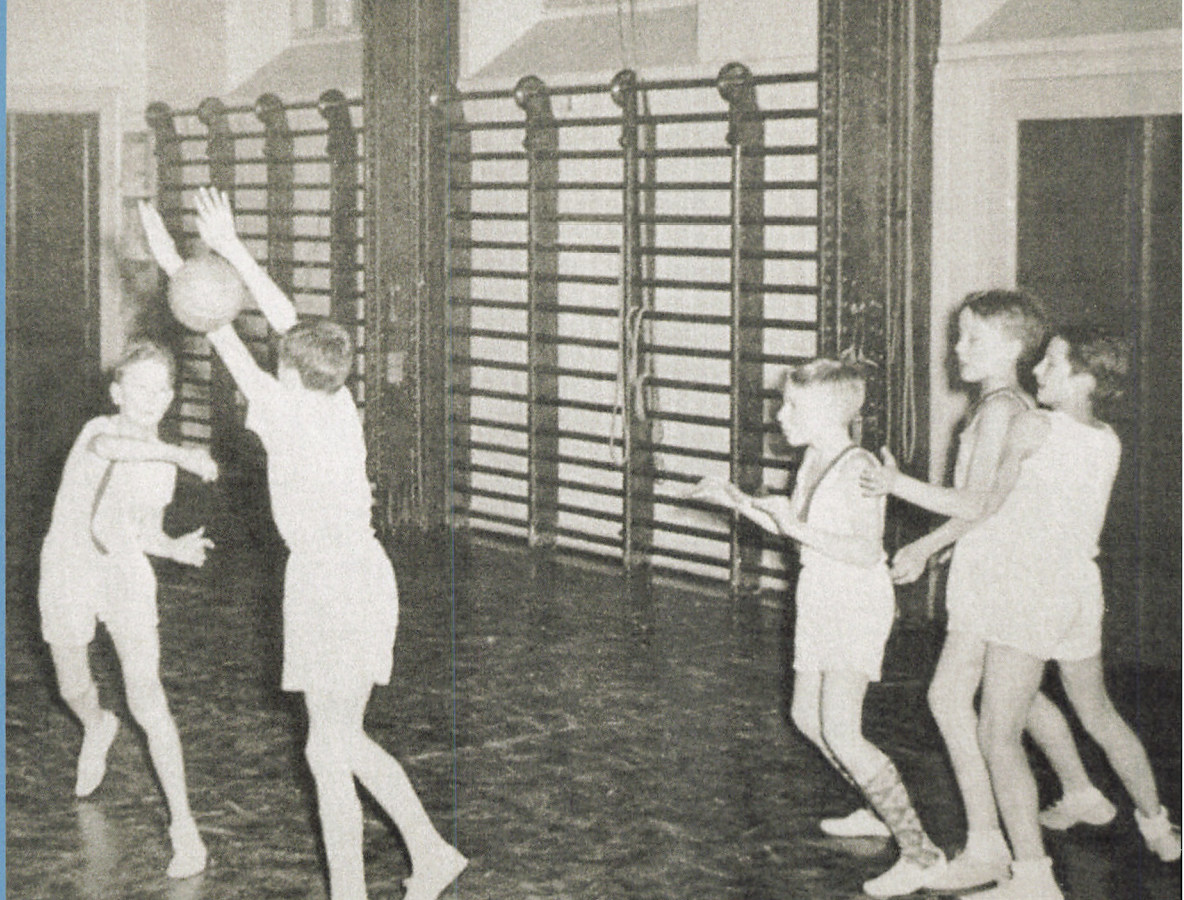
Dette var først og fremmest en film for Anna Karina-fan, af hvilke der vel efterhånden er en del. Her i redaktionen er vi i hvert fald tre. Historien i filmen var endnu mere spinkel end i »une femme est une femme«, og da der ikke medvirkede folk som Belmondo eller Brialy var resultatet heller ikke så godt. Dermed ikke være sagt, at det var dårligt, thi det var det absolut ikke. Der var mange glimrende detaljer og også

glimrende præstationer. Bl. a. var Laurent glimrende, og det var dejligt for en gangs skyld at møde en usympatisk Karina, man så og skulle se.

★

Duellen

En ny dansk film! Nå ja, siger man, det er vel det sædvanlige pjat. Dette er så indgroet, at man i det øjeblik man stilles over for en film, der prøver at gå nye veje, uvilkårligt fristes til at bruge for store ord. ..

Drengespillere til håndboldtræning i gymnastiksalen

IDRÆT

Håndboldklubben Schneeklothianerne

Fra skolens tidligste år har der været boldspil af forskellig art. I 1924 blev håndbold omtalt for første gang. Da den gamle forening var gået ned, oprettede gymnastiklæreren Carl Brandt d. 5. september 1933 håndboldforeningen *Schneeklothianerne*, der kun optog nuværende og tidligere elever fra skolen. Medlemsallet var i mange år omkring 150 ud af en skole med 300 – 400 elever. Dette skyldtes i høj grad omdrejningspunktet, lederen Torben Jensen, der altid sad klar, når eleverne blev optaget i 1. mellem og

søgte at overtale dem til at spille håndbold – ofte med held. Bagefter trænede han dem selv en gang om ugen i skolens lille gymnastiksal. Andre gange måtte de cykle ofte 10 – 15 kilometer for at træne i en stor hal.

Københavns håndbold blev først organiseret to år senere end stiftelsen af klubben – i 1935.

Schneeklothianerne var således en af håndboldens pionerer.

Klubben nåede i 1938 op i den københavnske mesterrække og vandt sin første større turnering: den københavnske cupturnering i 1944 foran datidens store klubber Ajax og HG.

I årene 1957 - 1962 var klubben i 1. division med det bedste resultat i 1958 som nummer fem. Derefter rykkede den en gang ned og en gang op og derefter kun nedad og mistede i 1968 divisionsstatus. Det gik *Schneeklothianerne* på samme måde som de mange andre gymnasieklubber, der var en stor del af københavnsk håndbold i de første mange år. Da gymnasierne mistede deres mellemskoler, forsvandt rekrutteringsgrundlaget.

I storhedstiden havde klubben tre spillere på landsholdet: *Verdens bedste målmand* Bent Mortensen (student 1953) med 112 landskampe, den kejt-håndede wing John Bernth (student 1956) med 28 landskampe og langskytten Bent Henriksen (student 1956) med Danmarks hårdeste skud med to landskampe.

Men også andre spillere blev kendt; Finn Nistrup (realeksamen 1959), der spillede på mange udvalgte hold, og Birger Larsen (student 1961), der senere for *Frem* spillede tolv kampe på landsholdet – i fodbold.

Torben Jensen (student 1936) stod bag den succes, som klubben opnåede i 1940'erne og 1950'erne. For sin indsats modtog han senere DIF's æresnål, den fornemste æresbevisning i den danske sportsverden.

Da skolen i 1969 flyttede til Brøndby, flyttede håndboldklubben med, og der blev oprettet en håndboldhal i tilknytning til gymnasiet. Klubben blev åben for alle og dens ungdomsafdeling genetableret. Det blev dog en beskedent frist. Drengene i Brøndby ville hellere spille fodbold, og selv om klubben i 1976 slog sig sammen med Brøndby Håndboldklub og fik navnet *Brøndby/Schneekloth*, var det en stakket frist. Det sidste spor forsvandt, da *Brøndby Håndboldklub* fjernede navnet Schneekloth fra sit navn i 1976.

Finn Nistrup, Torben Jensen og Henning V. Jensen til håndboldstævne

Cricketklubben Svanholm

I 12 år var det kun håndbold, der blev spillet i *Schneeklothianerne*. Men Torben Jensen blev frustreret over de uorganiserede forhold, som håndbolden bød sine udøvere om sommeren og startede i 1947 en cricketafdeling. Den kunne i længden ikke skaffe medlemmer nok alene fra skolen, så i 1956 stiftedes med Torben Jensen som igangsætter cricketklubben *Svanholm*, der var åben for alle. Navnet Svanholm, fordi den skulle have lidt forbindelse med Schneekloth.

Klubben spillede først i Valby Idrætspark, derefter på Baunehøjbanerne ved Enghavevej. Senere flyttede klubben lidt tidligere end skolen til Brøndby og blev her Danmarks allerstærkeste cricketklub med utallige mesterskaber (for mænd, kvinder, drenge og piger). Den mest kendte i udlandet blev Ole Mortensen, der blev den første danske professionelle cricketspiller i 1983. Senere kom tre andre til, og Svanholm er fortsat også i dag førende.

Som amatør fik Finn Nistrup en flot karriere med mange landskampe. Han var anfører for landsholdet, da Danmark vandt sin første landskamp over Holland. Han figurerer blandt de ti mest scorende nogensinde med mere end 15.000 points på mesterniveau.

Søren Nissen (student 1960) sad som formand for *Svanholm* i 49 år og modtog i 1981 DIF's æresnål.

6

SKOLEKOMEDIER

Skolekomedien var gennem mange år en kulturel del af det sociale liv på skolen, opført i februar måned i lejede lokaler ude i byen, som regel i teatersalen i Folkets Hus på Enghavevej.

Normalt var det elever fra 2. g., der stod for forberedelse og optræden, ofte suppleret med piger fra Marie Kruses Skole. Ved visse teaterstykker deltog også elever fra andre klassetrin inkl. mellemskolen som bipersoner. I en del år blev der samarbejdet med Marie Kruses Skole, hvor pigerne indgik i de kvindelige roller; tilbage i tiden havde drenge fra skolen også spillet pigerrollerne. Enkelte

år spillede man flere stykker over to aftener, andre gange kun ét stykke, men det blev opført to gange.

Mange lærere har stået for instruktionen, ofte med K. B. Mønsted som den væsentligste drivkraft, men også Alf Ove Jensen var meget aktiv i sine år på skolen. Andre deltagende lærere var Gammeltoft-Hansen, Niels Holm, Torben Juncker, Helmer Larsen, Mette Poulsen, Poul Rabinowitsch, Harald Rue, Erik Steen samt Hans Aaen. Ganske enkelte år instruerede nogle af skolens elever skolekomedien fx i 1964 Nordahl Griegs *Vor ære og vor magt* ved Preben Bruun og Palle Holm.

GOGGOMOBIL
sedan

»Lunt inden døre....«

For kr. 8.650 excl. lev. med kr. 3.880 i udbetaling får De fremtidig hurtige, tørre og lune transporter til og fra. De får nye fritids- og feriemuligheder. De får kort sagt billi GOGGOMOBIL kører 100 km for ca. kr. 4.61 til benzín og olie. Regn på disse tal. Se, hvor billigt De kan dække Deres kørselsbehov.

Forhandlere overalt i Danmark
- serviceværksteder over hele Europa

Improvisation
over
CAPEKS INSEKTLIV

Komedie for
Statsgymnasiet
Schneekloth's Skole
25. Februar 1959

Forside og bagside af program
for skolekomedien 1959

SKOLEKOMEDIER

De opførte teaterstykker spændte over et bredt repertoire af såvel klassiske som moderne stykker:

- 1954 • Kjeld Abell *Silkeborg*
- 1955 • William Shakespeare *Købmanden i Venedig*
- 1956 • Gustav Wied *Ministerøderen* og Maxwell Andersson *Second Overture*
- 1957 • William Shakespeare *En skærsommernatsdrøm* (mellemskoleelever) og Kjeld Abell *Melodien, der blev væk* og Moliere *Cupido 2. g.*
- 1958 • ikke oplyst
- 1959 • Karel Capek *Insektliv*, hvor næsten alle skolens elever deltog.
- 1960 • Peter Fristrup *Svend, Knud og Valdemar* (mellemskolen) og Nikolaj Gogol *Frieriet 2. g.*
- 1961 • Ludvig Holberg *Det lykkelige skibbrud* og Noel Coward *We were dancing*
- 1962 • Max Frisch *Biedermann og brandstifterne*
- 1963 • Ludvig Holberg *Den politiske kandestøber* og *Ulysses von Ithacia* i uddrag og William Shakespeare *Pyramus* og *Thisbe* fra *En skærsommernatsdrøm*
- 1964 • Nordal Grieg *Vor ære og vor magt*
- 1965 • Miguel Mihura *De tre klaphatte*
- 1966 • Ingmar Bergman *Kalkmaleriet*
- 1967 • Max Frisch *Andorra*
- 1968 • ikke oplyst

30

Ved skoleidrætsdagen i september 1960 vandt III mnb en ny faneplade til skolen.

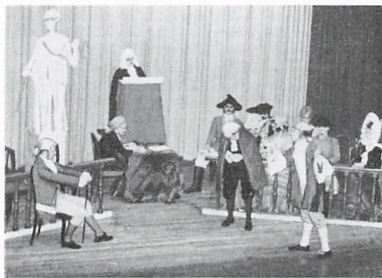
Den af rektor Henrik Bang udsatte vandrepokal for håndbold vandtes i efteråret 1960 af III mnb.

Den 22. september afholdtes kammeratskabsaften for de nye elever med optræden af lærere og elever.

30. november afholdtes erhvervsvejledning for II og III G.

21. januar 1961 modtog skolen 40 års jubilatar, der betænkte skolen med et legat på 260 kr. til en realist.

21. februar 1961 deltog skolens udvalgte håndboldhold under ledelse af adjunkterne Dalsten og Bruun i en trekantmatch på Sorø Akademi mod Akademiet og Gentofte Statsskole. Skolen vandt begge sine kampe.

24. februar 1961 afholdtes skolefest med skolekomedie og bal. II G med kvindelig assistance fra Kruses Skole og Ahms Kursus opførte Holberg: *Det lykkelige Skibbrud* (5. akt), iscenesat af ad-

31

junkt Alf Ove Jensen og Noel Coward: *We were Dancing*, iscenesat af lektor Steen og adjunkt Gammeltoft-Hansen.

23. marts 1961 afholdtes skolekoncert med kor, solister, strygeorkester og for første gang blæseinstrumenter.

12. april 1961 foretog II mnb og c en ekskursion til Glimmingehus under ledelse af lektor Busk-Jensen og lektor Kongshøj Larsen.

13. april 1961 fejrede skolen „Nordens Dag“. Adjunkt Holm gav i tale, sang og oplæsning prøver på nordisk psykologi og kultur.

Erhvervsvejledning er givet af adjunkt Sode-Pedersen og adjunkt Niels Holm, der begge stiller sig til rådighed for eleverne på dette område.

I årets løb har der desuden været foretaget en række museums- og biblioteksbesøg o. l.

Gymnasieforeningen Caverna Spiritus har i vinterens løb afholdt en række møder med foredrag og diskussioner samt 2 selvskelelige sammenkomster med dans.

Håndboldklubben „Schneeklothianerne“ optager som medlemmer nuværende og tidligere elever.

Billeder fra skolekomedierne i skolens Dagbog i årsskriftet 1961

7

ET SPIRENDE ELEVDEMOKRATI

ELEVRÅD

I modsætning til senere eksisterede der længe ikke et formelt organ, hvor elevernes repræsentanter kunne tage sager op med skolens ledelse. Men i et brev fra Undervisningsministeriet fra september 1968 opfordres skolerne til at yde støtte til etablering af elevråd for at sikre et godt samarbejds-klima på skolerne; så det er årsagen til oprettelsen af elevrådet. Først i årsskriftet for 1967 omtales et nyoprettet elevråd med angivelse af formandens navn, ligeledes i 1968 og 1969. Senere gennem årene i Brøndby udvikles elevrådet og dets arbejde, og der blev skabt et frugtbart samarbejde mellem ledelsen, lærerne og elevrådet.

SAMARBEJDET MED FORÆLDRENE

Skolenævnet, der blev valgt på det årlige forældremøde, bestod af tre til fire repræsentanter for forældrene suppleret med to lærere og rektor, der var nævnets formand. Det er ikke lykkedes at finde oplysninger om mødefrekvens, referater eller beslutninger, men man kan formode, at rektor orienterede skolenævnet med oplysninger om skolens drift og arrangementer.

Om skolenævnet har haft nogen reel indflydelse vides ikke, men man kan ud fra titel og erhvervsbetegnelse se, at det er forældre fra hjem med økonomisk og uddannelsesmæssig ballast, fx en administrationschef, en læge og en direktør, og mange kendte navne kan genkendes her. Formodentlig er ufaglærte forældre til arbejderbørnene ikke indvalgt, men skolenævnet bestod af både mænd og kvinder.

Alle forældrene blev inviteret til det årlige forældremøde, hvor rektor orienterede om den generelle situation på skolen. Derefter var der et indlæg fra en lærer eller en indbudt ekspert om specifikke emner, eksempelvis *Tegneundervisningen som undervisningsmiddel* (1958), om den nye karakterskala *13-skalaen* (1964) og *Narkotikamisbrug* (1968).

Ud over dette var der ikke megen kontakt mellem forældre og skole. Forældrene blev orienteret om elevens standpunkt gennem karakterbogen, der skulle underskrives af forældrene. I specielle tilfælde modtog forældrene et brev, fx hvis en elev fik en advarsel om risikoen for ikke at blive rykket op i næste klasse. Forældrene kunne imidlertid altid bede rektor om en samtale, men det skete yderst sjældent.

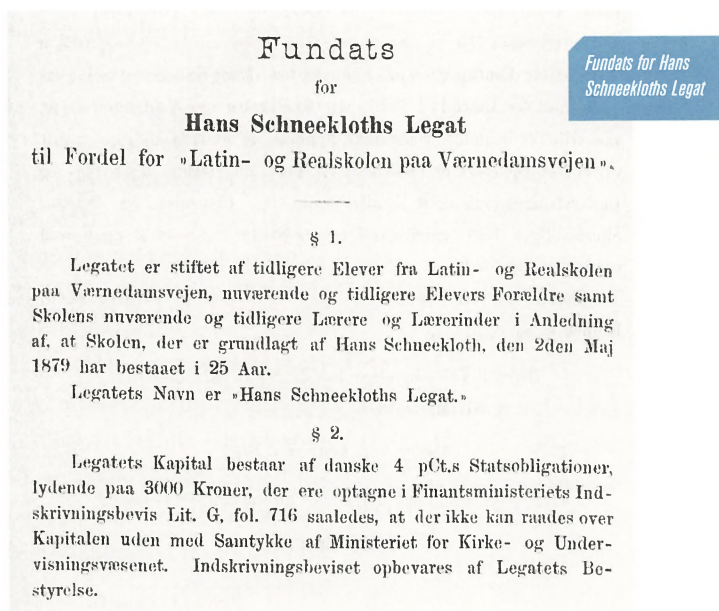
SKOLENS STIPENDIER OG LEGATER

Skolen havde forskellige stipendier og legater, som hvert år uddeltes som støtte til skolen og eleverne. Nogle var private, og andre var offentlige som på alle andre gymnasier. Nogle legater blev tildelt efter ansøgning pga. trang, og formålet var en økonomisk støtte til eleven under hans uddannelse enten på skolen eller under videreuddannelse. Andre legater var private stipendier, der primært blev tildelt gymnasie-

elever der ved dygtighed og god adfærd havde gjort sig fortjente til dem. Desuden ydede private fonde støtte til de af skolens aktiviteter, som det offentlige ikke dækkede, fx ekskursioner, lejrskoler og fester.

Hans Schneekloths legat.

Ved skolens 25-års jubilæum i 1879 oprettedes legatet, som på skolens fødselsdag uddeles til fortjenstfulde elever fra 2. g. eller 3. g.

Fundats for Hans
Schneekloths Legat

MODTAGERE AF HANS SCHNEEKLOTHS LEGAT

- 1953 · Ole Knappe og Ole Ditlefsen
- 1954 · Ole Ditlefsen, Flemming Klinge Jensen og Jørgen Elkær
- 1955 · Knud Nielsen og Bjørn Thrane
- 1956 · Tonny Melsvik og John Paulisen
- 1957 · Verner Bechmann Jensen og Hans Hartelius
- 1958 · Ebbe Tørring Jensen, Bjarne Jønsson og Mogens Munck
- 1959 · Finn Spangslev og Kai Emil Poulsen
- 1960 · Ib Katznelson og Helge Scheuer Nielsen
- 1961 · Birger Larsen og Jørgen Jørgensen
- 1962 · Leif Vedelsbøl og Finn Søholm
- 1963 · Torben Andreasen og Finn Normann Christiansen
- 1964 · Bent Persson og Aksel Larsen
- 1965 · Henning V. Jensen og Palle Bruun
- 1966 · Jørgen Rem og Per Møller
- 1967 · Viggo Lomborg og Ulrik Helt Haahr
- 1968 · Tonny Jérôme Andersen og Torben Stig Hjorth
- 1969 · Arne Facius og Bent Jensen
- 1970 · Bjarne Thostrup og Henrik Svendsen
- 1971 · angives ikke
- 1972 · angives ikke
- 1973 · angives ikke
- 1974 · Jørgen Sloth
- 1975 · Philip Aachen og Bent Schmidt
- 1976 · Mads Bryde Andersen
- 1977 · Henrik Werner Pedersen
- 1978 · Carsten Fich
- 1979 · Jytte Jespersen
- 1980 · Henrik Kobel
- 1981 · Pernille Lærke
- 1982 · Liselotte Rasmussen
- 1983 · Jan Kronborg Lindberg og Jane Olander Pedersen
- 1984 · Margrethe Frosz og Anne Mette Møller
- 1985 · Susanne Sørensen
- 1986 · Jeanette og Susanne Helligste Andersen
- 1987 · Lars Eilstrup Rasmussen
- 1988 · Lone Hansen og Pernille Jensen
- 1989 · Torben Damm
- 1990 · Christina Jelund
- 1991 · Lars Grupe Sørensen og Lars Graham Sørensen
- 1992 · Anna Maria Szulc, Stine Birch, Anna Bisgaard, Mimi Kjærsgaard,
Jan Ulrik Jensen, David Dreyer Lassen, Jesper
John Rasmussen og Nadeem Janjua.

Da skolen lukkede 1992 blev alle fondens midler brugt det sidste skoleår.

Skolebestyrer Slomans mindelegat.

Opkaldt efter skolebestyrer Emil Slomann (1855-1904) en fremsynet pædagog, der oprettede Slomanns Skole 1904. Legatet kan søges af elever fra Sct. Jørgens Gymnasium eller Statsgymnasiet Schneekloths Skole.

Schneeklothianer Samfundet af den 2den Maj 1894

En privat forening af tidligere elever fra skolen, der giver støtte til skolen og dens elever.

Den til Schneeklothianer Samfun- det knyttede understøttelsesfond.

Samfundet tildeler årligt økonomisk tilskud til nogle af skolens studenter.

Desuden uddelte skolen hvert år boggaver som flids- og opmuntringspræmier til eleverne både i mellemskolen og gymnasiet. De blev tildelt efter indstilling fra lærerne.

Statsgymnasiet Schneekloths Skoles Fond

En privat fond, hvis formål var at stille midler til rådighed til dækning af sådanne udgifter, som ikke kunne afholdes af staten, fx afholdelse af ekskursioner, fester og lejrskoler.

Offentlig støtte

Der var to former for offentlig støtte. Københavns Amts skoleråd for elever bosiddende i Københavns Amt. Og Ungdommens Uddannelsesfond. Begge efter ansøgning efter økonomisk trang.

ELEVERNES EGNE SOCIALE HÆDERSLEGATER

Det gule Slips Legat

Legatet er indstiftet i 1958 af 3. a og tildelt fra 1959 til en elev, der besidder de tre F'er som kendetegner en ægte Schneeklothianer: *Fræk, Frimodig og Fribåren.*

Forhistorien er, at eleven Gustav Lehnert af en lærer uretfærdigt blev dumpet, så han måtte gå et år om. Hans kammerater ville vise ham deres solidaritet imod skolen autoritet og bedømmelse og indstiftede legatet, han som den første modtog. Legatet blev oprettet som en kritik af og protest mod den behandling, som en klassekammerat havde været udsat for af skolen.

MODTAGERE AF DET GULE SLIPS LEGAT

- 1959 · Gustav Lehnert
- 1960 · Henrik Lærum
- 1961 · Lars Heslet Andersen
- 1962 · Verner Sjøhol Holm
- 1963 · Gerhardt Glud
- 1964 · Carl Mandal Hansen
- 1965 · Palle Holm
- 1966 · Ole Mærsk-Møller
- 1967 · Thomas Petterson
- 1968 · Per Holst

Den 19. juni 1958 fastsætter herved følgende fundats for

Det Gule Slips-legat:

Legatet består i et gult slips og uddeles hvert år ved skolerets afslutning til en værdigt trængende.

Værdigt trængende er en student fra Schneekloths Skole, som har vist sig at være i besiddelse af Schneeklothianer-ånden, således som den er defineret i K.F. Plesners bog om skolen: Modtageren skal være "fribåren og fræk, åndfuld og ydmyg" (s.99). Og er der hjemmel for at dispensere fra det åndfulde og ydmyge.

Modtageren er forpligtet til at møde op ved næste års afslutning og overrække slipset til efterfølgeren. Som led i overrækkelsen citeres Sigfred Pedersens digt Det gule Slips i extenso.

Hvert års legatmodtager udpeges af en legatkomité bestående af lektor A. Kongshøj Larsen og lektor V. Ejerrum. Disse udpeger selv deres efterfølger ved afgang fra skolen.

Hvert slipset følger en mindre pengegave.

Fundats for Det Gule Slips Legat

Den 20. juni 1959.

»Schneeklothianerne«
HÅNDBOLD- OG ÆRESPOKAL

2/4

Stiftet den 9. september 1933
Medlem af D.C.F. med E.R.F.
og D.N.F. under D.L.F.
14. december 1958.

Hver Skole modtager

Kære Finn Nistrup.

Du har fået tildelt

Skolens ærespokal for juniorer

for Året fra april 1957 til april 1958.

Pokalen uddeles hvert år til en junior, der i alle måder har vist sig som et rigtigt medlem, og det er os en glæde at kunne sige, at du fuldt ud opfylder disse krav.

Med venlig hilsen
på bestyrelsens vegne

Mikkelsen

Uddrag af propositionerne vedrørende ærespokalen:

Pokalen er en vandrepokal, der tildeles for ét år; den kan kun modtages én gang af samme spiller.

Den udvalgte junior skal ved overrækkelsen være elev på skolen og skal ved sin optræden ikke alene på, men også udenfor banen have gjort klubben og dermed indirekte sin skoles navn ære.

Den valgte navn meddeles skolen af bestyrelsen og bekendtgøres i skolens Årberetning.

Fundats for Skolens Ærespokal

Der var på skolen også pokaler knyttet til håndbold. Skolens Ærespokal fra 1958, der gives individuelt til juniorer og senere også for ynglinge – senere benævnt håndboldklubbens pokal.

Desuden var der to pokaler til det hold, der vandt i de to skoleturneringer: *Rektor Henrik Bangs vandrepokal* for håndbold, der gives til det klassehold, der vinder skolens årlige håndboldturnering, ofte om efteråret. Pokalen er indstiftet af rektor Henrik Bang ved hans afgang fra skolen og uddelt første gang 1940. Turneringen spilles ofte om efteråret Og så var der elevernes Caverna Cup.

MODTAGERE AF SKOLENS ÆRESPOKAL

- 1957-58 · Finn Nistrup
- 1958-59 · Svend Hjort
- 1959-60 · Erik Bjørn Petersen
- 1960-61 · Sten Kalizan
- 1961-62 · Henning V. Jensen
- 1962-63 · Rolv Kvisgaard
- 1963-64 · Gorm Hansen
- 1964-65 · Thomas Pettersson
· Tom Mikkelsen
- 1965-66 · Steen Fugl Lund
· Franklin Læssø Jakobsen
- 1966-67 · Peter Henriksen
· Torben Winther
- 1967-68 · Jens Spånkede Larsen og
· Henrik Haukohl
- 1968-69 · Ole Qvist
- 1969-70 · Peter Høygaard og
· Henrik Svendsen
- 1970-71 · Morten Pettersson og
· Michael Pettersson

Senere modtagere er ikke angivet.

Schneekloths Skole var en lille skole, hvor man kendte mange af de andre elever og alle lærerne, og den var samtidigt en ren drengeskole. Det gav en rå, men hjertelig tone blandt lærerne og eleverne, Skolen var i perioden 1954 - 1969 almindelig kendt for at være en "rød" skole. En karakteristik, som kan rumme tre forskellige betydninger:

En skole med socialistiske holdninger; men bortset fra Harald Rue var lærerværelset ikke specielt politisk orienteret og ledelsen slet ikke.

Dernæst en skole, som skulle være meget progressiv og innovativ; en egentlig undersøgelse, om skolen var det i højere grad end andre gymnasier, falder uden for denne bogs rammer, men umiddelbart er der ikke tegn på det.

Endelig en skole der så det som sin opgave qua sin beliggenhed at sørge for, at unge fra ikke-boglige hjem fik en gymnasial uddannelse, og hvor de fleste lærere støttede denne elevtype i at få en uddannelse, der kunne bringe dem videre i uddannelsessystemet. Fælles for mange af disse elever var ambitionen om via uddannelse at blive mønsterbrydere. De ville noget med deres skolegang. Så på den led er karakteristikken korrekt.

På lærerværelset var der en god stemning og følelse af solidaritet lærerne imellem, men også i forhold til eleverne – man ønskede at fremstå som en samlet institution udadtil uden konflikter, men med fælles solidaritet for den skole man arbejdede på og for.

Lærerværelset havde ikke udprægede kliker, men visse grupperinger blev dannet på grund af fag eller alder. I perioden var kun to kvindelige lærere, som var ansat mere end et år. Drengeskolens kultur var dominerende. Lærerne var suveræne, og ingen blandede sig i deres undervisning. Hvert år i hele perioden blev dog alle klassers pensum offentliggjort i årsskriftet. Heller ikke blandt lærerne selv var man vidende om kollegernes holdning til undervisning og pædagogik. På lærermøderne diskuterede man aldrig fag eller pædagogik. Hvis det skete, var det oftest med andre i faggruppen. Det høje faglige niveau i undervisningen var vigtigt for lærerne, og mange af dem levede op til det. Men det er anken par excellence mod skolen, at mange af lærerne ikke formåede at anvende en pædagogisk metode, der skabte motivation hos eleverne. Rektor var travlt optaget af administrationen og var ikke i det daglige den markante leder, der blandede sig. De

sidste år før flytningen var ikke nemme, og mange følte, at rektor Gundolf blev presset, da han som embedsmand måtte acceptere flytningen til Brøndby. Til det er vel kun at sige, at skolens bygning var forældet og elevtallet vigende.

Samlet kan man sige, at det var en god, men særpræget arbejdsplads med et godt sammenhold, og mange elever havde veneration over for deres skole.

Hvis man ville sammenligne skolen i den behandlede periode med Hans Schneekloths idealer fra 1854, bliver det let "uretfærdigt". Der er forskel på en frisindet realskole og en lærd eksamensskole 100 år senere. Det er der mange årsager til: skolens størrelse, det moderne ministerielle regelsæt, lærernes arbejdsforhold og idealer, der ændres over tid.

Hans Schneekloths interesse var især for grundskolen, og han havde ikke den store interesse for latinskolen. Som han udtalte, da de første studenter dimitterede i 1863 *Jeg skulde aldrig ha' været den Vej*. Samarbejdet mellem hjem og skole måtte nødvendigvis være anderledes på et stort offentligt gymnasium end på en lille privat grundskole, men der er

eksempler på nogle af skolens lærere, der faktisk levede op til idealet, hjalp eleverne og kontaktede hjemmet for at løse personlige problemer. Skolens absolute særpræg – den enkønnede skole – var ikke Hans Schneekloths mål. Der var praktiske årsager til, at skolen ikke blev åbnet for piger, men der er mange tegn på, at "man" var stolt over at være den rene drengeskole. Rektor Gundolfs beklagende udtalelse *Den sidste Jomsborg eksisterer ikke mere* fra 1969 er ét eksempel.

Et af de aspekter, som næsten alle elever og lærere fremhæver, er den usnobbede holdning til elever fra forskellige sociale lag. Her levede skolen op til de tanker, som var vigtige for Hans Schneekloth.

En elev, elevrådsformand Bente Primdahl, siger et sted om afskeden med skolen i 1992:

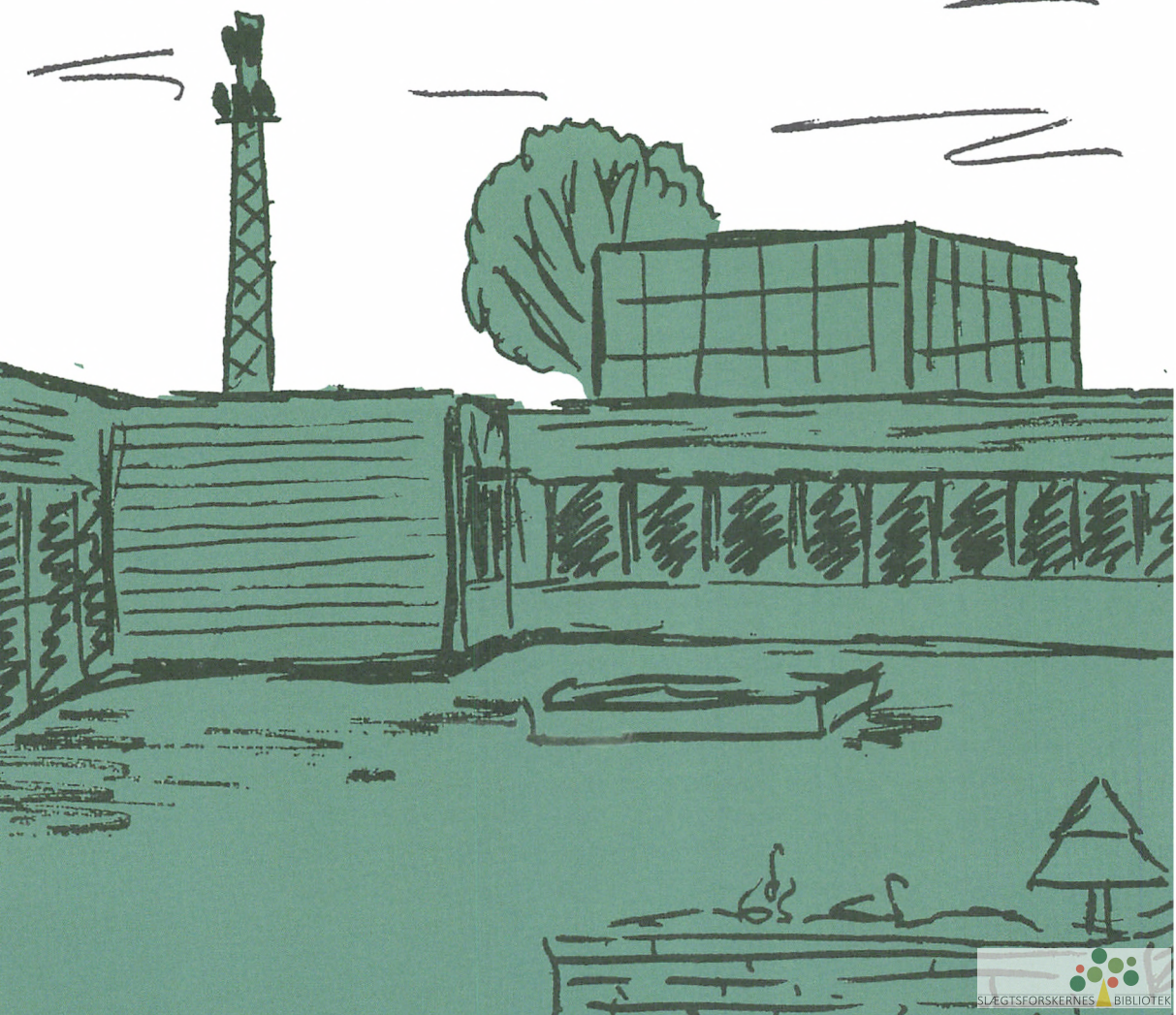
Jeg håber alligevel, at de vil tage fra stedet her med en klump i halsen og et stort smil på læben, hvor de end i fremtiden måtte tage hen.

På godt og ondt tror vi, det er et dækkende udtryk for mange tidlige elevers holdning til Schneekloths Skole.

*Her slutter vores fortælling om en skole,
og vi vil nu lade bygningerne i gaden
byen med dens tårne og spir
dens store lejligheder og trange boliger,
lydene og duften, lyset og mørket
alt vil vi lade forsvinde op i den blå luft.
Også spøgelse, vi vækkede for et kort øjeblik
af den store søvn, der omgiver vores liv,
sender vi tilbage til deres drømme.
For drømme er det stof, vi er gjort af.*

(Frit efter Shakespeare "The Tempest" IV,1)

SKOLEN I BRØNDBY

10 | Huset

DET NYE STATSGYMNASIET SCHNEEKLOTHS SKOLE I BRØNDBY KOMMUNE

Byggeprojekt og byggeri

Den 13. marts 1970 blev Statsgymnasiet Schneekloths Skole på Brøndby Møllevvej 4 i Brøndby Kommune indviet. Ved indvielsen var der taler af byggeudvalgets formand kontorchef Erik Jensen og undervisningsdirektør Sigurd Højby, begge fra Undervisningsministeriet, borgmester Kjeld Rasmussen, rektor Meinhard Gundolf og formanden for elevrådet, Svend Erik Rørdal. Men ved indvielsen manglede en af byggeriets hovedpersoner, maa., kongelig bygningsinspektør Eske Kristensen, hovedarkitekten bag byggeriet. Hvorfor? Måske giver forløbet af projekteringen og selve byggeriet noget af svaret?

Der var optræden af operasanger Tonny Landy, tidligere elev på skolen, en elevkvartet spillede, og efter den sidste fællessang blev skolens Skovtursmarch spillet. Dernæst et let traktement, og om aftenen var der fest for elever og lærere.

Programmets forside var holdt i blå og tegnet af en elev, Povl Karsten Nissen, og den forestillede det ny Schneekloth med en mindre tegning af den gamle

skole oppe i højre hjørne. Historien og venerationen er med på dagen. Derudover indeholder programmet en plan over skolen og en lille side om byggeriets historie sammen med teksten til de to fællessange.

Det var givet en lettelse for alle at man mere end et halvt år efter at skolebygningen var taget i brug endelig kunne få den indviet. Det havde været en lang og til tider meget besværlig proces. I skolens årsskrift fra 1970 handler den første side om skoleåret 1969 – 70:

1969 – 1970 vil stå for os som skoleåret på godt og ondt. Vi skulle flytte ind i en ufærdig skolebygning og begyndte arbejdet d. 11. august. De lokaler, der skulle bruges til undervisning, måtte tjene som depot for flyttegods;

Det betød at rektor valgte at sende eleverne hjem den første uge, og på det første byggemøde i det nye skoleår måtte Eske Kristensen undskylde over for skolen ”at arbejdet med centralgarderoben ikke var færdig”, og at de udendørs arealer heller ikke var færdige.

Statsgymnasiet Schneekloth's Skole – et moderne gymnasium i en af velfærdsstatens nye forstæder. Moderne montagebyggeri præget af logisk funktionalisme.

Det hele begyndte så småt i 1963 – 64 i Gymnasieskolernes Byggeudvalg som holdt til i Undervisningsministeriet. I 1956 var der etableret et uformelt samarbejde mellem Undervisningsministeriet og Boligministeriet for at få et overblik over de opførte og planlagte gymnasieskoler. I 1960 opstod Statsgymnasiernes Byggeudvalg der skulle forestå ledelsen af den omfattende nybygning af nye statsgymnasier, samt udvidelse og modernisering af en række eksisterende skoler. Under byggeriet af Schneekloth i Brøndby repræsenterede kontorchef Erik Jensen, lektor Erik Lorensen og arkitekt m.a.a. Frits Føste Gymnasiernes Byggeudvalg i det udvalg der stod for opførelsen af skolen. Byggeudgifterne blev afholdt af Undervisningsministeriet, Brøndbyernes, Glostrup, Herstedernes, Høje Tåstrup, Rødovre og Vallensbæk kommuner samt af Københavns Amtsråd.

Fra januar 1965 foreligger fra Gymnasieskolernes Byggeudvalg et fyldigt projektmateriale til bygning af en ny type gymnasium, det såkaldte fagklassegymnasium. Projektet omfatter også en ny bygning til Roskilde Katedralskole som skulle flytte ud fra Roskilde centrum, og både rektor fra katedralskolen og rektor Meinhard Gundolf fra Schneekloth er med til de indledende byggemøder i februar 1965. De to skoler skal være spydspids for en fremtidig prototype på gymnasiebyggeri.

Allerede på det første forberedende møde om byggeriet dukker det tunge konfliktstof op mellem på den ene side skolerne og på den anden side arkitekten og departementet. Rektorerne er imod et-plansløsningen. De lange gange med elever på evig vandring to gange i hvert frikvarter fra det ene faglokale til centralgarderoben og derfra til det næste lokale

skræmmer. De vil have en to-etagersbygning. Der er også en lang række indvendinger over for lokaleplaceringerne og undervisningslokalernes dimensioner.

Eske Kristensen har et foreløbigt projekt til nyt gymnasium i Brøndby klar d. 8. februar 1965, og det sender han frem til Undervisningsministeriet, og efter sommerferien får skolen på Værnedamsvej lejlighed til at studere projektet. Det er en et-plansløsning.

Fra starten af byggeprojektet har Børge Bendt-Nielsen deltaget i byggemøderne sammen med rektor Meinhard Gundolf.

Allerede tidligt i forløbet havde Børge Bendt-Nielsen kommenteret en beskrivelse af lokaleindretningen i fagklassegymnasiet der slutter med det genkommende tema i diskussionerne af byggeriet: at der kan være mange grunde til at foretrække en skolebygning i to etager.

I slutningen af august og begyndelsen af september udarbejder Børge Bendt-Nielsen som reaktion på Eske Kristensens et-plansskitse en skitse af en skolebygning i to etager i form af to A4 sider med plantegninger og tre siders tekst dateret d. 7.9.65. Han lægger ikke fingrene imellem:

Det forslag til en ny skolebygning, som er tilsendt skolen, er på mange væsentlige punkter helt uanvendelig og direkte i strid med skolens ønsker, som er fremkommet ud fra mange års kendskab til en skoles daglige liv.

Men Børge Bendt-Nielsen er også konstruktiv, og set herfra rummer hans forslag en række gode og visionære tiltag som ikke fandtes i Eske Kristensens

oprindelige forslag. Intentionen er at gøre elevernes færdselsveje så korte som muligt, ikke lærernes, samtidigt med at beslægtede fags faglokaler ligger i nærheden af hinanden, og de humanistiske fag er grupperet omkring biblioteket. Sådan endte det faktisk med at blive i den endelige et-plansbygning, så noget af kritikken må have virket.

Børge Bendt-Nielsen var skolens av-inspektør, og han foreslår indretning af et stort operatørrum i forbindelse med samlingsalen med film- og lysbilledapparat og en pult til at styre rumbelysning, mørklægning og højttaleranlæg. I stedet for "et kort- og lysbilledelokale" foreslår han også et "film- og lysbilledelokale".

Den 23. september 1965 afholdes det 1. møde i byggeudvalget vedrørende opførelse af nye bygninger for statsgymnasiet Schneekloths Skole i Brøndbyernes Kommune. I byggeudvalget sidder ud over repræsentanter for skolen og Gymnasiernes Byggeudvalg, også repræsentanter for Brøndby Kommune og for nabokommunerne Glostrup og Hvidovre. Med byggeriet af et moderne gymnasium øjner kommunerne en chance for en række sidegevinster der kan styrke og profilere dem på fritidsområdet og i kulturlivet. Det er kommunaldirektør Svanholm Nielsen, Hvidovre Kommune, der bringer forslaget om en teatersal med mulighed for gæstespil på bane, og Brøndby Kommunes repræsentant støtter forslaget og mener at kommunen vil støtte den del af projektet økonomisk. Det er nu skolen afleverer sit responsum:

Rektor fremlagde lærernes ønsker i forbindelse med byggeriet. Disse vil nu blive

gennemgået af direktoratet, således at man til næste byggeudvalgsmøde kan tage stilling til dem.

Men det møde blev aldrig afholdt, og det blev ret afgørende for det videre samarbejde i byggeudvalget.

Der går mere end et år før det næste møde i byggeudvalget. Det er d. 18. november 1966, og det fik et overraskende forløb for rektor Gundolf og Børge Bendt-Nielsen. Tidligt på mødet meddeler den kongelige bygningsinspektør Eske Kristensen at han fire dage før mødet har modtaget et langt responsum fra rektor for Schneekloths Skole der betyder et andet og større projekt, og at det er kommet så sent at han ikke har kunnet tage hensyn til det i arbejdet med det nye forslag. Skolens repræsentanter får indtryk af at Eske Kristensen først for fire dage siden har fået kendskab til eksistensen af det otte siders lærerresponsum og Bendt-Nielsen skitse til en toetagers bygning fra året før som de har sendt til direktoratet. Det virker meget mærkeligt på skolens to repræsentanter.

Til gengæld kender kontorchef Erik Jensen og lektor Erik Lorensen begge til skolens forslag. Erik Jensen fejer dem af bordet med en interessant begrundelse, nemlig at Schneekloths Skole og Roskilde Katedralskole skal være de to første byggerier i opførelsen af en række gymnasier efter ens principper. Erik Lorensen tilføjer som en anden indvending at skolens forslag er bundet til den nuværende fagkonstellation, mens ministeriet ønsker at gøre de nye skolebygninger mere fleksible. Nye tider er på vej, det kræver nye skolebygninger, aner man.

For at føje spot til skade omdeler Eske Kristensen et nyt skitseprojekt på baggrund af bemærkninger fra Boligministeriet og direktoratet. Til Børge Bendt-Nielsen og rektors store frustrationer ligner det til forveksling det oprindelige skitseforslag 1.

De er faktisk så frustrerede at de sender et brev til Erik Jensen. Det slutter med et spørgsmål til kontorchefen:

Således foranlediget tillader vi os høfligt at spørge kontorchefen om, hvilken rolle skolen ved disse møder spiller eller således formuleret: Er skolens repræsentant(er) blot at betragte som ausculterende (dvs. lyttende)

Af Erik Jensens svar bliver det nu klokkeklart at miseren skyldes et sammenstød af interesser. Skolen vil have sin egen skolebygning, mens Undervisningsministeriet og Eske Kristensen arbejder efter Gymnasieskolernes Byggeudvalgs byggeprogram så man kan afprøve en fremtidig prototype af gymnasiebyggeri på skolen i Brøndby. For Erik Jensens brev afslører at både Direktoratet for gymnasieskolerne og Eske Kristensen kender til skolens forslag fra september 1965, og at de har behandlet skolens nye forslag fra d. 8. november 1966; men begge parter på den anden side af bordet er enige om:

at imødekommelse af skolens ønsker vil betyde et projekt, som med hensyn til rumareal, rumstørrelse m.v. går ud over det for gymnasieskoler fastsatte byggeprogram...

For at bøde lidt på svaret slutter brevet med at lærerkollegiet vil få lejlighed til at tage stilling til anskaffelse af inventar og undervisningsmateriel, herunder audio-visuelle hjælpemidler.

Men nu er i hvert fald Børge Bendt-Nielsen rasende. Han sender en kommentar på tre A4 sider plus et PS på en side til *Gymnasieskolen*, gymnasie-lærernes fagblad, og det bringes i et af de følgende numre. Pointen er at den kongelige bygningsinspektør kører sit eget løb uden at tage hensyn til skolens ønsker, og indlægget slutter med en række retoriske spørgsmål:

Har erfarne pædagogers ønsker ingen vægt ved gymnasiebyggeri? Har undervisningsinspektørens ønsker heller ingen vægt? Er det alene arkitekten, der skal bestemme, hvordan en skole skal indrettes? Er det vigtigere at "vi får en smuk bygning", som man trostede os med, end at man får et hus, som er anvendeligt som skole? Og er det rigtigt at man anvender skatteborgernes penge til at opføre en bygning, som kan få en præmie for sin facades skyld, men som man på forhånd ved er uhensigtsmæssig til sit formål, blot fordi "nu skal vi i gang med at bygge"?

Den interessekonflikt et set mange steder før og siden.

På det efterfølgende byggemøde d. 23. januar 1967 søger Erik Jensen at gyde olie på vandene. Han har læst Børge Bendt-Nielsens artikel i *Gymnasieskolen*, men han vil ikke indgå i en polemik. Han svarer dog på kritikken og bedyrer samtidigt med en undskyldning til skolen:

skolens kritik af det første skitseprojekt er blevet nøje gennemgået af direktoratet og bygningsinspektøren. Kritikken kunne ikke tages til følge, bl.a. fordi skolens forslag vil le medføre en overskridelse af det fastlagte standardbyggeprogram, som ministeriet også af økonomiske årsager må holde sig til... Ministeriet beklager, at skolen ikke fik underretning om ministeriets stilling til de i sin tid modtagne forslag.

Ministeriet går ind for et et-etagesbyggeri fordi det er mest naturligt i forhold til det omliggende byggeri. Her skal man vide at skolen kommer til at ligge i nærheden af Brøndby Rådhus, som også er i et plan og tegnet af Eske Kristensen.

Som den sidste tager Eske Kristensen ordet. Han imødegår Bendt-Nielsens artikel og forsikrer at alle ændringsforslag fra både direktoratet og skolen er blevet loyalt behandlet. Rektor Gundolf og Børge Bendt-Nielsen erkender at løbet er kørt, og da kommunaldirektør Svanholm Nielsen spørger rektor om han kan gå ind for projektet svarer han:

at man fra skolens side selvfølgelig kan godtage det. Man må jo bøje sig for økonomiske hensyn.

På god dansk vis lander man på et kompromis hvor realitetssansen og økonomien får det sidste ord; men Schneekloths Skole har tabt til en prototype for et kommende standardbyggeri, må konklusionen blive. Det var måske derfor at Eske Kristensen ikke var med til indvielsen.

Nøget af det allervigtigste for den nye skole sker på byggemødet d. 20.03.1967. Her deltager Kjeld Rasmussen, nu borgmester i Brøndby, og han fremsætter kommunens ønske om en sportshal med internationale mål og med en foldevæg der kan dele hallen i to. Brøndby Kommune vil afholde alle udgifter i forbindelse med projekteringsændringerne. Der udspiller sig en diskussion for og imod, men Kjeld Rasmussen sætter trumf på. Hvis man ikke tager imod tilbuddet, vil kommunen opføre en sådan hal et andet sted i kommunen. Kontorchef Erik Jensen konkluderer at man tager imod tilbuddet. Det er meget fordelagtigt for skolen. Skolen disponerer over hallen fra kl. 8 – 15 samt til frivillig idræt, og det er rektor der fordeler tiderne i hallen. Den store hal sammen med de andre gode idrætsfaciliteter som Brøndby Kommune rådede over, fik senere en vis betydning for Team Danmarks valg af Schneekloths Gymnasium som Team Danmark gymnasium.

Byggeriet går i gang, og ved skoleårets begyndelse 1969 rykker lærere og elever ind. Men byggeriet er langt fra færdigt, der skal gå endnu et år eller to med korrespondance mellem skolen, bygherren, arkitekten og entreprenørerne. Lidt syrligt kan man sige at taget aldrig blev færdiggjort. Frem til 1992 dryppede det ned i bygningen fra forskellige steder.

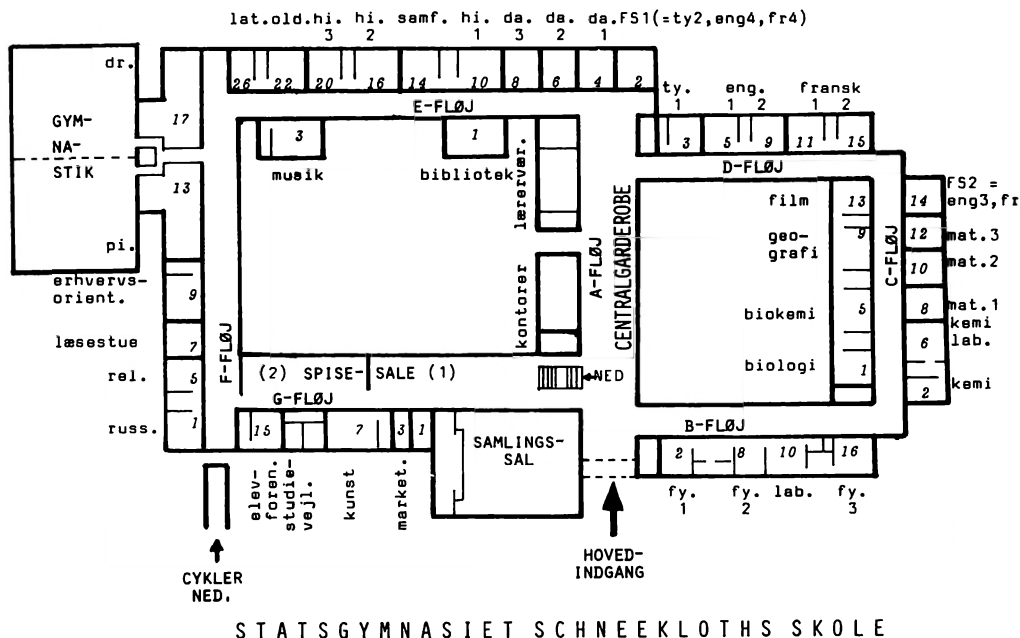
Statsgymnasiet Schneekloths nye skole set udefra

April 1970 anmelder *ml* (Martin Løffler) *Schneekloth i Brøndbyerne i Gymnasieskolen*. Den første rubrik hedder ”Etplansskolens færdselsproblemer”, og teksten giver lærerne ret:

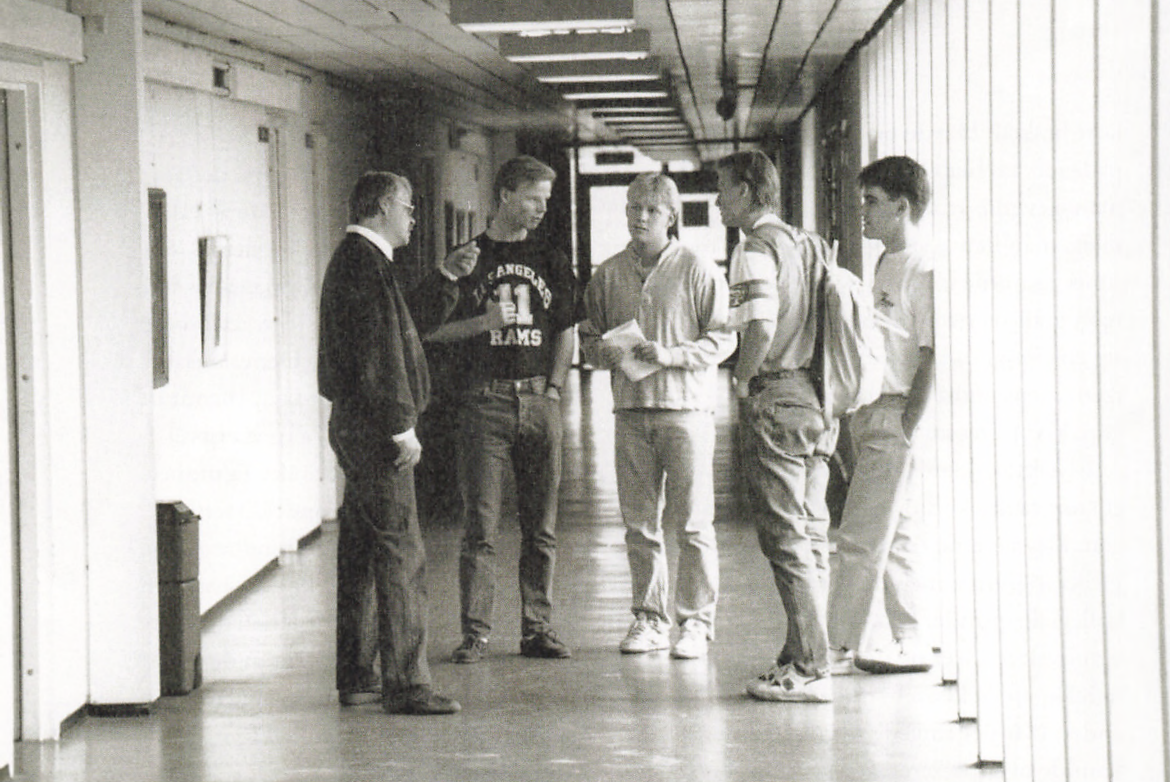
det er formidabel afstande, lærere og elever skal tilbagelægge på deres færden gennem fagklassegymnasiets lange gange. Skolen er vist uden sammenligning det værste eksempel på, hvordan de indre færdselsproblemer ikke skal løses.

Med tilfredshed konstaterer *ml* at man igen er gået i gang med at planlægge fleretagers gymnasiebygninger. Af andre iøjnefaldende mangler peger han på at adgangsforholdene til samlingsalen er for ringe, og at der mangler en salgsdisk i ”den på mange måder dejlige spisestue.”

Generelt formidler *ml* at der er stor utilfredshed med indretningen af faglokalerne på skolen, og ud fra et pædagogisk synspunkt er det uheldigt at de humanistiske fags depotrum er en række lange, smalle tarme der ikke kan bruges til gruppearbejde, og at faget dansk ikke har et depotrum, men skal bruge skolens bibliotek.

Grundplanen viser det moderne fagklassegymnasium med beslægtede fag grupperet i de samme områder. De naturvidenskabelige fag ligger i B- og C-fløjen, humaniora i D-, E- og F-fløjen med administrationen og lærerværelset placeret som omdrejningspunkter centralt i bygningen. Hovedindgangen vender mod nord.

Frank Gerdner Pedersen og elever på gangen uden for et af samfundstagslokalern

Men *ml* finder dog nogle positive sider ved den nye skolebygning. Der er en behagelig indre atmosfære med lyse og klare farver overalt, og bortset fra den vestlige gang har elever og lærere udsigt til de dejlige gårdhaver. Der er ros til håndboldhallen. Om scenen i samlings-salen lyder det at sceneinstallationen næsten er forbilledlig, og at den scene skal de nok få glæde af på skolen og i kommunen.

Den sidste rubrik hedder "Godt trivelsmiljø", og *ml* er trods alt sikker på at skolen nok skal komme til at fungere.

Lærernes oplevelse af de nye rammer

Og det gjorde den trods de lange gange, for de lange gange var ikke et problem man tænkte over til daglig. Når man som ung lærer i 1970'erne blev ansat på et fagklassegymnasium i et plan, indrettede man sig på det uvidende om at det måske ville have været mere praktisk med en skole i to etager. Når klokken ringede, rejste man sig og gik fra lærerværelset ned ad gangen til det lokale hvor man skulle undervise med sine bøger og fotokopier i en mappe under armen. På sin vej fiskede man sin nøgle til klasselokalet frem, åbnede døren, og inden eleverne strømmede ind til deres pladser, kunne man lige give dem en instruks eller en

kort besked. Havde man glemt noget på lærerværelset eller i kopirummet, lod man eleverne arbejde med noget selv mens man hentede det. Havde man to timer i samme lokale og var ryger, kunne man godt nå ned på lærerværelset og få sig en smøg, inden man skulle tilbage igen, mens andre foretrak at blive og gøre klar til næste time.

I fysik- og kemiafdelingen som havde et stort fælles kontor og et toilet på gangen, blev lærerne tit sammen på kontoret i frikvartererne; men det var mere af kollegiale grunde. Her kunne de sludre og udveksle ideer og undervisningsmaterialer, aftale klassebytte af lærebøger og andet. Når det ringede til spisefrikvarter kom de over på lærerværelset til frokost med resten af lærerkollegiet.

Nye rammer - nye lærere

I skolens årsskrift fra 1970, dvs. det årsskrift som omhandler det første år i den nye skolebygning, ser man at der er rektor Gundolf og 14 lærere tilbage fra den gamle skole, og de er alle lektorer bortset fra adjunkt Jørgen Holst. Der er ansat seks nye lærere, alle adjunkter. Blandt de 15 fra Schneekloth på Værnedamsvej var der ikke en eneste kvinde, i gruppen af nyansatte er der to kvinder, Mette Vedelsby og Grete Secher Bendtsen. For at få det hele til at gå op er der ansat fire timelærere, Niels Gunnar Kristiansson, Finn Ørveile, Jørgen Simonsen og en pastor F. Thaysen. De tre første får siden fastansættelse og er på skolen frem til den lukker 1992.

Lærerkollegiet skoleåret 1970 - 1971

Fra venstre overst:
 Kell Helmer
 Poul Rabinowitsch
 Niels-Gunnar Kristiansson
 Erik Helmer Larsen
 Finn Ørveile
 Jørgen Simonsen
 Helge Prior
 Svend Grove-Rasmussen
 Meinhard Gundolf
 Preben Dalsten
 Axel Jensen
 Bertel Kristensen
 Søren Pii Johannesen
 Grete Secher Bendtsen
 Borge Bendt-Nielsen
 Verner Bjerrum
 Henning Nøkke
 Helge Høvring
 Kaj Sode-Pedersen
 Harald Christiansen
 Kirsten Köhler
 Arne Bruun
 Mette Vedelsby
 Ebbe Flatau.

Ti år senere 1980 ser det meget anderledes ud. Skolen har fået ny rektor, Karl Ploug, og der er nu 45 fastansættede og tre timelærere. Af de fastansatte er der seks tilbage fra det gamle Schneekloth, tre er gået på pension: Axel Jensen, Verner Bjerrum og Paul Sandfort. Og nu er kvinderne for alvor blev en del af den danske gymnasieskole, udviklingen på Schneekloth i Brøndby er repræsentativ for resten af landet. Der er nu 13 kvinder i lærerkollegiet, primært med humanistiske fagkombinationer, enkelte har naturvidenskabelige.

Lærerkollegiet d. 2. maj 1979 ved skolens 125 års jubilæum.

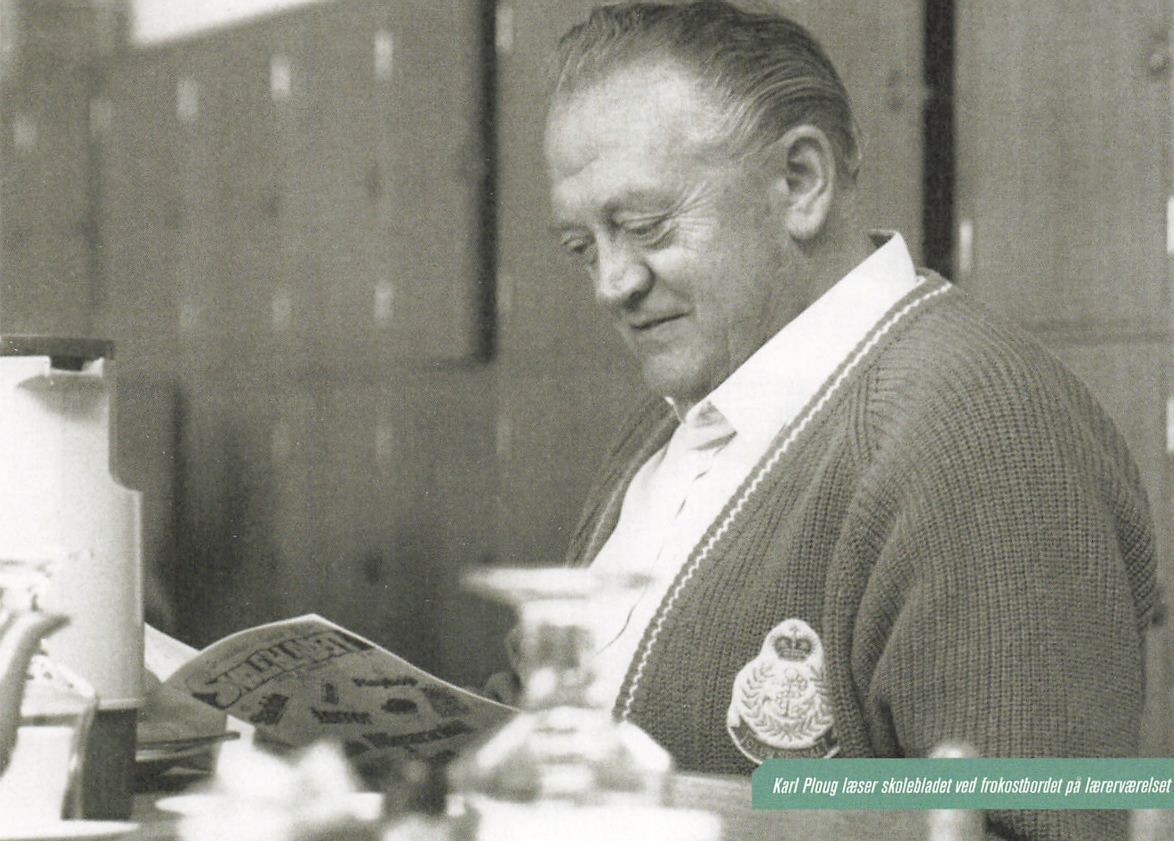
1. række: Arne Bruun, Tom Bjørn Pedersen, Jesper Frandsen, Anne Merete Heger, Keld Jørgensen, Torben Johansen, Jørgen Simonsen, Frans Larsen, Ole Nyborg Christensen, Max Petersen, Frank Gerdner Pedersen, Henning V. Jensen, Birgit Osterfeld
 2. række: Knud Edinger, Verner Schilling, Arne Foder Petersen, Vibeke Reichhardt, Kirsten Widding, Niels-Gunnar Kristiansson, Bjarne Martin, Kirsten Kahler, Grethe Bernard, Kelli Helmer, Michael Kjær Kristensen, Grete Secher Bendtsen
 3. række: Annette Frandsen, Karen Højer-Pedersen, Helle Simonsen, Lisbet Harder Petersen, Karen Keld, Einar Hermanson, Sture Lisager Sørensen, Ebbe Flatau, Finn Ørville, John A. Jensen, Stanny Pedersen
 4. række: Hanne Geist, Jørgen Holst, Kaj Søde-Pedersen, Preben Dalsten, Karl Ploug, Børge Bendt-Nielsen, Erik Helmer Larsen, Anna Tuxen, Jens Peter Keld

Gennem en række interviews med rektor, regnskabsfører og seks tidligere kolleger har vi forsøgt at pejle os frem til hvordan dele af det administrative personale og dele af lærerkollegiet oplevede skolen som arbejdsplads. Vi begynder på kontoret der lå midt i bygningen med udgang til centralgarderoben mellem indgangen og lærerværelset.

LEDELSEN OG ADMINISTRATIONEN

Al den snak om synlig ledelse som har bredt sig fra erhvervslivet over de offentlige institutioner til gymnasierne i dag, fandtes ikke i perioden fra 1969 til 1992. Dengang var den herskende forestilling om forholdet mellem rektor og medarbejderne i den danske gymnasieskole at rektor var flagstangen på græsplænen. Rektor havde samme faglige og pædagogiske uddannelse som resten af lærerkollegiet så han eller hun delte erfaringer med sine medarbejdere, og de fleste rektorer underviste et eller to hold for at have fingrene i undervisningen og kontakt med eleverne. På den måde var rektor bare en af lærerne der havde valgt at blive rektor; men alligevel ikke. Stillingens aura var intakt, og der var forventninger til ham eller hende som chef.

Rektor skulle kunne præsentere skolen udadtil og pleje skolens interesser over for andre gymnasier i nærområdet, Undervisningsministeriet og senere også over for amtet; rektor skulle kunne sætte frække elever på plads og smide forsømmelige elever ud og skaffe skolen flere elever ved sit gode rygte og sin optræden på orienteringsaftenen. Og rektor skulle kunne styre skolens økonomi med sikker hånd, skulle kunne løse konflikter og kunne dele sol og vind lige blandt medarbejderne. Disse forventninger blev aldrig ekspliciteret over for nogen rektor, heller ikke over for rektor Karl Ploug. De var der bare, og rundt omkring på skolerne blev rektors forvaltning af sit embede i det stille målt på disse parametre.

Karl Ploug læser skolebladet ved frokostbordet på lærerværelset

Interview med rektor Karl Ploug marts 2015 – et tilbageblik

Da jeg kom 1970, blev jeg stort set godt modtaget. To kolleger optrådte som om de var imod mig, en stor gruppe tog godt imod mig, og Børge Bendt-Nielsen var en stor hjælp for mig. Mange lærere var ganske neutrale, og de modvillige ændrede indstilling efterhånden.

Jeg overtog byggesagen på skolen efter Gundolf. Det var et lavkvalitetsbyggeri. En vred lærer ville kunne kyle en elev gennem ydrevæggen i et klasselokale. 13 mm spån og rockwool. Vi opdagede at vandet fra baderummene i idrætsafdelingen løb lige ud i jorden, der var ingen kloakering, det samme gjaldt biologi. De slade tage var en katastrofe. Engang endte seks ton vand i idrætshallen, og det var næsten umuligt at finde ud af hvor det kom ind.

Bortset fra de to sidste år underviste jeg altid et hold i engelsk og nogle gange også et i idræt, og jeg var meget glad for at undervise. Det var et stort tab for mig da det holdt op, men det sidste år kunne det sikre at der var lidt flere timer til de tilbageværende lærere.

Der var stor forskel på at være under amtet og under staten. Det var besværligt at komme under amtet. Da vi var en statsskole – det sluttede 1986 - syntes jeg at staten overlod meget mere af styringen til os selv; amtet blandede sig i alt, og der var et stort bureaukrati, bl.a. skulle vi udfylde månedssedler med opgørelser over vores arbejdstimer lige som lærerne sad med deres gule månedsrapporter.

Meget af tiden i rektorkredsen gik med at brokke sig over bureaukratiet. Det var Ole Thorup, Avedøre, Hans-Henrik Hansen, Ishøj, sammen med Ralf Nielsen, Borupgård, og Mogens Skjoldager, Gladsaxe, der var de toneangivende.

De sidste år havde vi bl.a. idrætsforsøg med idræts-matematisk linje i en Team Danmark-klasse, og det støttede jeg. Min holdning var den, at vi behøvede ikke at være de første, men heller ikke de sidste, til at prøve noget nyt, bonmot. Hvis en lærer eller en gruppe af lærere ville prøve noget nyt, skulle de have en mulighed for det. Fra 1973 havde vi som en af de første skoler i landet filmkundskab som forsøgsfag.

Jeg er fatalist. Der var i amtet en overkapacitet på over 20 klasser i starten af 1990'erne, så noget måtte amtet gøre. Jeg håbede på at vi kunne fortsætte, men jeg var splittet i mine tanker om skolen kunne bevares og vinde kampen mod Avedøre. Jeg troede dels at traditioner betød noget, dem havde vores skole, dels havde vi fået Per Kaalunds og Kjeld Rasmussens ord på at vi ville blive bevaret; men jeg kunne frygte at noget talte for Avedøre, nemlig at de havde mange flere elever og af forskellige typer: gymnasieelever, Hf-elever, nogle kinesiske klasser, og hvor ville amtet anbringe dem? Så ville det være nemmere af flytte eleverne fra Schneekloth. Og så synes jeg også at de brugte kritisable metoder, bl.a. delte de et spørgeskema ud blandt beboerne i området om Avedøre Gymnasium skulle bevares, og det svarede masser af indvandrere på som ikke engang forstod spørgsmålet. Men det år havde vi betragteligt bedre søgetal end Avedøre til gymnasiet. Hvorfor talte det ikke? Det var en stor skuffelse at de to

løb fra deres ord, og jeg ærgrer mig over det endnu i dag. Jeg tror også at Birthe Nielsen, SF, var imod os, hun syntes vi var for fine. Det var en politisk beslutning, og hvad kunne jeg gøre? Rødovre Gymnasium ville gerne overtage vores Team Danmark-linje, men det lykkedes ikke. Vistnok på grund af utilstrækkelige idrætsfaciliteter.

Lærerkollegiet kæmpede en brav kamp for Schneekloths overlevelse, men det hjalp heller ikke noget.

Da vi var blevet nedlagt blev bygningen SOSU-skole, og det kostede amtet et millionbeløb at få det indrettet til det nye formål.

Det sidste år nød jeg sammen med de 19 lærere der var tilbage og vores nye vikarer fra Avedøre Gymnasium og eleverne, og de var med på at vi skulle have det rart. Det var en festlig hverdag. Vi brugte resten af pengene i Schneeklothfonden og hele skolen var bl.a. i Oslo med Oslobåden.

Jeg synes at det blev en meget flot translokation vi holdt, den sidste i skolens historie, og vi havde fx valgt at Tonny Landy og Tove Hyldgaard skulle synge Jeppe Aakjærs og Carl Niensens "Nu er dagen fuld af sang" med de symbolske ord "Ræk mig en forglemmigej, / og sidst en kruse-mynte, / sådan slutter vi vor leg! så glad, som den begyndte." Den blev også sunget ved indvielsen 1970.

Til jul optrådte jeg sammen med næsten hele lærerkollegiet i julerevyen Lektor Lektors Jul som oberst fra Forsvarskommandoen, og ved en anden lejlighed sang jeg Glunterne med nogle af lærerne, Henning Vagn var en af dem.

Inspektorer 1969 - 1992

Inspektør eller administrativ inspektør var rektors stedfortræder og hjalp rektor med at administrere skolen.

Adm. inspektør havde samme timetal som de øvrige lærere og blev aflønnet med et honorar, men efterhånden som hvervet voksede kom der en reduktion af undervisningstimetallet til. I starten af 1970'erne stod adm. inspektør for de daglige skema- og lokaleændringer i forbindelse med sygdom blandt lærerne, senere udviklede hvervet sig til at omfatte ansvar for registrering af elevernes forsømmelser og at bistå rektor med tilrettelæggelse af terminsprøver, årsprøver og eksamen, udregning af gennemsnit og indføring af karakterer. På mange gymnasier stod adm. inspektør også for arbejdet med at tilrettelægge skolens årsskrift sammen med en sekretær.

ADMINISTRATIVE INSPEKTORER 1969 - 1992

Preben Dalsten	1969 – 1971
Frans Larsen	1971 – 1972
Jesper Frandsen	1972 - 1976
Jens Peter Keld	1976 - 1991
Henning V. Jensen	1991 – 1992

På Schneekloths Gymnasium var der som det teknisk-administrative personale (TAP) ansat en pedel, Henning Paulsen, og en pedelmedhjælper, John Jensen, samt to sekretærer. Else Larsen var sekretær for rektor, mens Birthe Blom Andersen var regnskabsfører. Det kunne man klare sig med dengang.

Først et lille forrum med et gammelt foto af skolens grundlægger Hans Schneekloth på væggen og en sofa til de ventende elever og lærere. Længst til højre døren ind til Karl Plougs kontor

der som princip altid stod åben, længst til venstre inspektorkontoret og lige frem til højre sekretær Else Larsens kontor, hun tiltrådte 1971, og ved siden af det til venstre regnskabsførerens. Her sad Birthe Blom Andersen, i daglig tale Blom, som regnskabshjælp fra d. 1. august 1973 og fra 1975 som regnskabsfører. Hun afløste Aksel Nielsen som var fulgt med til Brøndby fra Værnedamsvej. Birthe Blom Andersen var med det sidste år og blev genanbragt på VUC Vest hvor hun var til 2004. Så gik hun på pension.

Interview med regnskabsfører Birthe Blom Andersen: Gode år på en hyggelig arbejdsplads

Jeg oplevede Schneekloth i Brøndby som en dejlig arbejdsplads. I det daglige kunne det godt irritere mig at min kollega, Else Larsen, der kom til som sekretær april 1972, røg, og vi var ikke altid på bølgelængde, men det gik. Generelt havde vi tappere det godt og hyggeligt sammen. Ex gik jeg hver dag kl. 10 ned i kælderen til pedellen, Henning Paulsens kontor og drak kaffe sammen med ham og John Jensen, pedelmedhjælperen. Kaffe-Larsen (Inga Larsen), kom også, det var hende der stod for køkkenet og borddækningen på lærerværelset. Min mand, Esben, og jeg kom privat sammen med Henning Paulsen og hans kone, og det gjorde vi også med nogle af de gamle lærere i flere år og med nogle af inspektorerne. Jeg havde altid et godt samarbejde med de skiftende inspektorer, især havde jeg et fan-

tastisk samarbejde med Jesper Frandsen, og der var generelt, synes jeg, en god kollegial tone mellem dem og mig. De fleste af dem kunne godt klare min ligefremme tone. Jeg lavede G-skemaerne (lærernes lønskemaer) sammen med Jens Keld. Han var gift med en lærer på skolen, og en eksamensdag havde hun, Karen Keld, deres datter med i skole som jeg så passede i løbet af dagen. Vi kørte dukkevogn på gangene. Det var fint at det kunne lade sig gøre, og hyggeligt. I øvrigt var det Else Larsen og mig der gjorde eksamensbeviserne klar, inden de kom til underskrift hos Karl Ploug. Jeg havde også et godt samarbejde med Karl Ploug, og han var en enestående chef for personalet og for folk i krise. Pedellen Henning Paulsen havde meget at skulle have sagt på kontormøderne, både når maskinparken skulle udvides, og når der

Foto af tapperne. I forreste række er det pedelmedhjælper John Jensen, rektors sekretær Else Larsen, pedel Henning Paulsen, Inga Larsen som passede lærerværelset, og regnskabsfører Birthe Blom Andersen. De andre personer var vikarer.

var arrangementer på skolen. Hvis han sagde nej, måtte Ploug sende et nej videre til lærere og elever.

Nedleggelsen af skolen oplevede jeg som et kynisk politisk spil og med meget piveri fra lærernes side. De havde aldrig støttet nedlægningsstruede folkeskoler, nu forventede de støtte fra bl.a. folkeskolerne i Brøndbyerne. De prøvede at kæmpe imod nedleggelsen og at handle mod staten, dvs. amtet, men staten vinder altid.

Op mod tidspunktet for selve beslutningen blev Karl Ploug ført bag lyset af forskellige vigtige personer rundt om skolen. Direktoren for Team Danmark udtalte skræmsikkert på et møde med Ploug: "Schneckloth bliver ikke lukket når skolen har Team Danmark-elever." Både Per Kaulund, der var amtsborgmester, og Kjeld Rasmussen bad Ploug tage det helt roligt, og Ploug troede på dem.

Alt i alt, det var nogle gode år på Schneckloth.

LÆRERNES VERDEN OG KULTUR

Interview med Annette Frandsen (AF), Anne Merete Heger (AH), Torben Johansen, (TJ), Birgit Ostenfeld (BO), Helle Simonsen (HS), og Jørgen Simonsen (Si)

*Annette Frandsen (AF)
1976 - 1992
dansk, latin og aldrindkundskab*

*Anne Merete Heger (AH)
1973 - 1992
dansk og religion*

*Torben Johansen (TJ)
1976 - 1991
matematik og fysik*

*Birgit Ostenfeld (BO)
1974 - 1991
idræt og dansk*

*Helle Simonsen (HS)
1970 - 1991
idræt og biologi*

*Jørgen Simonsen (Si)
1969 - 1992
matematik og fysik*

Lærerværelset

Det centrale rum på lærerværelset var aflangt med lærernes skabe på væggen og et langt spisebord med plads til alle lærere. Mod vinduessiden et mindre spisebord til frokostmøder mellem to bordgrupper med kvadratiske borde og dybe stole. I tilslutning til det store rum et lille køkken, hvor Inga Larsen stod for kaffebrygningen til frikvartererne og spisepausen og sødt og hjælpsomt skottede borddækning og afrydning og opvasken.

Adskilt fra det store fællesrum var der i den ene ende en garderobe med toiletter, i den anden ende et stileretningsrum med plads til fire til seks lærere, et fotokopieringsrum og en telefonboks med lærerværelsets telefon.

De første år – mellem tradition og fornyelse

Man blev godt modtaget på skolen når man kom som nyansat, og man følte at man var velkommen. Som regel blev man taget hånd om af en ældre kollega der hjalp en til rette i faggruppen og viste en rundt på skolen; men ankomsten var ikke sat i system, og andre kunne føle sig helt overladt til sig selv. De nyansatte i den naturfaglige afdeling var umiddelbart imponeret over faciliteterne i matematik-, fysik- og kemiafdelingen, enkelte benovede over at få eget skrivebord.

Da jeg blev ansat 1969, mødte jeg et virkelig gammelt lærerkollegium, syn-

Inga Larsen dækker bord til frokosten på lærerværelset

tes jeg, der for de flestes vedkommende badede at de var kommet til Brøndby. Og så var der noget akademisk over det gamle lærerkollegium som jeg ikke selv kendte til. Men Børge Bendt-Nielsen i mat-fys-gruppen tog mig straks under sine vinger, og hjalp mig til rette. Han blev min mentor. (Si)

Det var en skole under stor forandring da jeg kom i 74. Det var en forvirret tid, skolen i et vadeded. Mange af de ældre lærere var holdt op, og der blev ansat mange nye. Det år blev der ansat en del nye lærere og lærerkandidater. Jeg oplevede at en fastansat kollega spurg-

te om jeg havde delt pædagogikum. Til gengæld blev man hurtigt inddraget i faggrupperne, for mit vedkommende i danskgruppen og idrætsgruppen. Men på andre punkter var man helt overladt til sig selv. Der var ingen der fortalte mig om hvor bogkældren var, eller hvordan diverse maskiner fungerede. Det berod at jeg besluttede mig til at jeg ville være behjælpelig over for nye lærere og hjælpe dem i gang. (BO)

God, hyggelig og venlig omgangstone, og stor hjælpsomhed. Hvis man havde travlt med en stak fotokopier, trådte andre ger-

ne tilbage i køen så man kunne komme hurtigt ned til klassen der ventede. (BO)

Men tonen kunne også være hård. Det var dengang tilladt at ryge på lærerværelset, og der var en del rygere blandt lærerne, og de fik sig en smøg i frikvartererne og i frokostpausen. Under lærerrådsmøderne blev der også røget kraftigt. Nogen ikke-rygere gjorde indsigelser imod rygningen, men det faldt ikke i god jord. Hvis de ikke kunne tåle lugten i bageriet osv.

I en årrække blev de kolleger der ikke kunne tåle tobaksrøg ualmindeligt dårligt behandlet af rygerne. Der var ingen hensyntagen. Hvis de ikke kunne tåle røgen, måtte de sætte sig ved vinduet og hive frisk luft ind, og det tog ikke-rygerne flere år at få rygning under lærerrådsmøderne forbudt og lagt ind i rygepauser hvor rygerne måtte forlade lærerværelset. (BO)

De tidligst ansatte kvindelige lærere mærkede på godt og ondt arven fra drengeskolen og det mandsdominerede lærerkollegium.

Der var til tider en indforstået, drengerøvsagtig rå og hård tone på lærerrådsmøderne. Og flabet, og den tone, synes jeg, holdt sig for længe, det hæmmede nogle i at komme med indlæg. (AH)

Man var herligt fri for kvinde-fuider-fnadder i det daglige; men på lærerrådsmøderne kunne der være en noget barsk mandetone, til gengæld var det tilladt at sige sin mening. Det var det ikke altid på andre skoler. (HS)

Lærerværelset havde gode fysiske rammer, og Inga Larsen sørgede for at der altid var kaffe, og at det lange bord i den ene side af lærerværelset var dækket med dug, service og servietter når det ringede til frokost. Det var et plus.

Alle interviewede fremhæver en venlig og elskværdig omgangsform på lærerværelset. Man var venlig og høflig som det sig hør og bør, og de fleste følte sig godt tilpas; i det daglige var der ikke klikedannelser, alle blev accepteret, og man kunne altid få en faglig eller privat snak. Der var mange der kendte hinandens børn. Nogle betoner at lærerne også under de fagpolitiske og politiske konflikter der var, kunne bibeholde den gode omgangsform.

Lærerværelset og kønsrollerne

For de nyansatte kvindelige lærere blev det et stort plus at lærergruppen hurtigt voksede med flere jævnaldrende yngre kvinder, ligesom generationsskiftet fik betydning for oplevelsen af arbejdspladsen.

Jeg savnede meget nogle andre yngre kvinder i lærergruppen da jeg blev ansat, og jeg var den eneste kvinde i danskgruppen; men det ændrede sig

snart. Og senere oplevede jeg ingen kønsdiskrimination, og kvindelige lærere blev foreslået til tillidshverv. (AH)

.....

Men frem til 1991 var alle lærerrådsformænd netop mænd. Det sidste skoleår 1991 – 1992 blev Anne Merete Heger valgt til lærerrådsforkvinde, indtil da var det ikke lykkedes nogen kvinde at vinde valget. Men det er der også en anden opfattelse af.

.....

Jeg synes der var kønsdiskrimination på Schneekloth i forhold til hvem der kunne få et tillidshverv. To gange tabte kvindelige kandidater kampen om lærerrådsformandsposten, dog blot med to stemmer. Paradoksalt nok kom kvinderne først til da det hele ramlede og mændene gav op. Under nedleggelsen måtte kvinderne tage over, to kvinder i Koordinationgruppen, og det sidste år en kvindelig lærerrådsformand. Imens trivedes myten om den ligelige kønsfordeling i lærerkollegiet blandt de mandlige kolleger på trods af at de objektive tal viste det stik modsatte. Et år havde jeg talt op at to tredjedele af lærerkollegiet var mænd, en tredjedel var kvinder, så på et lærerrådsmøde foreslog jeg under debatten om nye stillingsopslag at rektor primært skulle ansætte kvindelige ansøgere. Det blev modt med hoveddrysten og forargelse og stemt ned. Det forhold ændrede sig aldrig. (BO)

.....

Fløjkampene på lærerrådsmøderne og mellem GL-medlemmerne

8. marts 1970 oprettedes lærerrådet. Lektor Børge Bendt-Nielsen er formand, lektor K. Sode-Pedersen næstformand, og adjunkt Grethe Secher Bendtsen sekretær.

Årsskriftet 1970

I september 1982 blev Paul Schlüter statsminister og leder af firkløverregering VCQM, og her blev Bertel Haarder (V) undervisningsminister. Det blev begyndelsen til nogle tumultariske år i hele undervisningssektoren med faglige møder, arbejdsnedlæggelser og demonstrationer på Christiansborg Slotsplads.

Nedenfor en oversigt over skiftende lærerrådsformænd i perioden – og der står lærerrådsformænd. Det var første det sidste år, at en kvinde blev forkvinde for lærerrådet. To kvindelige kolleger stillede op en gang hver til posten, men tabte begge gange snævert til en mandlig kandidat. Men det er ikke sikkert at det skyldes køn; kampen om formandsposten var et skolepolitisk og ideologisk kampvalg. Trods det skulle samme formand holde sammen på lærergruppen, og det kunne være en vanskelig balancegang. Det sled hårdt pga fløjkampene i lærerrådet, der var ingen kåringer, altid tætte afstemninger. Der var mange skift, men også gengangere som lærerrådsformand. Enten tabte man et valg eller også trængte man til en pause, og så blev man genvalgt.

LÆRERRÅDSFORMÆND 1970-1992

Børge Bendt-Nielsen	1970 – 1973
Jens Peter Keld	1973 – 1974
Jørgen Toft Simonsen	1974 – 1977
Henning V. Jensen	1977 – 1979
Jesper Frandsen	1979 – 1980
Kell Helmer	1980 – 1981
Jørgen Toft Simonsen	1981 – 1983
Frank Gerdner Pedersen	1983 – 1984
Jørgen Toft Simonsen	1984 – 1986
Frans Larsen	1986 – 1989
Frank Gerdner Pedersen	1989 – 1991
Anne Merete Heger	1991 – 1992

Blandt Bertel Haarders mest kendte udspil var det såkaldte *Rexona-cirkulære* fra 1983 med indholdet "Der er altid plads til en til" som det lød i reklamen. Klassekvotienten skulle hæves fra 24 til 28. Et andet hed "åndeligt fravær", dvs. at elever skulle registreres som fraværende hvis de var fysisk til stede i klassen, men ikke deltog aktivt i undervisningen; endelig i 1985 forslaget om at statsgymnasierne pr. 1. januar 1986 skulle overgå til amterne, og senere kom gymnasiereformen med tilvalgsgymnasiet i 1987 uden at det på nogen måde var forhandlet med GL, elevorganisationerne eller andre interessenter. Masser af konfliktstof for de venstreorienterede yngre gymnasielærere som dengang prægede lærerværelserne på mange skoler. Hasteindkaldte GL-møder i spisefrikvarteret, og rektor måtte fra kontoret over et 'allekald' meddele at "Næste time begynder først kl. 12.15". Under frokostpausen diskussioner af resolutioner, hurtige afstemninger og

telefonopkald til og fra andre gymnasier for at koordinere indsatsen. Så blev undervisningen aflyst resten af dagen, mens en større eller mindre flok lærere drog af sted mod Christiansborg, andre gik hjem, og tjenestemændene underviste.

.....

Vi, det var især humanisterne og de mere venstreorienterede, var hurtige på aftrækkeren hver gang der kom noget fra Haarder, så op på barrikaderne og nedlæg arbejdet. Vi kom så til at stå over for de sidste af de ældre lærere og den naturvidenskabelige lærergruppe der enten var mere autoritetstro eller optaget af at undervisningen ikke må forstyrres.
(AF)

.....

Da jeg kom tilbage fra barsel foråret 84 opdagede jeg at lærergruppen pludseligt bestod af to floje. En som overvejende bestod af humanisterne, den anden af 'håndværkergangen', dvs. primært de naturvidenskabelige lærere. Det var samtidigt en venstreorienteret floj over for en borgerlig, konservativ; måske var flojene også bundet af faggruppesolidaritet. Jeg følte mig ikke selv som en del af konflikten, og jeg syntes de var stride begge to. (AH)

.....

Jeg oplevede i en periode i 1980'erne lærerkollegiet som delt i to floje, de venstreorienterede humanister over for mat-fys-afdelingen. Det var som om humanisterne snakkede om noget andet og på en anden måde end os, det var

tydeligt at de var en anden faggruppe. Men for mig var kampene gnister over for en dagligdag der fungerede, og jeg mindes at det kun var få der ikke gik med til demonstrationerne. Jeg oplevede måske mest at der var kampe om budgetterne, men det er en anden snak. (Si)

Jeg opfattede afstemningerne for og imod arbejdsnedleggelse, ikke som politiske, men som knyttet til fagene. I de naturvidenskabelige fag er det så vigtigt med den daglige dosis, at vi ikke kan undvære aflyste timer gang på gang

på grund af faglige møder og arbejdsnedleggelse. Hver lektion lægger byggesten til den næste, og så havde vi meget specifikke og stramme bekendtgørelser. I de humanistiske fag havde jeg indtryk af at der var meget større frihed i forhold til pensum, aflyste timer betød ikke så meget. Og så syntes jeg at de venstreorienterede lærere politiserede alt, altså også undervisningen, dens indhold, arbejdsformer; politik på den måde har aldrig interesseret mig, jeg ville bare undervise. Nogle gange spurgte vi os selv i den naturvidenskabelige afdeling: "Hvem kæmper de imod? Ikke mod os, men mod Bertel Haarder". Og så op-

Billede fra en af de utallige demonstrationer mod den borgerlige regering i 1980'erne

levede jeg venstreflojen som højrovede, meget akademiske og meget selvhøjtidelige. Ja, det var på det punkt et splittet lærerkollegium. (TJ).

.....

Under interviewet pegede Torben Johansen på et aspekt som godt kunne have bidraget til konflikten, i hvert fald medvirket til at forstærke den. Som tidligere nævnt havde mat-fys-lærerne deres egen afdeling på fysikgangen, og det betød at de dagligt mødtes uden nødvendigvis at komme i kontakt med de andre lærere undtagen i spisefrikvarteret eller til møderne på det store lærerværelse. Det skabte måske en stat i staten, det skabte i hvert fald grobund for konspirationsteorier i andre dele af lærerkollegiet. Hvad går de nu og snakker om derovre?

Alligevel brød Schneekloths Gymnasium ikke sammen. Når undervisningen blev genoptaget, fungerede den, og det gjorde alle de andre sider af skolens dagligdag også. Der var morgensamlinger, budgetudvalgsmøder, faggruppemøder, ofte i spisefrikvarteret, og når det ringede til spisefrikvarter, pakkede lærerne madpakkerne ud og fandt en plads.

Der må være nogle årsager til at de politiske kampe ikke satte sig dybere spor. En af dem var at lærerne faktisk tilbragte mere tid med deres klasser end med deres kolleger, og at de fleste følte at deres engagement og hovedansvar lå i undervisningen. Næste dag var lærerne optaget af den igen. Og de havde alle en tæt tilknytning til en faggruppe hvor man kunne få afløb for sine frustrationer, hvis man havde brug for det, og

et par dage efter mødtes de i forskellige udvalg der skulle køre. Endelig var de velopdragne og høflige.

De to årlige fester for lærerkollegiet, sommerfrokosten efter dimissionen og julefrokosten var også medvirkende til at samle lærergruppen; men festerne kunne også bruges til at demonstrere afstand til det der foregik ved at melde afbud. Som regel dukkede vedkommende så op næste gang der var fest. For det meste fandt lærerne sammen, bl.a på grund af den traditionelle underholdning, og der var altid et par sange som kommenterede det forgangne skoleår vittigt og ironisk så lærerne kunne grine sammen og lidt af hinanden.

Hvem havde magten på Schnee- kloths Gymnasium?

På en arbejdsplads er det ledelsen der har magten, dvs. magten til at ansætte og afskedige og til at lede og fordele arbejdet; på et gymnasium er det rektor der har denne magt, men der er andre former for magt på en arbejdsplads i form af indflydelse af forskellig art. Det kan være indflydelse blandt lærerne, det kan være indflydelse på brug af resurser, og hvor pengene skal hen. Var der en sådan anden magt på skolen?

.....

Jeg oplevede intet uformelt lederskab på skolen, hverken knyttet til en enkeltperson eller til en gruppe; måske holdt de to hovedgrupper hinanden i skak.. (AH)

.....

.....

I de første år med Karl Ploug som rektor havde Børge-Bendt Nielsen en vis indflydelse, og det var meget naturligt med en ny rektor. Og fordi han var leder af mat-fys-afdelingen, havde han stor indflydelse på time-/fagfordelingen. Måske var pedel Henning Paulsen den mest indflydelsesrige skikkelse på skolen, og det var i forhold til skolens budget. Hvis han havde brug for nyt materiel til maskinparken, så fik han det. Det betød at der var for lidt penge til undervisningsmidler. Vi husker vel alle lærerrådsmoder hvor Ploug eller Jens Keld, inspektør, måtte meddele stop for indkøb af flere bøger eller besparelser på fotokopiering. Pedellen kunne også sætte en stopper for fester og andre arrangementer hvis han ville, dvs. ikke være vagt eller åbne skolen og lukke den igen. (Si)

.....

Lærerne og eleverne

Gymnasiets kerneydelse er undervisningen. Det er der lærere og elever mødes, og samværet mellem skolens lærere og dens elever er arbejdspladsens omdrejningspunkt.

.....

Fantastisk søde elever. De kom generelt fra det bedre borgerskab i området, og de var flittige, ambitiøse og dygtige. Ofte var de den første generation der blev studenter, far og mor havde været flittige som faglærte og foretaget en social opstigning. Nu skulle sønnerne og døtrene videre. (HS)

.....

Jeg mødte for det meste fagligt gode og engagerede elever. Det var i ungdomsoprørets tid, forholdet mellem elever og lærere mere på lige fod, især mellem eleverne og os unge lærere. Så jeg og en kollega var flere gange til fester med vores elever i private hjem. Jeg tror endda at jeg har et billede af mig og min kollega der danser med nogle elever, mens forældrene ser til fra køkkenet. Og så var der skirejserne med eleverne. (TJ)

.....

Når man tænker på at det er få år efter 68, så oplevede jeg eleverne som langt mere borgerlige end os lærere. Vi præsenterede dem for arbejderlitteratur og kvindelitteratur og alternative livsformer, projektet var at løfte dem ud af deres 'falske bevidsthed'; men de protesterede og strittede imod; men de var søde og interesserede, de kom for at lære noget så de var generelt pligtopfyldende. Så havde man det selvfølgelig besværligt med en elev eller to. Jeg kunne godt mærke i min undervisning at de ikke havde noget indarbejdet kulturforbrug med teater- og museumsbesøg fx. (AF)

.....

Rektor og administrationen

Rektor Karl Plougs egen tilgang til embedet udtrykte han kort efter sin ansættelse da han til lærerkollegiet sagde: *Jeg er ikke kommet for at herske, men for at tjene.* Han respekterede de demokratiske beslutninger i skolens elevråd og lærerråd og fulgte de indstillinger som lærerrådet traf i høringsager selv om

han som rektor ikke var forpligtet til det. Ved en senere lejlighed udtalte han at administration og budgetter lå nemmere for ham end at være chef og pædagogisk foregangsmand. Han blandede sig kun lidt, så i det daglige var lærernes råderum stort; til gengæld var han large når en medarbejder havde brug for et pusterum eller en længere pause fra skolen, hvis der var problemer i privatlivet.

Karl Ploug var et åbent og generøst menneske når en kollega var i nød og havde brug for at lade arbejdet ligge et par dage eller et par uger eller en måned. Som rektor var han mere en administrator med styr på regnskabet, time-/fagfordeling og eksamensplanlægning; han var ingen pædagogisk leder. Til gengæld fik dansklærerne fx fri tre dage i den første del af eksamensperioden til et seminar om billedanalyse, og folk med lyst til forsøgsundervisning fik lov til det af ham. På lærerrådsmøderne fulgte han demokratisk de flertal der var i de forskellige sager. Generelt betød hans ledelse en stor frihed for lærerne. (AH)

Jeg tror det var hæmmende for skolen at der var så dårlig kemi mellem Ploug og hans mangeårige inspektor. Han skulle ikke have været inspektor, han genoplivede noget af den gamle drengeskole-ånd. Hvorfor tog Karl Ploug ikke en anden kollega da hun søgte stillingen, engang inspektor havde sagt op? (AH)

Under kampen mod nedlæggelsen troede Ploug ikke på at det kunne ramme os. Vi var den største skole, havde et godt ry og havde stærke allierede i Kaalund, Kjeld Rasmussen og Team Danmarks direktør. Men Ole Thorup, Avedøre, var stærkere, og han havde bedre forbindelser til politikere og embedsmænd i amtet. (AH)

Der var ingen kaptajn på broen da det gjaldt. Han var indisponeret, og en skole kan ikke have en indisponeret leder når det gælder. Bl.a. kunne han ikke optræde i samlingsalen den aften hvor en støttegruppe af forældre havde indkaldt alle elevernes forældre til et fællesmøde for at kæmpe for skolen. Og på et tidspunkt var han sygemeldt en måned midt i det hele. Han var der dog den forfærdelige aften hvor vi hver især skulle have besked på om vi var blevet genanbragt på en anden af amtets skoler, eller om vi stod uden arbejde. Til gengæld var så tillidsrepræsentanten gået ned. (Si)

Da skolen blev truet med nedlæggelse trådte lærerne i karakter og tog sagen i egne hænder, beundringsværdigt. Og nu fik kvinderne lov til at komme til. I øvrigt var det en stor urimelighed at politikerne i amtsrådet ville nedlægge et gymnasium på Vesteegnen, hvad enten det skulle være Avedøre eller Schneekloth. I Gentofte Kommune var der syv gymnasiale uddannelsesinstitutioner, man kunne have nedlagt en der. (BO)

.....

Karl Ploug havde en behagelig og fri ledelsestil som passede fint til mit eget temperament. Der var stor frihed på Schneekloth, og det mærkede jeg især på min senere arbejdsplads hvor der var knapt så mange frihedsgrader. (TJ)

.....

Rektor gav os mere eller mindre bevidst en stor frihed, der var ingen snærende bånd. Man kunne komme på de efteruddannelseskurser man havde lyst til at deltage i, og vi fik lov til at lave faglige pædagogiske kurser for hinanden i faggrupperne. Og Karl Ploug var meget obs på om en medarbejder havde brug for hjælp, og så fik man den. (BO)

Selvforståelsen –
Schneekloths Gymnasium
og de andre gymnasier

Hos eleverne var selvforståelsen i nogen grad knyttet til den klang af finere skole fra det gamle Frederiksberg som lå i navnet over for forestillingen om Rødovre Gymnasium som en flippet, hashrygende rød skole. I lærerkollegiet opstod forestillingen om at på Schneekloths Gymnasium i Brøndby havde undervisningen et særligt højt fagligt niveau i forhold til de andre gymnasier i området: Rødovre, Valensbæk, Avedøre, Ishøj og Høje Taastrup.

.....

Jeg følte at der var (en særlig) høj faglighed på vores skole. Og i matematikafdelingen havde vi lærere der løftede eleverne til et meget højt fagligt niveau. (Si)

.....

Ja, der var høj faglighed, men igen: I forhold til hvad? Men samtidigt var der nogle lærere med dårligt ry, ry for dovenskab og for at være fagligt dårlige. (AF)

.....

Jeg tror der var høj faglighed, men jeg savnede mere pædagogisk snak og mere pædagogisk engagement. (AH)

.....

Schneekloth lå i den bedste tredjedel af gymnasier i Danmark når man tænker på det faglige niveau, tror jeg. Det var fagligt en meget levende skole med de mange nye lærere, og de var optaget af fag. Flere skrev lærebøger, og jeg selv og en kollega var i mange år med i en gruppe om pædagogik. Vi læste bl.a. Thomas Ziehe. (BO)

.....

SKOLENS LÆRERE 1969 – 1992

Oversigten rummer fastansatte lærere. Samtidigt angives hvor den enkelte lærer blev genanbragt eller selv skaffede sig en stilling efter juli 1991 og juli 1992.

Andersen, Per Asbjerg · 1986 – 1991 · Gladsaxe Amtsgymnasium
Berg, Kurt · 1969 - 1970
Bendtsen, Grete Secher · 1969 – 1991 · VUC Amager og VUC Vestvolden
Bendt-Nielsen, Børge · 1941 – 1983
Bernard, Grethe · 1978 – 1991 · Herlev Gymnasium
Bjerrum, Verner · 1947 – 1977
Bodnia, Hugo · 1969 – 1977
Bonnesen, Arne · 1988 – 1990
Bruun, Arne · 1949 – 1989
Christensen, Ole Nyborg · 1975 – 1991 · Gladsaxe Amtsgymnasium
Christiansen, Harald · 1968 – 1974
Claudius, Michael · 1981 – 1991 (orlov 1991 – 1992) · Roskilde Handelsskole
Dahl, Winnie · 1989 – 1991 · Herlev Gymnasium
Dalsten, Preben · 1948 – 1984
Edinger, Knud · 1976 – 1991 · forlod skolen og fik stilling som miljøkonsulent ved Stenløse Kommune
Erlandsen, Freddy · 1973 – 1974
Flatau, Ebbe · 1969 – 1991 · orlov i tre år fra d. 1.11.1991. Fik stilling som dansk lektor og diplomat i Vilnius.
Frandsen, Annette · 1976 – 1992 · Fik stilling på Europaskolen i Bruxelles
Frandsen, Jesper · 1971 – 1991 · Borupgaard Amtsgymnasium
Fugman, Annette · 1988 - 1989
Geist, Hanne · 1975 – 1991 · Gentofte HF-kursus, men fik stilling på Køge Amtsgymnasium
Gundolf, Meinhard · 1942 – 1971
Gulmann, Karen Høeg · 1980 – 1989
Hanberg, Finn · 1976 – 1978
Hansen, Birgitte Bloch · 1989 – 1990
Hansen, Knud-Villi Holm · 1982 – 1984
Hartby, Eva · 1974 (72) – 1976
Heebøll, Jane · 1988 – 1990
Heger, Anne Merete · 1973 – 1992 · Virum Gymnasium
Helmer, Kell · 1971 – 1984 (og som vikar 1961 – 1963)
Hermansson, Einar · 1972 – 1991 · Virum Gymnasium
Houmark, Benny · 1991 – 1992 · genanbragt fra Lyngby Gymnasium
Hvid, Torben · 1981 – 1991 · sagde op og flyttede til Århus
Højer-Pedersen, Karen · 1975 – 1991 · Gladsaxe Amtsgymnasium
Højerup, Bjarne · 1974 – 1991 · Herlev Gymnasium
Høvring, Helge · 1944 – 1975
Jensen, Allan Astrup · 1972 – 1974
Jensen, Axel Knud · 1944 – 1976
Jensen, Bo Kjærgaard · 1976 – 1991 · Gentofte HF-kursus
Jensen, Henning Vagn · 1974 – 1992 · Øregård Gymnasium
Jensen, Henry Lihn · 1991 – 1992
Jensen, John A. · 1975 – 1991 · VUC Køge Bugt
Jensen, Kirsten · 1991 – 1992 · udlånt fra Avedøre Gymnasium
Johansen, Torben · 1976 – 1991 · Høje-Tåstrup Amtsgymnasium

Jørgensen, Keld · 1974 – 1991 · Borupgaard Amtsgymnasium
 Kaminski, Alina · 1974 – 1975
 Keld, Jens Peter · 1971 – 1991 · Borupgaard Amtsgymnasium
 Keld, Karen · 1977 – 1991 · VUC Vest og VUC Øresund, senere Virum Gymnasium
 Kiilerich, Alf · 1947 – 1971
 Kristensen, Michael Kjær (Vestergaard-Kristensen) · 1977 – 1991 · Virum Gymnasium
 Kristiansson, Niels-Gunnar · 1973 (67-72) – 1991 · Gl. Hellerup Amtsgymnasium
 Køhler, Kirsten · 1970 – 1991 · Herlev Gymnasium
 Lansner, Arnold Evald · 1978 – 1988
 Larsen, Erik Helmer · 1957 – 1989
 Larsen, Frans · 1971 – 1992 · Gentofte HF-kursus
 Larsen, Jan Erik · 1989 – 1990
 Holst, Jørgen · 1967 – 1991 · Gladsaxe Amtsgymnasium
 Lorenzen, Jørgen · 1991 – 1992 · udlånt fra Avedøre Amtsgymnasium
 Martin, Bjarne · 1974 – 1979
 Nielsen, Birte Lunau · 1988 – 1989
 Nielsen, Irene · 1988 – 1992 · Høje-Tåstrup Amtsgymnasium
 Nygaard, Eva · 1969 – 1970
 Nølke, Henning · 1970 – 1975
 Olsen, Malte · 1978 – 1984
 Ostenfeld, Birgit · 1974 – 1991 · Gentofte HF-kursus
 Ploug, Karl · 1970 – 1992 gik på pension
 Pedersen, Frank Gerdner · 1972 – 1991 · Gentofte HF-kursus
 Pedersen, Stanny · 1977 – 1991 · fik stilling på Johannesskolen
 Pedersen, Tom Bjørn · 1974 (73) – 1992 · Albertslund Amtsgymnasium
 Petersen, Arne Foder · 1975 – 1991 · VUC Vestvolden
 Petersen, Asbjørn · 1987 – 1991 · Albertslund Amtsgymnasium
 Petersen, Lisbet Harder · 1974 – 1991
 Petersen, Max · 1978 – 1991 · Borupgaard Amtsgymnasium
 Petersson, Bengt · 1986 – 1991 · Herlev Gymnasium
 Prior, Helge · 1924 – 1970
 Rabinowitsch, Poul /Sandfort, Paul · 1966 – 1978
 Rasmussen, Anne Lindholm, (Kofoed) · 1981 – 1991 · Ishøj Amtsgymnasium
 Ravel, Kirsten · 1980 – 1983
 Reichhardt, Vibeke · 1975 – 1991 · fra foråret 1992 ansat i Københavns Amts
 Simonsen, Helle · 1971 (70) – 1991 · Borupgaard Amtsgymnasium
 Simonsen, Jørgen · 1971 (69) – 1992 · Borupgaard Amtsgymnasium
 Sode-Pedersen, Kaj Frederik · 1955 – 1991 · Gladsaxe Amtsgymnasium
 Strømø, Poul Erik · 1974 – 1975
 Sørensen, Sture Lisager · 1977 – 1990
 Thorkildsen, Bent · 1970 – 1976
 Thygesen, Steen · 1980 – 1981
 Vedelsby, Mette · 1969 – 1973
 Vestergård, Ulla Sylvest · 1988 – 1992 · fik stilling på Niels Steensens Gymnasium
 Widerberg, Bertil · 1991 – 1992 · genanbragt fra Lyngby Gymnasium
 Widding, Kirsten · 1976 – 1981
 Ørveile, Finn · 1972 (69) – 1992 · Tårnby Gymnasium

BERETNINGER OG SKOLEHISTORIER FRA LÆRERE OG ELEVER

Fra Værnedamsvej til Brøndby Møllevej med Statsgymnasiet Schneekloths Skole

Jørgen Holst, lærer, 1967 – 1991, med fagene engelsk og dansk

I august 1967 blev jeg ansat på Statsgymnasiet Schneekloths Skole på Værnedamsvej med fagene engelsk og dansk. Da var beslutningen om udflytningen truffet og byggesagen i gang. Det var tydeligt at en del kolleger var mere end skeptiske over for udflytningen.

Rektor Gundolf var ikke synderlig interesseret i byggesagen. Børge Bendt-Nielsen var manden der prøvede at varetage skolens interesser i byggesagen. Han havde held til at få lavet fine forhold for fysikfløjen, hvorimod humanioraafdelingen blev mere ordinær.

Indvielsen fandt sted året efter udflytningen 1969 i foråret 1970. Den gemytlige borgmester Kjeld Rasmussen var selvfølgelig glad for at få os til sin kommune, som han sagde i sin tale: ”Og så vil jeg ønske jer alt held og lykke og trivsel her i klubben...! Øh, her på gymnasiet.”

Personligt var jeg glad for de nye lokaler, prøvede at gøre dem tiltrækkende med bøger, blade og billeder, så eleverne kunne hygge sig med det i frikvartererne og i evt. mellemtimer. Jeg fik stillet bordene op i en firkant og fik fjernet katederforhøjningen; men Dalsten fik bremsset disse udskejelser, og ledelsen krævede at alle lokaler skulle være låst, hvis der ikke var en lærer til stede.

Den stramme stil sejrede. Da der engang havde været indbrud, blev der i en lang periode sluppet nogle meget barske hunde løs i hele bygningen hver dag efter lukketid. Kun Axel Jensen, som jo delvis boede på skolen, var ikke bange for dem. Efter nogen tid nøjedes man med at have dem gående i de to aflåste gårde. En gang var en af dem faldet i det lille vandbassin i ”botanikgården” og peb ynkeligt. Axel Jensen ville hjælpe den op ved hjælp af et kosterkaft. ”Du skal bide fast i skaftet her, så hiver jeg dig op”. Det gjorde han, og da den

kom op, ville den straks springe på ham. Han trampede en enkelt gang med sin store sko og sagde: "Var der noget?", og hunden krøb pibende bort.

Gundolf døde et år efter udflytningen. Inspektør Dalsten blev fungerende rektor og Sode (Kaj Sode-Pedersen) inspektør. En af de sidste dage inden sommerferien 1970 indkaldte lærerrådsformand Børge Bendt-Nielsen til et møde om skolens ledelsessituation. Det foregik i biblioteket, og det blev ikke uden dramatik. Rektorembetet var altså ledigt. Et par kandidater til stillingen dukkede op. Først rejste Dalsten sig og gjorde rede for sine kvalifikationer, som han mente skolen ville være godt tjent med. Den spændte stilhed i lokalet glemmer jeg aldrig. Endnu en kandidat meldte sig: Poul Rabinowitsch (senere Sandfort) forklarede forsamlingen hvordan han var manden der kunne bringe et frisk pust til gamle Schneekloth. Der var tyk forbløffelse. Vi måtte til afstemning. Stakkels Børge Bendt-Nielsen måtte meddele resultatet: Dalsten to stemmer, Rabinowitsch en stemme. Dramaets sidste akt bestod i en næsten enstemmig opfordring til Børge Bendt-Nielsen om at søge rektorembetet. Han sagde pænt "Nej, tak." Men ingen kunne forhindre Dalsten i at søge. Under den sommerferie på landet husker jeg tydeligt min uro ved tanken om rektorudpegningen.

En dag sidst i ferien kunne jeg så læse i avisen at Karl Ploug var blevet udnævnt til rektor på Statsgymnasiet Schneekloths Skole i Brøndby. Ham var jeg med til at byde meget hjerteligt velkommen. Engelsksenior Bruun og jeg påtog os at indføre ham i stedets praksis og skik og brug. Ploug havde været inspektør på Sankt Annæ Gymnasium en del år og behøvede vist ikke så megen hjælp (slet ikke fra mig).

Det var et par år efter ungdoms- og studenteroprørets begyndelse, tonen i gymnasieverdenen var blevet mindre stram, og Schneekloth uden Dalsten-truslen gik en mild tid i møde. En Ploug-udtalelse ved et lærerrådsmøde: "Jeg er ikke kommet for at regere, jeg er kommet for at tjene." lød sympatisk.

Det som allermest ændrede Schneekloth i Brøndby var, at nu kom der piger på skolen. Schneekloth på Værnedamsvej havde været en af de allersidste drengeskoler, så man må prøve at forestille sig stemningen i august 1969 da pigerne fra Vestegnen strømmede ind i de fine, nye omgivelser. At de fik positiv særbehandling, tror jeg ikke, at der kan herske tvivl om, det fik de i hvert fald af mig. Vi var nogle lærere der ikke var så gamle at vi ikke kunne se og høre al den kvindelighed, og hvad den ville komme til at betyde for Schneekloth, det gamle kar-

lekammer. Også de kvindelige kolleger, selvfølgelig: de begavede og stærke nye lærere Grethe Bendtsen, Mette Vedelsby og Eva Nyegaard, som pyntede både æstetisk og pædagogisk.

En rørende scene fra en af de første dage. En 1.g pige var blevet meget dårlig på grund af menstruationssmerter og lå desperat på en sofa uden for ledelsens kontor. De mandlige ledere var helt rådvilde, så de fik tilkaldt Grethe Bendtsen, og krisen blev klaret.

I hele min egen gymnasietid og universitetstid, 1955 – 1964, var det nærmest smart at gå rundt og bakke på en pibe; også i universitetslokaler var det helt ok, nærmest et respekteret udtryk for *savoir vivre* og koncentration, fx hvis man besøgte professorens hjem. I mine egne klasser på Schneekloth i Brøndby røg både elever og jeg livligt i timerne, ikke mindst i de HF-klasser vi havde i de år. Det er nu længe siden.

På den tid havde GL haft en række sejre, og tjenestemandslønningerne, heller ikke rektorernes, var noget der kunne imponere. Hver måned lå der på lærerværelset en oversigt over hvad hver enkelt skulle have udbetalt, og det var tydeligt at jeg, yngste adjunkt overenskomstansat, med mange overtimer, fik mere end de fleste ærværdige lektorer. Det gjorde ondt på flere.

Fra Frederiksberg til Brøndby

Henrik Jerger, 3.s, student 1971, oprindeligt trykt i "Elev på Schneekloths Skole", 2012

gymnasiet på Værnedamsvej syntes lærerne ikke at have nogen som helst refleksion over vores forudsætninger, vores personlige læringsstil (se, høre, røre, gøre). Ingen forsøg på at tilpasse stoffet, så det også blev nærværende, forståeligt og relaterbart til vores virkelighed. Bare tanken om, at det også kunne være sjovt for eleverne at tilegne sig viden og færdigheder, ville af lærerne formentlig blive forkastet som komplet nonsens. Til gengæld havde lærerne en enestående platform til at demonstrere magt, at det var dem, der bestemte, og at vi bare havde at makke ret og gøre, hvad der blev sagt. Sådan! Ingen diskussion. At visse lærere så også benyttede deres position til at vise de mere mørke sider af deres karakter over for os unge og sårbare elever skal med i historien.

Vi startede i 2. g. på Schneekloth i Brøndby 1969. Alle 2. g klasserne flyttede med fra Værnedamsvej. Vi havde glædet os til at komme væk fra de efterhånden nedslidte og utidssvarende lokaliteter på Vær-

nedamsvej. Og der var sandelig også en stor forskel på Værnedamsvej og Brøndby. I Brøndby oplevede vi moderne og luftige klasseværelser, mange faglokaler til kemi, fysik og et atelier til kunstforståelse og formning. Flotte fællesrum med kunst på væggene, store gangarealer med masser af lys og luft, en stor og luftig kantine, atriumgårde med blomster og planter og masser af udendørsplads. Den rene svir i forhold til Værnedamsvej. Og så var der også lige det væsentlige, at nu var der kommet piger fra 1. g-niveau. Det var særdeles opløftende, og pigerne gav en helt uvant god og munter stemning på skolen, som vi ikke havde kendt på Værnedamsvej.

Der var også kommet nye lærere til, fx *Ebbe Flatau* (dansk og russisk) og *Rabinowitsch* (Paul Sandfort) og en hel del flere, og også de nye lærere var med til at skabe en mere åben og moderne ånd på skolen. Så alt i alt var det dejligt at komme ud på Schneekloth i Brøndby. Og det gjorde det jo endnu bedre, at den gamle garde med bl.a. Busk-Jensen og Juncker ikke flyttede med til Brøndby. Men de lærere, vi havde taget med os fra Værnedamsvej, syntes overhovedet ikke at være påvirket af de nye tider. Når først vi havde lukket døren til klasseværelset, var alt ved det gamle. Lærerne docerede og opførte sig på nøjagtig samme måde som inde på "Dammen".

I forhold til Værnedamsvej var det i det hele taget en meget liberal skole. Vi røg og drak en del øl - også i fritimerne. Vi festede også en del i de år. Indbyrdes i klassen var vi ikke konkurrenter om den bedste eksamen. Vi skulle bare bestå - verden og uddannelsesmulighederne lå jo for vores fødder. Ordet "adgangsbegrænsning" til det videre uddannelsessystem var ikke så brugt dengang. På den måde var det nemmere at være gymnasiast. Egentlig ganske problemløst. Det eneste vi skulle, var bare at passe vores lektier, komme op om morgenen og så glæde os til den næste fest i Caverna Spiritus. Nu var vi jo leveringsdygtige i egne piger og behøvede ikke at importere dem fra Marie Kruses Skole.

Tidens musik bandt os sammen. Dylan, Hendrix, Led Zeppelin, Stones, Procul Harum, Vanilla Fudge, og hvad de nu hed alle sammen. De var vores idoler, og den fik for fuld udblæsning med luftguitar og imaginære mikrofoner, når vi skulle imponere hinanden og de søde piger. Vi var langhårede, gik i islændertrøjer og fodformede sko, røg pibe eller Kings og Queens (en rigtig intellektuel pløk, som vi kaldte dem), vi diskuterede politik, filosofi og syntes, vi var blomsten af Danmarks ungdom med en lysende fremtid foran os. Hvad kunne dog stoppe os? Vietnam-krigen, Danmarks forestående medlemskab af EF, Den kolde Krig og alt det, der optog det officielle Danmark,

Ungdomsoprøret smitter nu af på studenterbillederne. Under studenterhuen det lange hår til drenge, og en har valgt en alternativ hue. Det er Henrik Jerger i forreste række yderst til højre. I bageste række ser man tre lærere: Arne Bruun, Sode-Pedersen og Helge Prior. Det er den sidste årgang fra drengeskolen.

var kun en scene for os. Vi forstod det ikke rigtigt. Vi så det som en film, og egentligt var det bekvemt nok. Men vi lærte efterhånden så småt at danne os nogle holdninger og nogle livsopfattelser og en stil-lingtagen til det, der skete omkring os i det nære og fjerne. Vi lærte at sætte ord på det, vi mente og stod for, og mon ikke lærerne på en eller anden måde havde del i denne udvikling.

Fræk pige på Schneekloth i Brøndby

Birthe Black, 3.a, student 1972

Jeg var pigelev i 2. real på Gildhøjskolen ved det senere Brøndby Stadion, en folkeskole, som lå på den anden side af P-pladsen til det rækkehuskompleks, hvor vi boede i 1. række, så jeg var vant til nærmest at skulle gå hjemmefra, når klokken ringede. Jeg var A –elev og derfor vurderet som egnet til gymnasiet allerede fra 2. sortering efter 5. klasse, men jeg var ”skoletræt” og tænkte, at jeg gad ikke gå 3 år på gymnasiet, så jeg skulle nok klare mig med min realeksamen. Min far var typograf og min mor var lægesekretær, så jeg var den første i familien som skulle tage en studentereksamen.

Jeg havde været vant til at skaffe mig selv lomme penge fra jeg var 12 år, så jeg havde prøvet alt lige fra at pakke isvaffer på Premier Is til at rulle lagner på et vaskeri. Jeg begyndte et fritidsjob i hotelbranchen som 15-årig, og det ændrede mit syn på mange ting i livet og udviklede mig i den grad fra at være en almindelig teenager i fars ternede skjorte, midterskilning og skulderhår og raksokker til at være en ”sild” og kunne begå mig blandt tjenere og i det hele taget i restaurationsbranchen allerede som 15-16-årig. Jeg tror, at det har præget mig siden.

I løbet af 3. real fik jeg ideer om, at jeg ville have mit eget hotel engang, og jeg blev præget af hoteldirektøren, som overbeviste mig om, at jeg ville nå længst, hvis jeg fik en studentereksamen. Derfor ændrede jeg mine uddannelsesplaner til at søge gymnasiet efter 3. real. Næste valg var at vælge gymnasium. Mange af mine klassekammerater valgte Rødovre Gymnasium, som havde et supergodt ry. Men jeg havde hørt rygter om og fulgt byggeriet af det nyudflyttede

Statsgymnasiet Schneekloths Skole, som tilmed skulle placeres ca. 250 meter fra min bopæl, så der var ingen tvivl om, at det nye og spændende ville jeg vælge. Jeg havde i folkeskolen haft en fantastisk sproglærer i latin og fransk, så det faldt mig helt naturligt at vælge den nysproglige linje. Jeg troede naivt, at mindst lige så spændende ville gymnasielærere også være.

Jeg kom i en spændende klasse. Drengene var stort set alle sammen Schneeklothianere fra Værnedamsvej og mange af dem "nørder" på en eller anden måde. De havde en social arv med sig, som forpligtede dem i en bestemt retning. Det gav mange oprør mod deres forældre i forløbet – og de unge enten vandt eller de blev så meget slået tilbage i folden at de enten røg langt ud i stoffer eller begik selvmord. De drenge, som kom fra folkeskolen ligesom mig, var en del af 60'er-ungdommen. Vi havde Brøndby-poppen som Hans Otto Bisgaard havde startet, mens han var ung lærer på Gildhøjskolen, og vi havde skøjtebanen som borgmester Kjeld Rasmussen havde doneret til os (jeg var med i begge grupper), så vi havde en status derude i Brøndby. Den kunne bydrengene godt lide.

Pigerne var nye ligesom mig. Nogle var "pæne og søde" piger, som kom direkte fra folkeskolen og havde en uddannelsesplan, andre var lidt mere rebelske og modne ligesom mig, så vi var en "køn" blanding, og det gav i årenes løb mange indbydes intriger, jalousiepisoder og "slag".

Vores lærere var mindst lige så blandede både af alder, baggrund og i pædagogisk indsigt i unge menneskers verden. vores dansklærer (jeg kan ikke huske hans navn, men han var manio-depressiv, mørkhåret og med briller) var en elskelig type, som jeg virkelig godt kunne lide, fordi han var impulsiv, menneskelig og fagligt dygtig. Han udviklede fortsat min kærlighed til litteraturen. Hans timer elskede jeg og kunne udvikle mig i. Vi var 3 Birthe'r i klassen, og jeg havde på det tidspunkt et kobberfarvet flot (naturligt) krøllet hår. En dag midt i en time afbrød han pludselig en elevs fremlæggelse med bemærkningen. "Stop – prøv at se, hvor flot solen skinner i Blacks hår". Alle kiggede på mig, og jeg blev lidt genert, men også stolt.

Vores tysklærer P. Dalsten i den ulastelige pepita-ternede jakke og pomadehår var et kapitel for sig. Han vidste ikke, hvordan man skulle undervise piger – var kun vant til drenge, så han tiltalte os piger med 'De'. Det medførte meget sjov i starten, og vi piger udnyttede det til ikke altid at forberede os, for han var jo så "nem" - men det ændrede sig, og vi lærte vores tyske verber og remser – jeg har aldrig glemt hverken dem eller sproget.

Vores fransklærer Grete var også god nok, men hun var ikke særlig ”fransk”. Det var ”røv til sæde-undervisning”. Hun var sportstype og praktisk, og hun ”elskede” ikke faget, som min gamle fransklærer havde gjort det, så min interesse kølnede lidt – desværre, så jeg har måttet tage franskkurser siden for at kunne begå mig i Frankrig. Det medførte også, at jeg kun fik 6 til studentereksamen i faget. Ikke kun hendes skyld – men også Simon Spies’.

Vores kunstlærer Høvring var også en elskelig fyr med guldøl i skuffen. Vi elskede hans timer, fordi vi fik lov til at ”udvikle” vores mere eller mindre kunstneriske sider gennem forskellige ”projekter, som han inspirerede os til”. Jeg gemte min ”mappe” i mange år efter.

På det nye gymnasium var der en spændende kantineafdeling, hvor det var rart at sidde og slappe af. Flere elever i klassen (de fremmelige ligesom mig) havde fritidsjobs og berøringsflader til det pulserende liv, og det kunne betyde, at vi hver især havde lidt frynsegoder med fra vores job, så vi havde vores egen frokostklub. Min kæreste var kok hos Simon Spies, og jeg medbragte tit røget laks, rejer og andet godt, en anden var hos Irma og havde toastbrød og smør med og en tredje var hos en grønthandler, så vi holdt nogle gevaldige frokoster – vi oplevede tit at vores ”gode” lærere kiggede forbi og fik en bid med. Det hændte også, at vi hyggede så meget, at vi kom for sent til timerne – bare aldrig hos Axel Jensen. Og det skal siges, at de ”kedelige” klassekammerater i det tilfælde bare rystede på hovedet af os, mens de hørte på deres ”jallermusik” og spiste klap-sammen leverpostej og endda sladrede om os til lærerne – sådan var det også.

Og så var der gymnastiktimerne. Grete, som vi også havde i fransk havde sit hyr med os piger, for vi var delt op i to grupper, når det drejede sig om påklædning. Jeg var præget af restaurationsbranchen helt fra starten af, og i 2 – 3. g fik jeg en kæreste og senere mand, som var kok hos Simon Spies i Glistrup-tiden, hvilket betød, at jeg både havde mange penge, kom på de ”rigtige” steder i København, gik på natklubber og diskoteker og spiste frokost med Simon og Mogens, når jeg pjækkede eller spillede syg fra gymnasiet. Mit tøj – især undertøj – var lidt spændende og frækt i forhold til det, mine klassekammerater gik i. Jeg havde en veninde, som så godt ud og havde sine forbindelser til modelbranchen – hun blev Miss Danmark lige efter studentereksamen – og en fast kæreste, som var en kendt sejler. Vi syntes, at det var spændende at klæde os ”frækt på” til gymtimerne for at forarge både eleverne og Grete, og det medførte en masse ”sjove” konflikter med bortvisning af os og ”kulde” fra de andre piger.

Vi levede vores eget liv og skulle bare have en eksamen som et springbræt til – vi vidste ikke hvad - så vi kunne finde på at tage koffeinpiller (håndkøb) mandag morgen for at holde os vågne efter weekendens fester. Vi deltog i øvrigt aldrig i gymnasiefesterne, fordi de var for platte efter vores mening dengang. Jeg tror, at vi var til en af de første, men efter at have set elever i islandsk sweater og halvskæve af hash stå og brække sig fordi de skulle spille store og voksne, så kom vi der aldrig mere. Jeg prøvede at kompensere ved at invitere til en klassefest hjemme hos min kæreste og mig. Det var en stor succes indtil de var gået, og jeg opdagede, at en eller anden havde stjålet nogle konanter fra min kærestes pung!

Religionstimerne med Kell Helmer var også sjove. Min veninde og jeg kedede os bravt, så når vi sad med bibelen, så syntes vi, at det var sjovt at finde ”sjove og frække” skriftsteder, som vi tegnede op i kunstitimerne og rammede ind. F.eks. ”Min seng er mit slot” – det var populært hos eleverne, men ikke hos Kell Helmer. Han stod pludselig bag vores stole og så det, rødmede og stammede, og så blev vi sendt til rektor, fik en reprimande og blev udelukket fra timerne. Ingen vidste, hvordan man skulle takle sådan nogle ”rebelinder” - citeret frit efter Axel Jensen).

Engelsktimerne var gode. Vi havde Jørgen Holst, som ligesom vores dansklærer, var den eneste ”naturlige” lærer. Jeg elskede også hans timer og hans humor. Han underviste efter moderne metoder dengang og gjorde faget spændende. Han er bl.a. skyld i, at jeg selv har været i stand til at klare mig verden over på engelsk og har kunnet undervise i det uden at have haft det som hovedfag på seminariet. Han kunne undervise både drenge og piger, og jeg ved, at han har været med til flere fester for gamle elever siden. Han selv været med til én. Han kom altid til gymnasiet på sin Velo Solex, og det var sjovt, når jeg kom i taxa direkte fra Simon Spies’ hotel Merkur eller bare hjemme fra Rødovre efter jeg flyttede sammen med kæresten i sommerferien mellem 2. og 3. g. Han vinkede glad til taxaen.

Og så var der timerne med Axel Jensen. Han var vores latinlærer og i alle 3 år (tror jeg) vores klasselærer. En kæmpe stor mand med en hovedform som et fugleæg, skaldet og med små runde messingbriller, ulastelig klædt i nålestribet blå habit med vest og guldur og ikke at forglemme fedtlæderstøvlerne. Havde sikkert ikke haft tøjet af i mange år, for han lugtede så meget, at vi selv i snestorm bad om at få vinduerne åbnet. Han var så stor, at rygterne gik, at da der udbrød brand på Værnedamsvej, så måtte de hejse ham ud med en kran. Han mødte altid via sin trehjulede knallert kl. 4 om morgenen medbrin-

gende 4 l mælk og frisk wienerbrød til rengøringsdamerne. Han talte et utal af sprog deriblandt kinesiske dialekter, havde vi hørt. Superdygtig, men super upædagogisk og skræmmende. Jeg har aldrig i mit liv frygtet en lærer som ham. Han kunne slet ikke tackle det at skulle undervise piger og sagde i starten 'De' til os og havde det princip at drengene ikke kunne få over en vis karakter og pigerne ikke under. Han havde den politik, at når man skulle overhøres, så skulle man op til katederet til en "renvasket" bog, så man ikke kunne snyde. Vi rystede virkelig og åndede lettet op, når "offeret" var fundet, og man selv slap fri den dag. Til juleafslutning havde han dog juleboller med til os, og efter vi havde sunget latinske sange (han sang godt), og for at det ikke skulle gå ud over vores tænder, fik vi et æble til sidst for at rense vores tænder.

Jeg og min veninde især havde det fint med drengene - mest de frigjorte. Jeg husker en del snobberi, mest blandt pigerne, men det blev - tror jeg - overført fra folkeskolen. Som jeg senere har erfaret, så er det meget ofte forældrenes bristede drømme og forhåbninger som børnene skal forsøge at indfri. Det har sine omkostninger. Jeg oplevede elever som kom på stoffer, fordi de ikke kunne leve op til det og en enkelt, som stak hovedet i en gasovn af samme grund. Klaus Rifbjergs roman *Den kroniske uskyld* rammer plet.

Jeg er muligvis atypisk, men jeg er superglad for min eksamen fra Schneekloth. Min eksamen var ikke noget at råbe hurra for, men jeg husker, at jeg sad og læste på kobberstikket over København natten inden historieeksamen. Jeg var lige kommet hjem fra en tur til København, og mit dilemma var, at jeg skulle dele sol og vind lige mellem en spændende kæreste og det pulserende restaurations- og natteliv og en studentereksamen, som jeg på det tidspunkt ikke vidste, hvad jeg skulle bruge til.

Mine forældre havde mere eller mindre afskrevet mig, men min kæreste og Simon – altså Simon Spies - mente, at jeg nok skulle klare mig uanset hvad. Jeg fyldte 20 år den 7. juni, blev student 2 uger senere, blev gift den 7. juli og aborterede i 12. uge den 15. juli – så det var et bevæget år.

Senere fik jeg en dejlig datter som 21-årig, tog Scheideggers maskinskrivningskursus, gik ud som kontor- og butiksvikar og startede i 73 som lærervikar. Blev ansat som lærer i 74 og startede en 1. klasse og blev i 75 optaget på Københavns Dag- og Aften Seminarium og uddannet lærer i 79 mens jeg arbejdede som lærer. Skiftede i 2004 til UU – Ungdommens Uddannelsesvejledning og har siden da arbejdet som UU-vejleder i UU-Roskilde/Lejre.

Jeg tror, at jeg var med til at åbne visse læreres øjne for en verden uden for gymnasieverdenen – en mere erhvervsrettet verden. Flere lærere spurgte meget til "livet" udenfor, og jeg lærte at respektere andre livsindstillinger og menneskers forskellige indgangsvinkler til verden.

Jeg har senere i min lærertid tænkt tilbage på, hvordan de gamle lærere greb en ny undervisningssituation som den med os piger an, når jeg selv har stået i en fuldkommen ny og uvant situation i undervisningsøjemed.

Jeg synes socialt, at jeg trives i alle situationer (så længe jeg kan forstå folks sprog), og at jeg ikke er bange for nye udfordringer hvad enten det drejer sig om at ride på en vild elefant, undervise lærerstuderende i *Uddannelse og Job* eller vejlede ikke-uddannelsesparate unge i dag.

Lærer på Schneekloth fra 1969 til oktober 1991

Ebbe Flatau, lærer, 1969 – 1991, med fagene dansk og russisk

En forårsdag i 1969 strøg jeg for første gang ind gennem porten til Schneekloths gamle skole på Værnedamsvej. Nybagt cand. mag. i dansk, samt russisk - tidens modefag – og tillige med pædagogikumsprøven i hus + et halvt års vikarerfaring fra Stenhus Kostskole. Altså allerede en moden mand. Over 30. Stadig en ret almindelig kandidatalder.

I 1969 var markedet for gy.lærere gunstigt. Mangelen var så stor at mange lærerstillinger – især i provinsen – måtte besættes af studenter. Yderligere måtte Undervisningsministeriet midlertidigt dispensere fra kravet om to færdige fag for at få fast stilling. Og for at provinsen ikke skulle ende som det rene discount, var der stop for nyansættelser i hovedstadsområdet. Kun ved dødsfald o.lign. kunne en københavnerstilling genbesættes. Derfor gik der selvfølgelig prestige i netop at få job i København.

På Schneekloths Skole havde en lærer, Alf Ove Jensen, fået sig et rektorat. Stillingsopslaget havde pirret mit konkurrenceinstinkt, og jeg havde fået aftalt møde med rektor Gundolf. Der var sommerfugle i maven. For at stive mig af, havde jeg lånt svigerfars store Chrysler og kørte frimodigt ind og parkerede på gårdspladsen. Det skulle jeg aldrig have gjort.

Spruttende af retfærdig harme øste en ophidset herre en syndflod ud over mit arme hoved: Om jeg ikke begreb at det her var en reserveret P-plads. Hvem troede jeg jeg var? ”De kan parkere ude på

Værnedamsvej.” Nej, det var ikke Axel Jensen. Det var *pedel* Jensen der forsvarede lærerkollegiets privilegier.

Axel Jensen mødte jeg først inde i bygningen, da jeg spurgte om vej til rektors kontor, som han venligt viste mig hen til. Ham kendte jeg faktisk – af udseende. Uden dog at vide hvem han var. Han tilhørte nemlig – sammen med Gamle Gress, Elsa Gress’ far og David Gress’ morfar – en lille gruppe særprægede, aldrende evighedsstudenter med fast tilholdssted på Kannibalen, universitetets frokoststue. Jeg vil ikke sige min beklethed mindskedes på vejen hen til kontoret. Samtlige jeg mødte var ældre mænd, og eleverne – lutter drenge. Har du skippet ØK, knoklet i 8 år – for at ende her? Jeg var lige ved at rende min vej. Men så stod jeg over for rektor Meinhard Gundolf. En lille fed mand, med den runde vest mildt overdryset af cigaraske. Følelsen af hans buttede hånd har efterladt erindringen om mit livs blødeste barnehåndtryk.

Men der *var* faktisk oplivende momenter. Også kvindelige: Pia, den unge danskvikar hvis klasser jeg skulle overtage, Gundolfs oplysning om at skolen efter sommerferien skulle flytte ud i helt nye bygninger i Brøndby, og at skolen nu også ville optage piger. At der ville blive ansat et dusin nye unge lærere – af begge køn. Og endelig at rektor ville forpligte sig til at indføre det nye fag russisk det følgende år. Jobbet var mit, hvis jeg kunne påtage mig at tage 7 klasser i dansk, hvad der ville udløse 11 extra overtimer. Mere mente han ikke en ung uprøvet lærer kunne klare. OK, sagde jeg – og blev ansat på stedet.

Starten blev rædselsfuld. Afviklingen af tjenestemandssystemet var indledt. Gymnasielærernes fagforening udnyttede lærermangelen og førte behård lønkamp. Allerede gennem flere år havde GL forlangt at nye medlemmer blev overenskomstansatte. Parterne havde selvfølgelig ikke kunnet blive enige, og det vistnok første strejkevarsel i det danske skolesystem var varslet per 1. september.

Derfor nåede jeg kun at undervise mine 7 klasser i 2 uger, før konflikten brød ud. Det var en luksusstrejke. GL’s strejkekasse svulmede og gav fuld dækning for medlemmernes løntab. Strejken var højst upopulær, også hos eleverne - efter den første eufori. Jeg følte jeg svigtede. Forældrene var rasende. Pressen fordømmende. Her gik vi lærere hjemme og drev den af. Ude på skolen knoklede de ældre tjenestemænd det bedste de havde lært.

Men konflikten sluttede da efter næsten to mdr. Med nedsættelse af det pligtige timetal, og en klækkelig lønforhøjelse. Underlige tider. Som yngste adjunkt, med overtimer, tjente jeg mere end rektor. Det skulle hurtigt ændre sig.

Jeg havde 3 parallelle 1.g.-klasser. Det var rationelt og sparede forberedelse. Det var nye blandede klasser. Desuden to små rene drengeklasser fra gamle Schneekloth, en sproglig og en mat. 2.g. Indimellem nogle lømler. Især de sproglige – hvor Henrik Jerger gik. Der var jo endnu langt til stud.ex., og en ung urutineret lærer skulle prøves af. Modsat i min 3.g. – med bare 8 drenge. Topmotiverede. Først havde de mistet deres dansklærer efter 1.g. Så skiftende vikarer i 2.g. Til slut to måneders mistet undervisning pga. strejken. Ikke underligt, de frygtede stud.ex. med de huller. Men vi gav den en skalle og klarede skærene.

Steffen Gram gik i den. TV-journalisten. Kammeraterne kaldte ham William – med dobbelt W. En morgen jeg kom ind i klassen, blev jeg mødt af råbet - ”sig tillykke til William”. Jeg gik hen og gav ham hånden – ”tillykke Steffen, du bliver altså 18 år”. ”Neej” råbte klassen. ”Nå, så 19”. ”Neeej”. ”Ja, men du er da ikke 20 år”, sagde jeg og kiggede skeptisk på den splejsede knægt, der ligesom krøb mere og mere sammen. ”Neeeeej” – hylede koret. ”Hvad så?” ”William – er – blevet – far” – jublede slynglerne. Den var god nok. Steffens ansigtsfarve var rigeligt bevis. Men han viste format ved translokationen. Både mor og barn var med.

Det lærerkollegium jeg var kommet ind i var spøjst. Delt? Mon ikke? Det kan illustreres ved møbleringen på lærerværelset; den bestod af et langt bord og to sofagrupper i hvert sit hjørne.

For bordenden nærmest rektorkontoret præsiderede Gundolf med inspector Dalsten ved sin højre side, og de øvrige veteraner fra Værnedamsvej i hierarkisk orden: Prior, Børge Bendt Nielsen, Høvring, Bruun, Bjerrum, Kiilerich. Omkring midten bl.a. Helmer Larsen, Sode og Poul Rabinowitsch (Paul Sandfort).

Fra den anden ende sad vi nyansatte. En halv snes grønne adjunkter og en håndfuld studenter og timelærere. Men der var jo også mønsterbryderne: Den hyggelige gamle matematiklærer Møller Nielsen – der snart døde – samt et par unge der havde nået en kort tid på Værnedamsvej, Holst og Harald Christiansen. For ikke at glemme Bodnia. Skønt midt i halvtredserne havde han først nu fået sin første faste stilling. De holdt sig til de nye.

Og myten Axel Jensen? Han opholdt sig kun på lærerværelset ved pligtige møder, og så sad han altid for sig selv i en af sofagrupperne. Ved spisefrikvarterets begyndelse hentede han i køleskabet to liter mælk og en håndfuld æg i overnaturlig størrelse. Med denne proviant i sine rummelige jakkelommer satte han kurs mod sin hule, depotrummet. Her formodedes han at fortære sit måltid.

Sofagruppen nærmest rektorkontoret var de gamles. Dalsten var

det sædvanlige samlingspunkt.

Sofagruppen ved køkkenet var for de unge – ikke mindst de 3 nyansatte kvinder. Men også her med én undtagelse. Høvring. Han havde sin faste plads i den midterste lænestol med ryggen mod vinduet. Her sad han hvert frikvarter, fra lidt før klokken ringede ud – til lidt efter at den ringede ind, og alle andre var gået. Med hånden fast lukket om en nyopknappet guldbajer. Og en cerut!

Det sidste var han ikke ene om. I guder, hvor blev der pulset af lærerne. Ikke bare i frikvartererne. Men på gangene, og i klasserne. Ikke mindst ved prøver. Også jeg. Jeg mindes stud.examen. Censor og jeg over for hinanden, hver med sin snadde. Imellem os examinanden, der måtte skære sig frem til det grønne bord. Ikke underligt hvis staklerne var blege. Men underligt at ingen brokkede sig.

Og dog - det var der jo faktisk. De stride unge kvindelige kolleger. De begyndte moderat med at kræve rygning udsat til 2. del af spise-frikvarteret. Siden blev kravene skruet op: Nu skulle rygning kun ske henne i seniorhjørnet. Ved lærerrådsmøderne først efter én time, så to timer. Dernæst skulle rygerne gå udenfor. Til slut måtte man heller ikke ryge under examiner. Der var ingen ende på chikanen. Da min afdøde kone fik kræft som 40-årig stoppede jeg også.

Alkoholtraditionen var mere standhaftig. Fra Værnedamsvej var mange vant til en pilsner til frokost. Ved fødselsdage var det skik at give øl. Undtagelsen var Sode Pedersen der gav medaljer. Runde kager med glasur og en klat rød gelé. Ved runde fødselsdage blev spise-frikvarteret forlænget, og så stod den på guldøl – evt. suppleret med en snaps eller avec til kaffen. Det kunne blive ganske lystigt. Den går vist ikke i dag. Afslutningsfrokosten efter translokationen kunne også være ganske lystig. Her var indbudt ægtefæller og pensionerede kolleger – samt ikke at forglemme – Schneeklothianersamfundets formand, kommandørkaptajn Thorkel Bjerre. En stilig gentleman, der hilste på maritim vis med et djærvt ”god vind”. Første gang svarede Ploug befippet ”god modvind”.

Det siger sig selv at der kunne opstå murren i geledderne, når en så stor gruppe unge lærere skulle integreres i et gammelt machokollegium. Også i forhold til eleverne. Vi unge havde lige nået at snuse til studenteroprøret og var holdt op med at rejse os når professoren kom ind. Vi gik ind for mere tvangfri omgangsformer med eleverne og kollegerne. De gamle Schneeklothlærere var De's, og sagde du til eleverne. Vi unge kolleger var selvsagt dus, men sagde De til de gamle – hvis *de* sagde De. Med Møller Nielsen var vi dus. Lige så naturligt faldt det os at være dus med eleverne.

Også her gik Axel Jensen enegang. Efter sigende sagde han du til drengene, og De til pigerne.

Skredet i omgangsformerne fik et kraftigt skub af at den nye skole bare var et år gammel, da de to vigtigste personer døde. Næsten samtidig. Pedellen og rektor.

Hvis der på skolen var en ansøger til rektorembetet, krævede ministeriet en tilkendegivelse fra lærerrådet. Børge Bendt-Nielsen ledede mødet, og inspector Dalsten og den unge sanglærer Rabinowitsch tilkendegav at de begge var ansøgere. Det blev næsten traumatisk. De to stod uden for døren mens vi diskuterede. Vi pegede på Børge Bendt, en hyggelig kollega. Men han ville ikke. Så kom ansøgerne ind. Hemmelig afstemning. De fik én stemme - hver. Jeg tror aldrig Dalsten rigtig kom over det. For Rabinowitsch var det vist bare en gimmick. På den anden side skiftede han kort efter navn til Sandfort.

Så fik vi altså en rektor udefra, august 1970. Inspektoren fra Sankt Annæ. Karl Ploug. Han var blevet udvalgt fremfor de øvrige ansøgere. De var 3 i alt. Fanden skulle i 72 påtage sig en tjenestemandsansat rektors plager – for en løn man også kunne opnå ved en håndfuld overtimer.

Ploug var hverken ung eller gammel. Han indledte med at foreslå at vi skulle være dus. Sådan blev det. Undtagen med Dalsten der stædigt sagde De, selv om Ploug sagde du - og Axel Jensen - der altid brugte 3. person til sin rektor.

Her vil jeg slutte betragtningerne over min debut på Schneekloth. Det var en tid med hastige forandringer: Ny bekendtgørelse for gymnasieuddannelsen med indførelse af HF, med afvikling af realklasserne, fri om lørdagen og meget mere. Men før jeg tager fat på skolens sørgmodige endeligt, vil jeg omtale 2 emner: Mine fag i 70erne, og det politiske klima i 80erne.

Gundolf holdt sit løfte, så russisk kunne oprettes valgfrit med fransk fra sommeren 70. For såvel nysproglige som matematikere. De gik altså sammen, hvad der i sig selv var frugtbart. En sund kapstrid opstod mellem de sproglige, som ville bekræfte deres sproglige overlegenhed – og matematikerne, der ville vise at sans for matematik ikke nødvendigvis gør en til sproglig idiot. Holdene var ret små, faget var nyt i gymnasiet, og der var endnu noget exotisk over det med de underlige bogstaver, og de sensitive storpolitiske aspekter gav gode input til diskussioner. Eleverne var generelt velmotiverede, og ganske mange nåede faktisk langt. Personlig havde jeg stor fornøjelse af mine 20 års undervisning i russisk. Ikke mindst suppleret med en række vellykkede ekskursioner til Sovjet i samarbejde med Brøndby kommu-

ne, som havde etableret venskabsbyforbindelse med en moskvakommune.

Dansk er mit hovedfag. Måske havde jeg valgt det fordi jeg som ung var glad for romaner. Men jeg var også stærkt optaget af sprog, såvel levende som døde. Under studiet var jeg trænet i alskens udspekulerede litterære analysemodeller anvendt på sagesløse kerneværker i dansk og udenlandsk litteratur. Fra runerne til Rifbjerg. Det var derfor med nogen undren at jeg som noget af det første efter bestået embedsexamen blev sendt på efteruddannelseskurser – i læsning af Anders And, ugeblade, *Mit livs Novelle* og reklamer o.lign. Der skulle nemlig ”tages udgangspunkt i elevernes situation”, og det var hvad uddannelsespolitikerne forestillede sig de unge helst læste. For de blev jo manipuleret, de uskyldige små. Derfor skulle eleverne nu ”bevidstgøres” – og trænes i at læse ”ideologikritisk.” De blåøjede unge mennesker skulle lære at gennemskue den fæle imperialistiske indoktrinering hos Walt Disney, småborgerligheden i triviallitteraturen, annoncøernes manipulation med læsernes sjæle og kønsliv i reklamer. Allerhelst skulle undervisningen foregå i gruppearbejde. Processen var desuden vigtigere end resultatet. Lød mantraet.

Sjovt var det s’gu ikke i længden. Jeg kompenserede i et vist omfang ved at eksercere eleverne sprogligt. Gennem stile og mundtlig fremstilling. Her var en frugtbar missionsmark. Schneekloths flytning til Brøndby var nemlig også et miljøskift til en udviklingskommune, hvor størstedelen af indbyggerne boede i socialt boligbyggeri. Det sås ved forældremøderne. Her var ikke mange akademikere. På det punkt var det nok lettere at være lærer dengang.

Det andet jeg vil nævne, er det politiske klima i 80’erne og dets nedslag i skolens liv.

Schlüter-regeringen havde taget over. Med Haarder som undervisningsminister. Økonomien var ad h. til. Der måtte strammes og skæres og effektiviseres. Og elendighedsfordeles. GL var domineret af 68’ere, der førte kompromisløs fagforeningspolitik. Overtimer blev afskaffet. Alt arbejde skulle deles. Sidst-ind-først-ud-princippet blev håndhævet nådesløst. Med ringe hensyn til skemaplaner eller lærernes kvalifikationer.

Man var derfor forrykt, hvis man med nogle års anciennitet søgte hen på en anden skole – for så at sidde på den yderste stilling. Næh, man klamrede sig til sin gren. Tryghedsnarkomanien følte kvælende.

Men hvor *blev* der aktioneret! Enhver ministeriel tilkendegivelse om ændringer eller justeringer indenfor gymnasie- og beslægtede områder, udløste prompte aktioner – såkaldt ”faglige møder”, pro-

testdemonstrationer, elevbesættelser (behændigt orkestreret af aktive lærere). Ånden fra 68 havde i disse år "its greatest hour" – og flertal såvel i GL's bestyrelse, som blandt gymnasiernes tillidsmænd.

I tide og utide indkaldte tillidsmanden og hans tro løjtnanter til "fagligt møde" på lærerværelset. Altid med kort varsel. Sædvanligvis manglede en femtedel af lærerkollegiet. Med så få timer som vi efterhånden var kommet ned på, havde næsten alle jo en skemafridag. Tillidsmanden fremsatte typisk forslag om at nedlægge arbejdet, og sende eleverne hjem. "Hvem stemmer imod?" Det var der jo altid nogle – mest ældre – der gjorde. Men hver gang var der knebent flertal for strejke.

Rektor og de efterhånden få resterende tjenestemænd måtte ikke strejke. De traskede så ud for at passe deres undervisning. Men eleverne vidste jo ikke hvem af deres lærere der ikke måtte strejke, så tit var alle elever forduftet før tjenestemændene kom ud i klasserne. Så kunne tjenestemændene lige så godt gå hjem. De blev jo heller ikke trukket i løn.

Jeg blev stadig mere overbevist om det futile i disse bevidstløse demonstrationer. Jeg sympatiserede ikke med dem. Jeg følte mig desuden hårdt ramt, fordi jeg ikke havde råd til så ofte at blive trukket i løn og betale bod.

En dag i midten af 80'erne fik jeg nok. Efter for 117. gang at have stemt nej til et vedtaget forslag om "fagligt møde", erklærede jeg at flertallet kunne rende mig i peddersen. Nu gik jeg ud i min klasse og underviste. Mærkværdigvis var eleverne endnu ikke skredet, og sært nok brokkede de sig ikke engang over at blive undervist. Selv var jeg forberedt på de værste konsekvenser: Blive frosset ude, dømt ved et folketribunal, smidt ud af GL. Men intet skete. Der var alligevel forskel fra B&W.

De evindelige strejker bidrog til tidens voksende skepsis over for autoriteter – en mere generel svækkelse af begrebet disciplin, men nok så meget et brud med hævdvundne forestillinger om almindelig anstændig opførsel, lydørhed, respekt for andres integritet og meninger.

Ved morgensamlingerne sås det tydeligt. Morgensangen, en hundredårig dansk skoletradition, blev afskaffet. I stedet indførtes såkaldt "morgensamling": én dag om ugen samledes alle skolens elever og lærere i den store samlingsal. Her blev der sunget en sang (bestemt af "morgensamlingsudvalget"), rektor og/eller inspector oplyste om praktiske forhold, andre lærere eller elever kunne få ordet, hvis de havde noget på hjerte. Hvad der irriterede mig grænseløst ved morgensamlingerne i 80'erne var den manglende respekt for den

person der stod på talerstolen. Uanset hvem der talte eller hvad sagen drejede sig om, måtte vedkommende kæmpe – ikke bare med almindelig småsnakken – men mod jubel og hujen og larmende applaus før under og efter sit indlæg. Mange nyttige oplysninger faldt efterhånden bort, fordi lærerne ikke gad stå model til den behandling, og hellere tav. Min lyst til helt at blive væk fra seancen voksede støt.

Et andet eksempel på normernes opløsning – eller i hvert fald ændring – var sidste skoledag, dagen hvor årskaraktererne blev bekendtgjort for 3.g., og hvor de fik meddelelse om hvilke fag der var udtaget til studentereksamen. Ifølge traditionen mødte 3.g'erne på skolen klokken 10. I 3. lektion gik de derpå støjende rundt på skolen, brød ind i undervisningen og kastede karameller i grams til de yngre klasser. Herefter samledes de i salen med resten af skolen og opførte en sketch, der væsentligst bestod i at parodiere lærerne. Siden lukkede skolen, og alle gik hjem. Sådan havde det været i mange år. Behersket tøjlesløshed, for en gangs skyld.

Men i løbet af 80'erne eskalerede løjerne, ikke mindst som følge af at det efterhånden var blevet kutyme at samles hjemme i smågrupper og varme op med Gammel Dansk. Følgelig ankom eleverne mere eller mindre berusede, og løjerne begrænsedes ikke mere til larm og uskyldige karameller. Vandpistoler og spraydåser med barberskum blev nu standardbevæbning, og søle, svineri og lettere hærværk holdt deres indtog. De fulde unge var ikke mere i stand til at trække grænser. Horderne brød nu ind og afbrød undervisningen med vandpjaskeri og barberskum og væltede stole. Heller ikke lærerværelset var fredeligt, eller skolens kontorer, eller lærerne personlig. En fransklærerinde blev kastet i fiskedammen. Det blev almindeligt at få sit tøj ødelagt. Man kunne efterhånden frygte det værste. Selvfølgelig kunne man gardere sig på forskellig vis. Nogle lærere valgte at tage deres ældste kluns på og gå med på løjerne. Andre forskansede sig i deres depotrum eller klasseværelser. Andre igen blev hjemme, meldte sig syge. Det var ikke mere rigtig sjovt.

En af de allersidste "sidste skoledag" jeg var med til, står ganske tydeligt: Jeg var på vej hen ad gangen, da jeg blev mødt af en råbende horde halvfulde vordende studenter. En af de forreste, en i øvrigt flink dreng som jeg mig bekendt aldrig havde haft noget udestående med, hævdede sin spraydåse med barberskum mod mig og råbte triumferende: "Nu sprayer jeg dig, Flatau!" Jeg blev stiktosset – og kold samtidig. "Hvis du gør det, så pander jeg dig et blåt øje", hvislede jeg. Og mente det. Så grinede han smørret, sænkede våbnet – og tumlede videre, mod et andet offer. Heldigvis! For jeg *havde* slået ham, hvis

han havde sprayet. Jeg havde i den grad følt det som et overgreb på min integritet. Så ville jeg blive exponeret i samtlige frokostaviser, have fået en voldsdom, og være blevet afskediget uden nåde og pension. På den anden side – hvordan vovede de unge fjolser? De skulle op til det grønne bord om få uger!

Men sjovt var det altså ikke altid at være lærer og forsøge at følge med tiden. At jeg blev forskånet for de fortsatte excesser i halvfemsere og efter årtusindskiftet, var måske meget godt.

I 1986 overtog amterne statens gymnasier. En uheldig reform, efter min mening. Og ikke bare fordi den nok blev det første søm i Schneekloths ligkiste. Mindre fødselsårgange førte i disse år til faldende søgning til gymnasiet, og dermed øget konkurrence mellem gymnasierne. Det sidste ikke nødvendigvis dårligt, men lavt søgetal *kunne* altså ende med en skoles lukning.

Først blev Vallensbæk lukket. Den enes død – den andens brød. På Schneekloth glædede vi os over nogle extra klasser og kolleger. Gevinst i første runde. Men snart begyndte rumlerier om at næste lukning nok blev Avedøre eller Schneekloth? Når vi så på søgetallene, kunne vi ikke rigtig tage det alvorligt. Avedøres lå væsentlig lavere. Forsøgsgymnasium. Startet i 70'erne, med provoimage og rygter om en rektor der drak sig fuld og anden uheldig adfærd ved gymnasiefesterne. Over for hæderkronede Schneekloth, næsten 150 år gammel, og bakket op af borgm. Kjeld Rasmussen, der bedyrede at han ville kæmpe for sit gymnasium. Vi tog det altså ikke alvorligt. Eller rettere *ledelsen* gjorde ikke. Forstod nok ikke det politiske spil. Modsat Avedøres rektor, der mediebevidst og dygtigt kæmpede for sin skoles liv. Formentlig også på de indre linier. Lur mig om ikke det fik betydning at han delte partifarve med forkvinden for Københavns amts kulturel forvaltning - hvor afgørelsen lå.

Hvorom alt er: I efteråret 1990 tog Københavns Amt beslutningen om at lukke Schneekloth.

Ingen nye 1.g'ere i 91. 2.g'erne fordelt til nabogymnasierne. 3.g'erne skulle fortsætte og lukke og slukke med translokationen i 92.

Kulturel Forvaltning ”ville så vidt muligt genplacere lærerne.” Forlød det. Man kunne altså risikere at blive arbejdsløs! Kunne det overgå *gymnasielærere*? Tiden var sandelig af lave.

Det var nyt og helt uoverskueligt. Jeg selv var dybt bekymret.

Men selvfølgelig blev der da protesteret. Lærerne og aktive forældre foranstaltede læserbrevsstorm i lokalpressen. Protestskrivelser blev affattet til centralt placerede nøglepersoner, amtsborgmester Kaalund og Kultur- og undervisningsudvalget. Ja, hele skolen gik i protestde-

monstration fra skolen til amtsgården på Blegdamsvej. Naturligvis uden virkning. Beslutningen stod selvsagt fast.

Efter den første bestyrtelse var vi nogle der begyndte at se mere afklaret på situationen. En så prægtig gammel institution. Tænk hvilke samlinger, og biblioteket! Og alle kunstværkerne, hvoraf en del var finansieret af Skolefonden. For ikke at glemme det kompetente lærerkorps. Det skulle blive løgn. Schneekloth skulle ikke dø, eller i hvert fald genopstå som en anden fugl Fønix. Som privatgymnasium. Vi var en halv snes entusiaster der gik i aktion. Først skulle kommunen vindes. Kjeld Rasmussen blev overtalt og gav tilsagn om at udleje en fløj af den kommunale naboskole. Så undervisningsministeriet. Der blev lavet fundats, vedtægter, perspektivplan, stillere og sponsorer. Det skulle nemlig være et idrætsgymnasium, og Team Danmark var positiv. Og undervisningsministeriet godkendte planerne. Nu manglede der bare kunder i butikken. Vi knoklede som gale for at få kommunikeret budskabet ud så vi kunne holde "åbent hus" samtidig med nabogymnasierne. Der blev hængt plakater op og trykt brochurer.

Ved "åbent hus" - der blev afholdt på det stadig eksisterende Schneekloth – det var i marts 91 - talte vi varmt for Vestegnens nye privatgymnasium. Der kom ikke helt så mange interesserede som vi havde håbet på, og der kom langt fra så mange tilmeldinger som nødvendigt for at starte.

Den gik altså ikke. Og godt for det. Det ville være endt i en katastrofe. Men vi havde prøvet.

Kuriøst nok *blev* der imidlertid 15 år senere startet et idrætsgymnasium netop i Brøndby.

Efter sommerferien var vi en 7-8 resterende lærere, der ikke var blevet genanbragt på et andet gymnasium i Københavns amt, eller afskediget! - "De strandede Schneeklothlærere" som de så smagfuldt blev benævnt i medierne. Sammen med rektor og med bistand af et par timelærere skulle vi gøre fem 3.g.klasser og en Team Danmark-klasse færdige til sommerexamen 92. Det var ikke skægt. Heller ikke for de stakkels 3.g.elever. Tænk, ingen 1.g.ere at mobbe! Det meste af skolen nu overtaget af Social- og Sundhedsuddannelserne. En helt anden kategori uddannelse. I et hjørne af kantinen klumpede 3.g.'erne sig forknyt sammen i frikvartererne. På gangene og lærerværelset myldrede det med fremmede ansigter. Men vi gjorde da hvad vi kunne for at holde humøret oppe. Bl.a. via Skolefonden, som jeg var kasserer for. Den skulle jo helst bruges op, og imødekom rundhåndet ansøgninger til rejser i øst og vest.

Her må jeg indskyde noget mere privat: Allerede i foråret 91 stod det mig helt klart at jeg som eneste russisklærer selvfølgelig måtte blive en af de "strandede". Det stod mig også klart at eftersom Københavns Amt med Schneekloth nu havde nedlagt 8 gymnasier – som alle havde russisk på skemaet - et fag i tilbagegang, så var perspektivet for mig ikke lysteligt. I bedste fald kunne jeg ende mine dage på et VUC-kursus. Her kunne jeg så sidde indtil førtidspensionen og rette danske stile.

Fand't me nej. I foråret havde jeg læst en engageret kronik af Bertel Haarder, hvor han begejstret beskrev alt det spændende som skete i Baltikum. Vi danskere skulle kende vores besøgstid. Hjælpe balterne i deres frihedskamp. Det var ord ud af mit hjerte. Blot savnede jeg i Haarders kronik nogle konkrete forslag til denne hjælp. Derfor skrev jeg et brev til ham og foreslog at én måde at hjælpe på, kunne være at Undervisningsministeriet udsendte lektorer i dansk til universiteter i Estland, Letland, Litauen. Selv stillede jeg mig gerne til rådighed f.s.a. Litauen. Skuffende nok svarede Haarder ikke på brevet. Men to mdr. senere opslog UVM faktisk 3 stillinger som udsendte lektorer i Baltikum. (Jeg har siden fået at vide at *det* var svaret.) Kort fortalt, jeg fik jobbet i Vilnius og forlod Schneekloth med udgangen af okt. 91.

I løbet af 4 år på Vilnius universitet opbyggede jeg sammen med litauiske, norske og svenske kolleger et skandinavisk fakultet. Her skal også nævnes at Schneekloths onde ånd var særdeles imødekommende: Københavns amt bevilgede mig – efter ansøgning - orlov i 2 år uden løn, men med fortsatte pensionsindbetalinger. Og jeg havde fået lov til at tage en del teknisk udstyr med som gave til min nye fattige arbejdsplads. Og ikke mindst en repræsentativ samling fra biblioteket af både skøn- og faglitteratur i dansk. Lidt sjovt at tænke på at der på Vilnius Universitetsbibliotek findes en større samling bøger med stemplet "MÅ IKKE FJERNES FRA SCHNEEKLOTHS BIBLIOTEK". Til gengæld skulle jeg fungere som amtets repræsentant i Litauen og bl.a. forberede en snarlig studierejse for kultur- og undervisningsudvalget.

Det blev nogle udfordrende, men pragtfulde arbejdsår – også fordi jeg nu kunne bruge mine 2 fag på en helt ny måde. De litauiske danskstuderende havde jo russisk som 1. fremmedsprog, så jeg kunne undervise i dansk på russisk. Indtil jeg fik lært litauisk.

Desuden tog jeg initiativ til og var redaktør på den første dansk-litauiske ordbog. (1994).

Og jeg rodede mig ind i en række udvekslingsprojekter mellem DK og Litauen. Sandsynligvis var *det* årsagen til at jeg blev kontaktet

af Udenrigsministeriet med en forespørgsel om jeg var interesseret i at overtage stillingen som chef for Nordisk Ministerråds Informati- onskontor i Vilnius, med ansvar for det nordiske samarbejdsprogram med Litauen. Aldrig havde jeg tænkt i de baner – og sagde ja, hvor- for ikke? I 1995 skiftede jeg så fra universitetet til et job i en noget højere vægtsklasse med tjenestebolig, og ditto bil – med chauffør, med diplomatisk status, et personale på en halv snes personer – politiske kontakter og en hulens masse rejser. Det blev endnu sjovere end på universitetet.

Jeg var forfærdelig ked af det da Schneekloth blev lukket, på et tidspunkt hvor jeg stortrivedes som lærer. Men for mig betød det at jeg sluttede mit arbejdsliv med 10 års herlige oplevelser og helt anderledes end jeg havde forestillet mig.

Vilde år i ungdomsoprørets tegn

Lis Vestergaard, 3.y, student 1972

Dag er jeg lærer på Jyllinge Skole. På Schneekloth var jeg på samme årgang som Birthe Black, hun var sproglig, jeg var mat-fys'er.

Birthe Black kender jeg også i dag. Jeg havde tre spændende år på Schneekloth i Brøndby, og jeg blev selv gymnasielærer.

Jeg startede på skolen da den åbnede, og også blev en skole for piger, og jeg blev student i 72. Vi startede også med en omfattende lærerstrejke hvor 3. g'erne underviste os. Vi var omkring 28 elever i starten af 1.g, men mange blev smidt ud efter det første år, det var alle elever som havde fået under 6 i matematik, og det var måske også dem med hashproblemer. Det var kun 11 i min klasse der blev studenter.

I starten var de gamle lærere meget kejtede over for os piger. Vi skulle også sige 'De' til dem. Bjerrum var nok den ældste lærer vi havde, og han lærte aldrig vores navne. Det varede over et halvt år før han tog os piger op til tavlen. Det skete på den samme dag, og vi blev alle fem sendt ned efter den første fejl og kom aldrig siden til tavlen. Vi skrev af efter hinanden indtil vi opdagede at han ikke tog notits af vores afleveringer.

Han kom ind i klassen og tog jakken af og hængte den på en bøjle ved tavlen. Derefter åbnede han skuffen i katederet og tog *Kristensen* og *Rindung* op og kikkede ned på duksen, som sad på første række. Han havde slået op på siden vi var kommet til, derefter gik han i gang med at tavleundervise. Når det ringede lagde han bogen tilbage i skuf-

fen og tog jakken på. Den sidste knap manglede, og han prøvede hver dag om han kunne finde knappen. Vi lærte ikke meget matematik, og det gik også skidt til eksamen for de fleste.

I fransk havde vi en madame Køhler. En enlig jomfru som ikke havde jordforbindelse. Vi deltog ikke i hendes undervisning. Hun gav 10 elever 00 hvorefter hun blev pålagt at hæve vores karakterer. Hun fik et nervesammenbrud efter 2. g, og jeg kan ikke huske om hun kom tilbage.

I oldtidkundskab havde vi Bodnia, en sjov gammel mand der var flygtet fra Rusland. Vi kunne lokke ham til at læse frække historier fra romertiden. Så listede han over og låste døren.

I musik havde vi en yngre lærer med et udenlandsk navn. Han havde overhovedet ikke styr på os. Vi havde den aftale at når rektor Ploug havde været forbi med sin protokol, måtte vi spille kort, men når han kom ind i musiklokalet, sad vi dydigt og sang.

Jeg kørte på Velo fra Greve til skolen hver dag da forbindelsen til skolen var så tidskrævende. En dag jeg var punkteret, tillod jeg mig at lappe Veloen i spisefrikvarteret og den næste time med. Næste dag blev jeg kaldt ned til Dalsten, og som straf skulle jeg en måned møde halv otte og stille på hans kontor. Han var lidt frygtindgydende.

Jeg var med til at starte badmintonklubben da vi fik lørdagsfri, og her dukkede også nogle af lærerne op, og det syntes vi var spændende. Og her lærte vi nogle af de yngre lærere at kende på en anden måde. For det var en mærkelig tid midt i studenteroprøret. Det var en friere tid dengang, hippietiden var lige startet. I 3. g var jeg og en flok elever fx inviteret til en fest hos en af vores lærere. Han boede i en lejlighed i Ishøjplanen. Under festen kom der klager over støj, og festen blev lukket ned.

De unge timelærere havde vi det sjovt med, de var vel som andre unge på det tidspunkt hvor man ikke så det forkerte i at komme sammen med en lærer man ikke havde i undervisningen. Vi var jo over 18 år! Jeg har været til flere private fester med de unge lærere og en kom jeg lidt skjult sammen med i 2 g. Han ringede til mig to år senere og ville dele sin polterabend med mig inden han skulle giftes.

Schneekloth tur – retur

Stine Fjølstervang, 3. SA, student 1974

Når jeg tænker tilbage på mine tre år i gymnasiet, er det første, som falder mig ind, at det alt i alt var skønne tre år. Tre år, hvor jeg oplevede en anderledes anerkendelse som elev, end jeg havde oplevet i folkeskolen. Tre år med forberedelse til voksenlivet under trygge rammer og med passende stigende krav til det, der skulle præsteres. Jeg husker ikke, at vores årgang tænkte så meget på at opnå et højt karaktergennemsnit, som de unge gør i dag. Det har nok betydet en mere afslappet tilgang til gymnasieårene – på den gode måde.

Siden jeg var 4 år gammel og fik syet en flænge i hagen på skadestuen på Odense Sygehus, har jeg været overbevist om, at jeg ville være sygeplejerske. Den drøm ændrede gymnasietiden ikke på. Der var ikke nogle af fagene, som kunne rokke ved det. Men gymnasietiden gav mig et bredt indblik i historie, religion, kultur og samfundsf forhold, som jeg har haft megen gavn af i mit arbejde som sygeplejerske. Jeg er samfundssproglig student, og samfundsfag var nok det, der interesserede mig mest, og det fag jeg har taget mest med mig ud i verden.

Jeg mødte min mand i gymnasiet. Helt nøjagtigt fik vi øje for hinanden i en gymnastiktide. Og ham har jeg taget med mig videre ud i verden. Vi er stadig lykkelig gift, så mon ikke jeg må konkludere, at han er det, jeg har fået mest ud af i forhold til min gymnasietid. Og så lærte jeg at spille whist og yatzy, som var yndede aktiviteter i fritimerne.

Jeg husker stemningen på skolen som rolig, tryk, åben og rummelig. Min årgang var de sidste flippere i cowboybukser, ørkenstøvler, islandsk sweater og lammepels. Næste årgang holdt deres indtog iført make-up og gabardinebukser. De enkelte årgange holdt sig meget for sig selv, men der var megen kontakt de enkelte klasser imellem. Direkte mobning var der, så vidt jeg husker, ikke noget af. Jeg kom direkte fra Nakskov og talte syngende lollandsk – det gav anledning til lidt drilleri fra enkelte klassekammerater. Så jeg lærte meget hurtigt at tale københavnsk.

Jeg kom fra en meget gammel skolebygning i flere etager og uden andre fællesfaciliteter end gymnastiksalen. Så det lille guds nor fra landet var meget imponeret over de fysiske rammer på Schneekloth. Moderne, lyst og venligt med gårdhaver, festsal, kantine og elevgarderober. Fantastisk. Det mest hellige rum var lærerværelset. Der kom ingen elever ind. At jeg senere fik min gang der, kommer jeg tilbage til.

Noget af det, som var meget anderledes end i folkeskolen, var at det var eleverne, som skulle gå til lærerne og ikke omvendt, som jeg var vant til fra folkeskolen. I frikvartererne var der en større folkevandring på kryds og tværs af skolens lange gange. At den enkelte lærer stort set havde sit eget klasseværelse, gjorde, at han/hun selv kunne bestemme, hvordan klasseværelset skulle være indrettet. Så der var en skøn blanding af opstillinger på rækker og i hestesko. Gruppeopstilling var endnu ikke opfundet – i hvert fald ikke på Schneekloth. De få gange vi lavede gruppearbejde, foregik det i kantinen.

Klasseundervisning var den mest fremherskende pædagogiske metode. I hvert fald i de sproglige klasser. I de matematiske klasser var der nok noget mere gruppearbejde i forbindelse med kemiske, fysiske og biologiske forsøg. Klasseundervisningen var en skøn blanding af overhøring, aktiv debat og lærerforedrag. I sprogfagene handlede det mest om oplæsning og oversættelse på skift imellem eleverne.

Det fag som står klarest i min erindring er latin. Dels fordi det var ret kedelig udenadslære, dels fordi det var et fag, som jeg vidste jeg skulle bruge i min uddannelse til sygeplejerske, og endelig fordi vi til latin havde skolens mest frygtede og mystiske lærer. Axel Jensen var en meget høj, meget omfangsrig og meget højtråbende lærer. Hvis jeg skulle prioritere hvilke lektier, der skulle laves, stod latin øverst på listen. Gud nåde og trøste en, hvis man mødte uforberedt op til en latintime. Så faldt der verbale øretæver. Axel Jensen var af den helt gamle skole- taget lige ud af ”Det forsømte forår” – bortset fra, at han ikke var korporlig. Han var dog ikke uden sans for, at elever også er mennesker, som man må hygge om engang imellem. Op imod jul fremtryllede han lidt guf fra sit depot. Figner der, som jeg husker det, nærmest var forstenede levn fra en fjern fortid. Vi spiste dem skam – det er tanken, som tæller. Han var ugift, boede i et stort hus fyldt med bøger, havde asfalteret hele sin have og kunne læse og tale langt over 20 sprog - ifølge jungletrommerne. I dag vil man nok kalde ham en vaskeægte nørd.

Lærekollegiet var i starten af 70'erne under et generationsskifte, hvilket betød, at vi dels havde lektorer af den gamle skole, dels relativt nyuddannede lektorer af 68'er generationen og dels lektorer midt imellem. En noget broget flok kan man vist roligt sige. Forholdet til de ældre lærere var meget formelt og præget af en forholdsvis stram disciplin. Forholdet til de yngre lærere var noget anderledes, af mere åben, debatterende og kammeratlig karakter.

Vores engelsklærer hed Frans Larsen. Jeg husker ham som en lidt klodset og distræt person. Han var gift for anden gang. Hans kone var

nogle år yngre end ham og de ventede barn. Hun var med på vores studietur til Paris. Grundet hendes graviditet – går jeg ud fra - drak hun en del mælk, som, når vi var på tur, befandt sig i Frans Larsens taske, hvilket han på en tur med offentlig bus glemte. Han lagde tasken i skødet, hvorefterbåde han og bussen sejlede i mælk. Han havde det ikke så godt med teknik, så når han i undervisningen anvendte moderne teknik i form af en spolebåndafspiller, gik der ofte båndsalat i det. Det morede vi os meget over. Nå, ikke et ondt ord om Frans Larsen. Han var en glimrende engelsk- og fransklærer, som jeg holdt meget af.

Vores tysklærer var af den gamle skole. Der var ikke megen munterhed over hans timer. Nu hører det tyske sprog jo så heller ikke lige til mine favoritter, hvilket jeg nok er farvet af. Til hans fordel skal dog siges, at han med jævne mellemrum fortalte en lille vittighed – på tysk selvfølgelig. En dag kom jeg til at se i hans tyske lærebog og sandelig om ikke disse vittigheder nok så sirligt var skrevet i marginen. Ikke et tegn på spontanitet, men vældig velforberedt.

Vores musiklærer hed Rabinowitsch, sådan cirka det første gymnasieår. Han var af jødisk afstamning og af sikkert meget traumatiske grunde, tog han navneforandring til Sandfort, hvorefter han fik kælenavnet Sandwich. Unge mennesker kan være uden nåde. Sandfort og hans klasser stod jo mange gange for underholdningen til morgensamlingerne om fredagen. Den dag i dag kan jeg nynne *Indtogsmarchen* fra "Aida" med lukkede øjne og på et ben klokken tre om natten.

På førortalte studietur til Paris var vi sammen med den matematiske parallelklasse, som min mand gik i. Hans klasse havde Frans Larsen til fransk. Min mand og jeg ville jo gerne dele værelse, så vores forældre skrev hver et brev til rektor med deres tilladelse. Men rektor sagde nej. Det kunne absolut ikke komme på tale. Tænk hvis skolens gode navn skulle havne på forsiden af BT eller Ekstrabladet. Vel ankommet til Paris fik vi det dog fikset sådan, at vi kunne dele værelse uden Frans Larsens vidende, og uden at det kom i avisen. Dårlig samvittighed? En lille smule- måske. Men vi havde en herlig uge i Paris.

Rektor undgik dog ikke at se skolens gode navn på forsiden af ekstrabladet. Men det var af en hel anden grund. Vi havde nogle helt fantastiske fede fester på Schneekloth. Der var ingen smalle steder, og når jeg tænker nærmere over det, har skolen og lærerne haft en meget liberal holdning til netop fester. De stillede sig selv og skolens lokaler til rådighed uden at kny. Og det skal de have tak for. *Gasolin* og *Shu-bi-dua* var nogle af de bands, som vi havde på scenen. Og en stripper...og så var det, at skolen havnede på forsiden af formiddags-

bladene. Mere frigjorte var man så heller ikke i starten af 70'erne.

Jeg var medlem af elevrådet et enkelt år og husker det som meget fredeligt. Der var ikke meget oprør i os på den tid. Jeg tror nu heller ikke, der var megen grund til det. Som elever blev vi generelt behandlet med lydhørhed og respekt.

Jeg var med til at lave vores afskedsrevy i 3. g. Den var, som jeg husker det en succes. Desværre blev jeg noget upopulær hos pedellen og hans kone, idet jeg medvirkede i et indslag, som handlede om dem. Da jeg i spisebrikkvarteret igennem et par år havde arbejdet for dem i deres marketenderi, syntes de - sikkert med rette - at det var lige strengt nok. Det gode forhold blev dog siden genoprettet.

Jeg husker tydeligt det sidste år af Schneekloths levetid. På det tidspunkt var jeg sygeplejelerer og skulle være med til at opstarte social- og sundhedsassistentuddannelsen i Københavns Amt. Og hvor skulle det så lige foregå henne? Rigtigt gættet. På Schneekloth. Den politiske beslutning om at lukke Schneekloth var jo taget, og på det tidspunkt, hvor social- og sundhedsskolen holdt sit indtog var der kun de sidste 3. g klasser og nogle få lærere tilbage. Det var ikke sjovt, skulle jeg hilse og sige. Vi blev jo i den grad offer for gymnasieelevers og læreres frustration og vrede over lukningen af gymnasiet. Der var ikke megen imødekommenhed at finde. Forståeligt nok. Jeg synes det var akavet at møde nogle af mine gamle lærere under de betingelser. Jeg havde jo selv følelser i klemme, og måtte ofte undskylde gymnasieelevers og læreres lidet respektfulde opførsel over for mine kolleger og vores elever.

Det var underligt at befinde sig i de samme lokaler, som jeg havde bevæget mig rundt i under min gymnasietid. Bl.a. havde jeg kontorplads sammen med 11 andre i vores gamle dansklokale. Og så måtte jeg komme på lærerværelset. Første gang jeg skulle derind, måtte jeg med hånden på dørhåndtaget, overbevise mig selv om, at jeg gerne måtte.

Det var, på trods af vemodige følelser, en lettelse at se det sidste hold studenter forlade skolen. Det var jo trods alt ikke elever og lærere på Social- og sundhedsskolen, som havde truffet den ulykkelige beslutning at lukke Schneekloths Gymnasium.

Efter endt uddannelse flyttede jeg sammen med min mand til Brøndby. Her bor vi stadig. Jeg møder nogle gange rektor Karl Ploug. En mand, som jeg, nu som dengang, nærer stor respekt for. Så hilser vi på hinanden og får en lille snak. Og han kan stadig huske, hvad jeg hedder.

Tre utroligt gode år

Per Callesen, 3.y, student 1977.

Jeg startede i 1.y i 1974 og blev student i sommeren 1977. Det er hvert 10. år lykkedes at samle de fleste fra klassen til jubilæum, og mon ikke det også lykkes igen i 2017.

Det var tre utroligt gode år. Der er vist ikke nogen anden tid i livet hvor man er fælles om noget tæt med så mange der ligner en selv. Vi fik vist også lært ganske meget, selv om indtrykket fra egne børns gymnasiegang er et noget større pres på og målrettethed hos senere generationer. Måske havde vi med den svenske statsminister Tage Erlanders ord til J.O. Krag ”bedre tid til at fundere”, måske brugte vi tiden til noget andet – i hvert fald ikke på computere. Adgangsbegrænsningen startede på medicin i 1976 og fra 1977 gjaldt det generelt på de videregående uddannelser. Det blev velkendt i løbet af 3. g, og da var der nogen af os, der fik meget travlt.

Min erindring er et stærkt kammeratskab, en god stemning og masser af godt humør. Lærerne gjorde deres bedste for at vække interessen for fagene og holde klassen koncentreret om dem. Det skete med en sund overbærenhed over for det ofte noget umulige i det. De fleste af lærerne var, baseret på et senere livsperspektiv, vist ret unge. Det tænkte vi ikke meget over. Tror vi opfattede dem som en ganske homogen samling og i en helt anden vægtsklasse end os selv, også selv om stemningen var ret kammeratlig.

At Statsgymnasiet Schneekloths Skole, SSS, var flyttet til disse nye lokaler få år før, tænkte vi ikke over. Vi havde ikke prøvet andet. Faciliteterne med bl.a. samlingsal, kantine, gymnastikhal var af høj standard, og det var nemt at komme rundt på gangene. Hvordan der nærmere så ud fortaber sig lidt i erindringen, som hovedregel lyst og venligt, nogle meget farvede borde i kantinen, og en fiskedam inden for til venstre for hovedindgangen.

Den regulære undervisning i klasselokalerne står ikke så klart i erindringen. Bordopstillingen blev varieret lidt, hvor det var muligt (i kemilokalet var der vist faste bænke), men tvivler på det at det var afgørende. Størsteparten af klasseundervisningen var nok lærerens gennemgang med mange forsøg på at stille spørgsmål og inddrage klassen. Der var også elevfremlæggelser, men jeg kan ikke huske om det var noget man blev forberedt på eller om man blev kaldt op til på stedet uden varsel.

Der var heldigvis mange frikvarterer. En større gruppe af os havde ofte travlt med at komme så hurtigt som muligt ned til kantinen for

at spille kort, og hvis ankomsten til den næste time blev trukket lidt i ørerne var det som regel muligt at nå en del. Gymnastiktimerne var med andre konkurrencer noget mange af os var meget glade for. Nogle af os spillede også en del bordtennis efter endt skolegang.

Klarest står de ugentlige krav til afleveringer af matematikopgaver og de heldigvis lidt mindre højfrequente krav til fysikopgaver og stile i dansk. Der har nok også været afleveringer i sprogfagene. Det var hårdt arbejde, og her var det ikke muligt at gemme sig, selv om der blev arbejdet meget sammen undervejs. Tror at det sammen med eksaminerne var afgørende for at viden og metode kom til at sidde bedre fast. Faktisk gik diskussionerne af disse opgaver i perioder en del ud over muligheden for at spille kort i frikvartererne.

I kantinen hvor også kæresterne mødes i frikvartererne

For os i den matematiske linje fyldte matematik, fysik og kemi meget. Personligt tror jeg det lykkedes hen ad årene at få pænt styr på matematikken med hjælp fra vores lærer John Jensen, mens fysik og kemi forblev et mysterium. Det er imidlertid dansk og fransk, hvor undervisningen står klart i erindringen.

Henning Vagn Jensen havde i dansk en udfordring med os. Vi var hans første årgang som underviser, men det tænkte vi ikke over. Han var engageret i samfundsforhold, og det kom der mange gode diskussioner ud af. Henning formåede at få det interessante og kontroversielle frem. Der var langt fra altid enighed, men uenighed er et godt afsæt for at styrke interessen. En del af teksterne og opgaverne var

direkte stimulerende for diskussioner om samfundet. Mange tekster, som jeg husker det, gik mere indirekte til værks – opgaven bestod ofte i at tolke hvad forfatterne til et eller flere stykker kryptisk litterær prosa egentlig havde ment, da de skrev. Vi jokede med en teori om at forfatterne måske havde haft bedre af noget professionel hjælp frem for at skrive deres kringlede tanker ned. Og at der ind i mellem blev trukket tolkninger ud af dem efter samme koncept, som når man presser vand ud af en sten.

Mens Henning havde en udfordring, så havde Frans Larsen i fransk en umulig opgave. vores indsats lod en del tilbage at ønske, men jeg tror også at de fleste af os slet og ret ikke magtede faget. Husker klassens gennemsnit til franskeksamen i 3.g som 4,5 efter 13-skalaen, heraf 7 med 03 og et par stykker med 00. Af en eller anden grund fik vi i 2.g Axel Jensen i faget, før Frans vendte tilbage i 3.g. Frans var venligheden selv, mens Axel bedrev undervisning ”by fear”. Denne skolens største original sikrede da også for en stund roen i klassen med sin kropsfylde, alder, røde skaldede hoved, skarpe tunge og store faglighed. Det varede dog ikke længe, og selv Axel gav vist op efter nogen tid. Det var imidlertid en stor oplevelse at have ham som lærer og ikke kun se hans trehjulede knallert og høre nedarvede historier om ham.

Vi havde vores tid i gymnasiet en kort årrække efter studenterop-røret i 1968, der uden tvivl har præget store dele af lærergruppen. Vi havde sikkert flere diskussioner om samfundet, politik, USA, Sovjetunionen og Karl Marx end senere generationer, både sammen med lærerne og mellem os elever.

Mod slutningen af 2.g begyndte jeg at deltage i elevrådsarbejdet, vist nok i nogen opposition til den dominerende linje. Vi havde kontroverser, morskab og lærte en del. Det førte til en del arbejde, ikke mindst med deltagelse i trykning af skoleblad og den blå bog før de sidste eksaminer i 3.g. Det skete bl.a. sammen med min klassekammerat og siden livslange ven Ib Wulff-Jensen.

Den første fest på gymnasiet står tydeligt i erindringen, det må have været før julen 1974, da nogen havde formået at få det den gang ganske nye Shu-bi-dua til at stille op på gymnasiet. ”Står på en Alpetop” bringer den dag i dag altid erindringen tilbage til SSS.

Den måske største enkeltoplevelse på SSS var vores skolerevy hen mod afslutningen af 3.g. Det var et kolossalt team-work for måske 20-30 personer, og vi øvede i meget lang tid. Det var vist Morten Overgaard Nielsen fra 3.z der havde skrevet et genialt manuskript om livet på Statsanstalten for Storproduktion af Studenter med passende

humor, sarkasme og kærlige hint til mange læreres originale sider. (Til støtte for hukommelsen for skrivningen af disse sider ledte jeg i gamle gemmer efter årgangens blå bog, men fandt i stedet overraskende manuskriptet til revyen, som ellers ikke har været skænket tanker i over 37 år).

Selv fik jeg brylcreme i håret og en pude på maven til brug for en mindre rolle som ”direktøren”, dvs. rektor Karl Ploug, og skulle først og fremmest messe et form for evangelium for god elevadfærd. Jeg husker ham i øvrigt som en professionel og venlig mand med stor autoritet, bl.a. fra morgensamlingerne og kontakter i forbindelse med elevrådets arbejde.

Fremførelsen af skolerevyen i 1977 husker jeg som et brag af en forestilling. Det var en ganske omfattende sag på måske en time. Det suveræne højdepunkt var det band der spillede et iørefaldende nummer under navnet O.C. (efter lærer Ole Nyborg Christensen) and the Sunshine Band. Vi havde i Jan Benno Jakobsen, og mon ikke det var Axel Jensen, der døbte ham ”Sjang Bennó”, en elev med basguitar, der kunne matche O.C.’s to meter og omtrentlige udseende.

I 3.y havde vi efter de hårde afsluttende eksaminer også en velfortjent god dag med den traditionelle køretur til boliger og forældre med studenterhuer på og måske en enkelt eller to sodavand i hånden.

Efter sommerferien startede jeg sammen med klassekammeraterne Peter Skårup og Ture Falbe-Hansen på polit-studiet.

HF’er og mønsterbryder

Dorthe S. Krøg-Meyer Rasmussen, 2.P, 1979

Jeg startede på HF i 1977 i 1P efter 10 års skolegang på Brøndbyvester Skole i Brøndby. Jeg har altid været glad for at gå i skole, og som jeg husker det blev jeg endnu mere glad for at gå i skole på Schneekloths Gymnasium, selvom det ikke altid lige har ligget til højrebenet, det der med at studere. Det gik noget nemmere, når jeg skulle løbe en tur eller dyrke idræt. Udholdenhed havde jeg dog, så jeg gav ikke så nemt op.

Jeg kommer fra et hjem, hvor begge mine forældre gik ud af skolen i 7. klasse og kom i lære som henholdsvis syerske og glaspuster. På den måde må man sige, at jeg er en af dem som trods alt har brudt min sociale arv med uddannelserne, HF, kurser på Iowa State University, Husholdnings- og Ernæringsøkonom, universitetskurser på IT-univer-

sitetet og slutteligt meritlærer-uddannelsen. Som jeg skrev tidligere, var jeg vældig glad for min tid på Schneekloths Gymnasium og den mere analyserende tilgang til undervisningen i forhold til folkeskolen. Jeg har aldrig helt forstået, hvorfor jeg blev vejledt til at tage HF i forhold til studentereksamen, men måske var grunden, at man vurderede, at det var en fordel for mig, at jeg i enkelte fag kunne vælge A og B niveau. Jeg skulle til eksamen i alle fag, og hvor nemt er det lige. Jeg havde heldigvis en træner, som puffede gevaldigt til mig, så jeg kom i gang med at læse videre, på trods af en vis tvivlen omkring min studieegnethed.

Jeg husker tydelig min store begejstring for faget dansk med Hanne Geist. Hende husker jeg som et meget inspirerende, interessant og et stort menneske. Jeg elskede hendes timer. Hanne Geist var klart med til at øge min interesse og få øjnene op for forskellig slags litteratur. Set i bakspejlet skulle jeg have haft lidt mere hjælp, vejledning og træning i at skrive, som var uvante og svære for mig. Jeg var ikke en af de elever, som havde fået koden hjemmefra til at studere, så der var en del ting, som var uvant og svært for mig. Heldigvis lavede jeg en del opgaver med en klassekammerat, Ole Sand, så jeg på den måde fik lidt hjælp.

Historie med OC (Ole Nyborg Christensen) var også et af mine favoritfag og til forskel fra dansk, klarede jeg mig rigtig godt her, og min interesse for faget var så stor, at jeg nærmest overvejede at læse historie, så det var vel lidt OC's fortjeneste.

Faget idræt som valgfag, hvor man gik til eksamen i teori og praksis var også et herligt fag, hvor jeg husker en meget positiv, engageret og god lærer, Knud Edinger.

Selvom jeg allerede på det tidspunkt trænede, så var det en dejlig afveksling at få prøvet andre former for idræt end løb. Til eksamen var jeg i den praktiske del til eksamen i fodbold og løb. Jeg scorede den højeste karakter i løb, men jeg fik da også en fin karakter i fodbold. Hvem ville have troet det?

Generelt synes jeg, at vi havde søde og gode lærere, som indviede os i masser af diskussioner, som havde med faget at gøre, eller hvad der nu rørte sig i det politiske system på det tidspunkt. Det var bl.a. på Schneekloths Gymnasium, at jeg lærte ordet 'kystbanesocialist'. Jeg synes, jeg kan erindre, at det var et ord, der blev brugt om en del af vores undervisere.

Undervisningsformen husker jeg som meget varieret med masser af forskellige former for gruppearbejde, individuelle opgaver, opgaver i makkerpar og så den helt traditionelle undervisning med læreren som

den fortællende; men som jeg husker det, altid i meget dialog med eleverne.

Hestekoformen var meget brugt, men også gruppeborde, og jeg husker ikke at vi nogensinde sad i klasseværelse med den traditionelle form med 2 elever ved hvert bord i rækker.

Schneekloths Gymnasium var en moderne skole i forhold til Brøndbyvester Skole, som var min folkeskole. Skolen havde en stor kantine, hvor man bl.a. kunne købe lækre hjemmebagte boller og salat.

Skolen var i et plan, og der var en stor teatersal og gymnastiksal/hal, som var unik i forhold til Brøndbyvester Skole. Jeg husker der var en del arrangementer i teatersalen af forskellig karakter, som både foregik i skoletiden og om aftenen. Det benyttede jeg mig tit af. Der var også den årlige revy, som jeg så begge gange med stor fornøjelse. Faglokalerne husker jeg både som større end i folkeskolen, men også af en langt bedre kvalitet.

Ole Sand hang jeg meget ud med, vi lavede større opgaver og hjemmeopgaver sammen. En af opgaverne var bl.a. en vurdering af muligheden for en professionel liga i Danmark. Så vidt jeg kan huske, kom vores vurderinger til at holde stik, selv om det stadigvæk er svært for mange superligaklubber at få økonomien til at hænge sammen. Men heldigvis er der mange fodboldglade rigmænd, som med stor glæde spytter penge i klubkasserne, også selvom klubkasserne kan være uden bund.

Jeg hang ikke meget ud med mine klassekammerater, men jeg husker klassen som et rart sted at være med mange søde, dygtige og sjove mennesker. Socialt hang jeg lidt ud med omtalte Ole, men ellers brugte jeg min fritid på træning og venner i GIC og andre løbesammenhænge, så det blev ikke til mange fester på skolen og fester med min klasse. Men dem jeg nåede at deltage i, husker jeg som lidt vilde med masser af øl, dans og kys i krogene, men sådan er det vel også i dag. Jeg kan ikke forestille mig, at det er så meget anderledes; muligvis er der andre rusmidler, det tror jeg ikke, der var til festerne på Schneekloths Gymnasium, men det er muligt, at jeg tager helt fejl.

Schneekloth-løbet deltog jeg i 2 gange, vi løb på en 5 km lang rute i Brøndbyskoven, som var en hjemmevant træningsbane. Jeg husker faktisk, at jeg vandt løbet i 1979, det var måske første og sidste gang i løbets historie, at det var en kvinde som løb først over målstregen. Året før havde Palle Zych vundet, han var blevet student, så ham slap jeg for i løbet i 1979. Han blev senere i juniorrækkerne en af landets bedste forhindringsløbere.

*Dorte Rasmussen løber
Schneeklothløbet i Brøndby Skoven*

Jeg deltog både i 1978 og 1979 år ved 1. majarrangementet i fælledparken med mange af eleverne fra skolen. Jeg kan bl.a. huske året, hvor der var en bombe-mand på færde, som fik svære skader i hånden. Faktisk stod Ole og jeg ikke langt fra gerningsstedet.

Jeg husker perioden på Schneekloth som en rigtig god og banebrydende tid for mig. HF-eksamen har givet mig adgang til meget. Lige efter eksamen startede jeg på sygeplejeskolen i Herlev, men fordi min idrætskarriere var

begyndt at tage fart med mange rejser, kunne jeg slet ikke se mig selv som sygeplejerske. Jeg fik også tilbudt et scholarship på Iowa State University, så alle mine karakterer skulle oversættes til det amerikanske karaktersystem, så allerede inden for et 1 år havde jeg brugt mit eksamensbevis 2 gange. Senere efter Iowa State University startede jeg med at læse til Husholdnings- og Ernæringskonsulent på Suhr. En afsluttende opgave omkring sportsernæring fik mig i gang med at skrive ”Mad for Sportsfolk,” som i mange år gav mig bibliotekspenge.

Efter 20 år med eliteidræt, fik jeg 2 drenge og en merituddannelse som lærer. Tro det eller ej, så er jeg faktisk vældig glad for mit 8. år som lærer på Maglegårdsskolen i Hellerup med eller uden ny skolereform.

Tre år på tyendefabrikken

Steven Snedker, 3.y, student 1989

Steven Snedker i gang med at klippe "Wakkedrengen" - berømt for sine blodige special effects

Da amerikanerne bombede Libyen, fik vi fri fra timerne og fulgte med på fjernsynet. Både lærere og elever var interesserede i at se hvad russerne sagde til det. Ville vores herrer og mestre dømme os til døden i en atomkrig? Eller ville vi slippe? Der var en kold krig, der ofte syntes på nippet til at blive en meget, meget varm krig. Selv i Brøndby.

Ude i verden kaprede muslimske terrorister fly i ét væk og den svenske statsminister Olof Palme blev myrdet. Det sovjetiske atomkraftværk Tjernobyl var nedsmeltet og havde sendt giftige skyer i vores retning.

Lokalt var der også gang i den. I 1985 havde terrorister sprængt bomber i København. Et amerikansk rejsebureau og synagogen blev ramt. En mand blev slået ihjel. Minirockernes arvtagere, grønjakkerne, patruljerede på Vestegnen og slog på teenagedrenge. Derudover var der kartoffelkur og et nyåbnet TV2 med folk i mintgrønne habitter. Jeg var altså ikke sikker på, om jeg ville nå at blive voksen i en grim verden. Måske skulle jeg, på grund af internationale forviklinger, dø en forsmædelig død i noget lavloftet, kommunalt byggeri i Brøndby. Men i praksis kom jeg kun til at dø en smule i det indre.

Jeg var ret begejstret de første tre måneder af min gymnasietid. Tingene gik hurtigere end i folkeskolen. Jeg troede, at jeg var kommet til et mindre kedeligt sted. Et sted med kvikkere elever og kvikkere lærere.

Eleverne var dog noget skuffende. De kastede med mad henne i kantinen. De hånklappede ad de lavstaturelever, der engang imellem tog talerstolen ved morgensamlingen. Der var i praksis ikke særlig meget klassisk dannelse eller integritet hos flipproletarynglen ude på Vestegnen.

Jeg og et par andre fra klassen flyttede væk fra kantinen og fandt vores pladser blandt outsidersne i garderoben.

Der var en vis diversitet i lærerkollegiet. De ældste, engelsklærer Bruun og fransklærer Sode, var opvokset i 1930'erne og 40'erne og havde et klart, klassisk dannelsesideal og en smittende glæde ved deres fag og job.

Så var der de forvirrede i fyrrerne. De vidste, at de ikke levede i det gamle autoritære samfund. Men de kunne også begynde at mærke, at de ikke længere levede i det antiautoritære oprør eller i et socialistisk utopia. Der var yuppier i fjernsynet, og de var også begyndt at dukke op i klasserne. Shamanisme, selvudvikling og rødvin var tilsyneladende svaret på den ny tids udfordringer.

Og, *ganz unten*, var der så de lærere, der egentlig ikke ville være der. Historielæreren der gentagne gange svor at han ikke ville være gymnasielærer længere. Fysiklæreren der glædesløst underviste år ud og år ind uden at ændre et komma i sine tavlenoter.

Alkoholen var en måde at komme væk fra stedet på. Eleverne tog til morgenfødselsdag, drak sig fulde og kom for sent. Formiddagen blev meget lettere at bære, når man var fuld. Fra mit fritidsjob som kassedame vidste jeg at en af mine lærere - et fint menneske, i øvrigt - skyllede endnu en lortearbejdsdag i Brøndby ned med 6 -7 elefantøl. Og sikkert også lidt TV2.

Meget sigende for kulturen og ambitionsniveauet på Schneekloth i slutfirserne gik vores skoleudflugt til nogle Danland-ferielejligheder i Faaborg hvor vi næsten nåede at kvæle en kasse bajere pr. mand i løbet af tre dage. Ude skinnede solen. Inde var ølspil, tomgangssnak og catchphrases fra John&Aage. Det var ligesom hjemme i Brøndby, Glostrup og Hvidovre. Bare fortættet.

Det må have været sjovere at gå i gymnasiet i slutningen af 1970'erne. Dengang var der både punkere, diskere og hippier. I slutningen af 80'erne var der kun én (1) punker til hele Schneekloth og nul hippier. Alle var blevet enige.

Omtrent alle andre gik rundt i Lacoste, Ball, pastelfarvet tøj, Studio Line-gele i håret. Alle børn af lavtrangerede forældre, der havde forstået at indrette sig. Føjelige flipproletarer. Føjelige flipproletarer på Vestegnen. Forældrene kunne inddele sig i Socialdemokrater, Centrumdemokrater eller Konservative alt efter månedslønnens størrelse. Børnene kunne inddele sig i mere eller mindre modetøj og modelugt efter lommepengenes størrelse.

Tøjet var endda oversize og poset, så en usexet tid var det også. Maden var *delleboller* (industrifrikadelle i brød) og arkitekturen *kommunalt lavloftet* in extremis.

Ingen af lærerne kom lavstatuseleverne til undsætning, når de blev buet ud til morgensamlingen. Vi skulle jo opdrages til konformitet og den virkelige verden.

I dansk skulle vi også læse trøstesløse modernistiske noveller. Så skulle vi tolke dem. Der var høj karakter til dem, der tolkede i overensstemmelse med dansklæreren og vejledningen fra Dansklærerforeningen. Sven Holm, Vita Andersen, Michael Strunge. Hvor kunne de dog alle være fremmedgjorte. For deres egne følelser, andre mennesker og samfundet generelt.

Litteraturen på Schneekloth var stærkt socialrealistisk og alt andet end medrivende. Intet var karsk eller mandigt.

Og dog, vores lærer i oldtidskundskab kom fra en anden verden. Den hvor Odysseus' vældige lårmuskler sprænger hans benklæder, og han dræber sin kones bejlere i overlegenhed og raseri. Hvor verden skulle opdages og betvinges af modige mænd. "I er nogle forbandede snotrøve! Svin! Idioter!" skreg han så ved et par lejligheder hvor der havde været for meget uro i klassen. Så gik han, rød i hovedet, ad de lavloftede gange... Og tilbage ad de lavloftede gange for at undskylde sin opførsel over for os.

Hans liv mindede om en græsk tragedie. Men på en mærkelig måde - midt i alt konformiteten, udsigtsløsheden, alkoholen - gav det et glimt af en anden og rigere verden, hvor der levede rigtige mennesker, med rigtige følelser, hvor livet havde betydning.

I filmkundskab var der også et glimt af en menneskeverden uden for murene. Hvor alting ellers kørte på industriel manér efter pensum (dansk, matematik, fysik, biologi, geografi, kemi) var der i film mulighed for at diskutere, hvad man ville lave. Vi fik lov til at komme med egne ideer, og de blev realiseret. Lysten fik lov til at drive værket. Et klart lyspunkt.

Når man i dag ser på min Schneekloth-årgang (70% af den er samlet på Facebook; [besku kortlink.dk/g8we](https://www.facebook.com/kortlink.dk/g8we)), ser man pensionsrådgivere, mellemledere i transportfirmaer og et par coaches. Mange bor stadig i Brøndbys omegn. Formentlig i parcelhuse der overstråler deres forældres med mindst 10%. Men ikke noget jordrystende.

Jeg fik en studenterhue som den første i min familie, men har heller ikke drevet det vidt på hverken de ydre eller indre linjer.

Det hedder sig, at folkene bag dette skrift søgte med lys og lygte efter Schneekloths stolte søn eller datter, der rent faktisk havde drevet det vidt og kunne kaste glans over institutionen. Men hvem? Laudrup'erne måske? Eleverne på Schneekloth var børn af mellemlagsfolk på Vestegnen, og det er de vist selv blevet, de fine uddannelser til trods.

Tyende ind, tyende ud. Jeg vil gerne her undskylde på rektors, læreres og elevs vegne. Folk var dumme og fattige i 80'erne og kunne ikke forvente at leve året ud, hvis noget gik galt. Så de rettede ind og dulmede efter behov.

I går kom min søn hjem og brokkede sig over dansk. Det var noget røvsyg socialrealisme. Små mennesker med forkrampede samtaler i små køkkener. Kun én tolkning mulig. Ikke nær så medrivende eller interessant som Dostojevskij, Nietzsche, Douglas Adams og hvad han ellers læser med fornøjelse. Jeg fortalte ham, at sådan var det. Han skulle bare se det som et spil. Gætte sig til hvad læreren fiskede efter

og så levere det - uden oprør.

Jeg ved ikke om det er det bedste råd. Men det giver ham en masse fine karakterer, og det ved vi fra Schneekloth, er den lige vej til en fin uddannelse, et fint job og et fint parcelhus. Jeg ser både vinrejser og cykelklub i hans fremtid, hvis han følger i fars fodspor.

Min datter kom kort efter hjem og brokkede sig over det gymnasium, hun havde besøgt. "Det er lige så grimt, småt og indelukket som min folkeskole" klagede hun. "Der er endnu flere modepiger med de samme nederdele, tasker og iPhones."

Her kunne jeg så igen kun komme med min tvivlsomme erfaring. STX er kedeligt, industrielt terperi i usle omgivelser. Den eneste grund til at gennemgå det er universitetet. På universitetet er der kloge mennesker, man kan lave sjov med. På universitetet er der folk, der ikke slår sig ned på hjemegnen og overtager varianter af deres forældres jobs og huse. På universitetet finder du de kompetente drømmere.

Men det er godt nok tre lange år at se frem imod. Jeg ville ønske, at jeg - eller nogen andre - havde fundet en bedre vej til universitetet.

Hvad fik jeg med mig fra Schneekloth? En stor væmmelse ved fast arbejde. En stor væmmelse ved arbejdspladsers trummerum. Arbejdspladser forekommer mig horribelt kedelige og giver, til dels mindelser om de tre kedelige og konforme år på tyendefabrikken i Brøndby.

En vis forståelse for mange fastlåste alkoholikere og mellemledere.

En stor glæde over at mine børn vokser op i en anden og større verden end Brøndby 1989. Der er ikke længere så langt til dyb viden og interessante mennesker.

Schneekloth er en skamplet på mit liv. En straf for mine forældres socio-økonomiske uformåen. Jeg har efterhånden accepteret tidsspildet internt og tilgivet alle. Sådan var tiden og stedet.

Student på sidste årgang

Anna Caroline Bisgaard, 3.b, 1992

Anna Bisgaard vender sig i klassen om mod fotografen

Jeg har aldrig spekuleret over bordopstillingen i lokalerne, men så vidt jeg husker, stod bordene i som et E i de fleste lokaler. Hvilken pædagogisk tanke, der ligger bag, kan jeg ikke få øje på, men jeg synes, at det er morsomt at erfare at opstillingen har været diskuteret på lærerværelset. I det hele taget havde jeg ikke en fornemmelse af lærerværelset/lærerkollegiet, som jeg havde, da jeg gik i folkeskole. Lærerværelset var forbudt område, og jeg kan ikke mindes at jeg nogensinde har sat mine ben der.

Jeg husker tydeligt, at jeg fik lov til at dejse om på Karl Plougs sofa, da jeg blev syg midt i en fransktime, men det er nok det tætteste jeg kom på personaleområdet.

Jeg husker de fleste lærere som venlige, men ikke som nogen med undtagelse af nogle få, der involverede sig personligt i deres elever. Nogle ganske få var - retrospektivt - ganske uegnede som undervisere. De lærere, der brugte sig selv og gav lidt af sig selv, var dem, jeg syntes bedst om, og det var også deres fag, som jeg fordybede mig mest i - både i og efter gymnasietiden.

Jeg er ikke af akademisk familie. Min mor var kontorassistent og min far tømrer og snedker, så derfor var jeg den første student i familien - helt af egen fri vilje. Jeg kunne ikke få hjælp til lektier, men har selv klaret mig igennem - og ganske pænt med et snit på 9,5. Jeg tror faktisk, at de fleste i min klasse ikke havde mange muligheder for at få hjælp til hjemmearbejdet. Jeg er senere hen selv blevet lærer med dansk og religion som linjefag, og interessen for disse fag er helt klart grundlagt i gymnasietiden. Jeg har også en bachelor i engelsk erhvervsprog, og min interesse for det anglofile blev heller ikke mindre i gymnasiet, selvom grundstenene nok blev lagt i folkeskolen.

Jeg mener at kunne huske de fleste lærere. I 1.g. fik vi Helle Simonsen i biologi, og dissektion af et svinehjerne kostede mig dagens fødeindtag - både før og efter operationen. Annette Frandsen i latin og i 3.g. i oldtidskundskab, hun 'ciklede til aafrika', Kirsten Køhler i engelsk, og man skulle godt nok stå tidlig op for at slå hende i kappgang ned ad gangen til faglokalet, og var hun blevet som vores engelsklærer i 3. g. havde vi foræret hende et løbehjul så hun kunne vinde hver gang. Og Vibeke Reichhardt i fransk med den skønneste udtale, Anne Merete Heger i dansk med den smittende latter og hendes altid positive og venlige lune; Michael Kristensen i historie, en kvindelig lærer i naturfag, Arne Foder i tysk. I 2. g. Niels-Gunnar Kri-

stiansson i geografi - det stakkels menneske blev helt hvid i ansigtet, da en klassekammerat placerede Færøerne sådan omtrent ved siden af Japan, og Torben Johansen i naturfag - et meget tålmodigt menneske, som hårdt prøvet forsøgte at lære sproglige studier mat, fys og kemi - lidt af en uriaspost. Endelig i 3.g Irene Nielsen i engelsk, hun var ”an introduction to Shakespeare”, Finn Ørveile i historie og Frans Larsen i fransk.

Mine tre år på Schneekloth har betydet meget for mig, og her 22 år senere ser jeg stadig mennesker fra min gymnasietid. Første skoledag var vildt intimiderende. Nye lokaler, masser af nye ansigter, mange tanker, og jeg krydsede fingre for at jeg kom i klasse med nogle søde mennesker. Vi var fem fra min folkeskoleklasse, der skulle starte samtidig, og jeg var den eneste på sproglig linje. Det gav alligevel en vis tryghed, at jeg vidste at jeg havde mine ”gamle” kammerater lige om hjørnet, hvis alt skulle gå galt.

”Fravær ER fravær” tordnede det gennem luften i kaldeanlægget og til morgensamlingen - så var det på plads. Jeg måtte allernådigst bede om fri, da jeg var så heldig at vinde en rejse til Kos med afrejse i september, og uha hvor det bon’ede ud på fraværstatistikken.

Jeg kan huske, at vi blev sendt i samlingsalen ret kort tid efter skolestart, og så blev vi budt velkommen – vist nok af Caverna, hvor ”putternes”, dvs. de nye 1. g’eres ”mest mærkelige navne” blev læst op, fx navnene Steen Brian og Ib Peter Dramer Bøgebjerg Hansen. Undskyld, hvis jeg ikke husker eller staver navnene 100% korrekt. Det var i grunden ret ondsindet at udstille folk alene på baggrund af deres navne, men jeg tror nu alligevel, at det blev taget med ophøjet ro. Jeg blev selv senere medlem af Caverna sammen med David fra min folkeskoleklasse, og vores indvielse bestod i at indtage et bæger makrelsalat med mayo og et gåsebryst dagen efter en af de første fester. Vi bestod begge!

Det var en fest før festen at være med i festudvalget, men dagen derpå med oprydning var nok ingens favorit. Vi gjorde dog vores bedste og mere til, for vi vidste at pedellen, Henning Paulsen, ikke ville acceptere slinger i valsen.

Jeg husker også min optræden som konferencier til en forårskoncert, det blev den sidste af slagsen. Det var ret nervepirrende, men også vildt fedt at få showet i gang og til at rulle og supercool at få lov til at leje en lang rød kjole til at performe i. Alle mine X-factordrømme blev møttet den aften.

Jeg spillede i band med nogle gutter fra årgangen, og vi optrådte, så vidt jeg husker, med en ”støttekoncert” for Schneekloth, da det kom

på tale at gymnasiet skulle lukke. "Cocaine" og "Rabalderstræde" er blandt de sange, der bringer minder tilbage fra den tid.

Alt var ikke lutter lagkage i gymnasieårene. Jeg synes at 2.g var allerværst at komme igennem. At vi så tilmed fik besked om at Schneekloth skulle lukke var heller ikke særligt motiverende, men lige som alt andet, var der både fordele og ulemper ved lukningen. Vi kæmpede med demonstrationer, "besatte" gymnasiet og skrev vrede læserbreve, men lige lidt hjalp det. Da spillet var tabt, fandt man ud af at forkæle os i 3.g. Nogle af os var på en super studietur til Prag og Budapest og alle på årgangen rejste en tur til Norge med Oslofærgen.

Inges dilleboller i kantinen var et helt kapitel for sig. Jeg tror ikke, at jeg den dag i dag ville indtage så mange - undskyld Inge - halvkedelige måltider, men dengang fandtes der stort set ikke noget bedre. Jo, måske en romkugle eller en chokofant til at speede energiniveauet op med i yderlektionerne.

Kantinebestyrer Inge Weng servicerer kunderne med hjælp fra elever

Den dag i dag er det stadig lidt vemodigt at køre forbi på Brøndby Møllevvej. Selvom bygningen i dag ikke længere huser det ene kuld studenter efter det andet, vil den altid frembringe minder om den bedste tid, man kan ønske sig.

13 | SKOLENS VERDEN OG VERDEN OMKRING DEN

DEN FÆLLES VERDEN UNDER FORANDRING

I 1968 brød ungdomsoprøret ud i Danmark. Inspirationen kom som så meget andet udefra. Generelt var der tale om et generationsopgør som også blev et opgør med autoriteterne.

Der var forskellige forgreninger. Ungdomsoprøret blev også kaldt studenteroprøret fordi studenter ved universiteterne i den vestlige verden gjorde op med professorvældet og de gammeldags undervisningsformer og undervisningens indhold. Andre grene var hippiebevægelsen med dens 'love ins' under parolen "Make love, not war", det lange hår til mænd og det spraglede tøj. Hertil brugen af euforiserende stoffer. En mindre gruppering var provoerne der allerede i 1967 aktionerede mod autoriteterne og det bedre borgerskab med happenings og røgbomber.

Kvindebevægelsen eller rødstrømperne voksede frem på universiteterne og påpegede med aktioner ulighederne mellem kønnene i hjemmet, i sengen, på arbejdspladserne og i medierne. Kønsroller og lige rettigheder mellem kønnene blev sat på dagsordenen.

Samtidigt opstod der en ny ungdomskultur. Her blev rockmusikken den nye udtryksform som inden for generationen formidlede dels antiautoritære politiske budskaber, dels hippiekulturens forestillinger om livet og kærligheden. Idolernes påklædning og adfærd blev normgivende for de unge og for tidens gymnasieungdom; men ikke over en kam på Schneekloth der rekrutterede bredt på Vestegnen. Studenterbillederne fra dengang er en skøn blanding af studenter med huen på, med huen på langt hår og drenge og piger helt uden studenterhuen i trods mod de småborgerlige normer.

Det antiautoritære i ungdomsoprøret betød også en demokratisering og et stærkt ideal om at alle er lige. Den tendens blev på gymnasierne og de højere uddannelsesinstitutioner understøttet af udviklingen i uddannelsessystemet der fra at være elitært op gennem 1950'erne, begyndte at optage større og større dele af ungdomsårgangene og dermed rekruttere bredere. Schneekloth på Værnedamsvej fik mange elever fra den lavere middelklasse og nogle fra arbejderklassen, og det skete også i Brøndby, men nu i en meget større skala.

I lighedsidealets navn begyndte omgangsformerne at ændre sig. På Schneekloth på Værnedamsvej sagde eleverne stadig 'De' til lærerne, den tiltaleform gik efterhånden i opløsning på skolen i Brøndby. På lærerværelset foreslog den nyansatte rektor, Karl Ploug, august 1970 at man var dus blandt lærerne, og det bredte sig i omgangstonen mellem lærerne og eleverne båret frem både af rektor og lærerne, ikke kun af eleverne. Kun Axel Jensen vedblev med at sige 'De'.

Den almindelige antiautoritære holdning i tiden blev begyndelsen på lærerrollens auratab. Hvor en lærer på Værnedamsvej i kraft af lærerrollen kunne optræde med autoritet over for eleverne i klasselokalet og i bygningen, måtte den moderne lærer i Brøndby

med sig selv som indsats skabe sin egen autoritet i sin omgang med eleverne. De lærere der ikke magtede det, blev udsatte i forhold til eleverne.

Lighedsidealet fik også en konsekvens for indretningen af klasselokalerne. En af de første yngre lærere på skolen i Brøndby fik stillet bordene op i en firkant og fik fjernet katederforhøjningen i sit faglokale; væk med eleverne på række til overhøring i dagens lektie, ind med den sokratiske samtale mellem ligeværdige i øjenhøjde.

Uden for undervisningssituationen bredte den demokratiske og uformelle omgangsform sig til kantinen, arrangementer som temadage, Schneeklothløbet, skolefester og skolerejser. En lærer kunne ikke springe køen over i kantinen

*I slutfirserne er ungdomsoprørets
attituder væk, drengenes hår under
studentterhuen er igen kort, og pigerne
sætter deres præg på klasserne.*

bare fordi hun/han var lærer, og på nogle hold til temadage arbejdede lærere og elever på lige fod om tilsætningsstoffer i vores madvarer; en lærer kunne blive nummer to efter en elev i Schneeklothløbet, og til festerne og på studierejserne drak lærerne øl med eleverne og dansede med dem til musik som de to grupper ofte kendte lige godt.

Da gymnasiebekendtgørelsen blev ændret 1971 fandt nogle af tidens tanker om demokrati og medindflydelse også indpas her. Under ”III. Almindelige bestemmelser” understreges det at læreren skal inddrage eleverne i planlægningen af undervisningen, at den løbende skal drøftes med eleverne, og eksamensopgivelserne skal udvælges sammen med dem. Det blev nøje overholdt - eller forbigået alt efter den enkelte lærers indstilling - men det var på nogle punkter svært at effektuere fordi elevernes forudsætninger var svage i forhold til lærebøger og bekendtgørelsens krav. Til gengæld blev arbejdsformerne og eksamensopgivelserne ofte heftigt diskuteret.

Studenteroprørets opgør med universitetsfagenes traditionelle stofområder og i nogen udstrækning med det borgerlige dannesideal satte aftryk på bekendtgørelsen fra 1971. Dele af det traditionelle pensum faldt ud og ind kom nye stofområder. I sprogfagene blev det klassiske stof reduceret, og ind kom moderne samtidslitteratur. I dansk gik man mere radikalt til værks. Ved siden af de kendte klassikere skulle eleverne læse triviallitteratur og undervises i ikke-fiktive, nutidige tekster som avisartikler, reportager, læserbreve og reklamer. Og andre kommunikationsformer som film

og tv kunne inddrages. Dermed blev danskfaget både et kommunikationsfag og et dannelsesfag. Nu blev elevernes dagligdag inddraget i undervisningen så flere kunne være med.

Elevinddragelse i planlægningen tog vi meget alvorligt. Vi gav dem endda et kursus i manipulation, så de kunne opdage, hvis de blev manipuleret og handle derefter. Men ofte foregik det på den måde, at vi lærere præsenterede eleverne for forskellige forløb, som vi udarbejdede, og som de kunne vælge imellem.

Anne Merete Heger, lærer, 1973 - 1992

At eleverne ikke altid var, der hvor vi lærere var - og for den sags skyld heller ikke 1971 bekendtgørelsen - er følgende eksempler på. Jeg havde en klasse i 1970'erne, som allerede fra starten af 1.g meddelte mig, at de ville være belæste, når de fik deres studentereksamen, og at det var min opgave at sørge for, at de fik læst klassikerne. De ville kort sagt uddannes i den klassiske dannelse. Og de gik på med krum hals, hvor grupper specialiserede sig og valgte tekstuddrag som de redegjorde for. De knækkede fx ikke halsen på Viktor Hugo: "Klokkeren fra Notre Dame", Dumas's: "De tre musketerer" eller Chr. Winthers: "Hjortens flugt". "Gøngehoudingen" blev fælles hovedværk. Trumfen fra lærerens side blev afsløringen af, at Gyldendals klassikereserie var censureret, så Svend Gønges komplicerede erotiske sider som nuancerer heltefiguren, var pist væk. En motivation til kritisk læsning.

Anne Merete Heger, lærer, 1973 - 1992

Forandringerne på Schneekloth i Brøndby kom også indefra. Blandt den store gruppe af nye lærere der blev ansat fra 1971 og op gennem halvferdserne var der flere som havde deltaget i studenteroprøret med dets politiske bevidstgørelse omkring marxismen og i bevidstgørelsen om kønsrollerne - især blandt humanisterne. Det betød en ny tilgang til undervisningen som bekendtgørelsen fra 1971 understøttede sammen med nye lærebogsudgivelser der inddrog de nye teksttyper og de nye temaer. Samlerens Forlag udgav dansk litteratur i 11 bind fra runerne til 1970'ernes politiske litteratur, arbejderlitteratur og kvindelitteratur og til og med en pornografisk tekst.

Lærernes nyvundne politiske og kønspolitiske bevidstgørelse skulle gennem undervisningen videre til eleverne. Opgøret med den borgerlige indoktrinering blev sat på dagsordenen i gymnasiet; men i undervisningen bed det ikke videre på eleverne, de var godt opdraget hjemmefra og optaget af mange andre ting som man er i den alder; men gode diskussioner blev det til når eleverne blev udfordret på deres faste forestillinger om hvordan verden var indrettet.

FÆLLESTIMERNE

Formålet med fællestimerne var angivet i bekendtgørelsen af 1971:

at give skolens elever adgang til kunstneriske oplevelser...samt orientering om nye perspektiver inden for kunst, videnskab og politik.

Nogle eksempler kan vise noget om skolens ambitioner om at leve op til

bekendtgørelsens målsætninger. Spændvidden var stor. Holger Boland fra den kongelige opera gav prøver på arier fra Donizettis *Elskovsdrikken* sammen med Tove Hyldgaard og Tonny Landy med rimelig succes i en operafremmed verden, og violinisten Anker Buch optrådte med klassisk populærmusik med sin *Koncert i ord og toner*.

For en venstreorienteret filmlærer med interesse for eksperimenterende film var det selvfølgelig oplagt at vise den brasilianske western Antonio Dræberen; men med sine dansende og maskerede ånder i en brasiliansk, symbolsk orken ramte den ikke lige forudsætningerne og interessen hos danske gymnasieelever, og uroen voksede efterhånden som forestillingen skred frem. Så var der større held med filmen En lille film om kunsten at dræbe, 1988, fra Dekalog, men den langvarige mordscene hvor den unge mand slår taxa-chaufføren ihjel med en sten, fik flere elever til at vakle ud af salen besvimelsen nær. Generelt bidrog visningen af aktuelle film som Kasper Rosstrups Jeppe på bjerget, Peter Watkins The Wargame, Lars von Triers Forbrydelsens element og Andrzej Wajdas Marmormanden til at højne dannelsen på Vesteegnen.

Henning V. Jensen, lærer, 1974 - 1992

Af andre arrangementer kan nævnes to store succeser. Den ene med Dan Turell januar 1977 i samlingsalen, hvor han tog eleverne med storm med sine messende recitationer af egne tekster der lå fint i forlængelse af ungdomskulturens ideer om karma-cowboys og fri hash. De der var til stede husker stadig et næsten ikonisk glimt af hvad der rørte sig i tiden

da rektor Karl Ploug bød Dan Turell velkommen ved talerstolen. Rektor i neutral, borgerlig iklædning over for Dan Turell med sort neglelak og hippieagtigt tøj. En anden succes var med Johannes Møllehave om H.C. Andersen.

Til lærerkollegiets store overraskelse udviklede et fællesarrangement i starten af 1970'erne med tre danske rødstrømper sig til en pinlig affære. Rødstrømpernes kvindepolitiske tanker vandt overhovedet ikke genklang hos det unge publikum på Vestegnen. Men som en lærer skriver i en kommentar til netop det arrangement:

Det blev ret pinligt. Eleverne var et helt andet sted end disse kønspolitiske studerende, og en del reagerede ret aggressivt. Hvad gjorde man så? Jeg læste Et dukkehjem og om den gifte kvindes stilling før 1922 og fik så mere nuancerede og tankevekkende diskussioner i gang med eleverne.

Anne Merete Heger, lærer, 1973 - 1992

Der var genkomne forestillinger. Når der var Folketingsvalg eller kommunvalg arrangerede samfundsfaglærerne paneldebat med de partier der stillede op, og efter indlæggene var der spørgsmål fra salen, og eleverne kom på banen. Det efterfølgende prøvevalg blev altid imødeset med spænding, og som regel klarede yderfløjenes partier sig godt, men Socialdemokratiet var altid det største parti. Vi var på Vestegnen og i Brøndbyerne med stærke socialdemokratiske traditioner.

Debatten om atomkraftens indførelse i Danmark tog fart efter 1974. Helt frem til midten af firserne var flertallet

i Folketinget positiv over for a-kraft, mens store dele af befolkningen var mere skeptiske, og den teknisk-videnskabelige verden var delt i entusiastiske tilhængere og moderate tilhængere over for skeptikere og overbeviste modstandere. Den debat kom selvfølgelig også til Schneekloth i Brøndby, og i 1974 var der et fællesarrangement i samlingsalen med en tilhænger fra ELSAM og en modstander fra OOA (*Organisationen til Oplysning om Atomkraft*). Der har givet været en afstemning for eller imod a-kraft efter debatten i salen, men resultatet findes ikke i dag.

Der var mødepligt til fællestimerne, og den blev administreret forskelligt gennem årene for at få styr på noget af pjækkeriet. Som regel mødte eleverne i klassen eller på holdet og blev krydset af, og gik sammen med læreren til salen, men det lykkedes ofte en eller to at smutte. En fællestime varede som regel en eller to lektioner, dvs. 45 min eller halvanden time, nogle gange noget af spisefrikvarteret. Varigheden blev angivet fra talerstolen i forbindelse med introduktionen af arrangementer som den ansvarlige lærer eller elev stod for. Det kunne være en hård kamp at holde eleverne 10 min ind i spisefrikvarteret.

Det kunne også være svært at genne dem tilbage efter en pause når de var kommet i gang med kortspillet. Ikke alle tog med kyshånd mod skolens tilbud om at blive indviet i tidens kulturelle og politiske strømninger, men når det lykkedes var fællestimerne et frisk pust i hverdagen, og de gav ofte anledning til klasses Diskussioner når elever og lærer mødtes efter det der var foregået i salen.

FRA MORGENSANG TIL MORGENSAMLING

I mange år var det en stærk tradition i det danske skolevæsen at skolens lærere og elever med rektor i spidsen samledes enten hver morgen eller en gang om ugen til morgensang.

Men tidsånden i 1960'erne begyndte at underminere denne tradition. Sangenes indhold følte fremmed for de mange unge fra storbyerne og forstæderne, og det at være dansk følte ikke særligt attraktivt i den amerikaniserede ungdomskultur. Eleverne var meget mere fortrolige med hitlisternes sange end med Højskolesangbogens, og med de voksnes autoritetstab blev det vanskeligere og vanskeligere at skabe ro i elevforsamlingen. For at fastholde en mulighed for på skolerne af samles og styrke fællesskabet måtte lærere og elever finde på en anden form og et andet indhold. Det blev til begrebet *morgensamling*, og samtidigt opstod begrebet *morgensamlingsudvalget*.

Initiativet lå fint i tråd med ånden på Schneekloth i Brøndby dengang. Demokrati og elevinddragelsen skulle gøre eleverne medansvarlige for det der skete på skolen. Derfor bestod Morgensamlingsudvalget af både lærere og elever der skulle sørge for et vist lødigt niveau i underholdningen, men det var meget op og ned. Som regel orienterede rektor eller lærere og elever om løst og fast i skolens liv: Husk terminsprøverne i næste uge, der er udtagelseskoncurrencer på torsdag til skolens atletikhold, det nye skoleblad er lige udkommet osv. Nogle af de faste indslag var forevisning af elevfilm fra filmkundskab, og i nogle perioder

lykkedes det at få klasserne på skift til at optræde med forskellige indslag, fx sang.

Morgensamlingerne fortsatte med at eksistere lige til skolen lukkede, men det var meget op og ned med kvaliteten, og der kunne undertiden være en ubehagelig stemning hvad man kan læse om i et par lærer- og elevberetninger;

Da rygterne om skolelukninger begyndte, var morgensamlingerne en god institution. Her kunne der informeres om situationen, og elever og lærere kunne diskutere hvad man skulle gøre. Det var i dette forum at nogle af elevaktionerne blev udtænkt og sat i værk.

ELEVAKTIVITETER OG ELEVFRITID

Ved siden af kerneydelserne undervisning og eksamener rummede Schneekloth i Brøndby en masse andre aktiviteter som gjorde skolen til en levende institution på mange forskellige tidspunkter af døgnet. I de kreative fag musik, billedkunst og filmkundskab var der frivillig undervisning, og der var frivillig idræt.

CAVERNA SPIRITUS

Caverna Spiritus var elevforeningen på Schneekloths Gymnasium med en langvarig tradition helt tilbage fra skolen på Værnedamsvej, men dengang med et mere kulturelt og almindannende sigte. Medlemmerne af Cavernas bestyrelse stod for sociale arrangementer for eleverne, primært Caverna-Festerne, men også i mange år for Caverna Cup hvor klasserne spillede kampe mod hinanden efter skoletid, på den gamle skole i håndbold, på den nye i fodbold. De elever der kunne arrangere vilde fester kunne opnå høj social status i elevverdenen. Det var en

sådan visionær og dristig bestyrelse der i sin tid fik *The Sneakers* med Sanne Salomonsen og andre kendte bands i tiden til at optræde til Caverna fester, og som et år havde hyret en stripper. Det bragte skolen på forsiden af Ekstra Bladet.

Efter festen skulle der ryddes op og fejes og gøres rent af bestyrelsen under pedel Henning Paulsens opsyn; men her kunne det af og til knibe med fremmødet pga tømmermænd. Men som regel var eleverne meget ansvarsbevidste og fik gjort det de skulle.

CAVERNA

På trods af bjerge af uløste rapporter, stabler af urgamle oversættelser, bunker af undervisningstimer og andre hyppigt forekommende irritationsmomenter på Schneekloth findes der et energifuldt, pulserende og livgivende hjerte i skolens indre, der støtter netop dig i dine bestræbelser på at overleve 3 "udholdelige" år. Elevforeningen CAVERNA SPIRITUS, der sjældent har andet en cigaretter, Whiskey og ...fester (for de sproglige: partying) i hovedet, står for at arrangere alle mulige og umulige interne foretagener. Det vil i praksis sige, at foruden de før omtalte kanonslag af nogle fester og koncerter, lykkedes det os, mærkværdigvis, årligt at få stablet CAVERNA CUP (en klasse-fodboldturnering) på benene. Udover dette brede pepertoire af overlevelsesmuligheder, har CAVERNA selvfølgelig også et par overraskelser gemt i ærmet. Disse fortrolige statshemmeligheder skal komme de standhaftige til gode i årenes løb.

Meddelelse fra Caverna Spiritus i årsskriftet 1984.

ELEVERNES MODLEGATER *DET GULE SLIPS OG DEN RØDE HALSKÆDE*

Alle gymnasier har deres hæderslegater, og dem havde Schneekloths Gymnasium også. Det var *Hans Schneekloths legat* og *Skolebestyrer Slomans mindelegat*. Det er hædersbevisninger i form af et mindre pengebeløb som tildeles af skolen, og som overrækkes af rektor ved dimissionen så modtageren kan hyldes af lærere, elever og forældre. Modtageren er som regel en elev som gennem sin skolegang

vigtige i elevverdenen: at man er en god kammerat, at man skaber god stemning omkring sig, og at man tør gå op imod skolen og lærernes autoritet og ikke lader sig kue. I *Det gule slips fundats* bruges ordene *fribåren og fræk*, og da 3.g pigerne 1972 indstifter *Den røde halskædes legat* fortsætter de bevidst den oppositionelle linje fra legatet til en dreng. Den pige der er værdig til *Den røde halskæde* skal være: *frisk – frimodig – frejdig og fantasifuld*.

MODTAGERE AF DET GULE SLIPS LEGAT

- 1970 · ikke oplyst
- 1971 · Jan Hagerup
- 1972 · Niels Christian Nielsen
- 1973 · Kim Feierskov
- 1974 · Tommy Andersen
- 1975 · Jens T Hoeck
- 1977 · Erik Huper
- 1978 · Hasse Hjartvad
- 1979 · Ole Rasmussen
- 1980 · Henrik Jespersen
- 1981 · Søren Rolf Carlsen
- 1982 · Louis Honoré
- 1983 · Jan Almskou
- 1984 · Henrik Villadsen
- 1985 · Per Sonne Jørgensen
- 1986 · Rasmus Ingomar Pedersen
- 1987 · Lars Eilstrup Rasmussen
- 1988 · Thomas Juul Thomsen
- 1989 · Martin Olesen
- 1990 · Søren Merup
- 1991 · Jean Thierry
- 1992 · Steen Brian Skougaard

DEN RØDE HALSKÆDE

En hængerøv kan ikke få den!

En kedelig sut kan heller ikke!

En mellemgod kammerat, en normal elev, en dreng, et barn eller den slags der kan heller ikke!

Fedterøv, dydsmonster eller karakterrytter behøver man heller ikke at være.

MEN HVAD SKAL MAN DA VÆRE?

En god kammerat, en der pynter på stemningen her på skolen.

En der sætter liv i kludene.

- med andre ord en HUN som er frisk - frimodig - frejdig og fantasifuld.

JA, så kan det kun være:

MODTAGERE AF DEN RØDE HALSKÆDES LEGAT

- 1972 · Lone Rind Andreasen
- 1973 · Lis Engberg
- 1974 · Stine Fjeltstervang
- 1975 · Jette Hülsen
- 1976 · Annette Bertelsen
- 1977 · Mette Vad
- 1978 · Janne Knudsen
- 1979 · Berith Mavrommatis
- 1980 · Charlotte Niels Holmer Jørgensen
- 1981 · Jette Knudsen
- 1982 · Marianne Kunz
- 1983 · Jane Olander Pedersen
- 1984 · Silvia Balbo
- 1985 · Helene Kragh
- 1986 · Bettina Hellbrandt
- 1987 · Anne-Mette Brandt
- 1988 · Malene Rungwald Christensen
- 1989 · Charlotte Frost
- 1990 · Sine Lyons
- 1991 · Tina Ørtoft Jensen
- 1992 · Bente Primdahl

Traditionen var at modtageren både af det gule slips og af den røde halskæde det næste år skulle dukke op til translokationen og overdrage den nye legatmodtager et gult slips eller en rød halskæde sammen med en kasse øl som *Statsgymnasiet Schneekloths Skoles Fond* betalte. Et lille paradoks var at det faktisk var lærergruppen som valgte den elev som skulle modtage det gule slips eller den røde halskæde. Det foregik på det sidste lærerrådsmøde inden translokationen hvor legatbestyrerne indkaldte forslag til legatmodtagere. Så mere alternative var legaterne ikke.

ELEVIDRÆT PÅ SCHNEEKLOTHS GYMNASIUM OG SCHNEEKLOTH-LØBET

SCHNEEKLOTH BADMINTON KLUB

Keld Jørgensen
Lærer, 1974 – 1991
Historie og idræt

I 1968 startede en elev, Liza Lauridsen, en badmintonklub for skolens lærere og elever. Træning i Schneeklothhallen onsdage og lørdage. Kontingent 2 x 40 kr. om året. Bestyrelsen bestod i starten udelukkende af 7 elever. I 1979-års-skriftet kan man læse, at medlemstallet nærmer sig 100 spillere. Her fremgår det også, at der i denne sæson blev spillet mod Vester Borgerdyd, SAS, C&C samt Købmandsskolen. I skoleåret 1981/-82 går det lidt tilbage spillemæssigt og ledelsen går over til et kollektiv på 8 elever.

FRIVILLIG IDRÆT I ATLETIK, FODBOLD, SVØMNING, BASKETBALL, VOLLEYBOLD OG HOCKEY

På gymnasier i landet var der tildelt et vist antal timer til frivillige aktiviteter efter skoletid. Med mange nye idrætslærere samt en rektor, som var idrætslærer, var

der i lærerkollegiet en god grobund for at tilgodese idræt. Der var ca. 2 - 3 dobbeltlektioner til rådighed pr. uge, hvor eleverne kunne dyrke deres foretrukne idrætsgren samt få muligheden for at ”kæmpe” sig til en plads på skoleholdet. I badminton og håndbold kunne skolen trække på klubben og var næsten altid fremme i gymnasieturneringerne. Især håndbold fik et boost, da der i en Team Danmark ordning indgik ca. 18 spillere i en klasse. I basketball og volleyball deltog skolen også i gymnasieturneringerne. Ældste pigehold vandt i 1981 Danmarksmesterskabet i volleyball.

I atletik, som var en ny idrætsgren efter udflytningen til de gode atletikbaner, klarede skolen sig rigtig godt ved næsten altid at nå til finalestævnerne, opnå topplaceringer her og se yngste drengehold blive Danmarksmestre. Bag dette lå der engagerede idrætslærere, hvoraf nogle også havde en tilknytning til klubber under Dansk Idræts Forbund. Der blev afholdt skolemesterskaber i atletik nogle gange, selv et lærerhold deltog. Jeg husker at vores adm. inspektør stødt kugle iført træsko til megen moro! De unge løver var for skræppe til os lærere.

Til et stævne i 1981 eller - 82 stillede

en vis Michael Laudrup op, vandt 100 m. i flade gummisko i tiden 11,4 eller 11,5 sek. og gjorde det også godt i længde og stafet. Senere lærte vi ham at stå på ski i Norge. Lærerne stillede også hold i basket, men tabte næsten altid, sjovt var det dog. I volleyball var vi til gengæld meget gode og vandt næsten altid klasse-turneringen på skolen. Her skulle holdet bestå af mindst 2 deltagere af hunkøn. Lærholdet deltog også i mange år i en turnering for lærerhold fra folkeskoler og gymnasier. Her klarede holdet sig også godt, og det højnede vores status i elevernes øjne.

Et utal af stævner blev afholdt på Schnee kloth pga. de gode forhold og energiske lærere. Vi blev efterhånden nødt til at begrænse antallet af stævner på hjemmebane til et stævne i hver af 5-6 idrætter. Et stævne betød jo aflysning af normal undervisning i idrætshallen.

Elever og rektor Karl Ploug, Finn Ørveile, Arne Bruun og Knud Edinger venter ved Schneeklothløbets målområde

Med skolens fane i spidsen elever og lærere på vej til Brøndbyskoven og Schneeklothløbet i 1970'erne

Mange klasser valgte at klæde sig festligt ud og tage det med konditionen mindre alvorligt

SCHNEEKLOTHLØBET

I 1976 løb et nyt tiltag af stabelen, nemlig et 5 km-løb i Brøndbyskoven for alle skolens elever og lærere. Det blev afholdt sidste gang i oktober 1991. I fælles optog med rektor og skolens fane og musik i spidsen gik man over til skoven og holdt en fælles opvarmning inden løbet. Stort set alle deltog, var man ikke udholdende, kunne distancen gås på ca. 45 min. Til løbet var der knyttet en klassekonkurrence, som tog hensyn til antal elever og kønsfordeling i klasserne. Ud fra læsning af skolens årsskrifter, var det stort set altid godt vejr. Efter nogle år, sluttede løbet med lidt forfriskninger i kantinen, en snak om de fysiske udfordringer og endelig annoncering af de 3 bedst placerede klasser, samt nr. 1-3 hos piger og drenge. Flotte T-shirts var trykt som præmier. Skolerekorden, som bestod indtil det sidste for piger, blev sat af HF'eren Dorthe Rasmussen, eliteløber, VM og OL-deltager senere. Tiden var 17 min. 48 sek. !

En af de vigtigste begivenheder i en gymnasieelevs skoleliv er studierejsen i 2.g. Sådan var det også på Schneekloth, og når man læser årsskrifterne fra perioden kan man se at der dels var traditionelle rejsemål som Rom, Paris, London og Athen, dels mere eksotiske steder som Moskva og Skt. Petersborg. Efter hjemkomsten fra studieturen fik en elev fra klassen til opgave at beskrive rejsen i årsskriftet. Det var en hæder, og skribenten gjorde sig umage med at skildre rejsen livligt, vittigt og gerne med saftige detaljer om store brandterter og hvem der kyssede hvem.

Eleverne betragtede rejsen som en ryste-sammen-tur der skulle styrke det sociale liv i klassen så man undgik klike-dannelser som det tit hed. Det gjorde de på hotelværelserne om aftenen og om natten eller ude i byen på det lokale diskotek, og det gik ikke stille for sig, hverken på værelserne eller når de kom hjem. Mange gymnasielærere har oplevet rasende gæster der har banket dem op midt om natten og bedt ham/hende skaffe ro, eller opringninger fra receptionen om at nu var der uacceptabel larm fra værelse 213 - igen. Og næste dag problemer med uoplagte og tømmermændsplagede elever. Alligevel fortsatte

rejserne år efter år, der var som regel for hver klasse en mandlig og en kvindelig lærer der syntes det var sjovt og givtigt at rejse med elever.

I dagtiden var der et fagligt program svarende til ca. seks timers undervisning, det hed trods alt studietur. I starten mest som omvisning og lærerforedrag på stedet, men for at ansvarliggøre eleverne for indhold og udbytte blev det kutyme at hver enkelt elev enten selv eller i en gruppe hjemmefra forberedte et foredrag som skulle holdes på stedet for resten af klassen og de to lærere. Andre måder at inddrage eleverne på var at lade dem arbejde videre med emner fra studieturen når de kom hjem.

En særlig form for skolerejse var udvekslingsrejsen. Her blev eleverne indkvarteret i private hjem på skift. Først boede den ene elev hos sin makker og hans/hendes familie i Brøndby og omegn, dernæst boede den danske elev hos den fremmede familie. Den type af skolerejse fandt især sted mellem Schneekloth og Goethe Oberschule i Steglitz, Berlin. Hensigten var at eleverne skulle bruge deres sprogfærdigheder i det fremmede og lære en anden kultur bedre at kende.

Berlinturen.

Schneekloths venskabsby, Steglitz i Vest-Berlin, er blevet besøgt af utallige klasser, og den 6. oktober 1986 kom turen altså til 2abfN. Jubiii, endelig blev der lidt variation i vore ellers ret så monotone skolegang.

Efter aftale mødtes vi på Hovedbanegården kl. 9.40 og så gik turen ellers i røg og damp mod Berlin. Efter ca. 8 timers kørsel og sejlads, nåede vi godt mørbankede frem til Bahnhof Zoo. Der blev vi modtaget af en meget begejstret udvekslingsklasse. Herefter blev vi bragt hjem til de respektive familier. Dagen efter mødtes vi på udvekslings elevernes skole "Goetheschule", hvor vi med store fagter og høj latter fortalte hinanden, hvordan vi boede. Så blev vi vist rundt på skolen og overværede undervisningen. Resten af dagen var vi overladt til os selv, så vi bumlede op og ned ad Ku-damm (Kurfürstendamm: en ubeskrivelig indkøbsgade).

Næste dag, onsdag, var en hård dag. Første punkt på programmet var besøg i Reichstag-bygningen, hvor vi desværre kom for sent til rundvisningen!!. Man kunne i stedet for gå rundt alene, men eleverne tabte dog hurtigt interessen, og gik langs muren, indtil kl. 13.30, hvor en bus ventede på at skulle køre os på byrundtur. På rundturen besøgte vi bl.a. Plotzensee, OL-stadion, Kreuzberg Tempelhof, o.m.a. Trods megen skepsis blandt eleverne, blev dagens højdepunkt alligevel: Blubb. Blubb er en gigantisk, fænomenal, ekstraordinær svømmehal.

Blandt torsdagens begivenheder var frokost hos Bürgermeister Hr. Kreisel på 26. etage Steglitz Rådhus. Om eftermiddagen var vi i igen overladt til os selv (snøft) og om aftenen var vi til jazz-koncert med Chris Barber's Jazzband.

Om fredagen var vi i Øst-Berlin. En oplevelse, der gjorde et stort indtryk på de fleste af os. Aftenen var fri til fornøjelser. Lørdag blev en blandet oplevelse. En skovtur af format og et slot af mindre format. Men om aftenen var der fællesspisning på Pizza-baren "Amalfi" med masser af vin og selvfølgelig pizza. Søndagen oprandt og det var den sidste dag i denne storslåede by. Nogen tog på trafikmuseet, andre på Nationalgalleriet, mens den sidste trediedel sov branderten ud. Eftermiddag og aften blev tildelt samvær med "familien" og pakning.

Mandag var der så en våd afsked på Bahnhof Zoo. Dagbogen var blevet tidoblet, især på grund af de sidste panik-indkøb af øl m.m. til hjemturen. Ankomst på Hovedbanegården i København ca. 20.00.

På de flestes vegne, mener vi at kunne sige, at turen som helhed var udmærket, ja faktisk fænomenal, dog synes vi, at vi havde for lidt lejlighed til at være sammen med vore venskabslever. Vi håber trods alt, at kontakten med Steglitz vil fortsætte langt ud i fremtiden, så andre klasser kan få lejlighed til at forbedre deres tyskkundskaber, selv om de fleste godt nok kun blev bedre til engelsk.

Lærerne var: Hanne Geist, Kirsten Kähler og Jørgen Larsen--Holst.

Lykke Jørgensen og Kirsten Eskildser
2bf.

SKOLEREJSERNE TIL SOVJETUNIONEN

Ebbe Flatau

Lærer, 1969 – 1991

Dansk og russisk

Eleverne kunne have mange grunde til at vælge det nye sprog: Exotisk, mærkelige bogstaver, at kunne føle sig lidt anderledes end dem der "bare" fulgte traditionen. Andre fordi de allerede havde haft fransk et år i 3. real, og måske ikke havde været helt på hat med fransklærerinden, eller troede at russisk var lettere. (Der blev de nu nok skuffet). Nogle måske af politiske årsager, andre igen fordi de havde hørt at holdene var små. Der var altså ikke mange muligheder for at dukke sig ved manglende forberedelse. Beskæftigelse med et sprog medfører naturligt skærpet interesse for folket, historien, litteraturen, og politikken! Det var under den kolde krig, og anledninger til politiske diskussioner var der mange af. I 60'erne begyndte Spies og "Præsten" at sende familien Danmark på charterrejser. Naturligt nok opstod derfor også tanken, om man ikke kunne arrangere en skolerejse i modsat retning, til Sovjetunionen. Opleve med egne øren og øjne dette fjerne/nære, gådefulde, skræmmende, men for nogle dog, tiltrækkende samfund. I efterårsferien 1973 blev ideen realiseret. En gruppe af russisklæsende fra alle 3 hold, en historiekollega, min kone, for

rejsereglerne kræver en voksen af begge køn, og jeg selv tog med fly over Stockholm til Leningrad. Enkelte forældre havde forinden kontaktet mig bekymret: Mon det nu var helt ufarligt? Der var jo ikke mange erfaringer med den slags rejser. Andre kunne ikke overskue sådan en extra udgift. Men alle kom med, enkelte med hjælp fra Skolefonden.

Rejsen blev ikke uden dramatik, idet en af drengene hurtigt fik voldsomme mavesmerter og måtte indlægges på sygehus til observation for blindtarmsbetændelse. Men ellers blev turen en indholdsrig og anderledes oplevelse end en rejse til Mallorca ville have været. Lige fra maden, til oplevelsen af offentlige toiletter, vareknapheden, de pågående valutahandlere og sortbørshajer der ville købe klæderne af kroppen på de "elegante" turister.

Vi besøgte en børnehave, en skole, en fabrik, og naturligvis monumenterne fra den kejserlige storhedstid: Vinterpaladset og sommerpaladset i Puschkinskoje. Vi overværede en ballet og var på flodtur på Neva-floden. Hele tiden serviceret af en dansktalende Intouristguide.

I de samme år tog borgmester Kjeld Rasmussen og Brøndby kommunalbestyrelse initiativ til et stadig mere udbygget venskabsbysamarbejde: med Steglitz kommune i Vestberlin og Goethe Oberschule, med Hotel- og restaurationsskolen i Prag, og med en forstadskommune i Moskva, Gagarinskij Rayon og Skole nr. 38. Måske et lidt umage par, en gennemsnitlig københavnsk forstadskommune, og en bydel i Moskva med over 200.000 indbyggere. Men den kontakt fik Schneekloth og vores russiskunder-

visning stor glæde af. Det førte nemlig til en række skolerejser til Gagarinskij Rayon og samarbejde med skole nr. 38 og dens rektor Antonina Surudina. De første rejser med mere traditionel indkvartering på beskedne hoteller, men inden skolen lukkede, nåede vi da også i kraft af Gorbatjovreformerne en sidste udvekslingsrejse, hvor elever og lærere var privat indkvarteret.

De følgende år vexlede vores skolerejser til Sovjet derfor mellem Leningrad og venskabskommunen i Moskva. At vi ikke holdt os til kontakten med skole 38 og de kommunale fordele, skyldtes nok mine egne præferencer. Leningrad/Sankt Petersborg, den gamle kejserby, har nu altså noget storladent over sig som Moskva mangler. Trods Kreml. Uanset hvilken by vi valgte blev rejserne altid en øjenåbner for danske gymnasiaster, der kom hjem med beretninger om sære, undertiden barokke oplevelser, ikke mindst når de blev sluppet løs på egen boldgade. Som fx Erik der kom hjem og berettede sin variant af en veludført sortbørshandel: I en butik havde han set en kasket, sådan Lenin-like. Han købte den, tog den strax på, og promenerede ned ad Nevskij Prospekt. Men ikke langt, før han blev stoppet af en sortbørshaj, der havde spottet en vestlig turist og tilbød at købe kasketten. For det 3-dobbelte af hvad Erik havde givet.

Vi lærere havde også vores oplevelser, såvel når vi havde russerbesøg her, som når vi var i Sovjet. Det var en oplevelse at vise vores russiske gæster rundt i Danmark. Ikke bare museer og det sædvanlige turisthalløj, men et helt almindeligt supermarked. Se russernes vantro over denne overdådighed

af varer, det var tankevækkende.

Som nævnt giver beskæftigelse med et sprog også anledning til belysning af andre sider af det pågældende land. Dette gjaldt ikke mindst Sovjetunionen og forholdene under den kolde krig. Alt det der var forbudt, og som man skulle passe på. Man måtte ikke medtage bibles, pornografi (og det var et vidt begreb) eller antisovjetisk litteratur og sovjetisk valuta. Derovre måtte man ikke vexle sort/på gaden eller sælge sine klæder. Ej heller måtte man udføre varer som ikke var købt i statens butikker. Alle disse forbud og regler blev naturligvis diskuteret med eleverne før rejsen, og eventuelle konsekvenser af overtrædelse illustreret med eksempler.

Et er at jeg prædikede og advarede eleverne. Det var min pligt. Men som bekendt – moral er godt, men dobbeltmoral dobbelt så godt. Vi lærere vidste jo godt at de stakkels (men nøje udvalgte) sovjeturister som kom til København med de hvide krydstogtskibe, måtte klare sig med såre beskedne beløb i vestlig valuta hjemmefra. Det kunne der ikke købes mange af Vestens herlige forbrugsgoder for. Derfor strømmede russerne hen til nærmeste bank og ombyttede deres rubler med danske kroner for en tiendedel af den officielle kurs, og så solgte banken dem – uofficielt og i baglokalet, uden kvittering – videre til danskere der skulle til Sovjet, med god fortjeneste, men alligevel for en fjerdedel af den statsligt fastsatte kurs derovre. Det var en del af oplevelsen at kunne nyde, og hjembringe Belugakaviar, Krimchampagne og cubanske cigarer til spotpriser. Jeg skal ikke afvise at i hvert fald nogle af vores elever, trods advarsler, også kendte den fidus.

Varer som ikke var købt i officielle forretninger, måtte ikke udføres. Det kunne fx være kunst. (Og den "kunst" man kunne købe officielt, var der altså ikke meget ved). På en rejse havde jeg en særlig kunstinteresseret kollega med, Finn Ørveile. Overfor vores intourist-guide havde Finn luftet sin interesse og efterlyst mulighed for at købe kunst privat. Jo, guiden kendte en privat kunstsamler, som gerne ville have os på besøg. Vi tog en taxi derud sammen med guiden. Finn blev helt fascineret af en samling litografier af en jødisk kunstner ved navn Anatolij Kaplan, og byttede sit dyre japanske fotoudstyr (angiveligt 5000 kr.værd) for en halv snes litografier. Først vel hjemme i Kastrup, da han samlede byttet ind, gik det op for mig at Finn havde organiseret det sådan, at 10 elever medbragte hver sit litografi. Rullet ind i en Lenin-plakat. Godt jeg ikke havde vidst det på forhånd. Det *var* forkert.

Det hører med til historien at Finn fandt ud af at Anatolij Kaplan faktisk var repræsenteret på Metropolitan Museum i New York.

De skolerejser som Schnekloth arrangerede, generøst støttet af Skolefonden, ofte i et frugtbart samarbejde med Brøndby kommune, i en periode over små tyve år til de dengang gådefulde lande bag Jerntæppet, gav et væsentligt bidrag til en generations omverdensforståelse. Lidt vemodigt at dette venskabsbysamarbejde måtte stoppe med Schnekløths lukning – sært nok kun kort efter Sovjetimperiets opløsning.

Ebbe Flatau og Helle Simonsen med elever i Moskva, på besøg på borgmesterkontoret og på besøg på skole nr. 38

Keld Jørgensen
Lærer, 1974 – 1991
Historie og idræt

UDVEKSLING MED DÖNSKI VIDEREGÅENDE SKOLE, OSLO

Tolv år i træk fandt denne udveksling sted, (1980 – 1991). Her gives ordet til initiativtageren, Svend Ohrt:

Ved skoleårets start i 1980 blev det bestemt, at man på vor skole (Dönski), ville forsøge at danne idrætshold i basket- og volleyball for drenge og piger.... For at øge interessen for boldspillene ønskede man et nærmere samarbejde med andre skolers idrætshold. Som tidligere elev på Schneekloth (1963-1966) foreslog jeg denne skole som evt. venskabskole. Ideen blev videreformidlet pr. telefon, og det tog ikke mange dage førend kontakten blev oprettet. Derefter blev planerne for den første visit udarbejdet. Turen til København blev arrangeret i oktober måned 1980 og var meget vellykket. I februar måned 1981 tog vi så imod Schneeklotheleverne.

*Elever fra Schneekloth på
ski i Nordmarka vest for
Oslo februar 1984*

I lokalavisen den 25/2 stod at læse :

Som et ledd i den nordiske utveksling har en gruppe fra Schneekloths Videregående skole i København besøkt Dönski Videregående skole. Formålet med oppholdet var, foruten de sportslige aktiviteter, at det skulle være en miljøutveksling med innblik i norsk ungdoms og norske familiers hverdag.

I løbet af disse 12 år har vi haft næsten 400 elever af sted og lige så mange norske på genvisit. Eleverne var privat indkvarterede under det officielle program. Der var rift om pladserne med at komme på de 2 hold i volley og de 2 hold i basket. Vores besøg i Norge foregik officielt med ankomst fredag morgen, senere torsdag, og sluttede søndag med DFDS hjem. Meget snart fik vi lagt vores besøg lige op til vinterferien i uge 7, lejede en hytte i Nordmarka og stod på ski og lærte mange elever at færdes på de smalle brædder.

Nordmændene vandt som regel basketballkampene, og vi vandt volleyball, en pæn og broderfolkelig fordeling. I 1982/83, hvor stillingen var 2-2 i vundne kampe udfordrede nordmændene os i indendørs fodbold for drenge, idet de lige var blevet "Fylkesmestre". De blev meget kede af det, da vores drenge vandt 6 -1 med Michael Laudrup i spidsen, året efter vandt vi 9-2, så blev der vist ikke spillet mere fodbold, så vidt jeg husker. To dygtige norske lærere, Svend Ohrt og Liv Arnesen, som var træner for det norske juniorlandshold for piger, hjalp vores elever i langrend. En epoke sluttede med sidste udveksling i 1991.

Hanne Geist
Lærer, 1975 – 1991
Dansk og tysk

Birgit Ostenfeld
Lærer, 1973 – 1991
Idræt og dansk

UDVEKSLING MED GOETHE OBERSCHULE I BERLIN OG "MURENS FALD"

I 1973 får skolen en henvendelse fra Brøndby Kommune, om man er interesseret i en skoleudveksling med et gymnasium i kommunens venskabsby Steglitz, en forstad til Vestberlin. Det blev starten på den mangeårige udveksling mellem Schneekloth Skole og Goethe Oberschule. Vi var glade, og ordningen kom til at fungere frem til skolens lukning.

Kommunens tilbud var generøst. Der ville blive ydet tilskud til elevernes rejse, forplejning, transport og entrées. De første år boede de tyske elever i to klasseudstillinger på skolen, et til piger og et til drenge. Kommunen sørgede for senge, og der blev betalt for maden, som man indtog i Brøndbyhallen. Det var sikkert sjovere for eleverne end det Jugendhotel, vi boede på i Berlin. Det lå ganske vist centralt i Berlin, men der herskede strenge regler for både det ene og det andet. Og maden var en prøvelse for de danske elever.

Bedre blev det, da vi gik over til privat indkvartering. Mange var på forhånd skeptiske, fordi man så var nødt til at forsøge at tale tysk! Både elever og lærere fik nu et indtryk, ikke bare af skolegang på et gymnasium i de to lande, men også af levevis i familierne.

Den ny ordning kunne dog også give små problemer, fordi det var to helt

forskellige miljøer, der mødtes. Mange af de tyske elever kom fra et område med en anden social profil end Brøndbyernes. Med flere akademikere og velhavende mennesker. Det kunne give sig pudsige udslag, som da en af de tyske elever havde skrevet, han spillede violin. Det var i den præsentation af ham selv, der skulle bruges til at finde en vært, der matchede. Det var godt nok underligt, fandt de danske elever. Ham ville ingen have. Men han endte med at blive den mest populære på holdet. Så røg den fordom. En anden havde skrevet, han tit gik på udstilling. Den elev, han skulle bo hos, spurgte så: "Er det mon hundeudstilling eller biludstilling?". Det var jo ikke til at vide, men det anede tysklæreren, at det var en helt tredje slags udstilling, som man ikke var så fortrolig med i den danske elevs hjem.

Men formålet var, som vi også skrev i indbydelserne til de klasser, der fik tilbuddet om rejsen: at styrke klassesammenhold, tyskkundskaber og tværkulturel forståelse. Det må vel siges at være blevet opfyldt. År efter år.

Når vi alligevel vil skrive om et ganske særligt år, skyldes det, at vi var så utroligt heldige at være i Berlin med en klasse i den uge, hvor muren faldt.

Berlinmurens fald 9. november 1989

For 25 år siden var vi - Hanne Geist, tysklæreren, og Birgit Ostfeld, dansk- og idrætslæreren - med 2.a i Berlin torsdag den 9. november 1989.

Egentlig skulle vi have været af sted en uge før. Men kort forinden fik vi brev - ja, sådan var det jo dengang - om, at man havde glempt, der var terminsprøver i den berammede uge. Kunne vi mon komme en uge senere? Det indvilgede vi noget irriterede i. Men fortrød jo på ingen måde.

Den 9. november var fra morgenstunden en bevæget dag for os. Det er jo også årsdagen for krystalnatten, hvor nazisterne i 1938 ødelagde jødiske kirkegårde og forretninger, satte synagoger i brand og arresterede mange tusinde jøder. For at mindes det var en bedstefar til en af de tyske elever kommet for at fortælle de to klasser, den tyske og den danske, hvordan det var lykkedes ham at slippe væk fra en transport med et af de berygtede tog til Auschwitz. Han overlevede som den eneste af sin familie. Det var en meget gribende beretning, og alle sad musestille i en kreds om den gamle mand og lyttede til hans beretning, der uden sentimentalitet skildrede de rystende begivenheder.

Senere på dagen var vi i Østberlin og skulle tilbage over grænseovergangen ved Friedrichstraße ved 17-tiden, men der var så mange østberlinere, der stod og hang foran stationsbygningen, så det var svært at komme frem. Vi spurgte forskellige, hvorfor de stod der - og svaret var med variationer, at det vidste de egentlig ikke, men de følte bare, at

der skulle de være, eller der var så meget politisk i gære, at der snart måtte ske et eller andet.

Kl. 18.00 var vi med hele klassen igennem grænseovergangen. Vi måtte springe ind i taxaer, for at kunne være på værtsskolen kl. 19 til festaften, hvor vi skulle spise middag og begge klasser skulle underholde.

Vi lærere blev modtaget på rektors kontor, hvor vi bl.a. skulle skrive i skolens gæstebog. Hanne Geist skrev, at når vi kom igen i 1990, ville muren være faldet. Det lo vi alle af - og rektor og de tyske lærere var overbeviste om, at det ikke ville ske. Ingen af os anede på det tidspunkt, at muren allerede var faldet kl. 18.15, lige efter, at vi var sprunget ind i taxaerne. Det var før mobilen.

Vi festede intetanende i udkanten af Vestberlin, medens de første østberlinere ud på aftenen forcerede grænseovergangen Bornholmer Straße. Senere har vi undret os over, at ingen ringede og fortalte, hvad der var sket.

Næste morgen, fredag den 10/11, hørte mange af os om det i TV eller radio hos værtsfamilierne, andre anede intet. Planen var, at de tyske og danske elever i smågrupper skulle til forskellige steder i byen på gruppearbejde. Nogle skulle over til Østberlin for at interviewe folk i Gethsemane kirke, der i nogle år havde været samlingssted for mange af de borgerinitiativer, som stod bag den voksende politiske modstand. Andre havde kunstudstillinger, institutioner og andet, de skulle undersøge sammen.

Lærerne havde fri, til vi skulle møde eleverne om eftermiddagen. En del af os mødtes kl. 8 på skolen. Et forbløffende

syn mødte os. Skolens strenge vicerektor stod på den store midtertrappe med hævede arme og forsøgte at holde mængder af fremstormende elever tilbage. De ville ud i byen og opleve det fantastiske, der var ved at ske. Vi sagde til hende, at vores elever skulle hun ikke holde på. De måtte gerne forlade skolen. Vi selv drog til Check Point Charlie, hvor fortovet var ved at blive repareret, så vi bemærkede os to flisestabler - og der stod vi så hele formiddagen i første parket og så østtyskerne komme væltende over, tusinder og atter tusinder, for at se, hvordan der så ud i Vestberlin, for mange det forjættede land, og for at møde familie. Den allerførste "Trabbi", der kom over, blev overhældt med champagne og blomster, der var en som glædesrus, og soldater på begge sider så helt forlegne ud, men forholdt sig passivt.

Mange kørte straks til Kudamm, Vestberlins elegante hovedstrøg, hvor det var et rørende syn at se de små tøffende legetøjsbiler, trabbierne, midt imellem vesttyskernes store, skinnende mercedeser og BMW'er. Turen gik til KaDeWe, hvor de med egne øjne så den vestlige overflod.

Ret tidligt, syntes vi, vendte strømmen den anden vej. Nu skulle mange tilbage at hente børn fra skole og daginstitutioner. Alle havde noget med tilbage. I hvert fald appelsiner og bananer. Senatet i Vestberlin havde nemlig i nattens løb vedtaget, at enhver østtysker skulle have 100 DM som velkomst. Så ved alle banker og sparekasser stod der skilte med Begrüßungsgeld, dvs. velkomstpenge. Dem kunne man bare gå ind og hente.

Da vi om eftermiddagen mødte de danske og tyske elever på en café, spurgte vi spændt, hvad de havde oplevet: DYB

Den første Trabi kører ind i Vest-Berlin

Lærerfotos fra Berlinmurens fald ved Birgit Ostenfeld

TAVSHED! Vi var målløse. Hvad? Har I ikke været ved Muren? DYB TAVSHED. Langsomt kom de danske elever på gлед og fortalte om, hvordan de havde kæmpet med de tyske elever om at ændre programmet og tage til muren. Ikke tale om. Det var så, efter interne diskussioner i grupperne, blevet til begge dele. Det var da godt, sagde Birgit. Hvortil en tysk elev replicerede: "Du ville blive afskediget, hvis du var lærer her i landet." Heldigvis havde eleverne oplevet meget, nogle havde været oppe på muren. Den gruppe, der skulle til Gethsemane Kirke i Østberlin, var kommet til tomme gader og en tom kirke.

Til sidst gik de forundrede rundt i den mennesketomme metropol. På et tidspunkt kom de til østsiden af Brandenburger Tor. "Hvad? Var det ikke mennesker, der sad oppe på muren?"

syntes de, de kunne se på afstand. De tog billeder, forstod ingenting. Først da de kom tilbage til grænseovergangen blev de klar over, at man kunne gå frit frem og tilbage. Muren var "faldet". Tidligt om morgenen havde de ikke tænkt over, at der ikke var nogen kontrol.

Lørdag morgen havde alle danskerne fri. Vi skulle tilbage til Danmark om aftenen. Vi havde sat hinanden stævne ved Potsdamer Platz. I dag ligger fx Sony Center der sammen med en række andre bygninger designet af verdenskendte arkitekter - og en helt moderne bane-gård. Den gang var pladsen øde og tom, grænsen mellem øst og vest gik tværs over. Kun en mærkelig trætrappe med en platform foroven stod sådan, at man oppe fra den kunne kigge over på den anden side af muren. Kl. 8.00 skulle de to borgmestre fra den delte by mødes

ved muren. Et murstykke blev fjernet, og de to gav hinanden hånden. Medens en musiker spillede den berømte negro spiritual om, hvordan Jerikos mure styrkede sammen.

På Vestsiden stod vi i almindelig afslappet uorden, på østsiden stod grænsesoldater marcheret op på de to sider af vejen.

Det var jo en verdensbegivenhed - og det følte vi - som mange andre i Europa. En hollandsk gartner havde fyldt sin kæmpe lastvogn med trailer med blomster. Dem delte han rundhåndet ud til os, så vi kunne give dem som velkomsthilsen til østtyskerne, der fulgte med over grænsen, da ceremonien var færdig. Birgit stak en blomst i brystlommen på hver af de tyske soldater; først skævede de nervøst til hinanden og til deres leder.

Han nikkede venligt til dem, hvorefter de smilede bredt i geledet, efterhånden som de fik en blomst. En ældre kvinde greb hendes hånd: Achtundzwanzig Jahre, græd hun: 28 år, og hun pegede over pladsen og fortalte, at der havde

hun boet i alle de 28 år, muren stod, adskilt fra store dele af sin familie, med den daglige udsigt til muren.

Selv om vi i tilbageblik mest af alt husker euforien, var det ikke det eneste indtryk, vi tog med hjem. Vi har stadig på nethinden alle billederne af jublende mennesker. Af soldater på muren og biler, som bliver overhældt med champagne. Alt det, som siden er blevet vist igen og igen i TV. Men der var også noget andet. For eleverne - nogle af dem i hvert fald - kunne også under hjemrejsen berette om en vis skepsis i deres værtsfamilier.

Og vi havde selv til vores forbløffelse oplevet det der, hvor vi boede: Ikke alle var ubetinget begejstrede. Man var bekymret for, at mentaliteten i de to tysklænder var blevet for forskellig. Det, man senere refererede til med begrebet "die Mauer im Kopf". Muren levede sit eget stille efterliv i hovedet på folk, man var præget af de mange år i hvert sit politiske system.

Einar Hermansson på bas

Einar Hermansson

lærer 1972 – 1991

Dansk, engelsk og musik

ET PAR NOTATER OM MUSIKKEN PÅ SCHNEEKLOTH FRA EN DELTIDSMUSIKLÆRER

De erindringer jeg kan give som supplement til Ulla Sylvest Vestergaards er delvis fra sidelinjen, idet jeg godt nok var ansat på Statsgymnasiet Schneekloths Skole fra 1972 – 91, men først fra 1988, dog fra 1980 på en dispensation, som regulær musiklærer ved siden af mine oprindelige fag: dansk og engelsk.

Det var meget op-og-ned med musikaktiviteten i den periode. Schneekloth var da jeg blev ansat, et udflyttergymnasium med Paul Sandfort som eneste medfølgende musiklærer. Schneekloth i Brøndby bar på nogle punkter stadig præg af den gamle drengeskole. Musikfaget var ikke i særlig høj kurs som en arv fra de tider, hvor musikfagets timer ofte var besat med folk uden universitetsuddannelse, og eleverne hellere ville lave noget andet end at synge. Så der fulgte ikke en særlig aktiv musiktradition med fra Værnedamsvej. Indtrykket var at ”der skulle begyndes forfra, hver gang, hvert år”. Det skal naturligvis også ses i sammenhæng med tidens musikalske signaler: Beatmusikken, som det hed dengang, stod stærkt og den klassiske

musik - for slet ikke tale om den danske sangtradition fra Højskolesangbogen, salmebogen, osv. - var kraftigt på retur. Med andre ord befandt musikfaget sig som almindennende fag i en forsvarsposition. Det prægede klimaet da jeg blev ansat, og jeg trådte ind i rækken af dygtige og inspirerende musikfolk på gennemtræk:

- Ebbe Munck
- Erling Pedersen
- Bjarne Martin
- Jens Asjörn Olesen
- Kirsten Widding
- Joyce Lindewall
- Tommy Østerlind
- Lone Bang Hemmeth
- Anne-Kirsten Brok Kristensen
- Jane Heebøl

Heraf fik de tre førstnævnte siden fast ansættelse på Skt. Annæ Gymnasium, en musikalsk hovedbastion i hovedstadsområdet og selvfølgelig et mere attraktivt sted for en ambitiøs musiklærer, og Karl Ploug kendte dem fra sin tid som inspektør dér.

Forsvarspositionen prægede således også den "officielle" del af musiklivet, som den fx kom til udtryk ved forårskoncerterne. Det var ikke nemt at etablere et permanent skolekor, endsi­ge diverse instrumentalesembler uden for beat-/rock-sammenhæng.

I perioder var disse ensembler meget beroende på enkelte elevers færdigheder.

Der var typisk adskillige talentfulde instrumentalister og sangere i hver årgang, og jeg har stadig kontakt med enkelte af dem. Det, som oftest kunne halte bagefter, var de officielle rammer omkring græsrodsniveauet, eller vækstlaget om man vil, i form af at give øvemuligheder til forskellige elevbands uden om den ramme, som hed "frivillig musik". Frivillig musik var nemlig i første omgang tiltænkt at tilgodese fx skolekor og instrumentalundervisning. Der var dog adskillige elevbands som fx ved hjælp af kontakter til pedel Henning Paulsen fik skaffet sig øvemuligheder i lokalerne uden for skoletid.

I et sådant tilbageblik bør selvkritikken også få plads. Måske var det bare mig selv og mine daværende kolleger, som ikke besad den nødvendige udfarende kraft til at løfte musiklivet på Schneekloth? Dertil kan jeg blot sige, at indtrykket står for min subjektive regning, og efterfølgende erfaringer har bekræftet min oplevelse af at der ikke var den store interesse fra ledelsens side i at støtte musiklivet ud over det mest basale. Naturligvis hænger dette også sammen med elevgrundlaget i området; men man kan næppe se bort fra spørgsmålet om fagets status og opbakningen. Alligevel er det påfaldende – set i bakspejlet – at Schneekloth sammenlignet med de to nabogymnasier på vestegnen, Vallensbæk og Rødovre, havde et langt fattigere musikliv, frem for alt hæmmet af mangel på kontinuitet.

Der, hvor musikafdelingen som faggruppe havde bedst vind i sejlene, var i forbindelse med skolekomedierne, fx:

1974 · *Melodien der blev væk*. Instrueret af Paul Sandfort. Musikalsk indstudering ved Erling Pedersen

1984 · *Annie Get Your Gun*. Instrueret af Anne Lindholm Kofoed

1988 · *Kvindernes oprør/Lysistrate*. Instrueret af Birgit Ostenfeld

Desuden et par mindre musikforestillinger som jeg bidrog til med tekst og musik, med musikalsk og koreografisk assistance fra Lone Bang Hemmeth og Anne Lindholm Kofoed: "Turist på Djævløen" og "Gamle Schneekloth".

Det skal også understreges kraftigt, at mange kolleger uden direkte tilknytning til musikafdelingen med stor entusiasme gav en hånd med ved forskellige lejligheder som fx ovennævnte. Mest

mindeværdigt måske, da et bredt udsnit af lærerkollegiet gav "Svend, Knud og Valdemar" som juleevy!

Som det vil fremgå af Ulla Sylvest Vestergaards indlæg betød overførslen af et højniveau musik-hold en gevaldig saltvandsindsprøjtning til musiklivet på Schneekloth, ikke mindst i kraft af Ulla Vestergaards evner som igangsætter og hendes entusiasme.

Anne Lindholm Kofoed med elever omkring klaveret

Ulla Sylvest Vestergaard
lærer 1988 – 1992
Musik og idræt

EN SALTVANDSINDSPRØJTNING TIL MUSIKKEN

Der er ikke noget, der er så galt, at det ikke er godt for noget, siger en gammel talemåde .

Det måtte de elever fra det netop nedlagte Vallensbæk Gymnasium som valgte at flytte med undertegnede til Schneekloths Gymnasium i august 1988 sande. De havde ønsket at komme på højniveau i musik på Vallensbæk i 2. og 3.g som vi havde oprettet på Vallensbæk Gymnasium flere år tidligere, og de gav nu en halv snes Schneekloth-elever mulighed for også at springe på vognen. Det blev et stort, dygtigt og muntert hold, som sammen blev studenter i 1990 med et ualmindeligt højt gennemsnit i deres hovedfag musik efter 2 år fulde af musikalsk-teoretiske studier og levende musik.

Ud over en ryste-sammen weekend i Nivå i november 1988 var vi på studietur til London i 2.g og oplevede både musicals og klassiske koncerter ud over dem, vi selv gav i The Tube.

Musikfaget på Schneekloth blev nu som et fag på højt niveau og med eksamen og mange musiske aktiviteter langt mere synligt, og det var mit indtryk at elever og lærere tog imod fornyelsen med åbne arme. Mine initiativer blev også bakket op af ledelsen, og personligt var det godt at have noget at rive i efter den desillusionerende proces omkring lukningen af Vallensbæk, hvis musikafdeling jeg selv stod for etableringen af i 1969.

Forårskoncerten i marts bugnede med dejlige musikalske indslag lige fra Haydns *Trompetkoncert* over korets 5 Beatles-numre til solosang og *Twist and Shout* i 1.g-udgave samt *Mood Indigo*

fremført af 3.g Mus fra Vallensbæk. De var vores gæster den aften. Den store sal og scene gav fine muligheder for kreativ udfoldelse.

I 1989 involverede stort set alle faggrupper sig i et kæmpeprojekt kaldet *An Evening in Town*, hvor skolen for en aften blev omdannet til en by med allehånde fristelser, hvilket naturligt også gjorde, at der var brug for en del musikere.

I skoleåret 1989-90 summede skolen også af musik. I januar 1990 opførte alle seks 1.g-klasser i fællesskab *DE 24 TIMER*, et jazz-oratorium i 15 små situationsbilleder af en skoleelevs hverdag med tekst af Svend Møller Kristensen og musik af Bernhard Christensen.

Man følger en elev fra morgens mareridt om de forsømte lektier gennem timer i matematik, latin, geografi, en

strøgtur, aftensmaden, en biograftur, dans og endelig kys og kram i gadedøren! 11 elever og musiklærerne Einar Hermansson, som havde lavet arrangementerne, og jeg selv dannede orkester under musiklærer Anne Lindholm Kofoeds ledelse. Sidstnævnte havde også indstuderet dansene. For instruktion og ledelse stod Birgit Ostenfeld, mens Henning Vagn Jensen havde ansvaret for scene og kulisser - og sang geografilærerens stemme! Yderligere var adskillige kolleger (vi var 13 i alt) ved deres smidighed og opbakning til stor hjælp for gennemførelsen af projektet, som løb af stabelen med liv og lyst hele 3 gange. Dels om formiddagen den 19. januar for 2. og 3.g og

Omslaget til det kassettebånd med optagelser fra forestillingen som alle medvirkende fik

lærerne og samme aften for offentligheden med næsten 450 gæster og endelig til skolens orienteringsmøde for kommende 1.g'ere den 25. januar 1990.

Vi blev senere på foråret inviteret til at møde komponisten i forbindelse med Albertslund Biblioteks foredragsaften med Bernhard Christensen. Her gav vi 5 numre fra jazzoratoriet.

Vi meldte os også til at deltage i et korprojekt fælles med seks andre gymnasiekor og Aurehøj Big Band for at uropføre værket *ZEBRADANS* sat i musik af Holger Laumann med tekster af Jesper Jensen. Vi var ca. 200 korsangere, 2 solister og Big Bandet. Fra Schneekloth deltog koret og flere lærere. Holger Laumann dirigerede de tre koncerter, som fandt sted på Gentofte Rådhus, Virum Gymnasium og Schneekloth Gymnasium i marts 1990. Vi havde 200 gæster til koncerten i Brøndby, og det var en stor oplevelse at synge sammen med så mange.

Senere på måneden løb forårskoncerten af stabelen i 2 afdelinger, en i salen med deltagelse af rigtig mange af klasserne og en 'band-afdeling' i kantinen.

I skoleåret 1990-91 havde vi ud over højniveauehold også et hold elever på mellemniveau, så musik-entusiasmen bredte sig på skolen. Vi var dog ikke kommet mere end en måned ind i skoleåret, før politikerne igen forstyrrede elever og lærere i skolearbejdet!! Den 19. september fik skolen besked fra amtet om lukning.

Nu igen!! Masser af tid gik nu med spekulationer, demonstrationer og møder i lange baner, og for mig personligt var det frustrerende at skulle i gang med

skolelukning nr. 2 efter så kort tid!

Men eleverne skulle have et ordentligt år, og vi prøvede at få det bedste ud af situationen. På musik siden arrangerede vi tre musiklærere en fælles musikweek-end for høj- og mellemniveauholdene i Ærkesædet i Holte i november måned.

Desuden deltog koret i et korstævne i Holbæk (vi sang bl.a. *Don't be cruel!*), og alle mellem- og højniveauklasserne var på Musikhistorisk Museum og til generalprøve på en torsdagskoncert i Radiohuset. Forårskoncerten var den 15. marts 1991, mens der stadig var 3 år-gange på skolen, og den var godt besøgt. Ved juletid 1990 blev vores betingelser yderligere præciseret: kun 3. g klasserne i 91-92 skulle forblive på skolen det sidste år. Fra august 1991 var vi således 99 elever og 19 lærere, og jeg var ene om musikken. Det krævede en del, for at den levende musik ikke skulle visne helt hen.

Den 27. marts afholdt vi så SKOLENS SIDSTE FORÅRSKONCERT ved opbydelse af alle gode musiske kræfter - and with a little help from our friends` - dvs tidligere lærere og elever.

Og vi holdt stilen til det sidste. Sang *Gaudeamus Igitur* med koret til translokationen i juni.

I den forbindelse kunne skolens sidste studenter også glæde sig over at Tove Hyldgaard og Toni Landi kom og sang.

Og det var så den skole!

SKOLEKOMEDIERNE - 'BROGET AFTEN' OG 'AN EVENING IN TOWN'

Birgit Ostfeld
lærer 1974 – 1991
Idræt og dansk

Ud over den daglige undervisning præges en levende skole også af introduktions- og hytteture, fællestimer, faglige ekskursioner til ind- og udland, udvekslingsrejser, sportsarrangementer og forårskoncerter.

Hertil kommer også de specifikke traditioner for den enkelte skole: Koncerter, udstillinger, udflugter, skolens

fødselsdag, fester, studiekredse og mange andre arrangementer, som ligger uden for pensum.

REVV

Skolerevyen blev afholdt af skolens 3.g'ere på deres sidste skoledag, og det var en tradition, som var taget med fra Værnedamsvej. De vordende studenter tog skolen og lærerne under kærlig behandling som afsked, og da hf'erne kom til, var de også med. Traditionen varede til og med 1975, hvor revyen blev afholdt på skolens fødselsdag, der også var 2. hf'ernes sidste skoledag, men traditionen forsvandt, fordi 3. g og 2.

*Lærersangkor med fra venstre Grete Secher Bendtsen
Sode-Pedersen, Arne Bruun, Kell Helmer, Vibeke Reichhardt,
Max Petersen og Børge Benüt-Nielsen ved mikrofonen*

Elevernes parodi på Sode

HF ikke havde fælles sidste skoledag. Herefter blev 2. maj til en skovtur for alle som fejring af skolen.

Til skolens 125 års jubilæum den 2. maj 1979 genoplivedes revyen ved at elever og lærere i forening opførte en revy. Dette må være foregået i skoletiden, for revyen omtales kun i årsskriftets såkaldte "dagbog", hvorimod den officielle fejring med skolens lærere og stab bliver omhyggeligt beskrevet. Det var en stor succes, hvor mange endnu husker en lærer i rollen "blotteren", der med et 03 på sin T-shirt bag cotton coaten forskrækkede uskyldige piger, samt elevernes kærlige parodi på Sode.

Ved andre lejligheder husker jeg blandt mange vidunderlige revynumre, Henning Vagn Jensen selv optræde som eksaminator til mundtlig eksamen i russisk. Det skal bemærkes, at han jo, på trods af uvidenhed om sproget, talte et, for os vankundige tilskuere, fremragende russisk!

En sidste bemærkelsesværdig revy blev afholdt det allersidste skoleår til juleafslutningen. Her havde lektor Henning Vagn Jensen skrevet "Lektor lektors jul" hvor hver af de tilbageblevne 19 lærere havde en rolle i stykket. Skolens rektor optrådte til stor glæde og moro for alle i salen som oberst fra forsvarskommandoen.

Alle de medvirkende i "Melodien der blev væk" på scenen 1975, mens Paul Sandfort dirigerer orkestret.

SKOLEKOMEDIE

Skolekomedierne i de nye bygninger i Brøndbyerne fortsatte også en tradition fra det gamle Schneekloth på Frederiksberg. Fra udflytningen i 1969 spillede der uafbrudt til og med 1976 en skolekomedie hvert skoleår. Herefter spillede der ikke hvert år, i hvert fald ikke ifølge årsskrifterne. Det kan bl.a. skyldes, at vi havde en meget levende og aktiv musikafdeling, der holdt koncerter, og som også instruerede synge-spil, hvor nogle havde tekst og musik skrevet af adjunkt Einar Hermansson, beskrevet andetsteds.

SKOLEKOMEDIER 1969 - 1988:

- 1969 *Maskinen og Fagre gamle verden.* Begge stykker forfattet og iscenesat af eleverne med Poul Rabinowitsch (Senere Paul Sandfort) som konsulent.
- 1970 Jørgen Høedt: *Vandring- Aspekt.* Jan Ole Nielsen: *Gift.* Instruktør ikke kendt.
- 1971 G.B. Shaw: *Mænd under våben.* Oversat og muligvis instrueret af elever,
- 1972 Klaus Ribbjerg (1966): *Hvad en mand har brug for.* Instruktør, muligvis en elev: Niels Aage, 2x.
- 1973 Dürrenmatt (1936): *Der Besuch der alten Dames*, oversat af elever til: *Den gamle Dame kommer til Byen.* Paul Sandfort: Tysklærer og instruktør.
- 1974 Priestley: *En inspektør ringer på.* Instruktion Paul Sandfort
- 1975 Kjeld Abell: *Melodien der blev væk.* Instruktion Paul Sandfort, Musikalsk indstudering: Erling Pedersen, dans Birgit Ostfeld. Jørgen Toft Simonsen, alt muligt andet. I alt 7 lærere deltog bag kulisserne.
- 1976 Dorrit Willumsen: "Moderne udgave af Holbergs Børselsstuen":
Instruktion: Jørgen Toft Simonsen.
- 1977 Ingen skolekomedie.
- 1978 Ingen skolekomedie, men stor Forårskoncert. *Radiserne.*
Instruktør: Paul Sandfort, Musik: Bjarne Martin, Kulisser: Jørgen Toft Simonsen.
- 1981 Gogol: *Revisoren.* Instruktion: Paul Sandfort.
- 1982 *Svend, Knud og Valdemar.* Her optrådte lærerne for eleverne. Personinstruktion Anne Lindholm Rasmussen, musikalsk instruktion Anne Rasmussen og Einar Hermannsson.
- 1984 *Annie get your Gun.* Instruktion Anne Lindholm Rasmussen
Musikalsk ledelse Einar Hermannsson.
- 1987 Nigel Williams: *Klassefjenden.* Bearbejdelse og Instruktion:
Lone Degn, elev, konsulent: Anne Lindholm Rasmussen, lærer.
- 1988 Aristophanes: *Lysistrate* eller: *Kvindernes oprør.* Instruktion Birgit Ostfeld, Musik: Einar Hermannsson og Anne Lindholm Rasmussen, Bevægelse, dans: Anne Lindholm Rasmussen (Ikke nævnt i Årsskriftet for april 1988).
- 1990 Bernhard Christensen, musik og Sven Møller Kristensen, tekst: *Jazzoratoriet De 24 timer.*
Musikalsk instruktion Ulla Sylvest Vestergaard, Einar Hermannsson. Anne Lindholm Rasmussen. Praktiske hjælpere Henning Vagn Jensen og Birgit Ostfeld
Alle skolens 1.g klasser - 140 elever, var aktive på scenen. 13 lærere var aktive under forløbet. Der blev spillet for 2. og 3. g i skoletiden Se billede i Årsskriftet. s.71.
Om aftenen var forestillingen indledning til *An Evening in Town*, hvor hele skolen summede af liv. Senere gæsteoptræden på et ældrecenter på Amager.
- 1991 Henning Vagn Jensen: *Lektor Lektors jul*, revy: Instruktion Henning Vagn Jensen
Lærerne optræder. (Omtalt under: Revyer).

Skolekomedier er en tradition, der har hørt gymnasielivet til gennem mange år - landet rundt, og Schneekloths Gymnasium var ikke nogen undtagelse. De senere år blev traditionen på skolen brudt af andre store arrangementer som det store musikarrangement: Bernhard Christensen og Svend Møller Kristensen *Jazzoratoriet De 24 timer* - og multifestarrangementer som *An Evening in Town*.

Af årsskrifterne fremgår det, at skolekomedierne har været grebet an på mange forskellige måder.

Elever har skrevet teksterne og selv instrueret, således i 1969 *Maskinen og Fagre gamle verden*. Begge stykker forfattet og iscenesat af eleverne med Poul Rabinowitsch (senere Paul Sandfort) som konsulent.

Nogle gange blev oversættelsen en del af sprogfag f. eks. i 1971 G.B. Shaw *Mænd under våben* oversat og muligvis instrueret af elever. I 1973 blev Dürrenmatt *Den gamle dame kommer til byen* oversat af elever; Paul Sandfort var her både tysklærer og instruktør.

De senere år var det almindeligt, at lærere valgte et kendt drama med eller uden musik, som de så instruerede. Her blev bl.a. i 1972 spillet Klaus Rifbjerg *Hvad en mand har brug for*, i 1974 Priestley *En inspektør ringer på*, og i 1975 Kjeld Abell *Melodien der blev væk*.

Hvad driver værket?

Gennem mange år har elever, kolleger, pedel og pedelmedhjælper på skolen arbejdet sammen om at få skolekomedien op at stå med hvert vores input. Jeg har arbejdet sammen med eleverne om kulisser, dekorationer, kostumer, lys, instruktion af dans, anskaffelse af rekvisitter; og vi lavede dem selv, når vi ikke kunne skaffe dem. I 1988 var jeg instruktør på *Lysistrate* eller som den også hed *Kvindernes oprør*, hvor jeg også lavede prøveplaner og udvalgte skuespillere, samt skabte overblik over, hvornår hver proces skulle sættes i gang.

Skolekomedien er et kæmpe pædagogisk projekt. Elever fra alle klassetrin og lærere med forskellige fag skal arbejde sammen, og så mange enkeltdele skal til sidst stykkes sammen for at skuespillet kan løbe over scenen. Det kræver indordning, ansvarlighed og overblik af alle.

Det er også pædagogisk betydningsfuldt, at eleverne kommer fra den abstrakte undervisning, og nu skal prøve kræfter med helt konkrete opgaver.

Opgaven til kulisseguppen kunne f.eks. lyde: Lav en busk, den skal være flad og kunne stå alene! Hvad? Og dagen efter står den fineste malede busk i grønne farver med gult og lidt lilla imellem, så den ser fyldig ud, selv om det er en flad masonitplade på to tværpinde, så den kan stå selv, og savet i facon. Eleven selv er lettet, og vi andre er glade for resultatet. Også kostumerne var et kæmpe arbejde, f. eks. i *Melodien der blev væk*, hvor man med små midler fik kostumer og dekorationer til at ligne 1930'erne så meget som muligt med 30 elever på scenen, så der skulle sys mange

kostumer. I alt var der det år 56 aktive elever og ansatte med til at sætte den forestilling op.

Mange talenter kommer i spil eller udvikles undervejs. Eleverne opdager, at de kan alt muligt, som de ikke anede, at de kunne. De forbavser sig selv, kammerater og lærere. En elev har pludselig udfoldet sig som designer af kulisser, efter at han eller hun har måttet sætte sig ind i en historisk periodes tapeter og møblement, og til en anden forestilling har kulisseguppen skaffet materialer, snedkereret og malet, og efter et stykke tids arbejde, står Akropolis på scenen! Og sminkefolk har gennem årene lavet indianere, ældre professorer, sure svigermødre og mange andre personer ud af deres kammerater.

Redaktøren af forestillingens program har overvundet sig selv og er gået ud og har fået rejst sponsorpenge hos de lokale handlende og erhvervsdrivende til gengæld for reklame i årets program. Nogle elever, lysfolkene, står de sidste dage højt oppe på høje stiger under festsalens loft (og dér var højt op) og hænger projektører op, indstiller dem på skuespillere og scenen til de sidste prøver. Kan den store projektør lyse både to skuespillere og en baggrund tilstrækkelig op?

Ja, og instruktøren, nogle gange en elev, andre år en lærer, har mødtes med de medvirkende i et par måneder efter skoletid. Visse dage i smågrupper fra de spæde forsøg ved læseprøverne, derefter prøver i sammenspil og til sidst de store fælles prøver på den super gode scene, som Schneekloth var så begunstiget at have.

Roller bliver tildelt ud fra talent og om ens erhvervsarbejde passer med de andres, så en gruppe kan møde på de samme øvedage. Hun, der gerne ville have en hovedrolle, må indse, at hun ikke både kan arbejde på tanken tre eftermiddage om ugen OG klare en hovedrolle. Hun skal hjælpes til at blive glad for en mindre rolle og så arbejde seriøst med den.

Og talenter udvikles. Den stille pige har udfoldet sig og sunget duet på scenen med en flot fyr fra 3. g., mens tre jævnaldrende elever skal spille sammen som henholdsvis barn, forælder og bedstemor. Hvordan lever man sig ind i de roller? Hvordan spiller man som 17-årig en alvorstung revisor? Og hvordan får man lært at danse og synge samtidig, medens man forestiller et andet menneske?

Nogle elever får stort selvstændigt ansvar omkring de mange forskellige elementer. Skuespillerne skal lære roller udenad og sætte sig ind i en karacters reaktionsmønstre og møde op til prøverne og få samspillet til at glide godt. Op til og ved selve forestillingen kan nogle elever have ansvar for, at rekvisitter er, hvor de skal være, andre ansvar for at styre belysningen gennem en hel forestilling, scenefolkene skal sørge for at sceneskift sker korrekt og lydløst, selv om der måske er adskillige, der skal være med i processen. Når der er orkester på, er lyden et helt kapitel for sig. Der er meget.

Det fascinerende ved at arbejde med skolekomedier var, at det var et frivilligt SAMARBEJDE mellem elever og lærere, pedel og pedelmedhjælper, om

et kreativt projekt over længere tid, hvor vi havde et fælles mål- og hvor vi alle var udfordrede og til slut kom i MÅL. Så når den sidste tilskuer var gået hjem, var der FEST! Næste dag ryddede vi op og snakken gik, frokosten indtog vi på lærer/værelset i højt humør. Det var en kæmpe fælles forløsning. Et fællesskab var skabt, der rakte ud i alle hjørner af skolen. Eleverne fik kammerater på tværs af klasser, lærere og elever fik et nyt kendskab til hinanden, kom til at eje skolen på en ny måde - lærte, at når man har sagt ja til et langt projekt - også i fritiden - så må man holde ved.

Vi lærte hinanden at kende på nye måder, vi var alle udfordrede på vores kreativitet, tålmodighed, overbærenhed og indbyrdes forståelse, begejstring og afsavn. Familie og kærester måtte tålmodigt forstå, at når der skulle læres udenad, når der var prøver, kostumefremstilling, snedkerier på scenen, scenefolk, der skulle øve scenskift og alt det andet, så kom de i anden række.

Som lærer synes jeg, det var fantastisk at se den stille elev blomstre op, den ukoncentrerede gå seriøst ind i et team, at ham med benprotesen alligevel kunne danse på scenen, suffløren/ suffløsen med stort ansvar og helt i baggrunden påtog sig at være et sikkerhedsnet for alle skuespillerne.

Orkesteret, som var med i de fleste forestillinger, spillede af livets lyst ved forestillingerne efter MANGE TIMERS øvelser i samspil på de instrumenter, som de nu engang kunne spille, og efter at musikleæreren havde tilpasset instrumentering og melodier efter det, der var muligt, med de talenter, der var.

Der ligger også en kulturel dannelse i at beskæftige sig med skolekomedier: Eleverne ser at 1930'ernes småborgerlighed også eksisterede i deres egen tid med lurende kedsomhed bag hækkene og med angst for arbejdsløshed, så man måtte finde sig i chefens trussel om afskedigelse.

I den klassiske græske komedie af Aristophanes: *Kvindernes oprør* er fredsbudskabet desværre lige så aktuelt i vores tid. Komediens blanding af sjov og alvor er både egnet til at more og til at give stof til eftertanke. Selvfølgelig kan komedien ikke oversættes direkte. Der er jo forskel på samfundsforhold, religion, tankegang og tone i Athen i 411 før vor tidsregning og i 1900 - 2000 tallet. Men det alvorlige emne om krig og det morsomme i kvindernes ægteskabsstrejke som våben kan sætte tanker og sammenligning i gang.

Hvad drev så værket?

Ikke løn, vi lærere arbejdede gratis. Skolekomedie var et praktisk-pædagogisk samarbejde, der udøvedes i en skala, som sjældent opleves i det daglige skoleliv. *Det var oplevelsen af et fællesskab* over lang tid, der drev værket. Af noget, der gav skolen ånd og sammenhængskraft og lyst til at være med i skolens liv på alle planer i det daglige. Mange elever og lærere blev aktive i mange andre sammenhænge i skolelivet efter sådan en oplevelse. De blev medlemmer af elevrådet, drivkraft i *An Evening in Town*, medlemmer af skoleorkester. Og også blandt lærerne skabte fællesskabet omkring skolekomedien et godt kollegialt samarbejde på længere sigt.

BROGET AFTEN

1976 var første gang vi lavede, hvad vi dengang kaldte "Broget Aften" på Schneekloth:

*Et fællesarrangement for hele skolen.
Mange lærere og elever, enkeltvis eller som klasser, deltog ved en fest, der omskabte skolen til et broget sammensurium: Tyrkisk Kaffebar, Kondirum, Indisk Thehus, Dramatikrum, Spillebar, Frikadellerestaurant.... og et kæmpe arrangement i samlingsalen med musik, oplæsning og sang.
En succes, der forhåbentlig gentages.*

Årsskriftet 1977

AN EVENING IN TOWN

Så vidt jeg kan se af årsskrifterne, gentages det ikke før i årene 1989 og 1990, nu under navnet: "An Evening in Town" og for samtlige elever i alle klasser med støtte fra samtlige klasselærere. Til gengæld var arrangementet vokset, så der blev taget undervisningstid ud to gange med et par ugers mellemrum, så hver enkelt klasse kunne få styr på, hvad de ville lave, hvordan og hvad de skulle bruge, økonomi - og forberedelse. Alle klasselærere var inddraget. Det blev anset for ligesom skolekomedien at være et pædagogisk projekt, hvor hele klassen samarbejdede om et praktisk-kreativt forløb.

I Årsskriftet 1989 er der en billedkollage fra arrangementet samt en beskrivelse:

Hvad gik der af den pæne noble skole den dag i oktober, hvor der blev inviteret til "An Evening in Town"? Allerede i ugerne inden havde det sydet og boblet, lærerne var de første til at flippe ud- rektor dansede wienervals på scenen- eleverne holdt sig heller ikke tilbage, de tryllede og entertainede, forventningerne steg til bristepunktet. På selve dagen arbejdedes der på højtryk, og da dørene lukkede op, hvad ventede der ikke det feststemte publikum? (Familie og venner). Scala kan gå hjem og lægge sig, vi har det hele her på Schneekloth: I Hawaii- baren vajer palmerne, der er toplos betjening i Tropicana; brandmanden går på bar, i "Den Bare" og er bag efter et smut inde hos transvestitterne. For de sarte sjæle er der konditorier, det ene mere raffineret end det andet- La Glace er en svag afglans mod dem. Der er hyggepianist i hvid smoking, Hvad siger I så?

Elev, unavngiven.

I 1990 udvides arrangementet yderligere med et arrangement i salen, hvor *Jazzoratoriet De 24 timer* opføres for gæsterne fra kl 19 - 20, herefter løber Total-arrangementet *An Evening in Town* til kl. 01.

Styringsgruppen var nu på 4 lærere: Henning Vagn Jensen, Hanne Geist, Birgit Ostenfeld og Einar Hermannsson. 300 gæster kom: Familie, kærester, lærere.

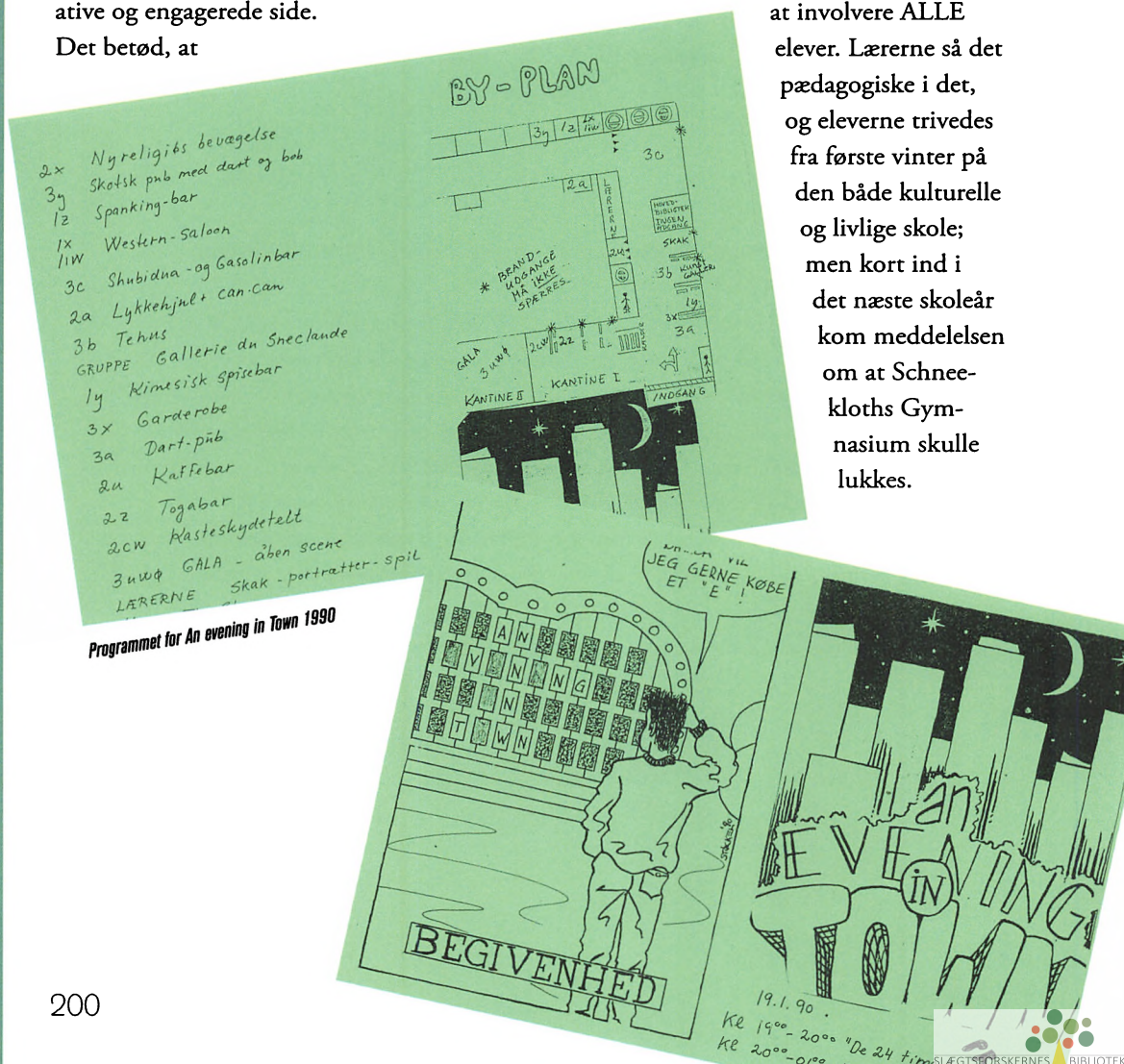
Måske var omfanget og energien også præget af at amtet havde bebudet gymnasielukning på Vestegnen, og nu ville Schneekloth vise sig fra sin mest kreative og engagerede side.

Det betød, at

alt på skolen var inddraget. I årsskriftet beskrives det, hvordan elevernes fantasi og engagement ingen ende tager. Der er endnu flere vanvittige kunststillinger og barer. Musikarrangementer er spredt over hele skolen. I Gala-Bar blev der spillet rockmusik og danset i lange baner. Selv husker jeg Dariotrioen fra 1. a, der hver time havde et smægtende sangprogram med bl.a. "Hvide Måge". Ikke et øje var tørt.

Alle ønskede, at dette koncept skulle blive den helt store tradition, der så afløste skolekomedien for til gengæld

at involvere ALLE elever. Lærerne så det pædagogiske i det, og eleverne trivedes fra første vinter på den både kulturelle og livlige skole; men kort ind i det næste skoleår kom meddelelsen om at Schneekloths Gymnasium skulle lukkes.

PÆDAGOGIK MELLEM GAMLE VANER
OG NYE TANKER

Som nyansat oplevede man at der hos den ældre del af lærerkollegiet ikke var nogen tradition for i fællesskab at drøfte pædagogik.

Den enkelte lærer var ansvarlig for hvad der foregik i hans timer, og det gik tilsyneladende godt, for ingen lærere havde behov for at drøfte det.

Selvfølgelig skete det at en lærer kom frustreret ind på lærerværelset og gav ondt af sig efter en time med en klasse, og så kunne nogle lærere hurtigt blive enige om at det var også en besværlig klasse, mens andre lærere syntes af de var meget søde og meget arbejdsomme i deres timer. I frikvartererne kunne man også udveksle et par gode idéer om et vellykket gruppearbejde eller en tekst der fungerede godt eller udveksle gode matematisksæt eller oplæg til engelske stile. Men det var og blev uforpligtende småsnak.

Ved lærerforsamlingsmøderne kunne man også blive enige om at den klasse var god, rigtig god, og den klasse var håbløs, eller at de og de elever var dovne eller uegnede til gymnasiet; men besværlige klasser eller besværlige elever gav

ikke anledning til pædagogiske overvejelser. Det skyldtes måske at i de første år i Brøndby var lærerrollens aura stadig intakt, og med den kunne de fleste sætte deres undervisning igennem; men med ungdomsoprøret skulle den snart komme under pres.

Fra midten af 1970'erne bredte der sig i lærerkollegiet også en voksende fornemmelse af at skolelivet var under forandring. Eleverne virkede ikke så imponerede af den fine gamle skole og af adgangen til lærdom og dannelse. De satte deres egen dagsorden hvor det sociale var i centrum. Jubel i kantinen når der var en fritime pga. en lærers sygdom, flere og flere elever afleverede stile for sent eller afleverede slet ikke eller kom for sent. Det gav øjensynligt højere social prestige at være meget festlig til festerne og at score end at være fagligt dygtig, tænkte man i lærerkollegiet. Eleverne optrådte ligeglade eller sært ubevidste i forhold til de store muligheder for personlig, samfundsmæssig og politisk indsigt gymnasiet tilbød.

ELEVERNE I CENTRUM

Det førte til at der efterhånden blandt de yngre lærere opstod et behov for på et mere formelt plan at diskutere pædagogik, men også i bredere forstand at diskutere hvad vi ville med eleverne og med skolen og os selv. Det førte til en række initiativer der skulle fremme de tanker.

Et af de første initiativer var såkaldte 'Debatdage' som blev afholdt første gang i september 1974 i forbindelse med 'Introduktionsdagene' for de nye 1. g'ere og 1. hf'ere.

Det arrangement blev gentaget året efter, men lå nu i den første uge af skoleåret, men knapt så ambitiøst; men målsætningen er den samme: emnerne og aktiviteterne sigter mod at bevidstgøre eleverne om mere abstrakte forhold i undervisningen end lektier og det der foregår i den enkelte time. Mål og midler. I god forlængelse af ungdomsoprøret bruges der tid på at drøfte elevmedbestemmelse og elevens og lærerens rolle.

Den pædagogiske diskussion medførte forskellige mere eller mindre afgørende tiltag. Et af de første var opstillingen af bordene i klasselokalet. I en række af de humanistiske faglokaler blev bordene stillet i hesteskoform, og de blev rykket rundt når der var gruppearbejde, og efterhånden kunne man også se gruppearbejde omkring bordene i garderobeområdet. Ikke i kantinen. En gruppe af sproglærere underviste i "Tværsprog", et samarbejde om en fælles grammatik i dansk og sprogfagene, og en dansk- og en historielærer koordinerede år efter år den historiske periodelæsning så de fx på samme tid læste tekster om og fra middelalderen. Den første årsprøve i dansk i en 1.g. blev et alternativt gruppearbejde på skolen om danske aviser med gruppeeksamen og rapport til rektor fra eleverne, censor og læreren.

INTRODUKTIONSDAGE (DEBATDAGE)

I stedet for de sidste to års introduktionsuge afholdtes i år forsøgsvis 2 "debat - dage", placeret i begyndelsen af september.

Formålet hermed var at opnå en mere realitetsbetonet diskussion om undervisningen, baseret på elevernes egne førsteindtryk heraf. Programmet omfattede diskussioner omkring undervisningens mål og midler, skolemiljøet i almindelighed elevmedbestemmelse samt lærerens og elevens rolle. Dette foregik i interne diskussioner i klasserne såvel som i samtaler med faglærerne. Endvidere omfattede programmet nogle korte gruppedynamiske øvelser.

Beskrivelsen af debatdagene i årsskriftet 1974

PROGRAM FOR "DEBAT-DAGENE", 11/9 og 12/9 1974

ONSDAG d. 11.		TORSdag d. 12.	
8 ↓ 9:30	KLASSERVIS GRUPPETERAPI	8 ↓ 9	Gy-sal GRUPPETERAPI
9:30 ↓ 10:30	KLASSERVIS DISKUSSION OM KRING TEMAET: SKOLEN SOM ARBEJDSPLADS 1/ ELEVER + TUTORER	9 ↓ 10	BELESTIME PSYK. FOREDRAG "HOLDNINGER TIL SKO- LEARBEJDET" SAML. SAL
10:30 ↓ 10:45	FROKOST	10 ↓ 10:45	DISKUSSION AF FOREDRAG SAMLSAL
10:45 ↓ 12:35	KLASSERVIS DISKUSSION, FORTS. 2/ ELEVER, TUT + INTR. - LERERE	10:45 ↓ 11:15	FROKOST
12:35 ↓ 14:00	KLASSERVIS DISKUSSION M. PANGL AF FAG- LERERE	11:15 ↓ 11:30 ↓ 12 ↓ 13	ORIENTERING OM ELEVORGANISATIONER (LAK, DOK, DEKU) SAMLSAL DISKUSSION OM EL'S ORGANISATIONSPOR- TOER OG RETNINGER SAMLSAL
		13 ↓ 14	KLASSERVIS ORSLYMMERING OG EVALUERING

Tema-uge.

Tema-ugen blev prøvet forsøgsvist i skoleåret 76-77 (24. - 28. januar 1977).

Formålet med arrangementet var, at elever og lærere gennem selvstændigt arbejde fik øget forståelse for fagenes indbyrdes sammenhæng, herunder samfundsforhold, der normalt ikke indeholdes i den daglige undervisning. Ugen skulle endvidere øge den enkeltes erfaring med gruppearbejde og selvstændig disponering af arbejdsforløb - samtidig med, at elever og lærere mødtes på et mindre formelt plan.

Emnerne for ugens arbejde indsamledes blandt elever og lærere og var fortrinsvis af politisk-social karakter. Hvert emne kom til at udgøre en gruppe, hvor elever og lærere arbejdede på lige fod (på tværs af klasser og fag). Arbejdet krydrede, ud over læsning af bøger samt diskussioner, med ekskursioner, foredrag, film, som grupperne selv planlagde.

Ugens arbejde mundede ud i en afsluttende aften, hvor grupperne fremlagde deres resultater for hinanden, - i form af film, lysbilleder, plancher, teater m.v.

Om temaugen i årsskriftet 1977

Nogle af disse tanker blev prøvet af på en "TEMA-UGE" januar 1977.

Her folder tankerne sig ud konkret, og man kan genkende afsmitningen på de pædagogiske og ideologiske tanker fra ungdomsoprøret. Der lægges vægt på selvstændigt arbejde, fagenes sammenhæng, samfundsforhold og gruppearbejde. Det er midlerne på vejen til målet: den kritiske tænkning som skal forandre undervisningens form og indhold, gymnasiet og elevernes holdning til det bestående. Tilrettelæggelsen er organiseret demokratisk med et islæt af det antiautoritære, elever og lærere arbejder på lige fod. Endelig er der et produktkrav. Temaugen skal ende med at grupperne fremlægger deres resultater for hinanden. Og så festen for dem der yder.

Næste temauge fandt sted i januar 1979. Emnerne var "København som lokalsamfund" og "Energi og folkesundhed". Det var en lærer der skrev om den i årsskriftet, og hans konklusion ses i årsskriftet på næste side.

Disse temadage og temauger skal ses i en større sammenhæng: 'et projekt frigørelse', og lignende projekter fandt sted på alle andre gymnasier i Danmark. Hvad der kom ud af disse projekter, det er vanskeligt at beskrive præcist; mange elever var generelt venstreorienterede, det viste tilslutningen til venstrefløjen når der var prøvevalg på skolerne, men det er ikke sikkert at det skyldes det der foregik på skolerne, det var også noget i tiden; projektets resultat blev primært til en generel demokratisk holdning med krav om medindflydelse til eleverne gennem elevrådet og en antiautoritær holdning til de voksne på skolen, dvs. lærerne. Der var ingen eller kun ganske få elever der stillede kritiske spørgsmål til undervisningens indhold og form, og en del lærere fandt eleverne passive og ukritiske og politisk ubevidste; mange elever dyrkede mest de hedonistiske sider af gymnasietlivet, syntes lærerne.

Temaug.

I ugen 22.-26. januar 1979 gennemførtes for anden gang på Schneekloth en såkaldt tema-uge. I disse dage formede livet på skolen sig meget anderledes end sædvanligt. Et "tema-udvalg" havde gennem måneder ved adskillige møder forberedt det pædagogiske eksperiment og forventningerne var store. Mindre grupper af lærere og elever på tværs af klasserne fordybede sig inden for et afgrænset emne. Interessen og arbejdet samledes i år om tre større emner: København som lokalsamfund, Energi og folkesundhed. Foredragsholdere gæstede skolen - bl.a. leverede forh. overborgmester Urban Hansen et både underholdende og interessant oplæg om hovedstaden - relevante film var bestilt og stedlige biblioteker tømttes for vedkommende litteratur. En del småekskursioner var nødvendige for at samle billedstof og materiale til en afsluttende fællesudstilling.

En senere undersøgelse har vist at nogle grupper har samarbejdet energisk og helhjertet og derfor oplevet ugen som et lærerigt, forfriskende indslag i hverdagen, medens det andre steder har knebet gevaldigt med initiativ og virkelyst, hvorfor udbyttet har været ringe. Forhold, som vi kender dem ganske tilsvarende fra den daglige undervisning.

Max Petersen

Årsskriftet 1979: Max Petersens anmeldelse af temadagene januar

Men politisk ubevidste var de opvakte elever ikke. Tiderne havde ændret sig op gennem 70'erne, Danmark havde oplevet oliekrisen og de økonomiske opgangstider var slut og fattigfirserne under opsejling, derfor oplevede eleverne deres situation helt anderledes end 10 år tidligere. Det kan et indlæg i skolens årsskrift 1980 fint illustrere.

Kort efter det nye skoleårs begyndelse 1979 skrev rektor Leo Bresson, Espergærde Gymnasium, en kronik i Ekstra Bladet hvor hovedsynspunktet var at tidens unge er uengagerede, ukritiske og usolidariske. Den kritik svarer en 3.g elev på i forbindelse med en dansk stil, som bliver trykt i årsskriftet 1980. Hendes konklusion lyder således:

Summen af alle disse ændrede forhold (sammenlignet med 60'ernes ungdom) giver ungdommen i dag et langt større (påtvunget) ansvar over for deres egen eksistens-mulighed. Oprør mod den gamle generation ville være spild af al for kostbar tid, idet hvert minut brugt på andet end sikringen af fremtiden – for den enkelte (unge) – mod de andre (unge) – ville være et skridt på vejen til placeringen: ”Tåber”. Konkurrencen som er ”obligatorisk for alle”, er benhård – i denne er albuer, (alle) kneb og samvittighedsnag i ny og næ bedre end alternativet til vinderpladsen - - man kan ikke leve af ”love”, identitet og politisk bevidsthed.”

Anne-Charlotte Tulinius, 3bS

Lærernes trivselsweekend.

Fredag aften: Cand. psyk. Finn Hanberg redegjorde for skolepsykologiske problemer i Brøndbyerne. Herefter diskussion. Lørdag formiddag: adjunkt Bjarne Martin og adjunkt Frank Gerdner Pedersen gennemgik nogle foreløbige resultater af den store spørgeskemaundersøgelse om elevernes holdning til undervisningen på Statsgymnasiet Schneekloths Skole. Eftermiddag: diskussion af forslag til ændring af undervisningsformer. Aften: festmiddag og revy. Søndag formiddag: rollespil om lærerrådet og frustrationsdiskussion. Arrangører: adjunkt Jørgen Simonsen, adjunkt Henning Vagn Jensen og adjunkt Jørgen Holst-Larsen.

Kort beskrivelse af lærernes trivselsweekend i årsskriftet 1977

LÆRERNE I CENTRUM

I skoleåret 1976 – 77 tog en gruppe på tre lærere initiativ til en ”Trivselsweekend”, og det foregik på en kursusejendom på Sydsjælland som skolen enten lånte eller lejede af Brøndby Kommune.

Det blev året efter fulgt op med to pædagogiske aftenmøder i skoleåret efter hvor det ene emne var en diskussion af resultatet af en spørgeskemaundersøgelse om elevernes hjemmeforberedelse og deres holdning til skolen, det andet tværfagligt samarbejde og projektorienteret undervisning.

Det er meningen med disse møder at skabe et uformelt pædagogisk forum på S.S.S. og at udbygge det kollegiale samvær.

Årsskriftet 1978

I marts måned 1979 var lærergruppen igen på en ”Pædagogisk-kollegial week-end for ansatte på SSS”. Hensigten var at få tid til at drøfte lærernes daglige arbejde mere indgående og debattere mulighederne for tværfagligt samarbejde. Og to år senere:

Oktober. 9 – 11. 24 lærere deltog i et pædagogisk weekendmøde på Årbyhus; emne: forsøgsundervisning.

Det er ikke hele lærerkollegiet der tager af sted; det var frivilligt for den enkelte lærer at deltage, fordi disse arrangementer foregik i fritiden og dermed var uden aflønning.

I januar 1984 blev der afholdt en ny pædagogisk weekend, denne gang med emnet ”De stille piger”; som optakt til emnet havde arrangørgruppen inviteret adjunkt Inge Heise, Avedøre Gymnasium, til et foredrag om de stille piger i gymnasiet en aften i november.

På selve weekenden var der et foredrag ved en cand. psyk om elevernes selv- og virkelighedsopfattelse, og adjunkt Mette Mortensen talte om begrebet erfaringspædagogik og forsøg med erfaringspædagogik på Herlev Gymnasium; så var der selvfølgelig gruppearbejde om emnerne.

Men desværre deltog kun halvdelen af lærerkollegiet, fortrinsvis lærerne fra den humanistiske afdeling, en del matematik-fysik-lærere foretrak at blive

hjemme. Emnet havde ingen relevans i deres afdeling, der var ingen stille piger, var begrundelsen.

Der er sket noget siden starten af halvferdserne hvor der generelt var opbakning i lærerkollegiet til den type af arrangementer. Hvis der dengang var en skillelinje mellem hvem der deltog og ikke deltog, gik den mellem generationerne, nu var den blevet skolepolitisk og i nogen grad ideologisk. Når det pædagogiske initiativ med det emne kuldsejlede og splittede lærerkollegiet, hænger det sammen med de pædagogiske, ideologiske og politiske fronter der prægede lærergruppen på det tidspunkt. For det første var emnet pædagogisk, og blandt en større gruppe af matematik- og fysiklærerne var holdningen den at disse fag ikke havde pædagogiske problemer, derfor havde de heller ikke problemer med stille piger eller andre elevtyper. En anden årsag til at nogle lærere i mat-fys-faggruppen ikke ville deltage var knyttet til placeringen i en weekend, altså i lærernes fritid. De ydede skolen deres når de var der, men ville ikke også yde skolen noget uden for arbejdstid. Samtidigt konnoterede emnet "De stille piger" kvindeproblematik og en køns-politisk tilgang til pædagogikken, og arrangørgruppen var kvinder og kurset med udelukkende kvindelige foredragsholdere. Det betød måske også noget for den manglende tilslutning.

SKOLEUDVIKLING

Fire skoledage i august 1989 holdt hele skolen "skoleudviklingsseminar 2" med deltagelse af lærere og elever. Arbejdstitlen var "Lærerkursus: SKOLENS PROFIL", og lærerne deltog bl.a. i et gruppearbejde med arbejdsopgaverne: "1. Hvad synes du især er problematisk ved Schneekloths Gymnasium? - 2. Hvad synes du især et godt ved Schneekloths Gymnasium?". Om torsdagen er lærerne inddelt i arbejdsgrupper med titlerne: "Pædagogik, Interne og eksterne beslutningsprocesser, Forældremøder, 3.g's sidste skoledag, Milieu, Intern og ekstern kommunikation, Holdning, ansvar og engagement". Hensigten er at grupperne skal komme med konkrete løsningsforslag som i løbet af skoleåret skal præsenteres for lærerrådet.

Eleverne arbejder i grupper om lignende spørgsmål. Fredag har de klassevis gruppearbejde om konkrete forslag til forbedringer, og efter frokost er der elevfremlægelse i salen. Når man genlæser instrukserne til grupperne i dag, er det tydeligt at både elevernes og lærernes gruppearbejde er orienteret mod handling, og at deres diskussioner skal føre til konkrete tiltag i skolens hverdag.

Seminaret var en opfølgning på et skoleudviklingsseminar i skoleåret 1988/89 med målsætningen "Schneekloth Som En Bedre Arbejdsplads", og på det seminar blev det besluttet at iværksætte en stor spørgeskemaundersøgelse blandt eleverne der hed "Din mening om Schneekloths Gymnasium". Den bestod af 47 rubrikker, og der blev spurgt til lektiemængden, der var 11 spørgsmål om forskellige aspekter af

Brøndby d. 15.8.1989.

Kære kollega.

Velkommen til skoleudviklingsseminar nr. 2 på Schneekloths Gymnasium d. 18, 24, 25 og 28. august.

I skoleåret 1988/89 lød målsætningen således :

"SCHNEEKLOTH SOM EN BEDRE ARBEJDSPLADS".

Vi ønsker med arbejdsrådet at forbedre og produktudvikle din arbejdsplads. Målet er et idé- og handlingskatalog.

Derfor ønsker vi konstruktiv kritik fra græsrødderne efter modellen :

"kritik - idé - handling."

Vi fortsætter udviklingsarbejdet i skoleåret 1989 - 1990, bl. a. på baggrund af et oplæg fra KR om "image/profil" på et lærerrådsmøde tidligere i år.

Målsætningen for dette seminar er :

- En evaluering af effekten af de initiativer som blev taget i starten af skoleåret 1988/89 med henblik på at styrke det faglige, pædagogiske og sociale miljø i lærerkollegiet.
- En debat af det samlede pædagogiske, sociale og kulturelle miljø på Schneekloth med henblik på at nå til enighed om elementer der kan blive bærende i vores image/profil.

Det vi kan nå til enighed om skal udmøntes i konkrete forslag som skal behandles af lærerrådet i det kommende skoleår.

I denne 2. fase vil vi også søge at inddrage eleverne, jf. programmet.

Vi starter på fredag - er du klar ?

KR, FP, UV og HJ.

lærernes undervisning, rubrikker om uro i timerne, om elevindflydelse, kontorets service og informationsniveauet for at nævne nogle af spørgsmålene. Derudover en rubrik om de ikke-faglige aktiviteter som Schneeklothløbet og en rubrik om studievejledningen og klasselærerordningen. Svarene blev fremlagt i samlings salen på en overheadprojektor og dernæst diskuteret i klasserne.

Spørgsmål 44 lød "Er du generelt tilfreds med at gå på Schneekloth?" og her fordelte svarene sig således:

84,8% af eleverne er åbenbart tilfredse med at gå på Schneekloth. Som der står på overheaden: *Er der så overhovedet et problem?? Skal vi gå hjem nu?* Det gjorde vi ikke, men arbejdede videre.

Dagen før havde lektor Lars Tonnesen, Frederiksborg Amt, holdt et oplæg med titlen: "Hvordan gør I Schneekloth til en endnu bedre skole?". Foredraget handlede om serviceudvikling, et nyt ord i undervisningssektoren der havde bredt sig fra det private erhvervsliv. Som Lars Tonnesen, senere rektor på Østre Borgerdyd Gymnasium, i et historisk tilbageblik udtrykker det:

TILFREDS MED SG?

SPØRGSMÅLENE	ANTAL BESVARELSER	FORDELING I %
Ja, ubetinget	111	26,4
Ja, stort set	246	58,4
Nej, egentlig ikke	44	10,5
Nej, slet ikke	18	4,3
Ugyldige svar	2	0,5
I alt	421	100,1

I forbindelse med statskolernes overgang til amterne i 1986 kom der fokus på lederskab og udvikling. Tankerne om serviceudvikling var allerede da nogle år i forvejen kommet fra det private erhvervsliv til den offentlige virksomhed både i stat, amter og kommuner. Markedsstyring, brugerrespekt, kvalitetstænkning og modernisering blev parallelle og overlappende fænomener.

Serviceudvikling betød et skifte fra en institutionel og fagprofessionel tænkning til en brugerorienteret ydelsestænkning.

Fra ledelsesniveau bredte tanken om service og skoleudvikling sig til de enkelte skoler. I foråret 1987 nedsatte Direktoratet for Gymnasieskolerne og HF sammen med Frederiksborg Amtskommune en arbejdsgruppe om serviceudvikling i gymnasieskolen. I august udsendtes et hefte om Serviceudvikling i gymnasiet og HF til alle skoler og amtslige forvaltninger. I første omgang blev heftet mødt af afvisning. Det var et forsøg på at indføre en produktions- og markedstænkning, som burde være gymnasieskolen fremmed – mente mange. I løbet af et par måneder bredte serviceudviklingstanker sig dog stille og roligt. Det blev almindeligt, støttet af amtslige midler, at holde pædagogiske seminarer og dage, hvor rektorer og lærere og TAP-medarbejdere fik mulighed for en mere samlet og konstruktiv diskussion af skolevirksomheden. Og deltagerne i arbejdsgruppen blev som jeg selv ofte brugt som oplægsholdere sammen med andre eksterne 'eksperter'.

Et nyt udviklingsredskab blev brugerundersøgelsen. Fra evaluering af undervisning i de enkelte fag til tilfredshedsundersøgelser på hele skolen. De selvtilstrækkelige diskussioner på lærerværelset blev udfordret af en dialog med diverse målinger og målrettede diskussioner af mål og handlingsplaner.

Der var på Schneekloth en vis skepsis over for servicetankegangen, men der var også en voksende erkendelse af at der var opstået en konkurrencesituation mellem gymnasierne på Vestegnen - og i hele landet - for 'at skaffe kunder i butikken', og op gennem firserne var elevtallet stille og roligt for nedadgående.

SKOLEÅR	ELEVER	BEMÆRKNINGER
1969	240	
1970	314	
Maj 1971	373	
Maj 1972	388	176 piger og 212 drenge
Maj 1973	440	172 piger og 268 drenge og med to HF-klasser
Maj 1974	475	195 kvinder og 280 mænd Årsskrift 1974
Maj 1975	481	197 kvinder og 284 mænd
Maj 1976	496	231 kvinder og 265 mænd
Maj 1977	493	239 kvinder og 254 mænd
Maj 1978	506	256 piger og 250 drenge Årsskrift 1978
Maj 1979	545	260 piger og 285 drenge
Maj 1980	559	259 piger og 300 drenge
April 1981	598	289 piger og 309 drenge
April 1982	606	316 piger og 290 drenge
April 1983	568	Generelt er kønsfordelingen meget ligelig på årgangene år for år herefter
April 1984	538	
April 1985	508	
April 1986	467	
April 1987	452	
April 1988	406	
April 1989	485	Skolen fik tilført 3 klasser fra det nedlagte Vallensbæk Gymnasium, derfor stigningen
April 1990	461	
April 1991	365	Sidste fulde årgang
April 1992	99	2. g. klasserne er overført til andre gymnasier, tilbage er fem 3. g. klasser og en Team Danmark-klasse

Samtidigt var klassekvotienten blevet hævet fra 24 i klasserne til 28, og ud over overgangen til amterne havde Bertel Haarder indført det frie gymnasievalg. For at tiltrække elever måtte skolerne på forskellig vis profilere sig over for hinanden med noget der var anderledes selv om undervisningen på gymnasierne dybest set var den samme.

Nogle gymnasier tilbød pludseligt særlige forløb, fx *Biologiklassen* på Rødovre Gymnasium eller *Europaklassen* på Ordrup Gymnasium, og på nogle skoler opstod en ny mat-fys-kemilinje som skolerne søgte at profilere sig på. På Schneekloth gik bestræbelserne på at profilere skolen med Team Danmark-klasser hvor den første var begyndt august 1988.

Samtidigt var ungdomskulturerne blandt eleverne med til at tegne skolerens profil. Elevernes valg af skole blev også i nogen grad et valg af tilhørsforhold til en bestemt gruppe med en særlig adfærd og en særlig klædedragt som de kommende elever kunne identificere sig med. Var man punker søgte man en skole, var man til Lacoste søgte man en anden, var man til idræt søgte man en tredje. Det var i den situation Schneekloth i Brøndby søgte at finde en profil der kunne tiltrække elever og fastholde arbejdspladser.

Men set i bakspejlet var det skønne spildte kræfter. En måned senere sendte Undervisnings- og Kulturudvalget, Københavns Amt, en *Perspektivredagørelse om Gymnasier og HF-kurser* til høring på skolerne som indirekte varslede skolelukninger, og den 19. september året efter var det afgjort at Schneekloths Gymnasium skulle lukkes.

19 | FORSØGS- UNDERVISNING

STANDARDFORSØG OG ANDEN FORSØGSUNDERVISNING

Perioden fra den lille gymnasierreform i 1971 til reformen 1988 med tilvalgs gymnasiet var præget af en masse forsøgsundervisning på mange gymnasier. Det kunne være med ændret pensum i et fag, med nye eksamensformer som gruppeeksamen og tilladt brug af hjælpemidler, med nye linjer og helt nye fag. Mange af forsøgene var såkaldte standardforsøg som var beskrevet i RS (Regelsamlingen) hvor man kunne finde en indholdsbeskrivelse og skabelon til ansøgningerne. Det var Direktoratet for gymnasieskolerne og HF der styrede forsøgene, og hvert år måtte ildsjælene skrive ansøgninger, lærerrådene behandle dem og rektor fremsende dem tjenstligt. Fx søgte gymnasierne i 1986 om tilladelse til at starte omkring 1000 forsøg, og langt størstedelen blev godkendt med krav om at indlevere en forsøgsrapport til direktoratet det næstfølgende skoleår.

Også på Schneekloths Gymnasium blev der lavet forsøgsundervisning.

I 1982 indsendte en dansklærer og fire sproglærere en ansøgning om forsøg med "Tværsprog" i en sproglig klasse for skoleåret 82 – 83. Hensigten med forsøget var at styrke indlæringen af grammatik

med fælles begreber for de fem sprog. Det blev godkendt. Samme år blev en ansøgning om klassens time i 1.g afslået med begrundelsen: "...forsøget savner overføringsværdi på grund af den ekstra ugentlige time det medfører." Begrebet 'overføringsværdi' dækker over at man ikke ville kunne bruge forsøgets erfaringer i andre sammenhænge fordi Undervisningsministeriet ikke ville udvide elevernes skoledag eller skolernes budgetter med en ekstra time. Ideen var ellers god nok og på sæt og vis på forkant med moderne tankegang. Klassens time skulle lette elevernes overgang fra folkeskolen til gymnasiet, skabe trivsel og modvirke som det hedder i ansøgningen "det store frafald".

I efterårssemestret 1983 opfordrede fem mat-fys-elever lærerrådet til at ansøge Direktoratet om matematisk-kemisk forsøgsgræn. De havde samlet underskrifter fra interesserede elever og mente at der var elever nok til et sådant forsøg. Skolen søgte om forsøget d. 16. januar 1984 og allerede d. 20. januar blev forsøget godkendt; men i april måned måtte skolen henvende sig til Direktoratet igen og beklage at der alligevel ikke var elever nok til forsøget. Så havde skolen bedre held året efter, og en matematisk-kemisk forsøgsgræn kunne komme i gang.

NYE FAG

Henning V. Jensen,
lærer, 1974 – 1992
Dansk og filmkundskab

Film- og tv-kundskab

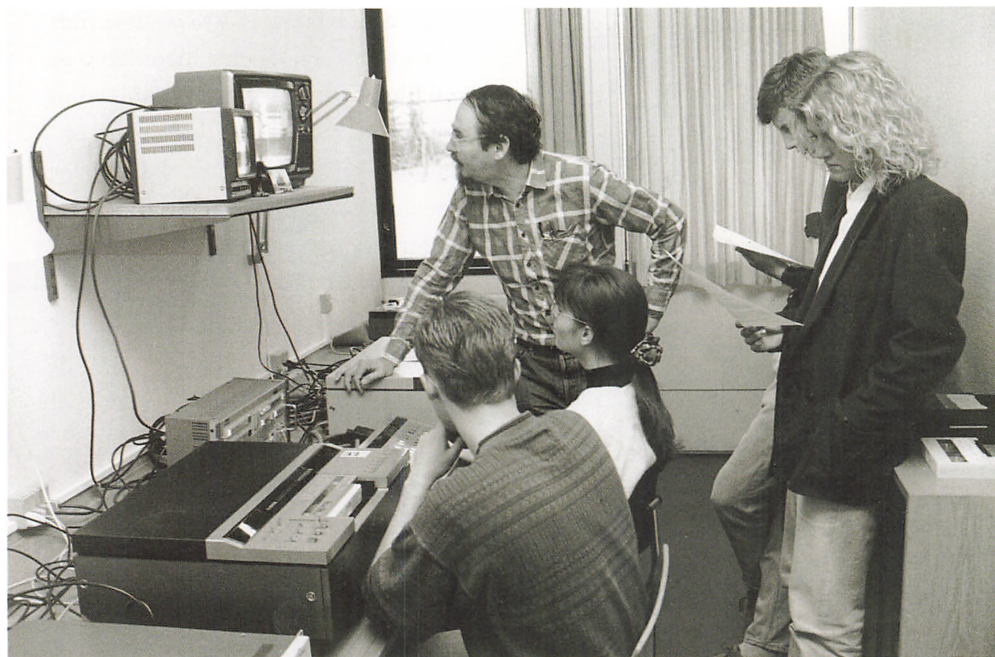
Forsøget med faget film- og tv-kundskab på skolen i Brøndby begyndte 1973. Det første forsøg var begyndt året før på Gentofte Statsskole, og faget var på det tidspunkt forsøgsfag på rundt regnet seks gymnasier primært i København. Her var Schneekloths Gymnasium godt med, men det har ikke været muligt at opklare hvem der tog initiativ til forsøget. Stud. mag. Kurt Øbirk fra filmvidenskab, KU, stod for undervisningen det første år, og ved min ansættelse august 74 overtog jeg de næste filmhold.

Eleverne skulle vælge et af de kreative fag: formning med kunstforståelse, sang og musik eller filmkundskab. De kreative fag havde to timer om ugen i 2.g og to timer om ugen i 3.g frem til jul. Der var ingen karakter i de kreative fag så det var en udfordring på godt og ondt at undervise i de fag. Som lærer måtte man appellere til lysten og engagementet og håbe på at eleverne oplevede disse fag som et åndehul.

Film som det hed i daglig tale, blev hurtigt populært. Levende billeder på film og tv var oppe i tiden, og gennem alle årene var der mellem tre og fire hold pr. årgang. Etableringen af faget som en del af fagrækken i gymnasiet og på HF var en direkte følge af den samfunds-

mæssige udvikling. Flere og flere film blev produceret direkte med det unge publikum for øje, og befolkningen og ikke mindst de unge brugte mere og mere tid foran fjernsynet, så fjernsynets betydning som formende for meningsdannelsen voksede hele tiden. Filmene blev produceret af kapitalistiske produktionsselskaber i USA, og radio og tv var underlagt DR's monopol, og de forhold stødte sammen med ungdomsoprørets og de humanistiske universitetsstudiers fokus på ideologikritik og indoktrinering, holdninger som også trivedes blandt en del lærere på gymnasierne. For at eleverne kunne blive myndige borgere måtte de i gymnasiet lære at læse og afkode de åbne og de skjulte budskaber i massemedierne, og her kom filmfaget ind i billedet. Som der står i bekendtgørelsen skal eleverne udvikle deres evne til at udtrykke sig selvstændigt og kreativt i billed- og lydmedierne, blive til aktive og bevidste brugere og forbrugere af medierne film og tv og udvikle deres evne til analyse af massemedieproduktioner for at opnå indsigt i og viden om billed- og lydmedieproduktioner i en historisk, politisk, økonomisk og institutionel sammenhæng. Det skulle de blive ved dels at se og analysere fiktionsfilm, dokumentarfilm og tv-udsendelser, dels ved selv at fremstille super 8 smalfilm og senere videoprogrammer.

Det blev fast procedure at de små eller store film som kunne tåle en offentlig fremvisning blev vist ved en morgensamling i samlingsalen for resten af skolen. Publikum var, som den aldersgruppe tit er, ikke lunken i sine vurderinger, så de medvirkende elever var tit nervøse.

Henning V. Jensen med elever i redigeringsrummet i den tidligere rektorbolig

Gode film, og det var ikke altid de film som filmlæreren syntes var gode, høstede stort bifald, andre blev mødt med lidt smågrin.

Faget blev lidt forkælet med gode bevillinger til nyt udstyr. Der blev fx råd til at købe et professionelt videokamera og professionelt videoredigeringsudstyr. De fine, nye udstyr blev flittigt brugt til reportager fra Schneekloth-løbet, skolekomedier og andre begivenheder i skolens liv. Fra 1985 og frem til lukningen rådede faget over den tidligere rektorbolig efter at rektor var flyttet til sit eget hus i Brøndby. Her blev indrettet redigeringsrum, og her var et lokale som kunne indrettes til et lille studie til film og tv-optagelser.

Bjarne Højerup,
lærer 1974 – 1991
Kemi, fysik, naturfag

Forsøgsundervisning i edb

Mit kendskab til IT kom fra mit kemi- og fysikstudium på Københavns Universitet, hvor jeg startede med et kursus i programmeringsproget Fortran i kælderen på Niels Bohr Institutet. Her blev IT brugt til bla. løsning af lineære ligningssystemer og matrixberegninger. Senere i 70'erne fik jeg efter eksamen som cand. scient. af Københavns Universitet lov til at læse datalogi på Datalogisk Institut trods min kandidatgrad, og rektor sørgede for at jeg fik en skemafri dag til at følge kurserne.

De første maskiner vi benyttede i undervisningen på Schneekloths Gymnasium var fra RC, *Regnecentralen* som det hed dengang, og den første maskine som skolen købte var en såkaldt Piccolo RC702. Jeg husker ikke prisen præcist, men den var omkring 12.000 til 14.000 kr. Maskinen havde et lager på 64Kbytes Ram og en bootrom på 2Kbytes. Processorens klokfrekvens var 2 MHz, i dag 2GHz dvs. ca. 1000 gange hurtigere. Maskinen var en standalone maskine uden netadgang og med et enkelt floppydrev på 90 Kbyte; Maskinen krævede programmer som Comal80 til 1800 kr., Polypascal til 5000 kr., RCtext til 2200 kr og RCcalc til 1500 kr. Det var ekstremt dyre programlicenser især efter datidens købekraft. Den første Piccolo brugte vi mest i fysik

til løsning af bevægelsesligninger med og uden luftmodstand. At beregne og simulere bevægelser med og uden luftmodstand var noget vi aldrig før havde kunnet i gymnasieundervisningen.

Samfundsfag kom senere med i udviklingen. En forsøgsinteresseret samfundsfaglærer, Frank Gerdner Pedersen, kom med ønsker til et edb-program, der skulle kunne behandle spørgeskemaundersøgelser og lave krydstabuleringer af disse, noget der skulle bruges til opinionsanalyser i undervisningen i samfundsfag. Han stillede også krav om, at vi skulle implementere en af den tids økonomiske modeller, KLASK, og vi fik lavet en model, der kunne køre en simplificeret udgave af KLASK.

Set i lyset af de manglende undervisningsprogrammer, var det en meget vanskelig start. F.eks. var tekstbehandling lige netop startet med linjebaserede editorer, og informationssøgning lod vente på sig, så der var ikke meget edb at benytte sig af i dansk og sprogfagene. Jeg husker at vi dog fik udviklet et grammatikprogram i tysk som kunne bruges til indsætningsøvelser og til sætningsanalyser. Det var ligesom oplagt, at det måtte være de naturvidenskabelige fag, der lettest kunne komme i gang med anvendelse af edb til beregninger, mens samfundsfag kunne anvende edb til behandling af spørgeskemaer og økonomiske modeller

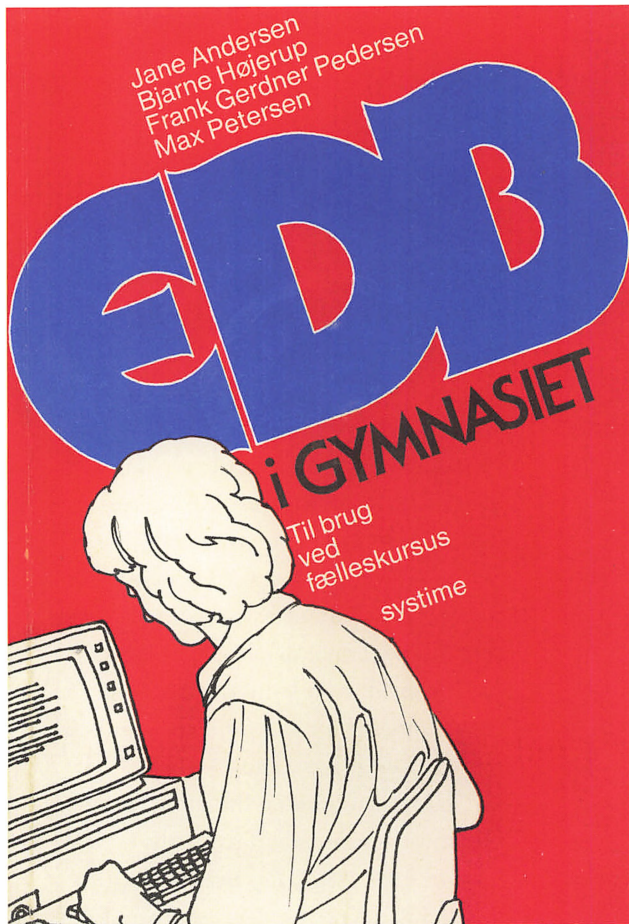
Til at begynde med måtte vi selv skrive og udforme vores undervisningsmaterialer til holdene, og med tiden blev det til en samlet lærebog i EDB, *EDB i Gymnasiet*, på forlaget Systime, 1984. I bogen prøvede vi at levere stof til de 3

emneområder i 30 timerskurset i l.g., så jeg skrev om datamaskinen, Jane Andersen, RUC, på det tidspunkt lærerkandidat, om programmeringsdelen og Frank Gerdner Pedersen om edb og samfundet, mens Max Petersen arbejdede med at få implementeret økonomimodellen KLASK til undervisningsbrug. Samtidig fik vi færdiggjort en diskette med en række fagprogrammer. Denne diskette fulgte med bogen.

30 timerskurset

Kurset blev som forsøg sat i gang i foråret 1983 i l. g. på Schneekloths Gymnasium som et af de allerførste i Danmark. Kurset skulle vedtages på et lærerrådsmøde, men der blev kun givet tilladelse til et 20 timers kursus, hvad vi var meget skuffede over. vores fagkonsulent i IT, Jannik Johansen, havde klart ønsket sig et 30 timers kursus. Der var en tendens i lærerrådet til at fagene ikke ville afgive alt for mange af deres egne fags timer til dette IT-eksperiment, og rektor som havde lagt en linje med at følge flertallet i lærerrådet, fulgte også flertallet denne gang. Det var også en skuffelse.

Der var på Schneekloths Gymnasium en naturlig tøven over at inddrage edb i undervisningen. Det skyldtes uden tvivl de få ting som maskinerne på den tid kunne. Brugergrænsefladen mellem lærer og maskine var langt fra veludviklet til brug i sprogfag. Kun programmer med simple indsætningsøvelser var udviklet. Det lignede mest af alt en pædagogik fra den sorte skoles tid. Det var vanskeligt selv at lave programmer, fordi maskinerne kunne for lidt, og skærmen var linje-

Forsiden på den bog som de fire lærere skrev til fælleskurset i EDB på forlaget Systeme

orienteret i Comal80-editoren, ligesom på de gamle IBM skrivemaskiner.

I forbindelse med afviklingen af vort undervisningsforsøg i edb blev et undervisningslokale til et af sprogfagene inddraget og etableret som Datarum med 12 maskiner i 3 klynger af 4, der kunne dele en printer. Frank Gerdner Pedersen skaffede økonomien til maskinindkøb via en ansøgning til Undervisningsministeriet, og vi fik en startbevilling på

ca. 90.000 – 100.000 kr. Her valgte vi *Piccoline* fra Regnecentralen. Den havde større internt lager og kunne arbejde i flerbrugersystemer, f. eks. kunne man indtaste resultater fra 800 spørgeskemaer fra flere end en maskine.

Det var tydeligt, at Frank Gerner Pedersen var meget interesseret i at få samfundsfag godt placeret i 30 timerskursuset, så det ikke blev de naturvidenskabelige fag, der løb med kurset, og Frank Gerdner Pedersen afholdt sammen med mig og Max Petersen en række kurser for samfundslærere, der var meget motiverede. Forsøget med 30 timerskursuset blev omtalt i *Samfundsfagsnyt* 1983, og forsøget blev også omtalt på en konference om *Datateknologi og Undervisning*, hvor Frank Gerdner Pedersen deltog.

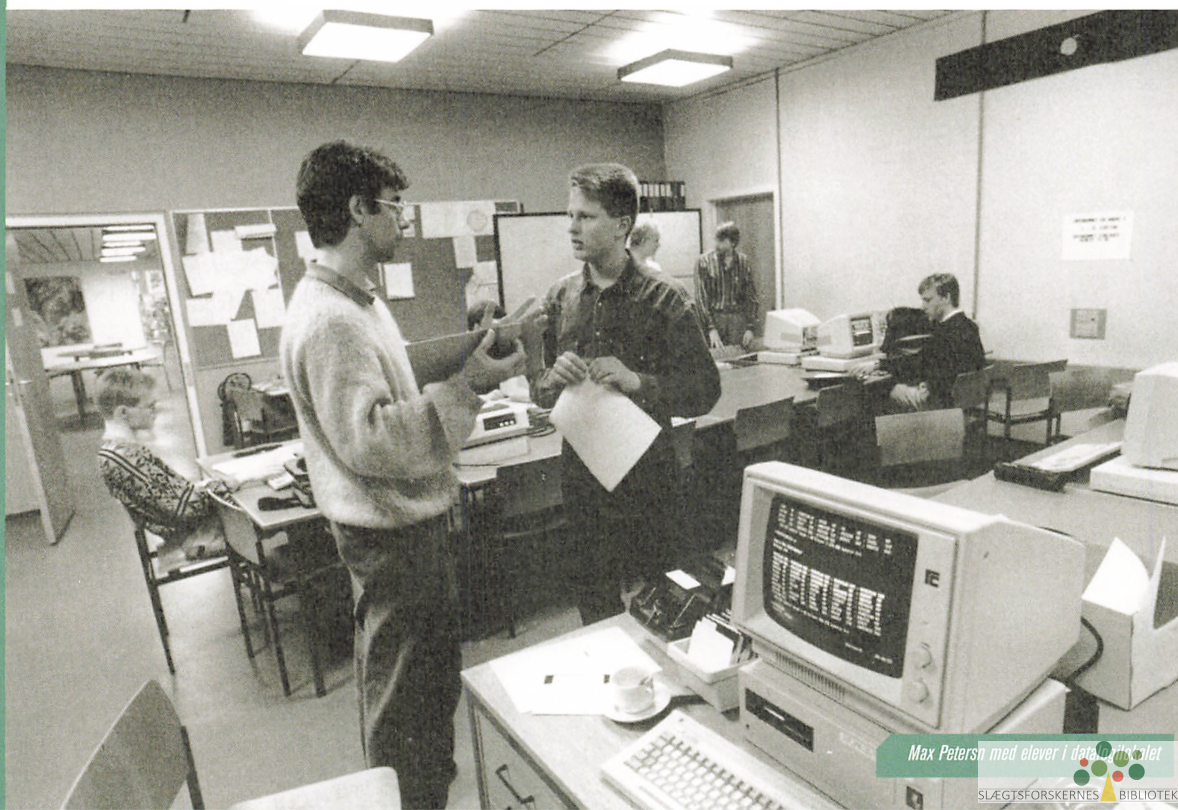
Eleverne og edb

Det gik meget lettere med eleverne. Dog måtte vi erkende, at der var klare kønsforskelle. En del af de undervisningsprogrammer, der blev udviklet, tog udgangspunkt i spil, som drenge var meget fortrolige med, og derfor havde de visse fordele i forhold til pigerne. Jeg arbejdede derfor tit med rene pigegrupper på tre omkring en computer for at undgå drenge, der ville brillere med deres færdigheder og dermed undertrykke pigernes brug af edb. Der blev netop derfor talt meget om pigers brug af edb i disse år. Undersøgelser viste, at kvinder for det meste var brugere af programmer, hvor mænd stod for udviklingen af programmerne. Vi var i forsøget med 30 timerskursuset bevidste om disse forhold og lod eleverne diskutere emnet *Piger og Drenge og edb*. Jeg var selv inspireret af kvindelige lærere ved University of California, Berkeley. De kvindelige lærere havde dannet en gruppe, der kaldte sig *Equals*, og de holdt allerede i 1977 kurser for mere end 17.000 amerikanske lærere om edb og piger. Jeg nævner disse ting for at vise at der var meget at hente fra USA om edb og pædagogik.

Enkelte elever udviste særlig stor interesse for edb. Jeg havde en elev, der i et tysk elektronikblad, havde set, hvordan man kunne fabrikere et modem. Han ville gerne prøve at samle et, så vi lod kemikontoen betale for materialerne, og det lykkedes for ham. Det blev vores første modem og dermed vores første kommunikation ud af huset. Dette modem kunne transmittere med en hastighed af 70 baud, ca. 7 tegn per

sekund. Vi brugte dette modem på vores lærerkurser sidenhen til at vise, hvad der var i en sådan black box som et modem. Når vi satte pc-skærmen til et tv, kunne vi somme tider følge tegn efter tegn komme op på skærmen, så langsom var kommunikationen. Senere fik vi købt et P og T-godtkendt modem.

Edb gav nye udfordringer. Lærere og elever havde forskellige tilgange til og interesser for edb. På forskellige områder var vi måske mindre rutinerede end eleverne, og det kom til at præge lærerrollen. På edb-området blev vi forsøglærere mere ligestillede med eleverne, og der er ingen tvivl om at det ændrede lærerrollen i disse år. Vi måtte nu til at bevæge os ned fra den ophøjede plads bag katedret og ud på gulvet for at gå rundt blandt eleverne for at træde til med råd og vejledning i situationen. Vi var ved at blive konsulenter.

Keld Jørgensen
lærer, 1974 - 1991
Historie og idræt

FORSØG MED ELITEIDRÆT

”Som svar på skolens ansøgning af 20. juni 1985 om forsøg med eliteidræt kan direktoratet meddele, at man kan godkende, at forsøget iværksættes fra august 1986.” Forinden havde fagkonsulenten i idræt, Kurt Trangbæk, bl.a. skrevet: ”Skolen er et af de mest velbeliggende gymnasier i Danmark med hensyn til eliteidræt.”

En ny epoke blev hermed indledt på Schneekloths Gymnasium og i gymnasiet generelt. I stedet for de obligatoriske 2 lektioner praktisk idræt om ugen i hver af de 3 år, blev det nu 2 – 6 - 6. Der skulle undervises i 3 hovedområder : I) Praktisk idræt med mere fokus på at koble det til område II) Anatomi, fysiologi og specialteori. Endelig område III) idrætspsykologi, - historie og – sociologi. Undersøgelser og eksperimenter, aflevering af 12 rapporter, praktikophold af 1 uges varighed, 3. års opgave med censor på samt en mundtlig-praktisk og en skriftlig prøve. Det elitære kommer især ind ved at eleverne skulle have et højt idrætsligt niveau, vs. være indstillet af specialforbundene for håndbold, volleyball og atletik samt have 3 dobbeltlektioners træning efter skoletid med trænere godkendt af specialforbundene. Dansk håndboldforbund fik 1. prioritet med aftale om op til 18 elever pr. klasse.

Et spændende forsøg blev gennemført, evalueret og rost. Dette og 2-3 andre forsøg i landet dannede baggrund for, at gymnasier nu kunne oprette idrætsklasser.

TEAM DANMARK KLASSE

Godt klædt på og i forlængelse af ovenstående ansøgte skolen nu sammen med to andre i landet om at oprette hele Team Danmark klasser. Ideen med disse var, at eleverne skulle have fordelt den normale undervisning på 4 år for at få kortere skoledage og kunne træne mere efter skoletid. To dage om ugen skulle de kunne møde lidt senere for evt. at nå morgentræning inden skolestart.

Vi fik grønt lys og startede op med en hel klasse i 1988. 1 cv var på 20 elever og blev studenter 4 år senere. Optag af yderligere 2 klasser i 1989 og 1990 blev det sidste, inden gymnasienedlæggelser bl.a. ramte Schneekloth. De 2 sidste klasser blev overført til andre gymnasier på vestegnen. Det var et frisk pust at have en Team Danmark-klasse med topmotiverede og utrolig dygtige elever på hver deres felt. Mange elever medvirkede som assistenttrænere, når deres idrætsgren var på programmet. Som lærer følte det at komme på efteruddannelseskursus, idet disse elever bidrog med hvad evt. nyt der blev lagt vægt på i deres klubtræning. Flere af 1. holds elever gjorde sig senere bemærket på diverse seniorlandshold.

20 | RESULTATERNE AF DE MANGE FORSØG

TO FORSØGSGYMNASIER

Ud over den almindelige forsøgsundervisning på Schneekloth og andre gymnasier, fandt der også mere omfattende forsøg sted. I 1974 startede på Avedøre Gymnasium et 6-årigt forsøg med ændrede ledelsesformer inspireret af ungdomsoprørets ide om medindflydelse og demokrati på alle niveauer. Skoleforsamlingen som indbefattede samtlige elever og ansatte blev ledende sammen med et koordineringsudvalg med otte medlemmer og med en elev som formand. Den ansvarlige for at skolen overholdt love og regler blev ”en kommitteret rektor”. Det blev et spændende, men også meget besværligt forsøg, og det fik af mange forskellige grunde ingen blivende effekt for gymnasiet og dets ledelsesformer fremover. Kun på Det Frie Gymnasium fortsatte sådanne forsøg med basisdemokrati.

Det andet forsøg fandt sted fra 1975, og her blev det nye gymnasium i Herlev pædagogisk forsøgsgymnasium. Dette forsøg fandt også sted med udgangspunkt i ungdomsoprøret, nu i det man kunne kalde ’ungdomsoprørets pædagogik’. Et af de pædagogiske grundprincipper var at anvende elevcentrerede

arbejdsformer og at tage udgangspunkt i elevernes viden og erfaringer. Fagene blev slået sammen i blokke, den opsplittede time-/fagfordeling blev ændret, og der blev lagt stor vægt på tværfagligt samarbejde og projektarbejde. For at sikre erfaringsspredning blev ansættelserne åremålsaftalt.

HVAD KOM DER UD AF ALLE DISSE FORSØG?

Med tilvalgsgymnasiet 1988 kom en række af de fag ind som havde været forsøgsfag, fx film og datalogi, og ordningen med Team Danmark-elever fortsatte. Ellers medførte de mange forsøg stort set intet for tilrettelæggelsen af undervisningen i gymnasiet de kommende mange år. Den borgerlige regering med Bertel Haarder som undervisningsminister ignorerede fuldstændigt de mange gode resultater af forsøgene og de erfaringer med timeblokke, tværfagligt samarbejde og projektarbejde som masser af engagerede lærere og elever havde gjort rundt om på skolerne. Med reformforslaget fra foråret 1987 der førte til indførelsen af tilvalgsgymnasiet 1988, blev det hele sløjftet med et pennestrøg. I stedet søgte reformen frem mod en fagfaglighed.

Tilvalgsgymnasiet med de mange valgfag kom til at atomisere elevernes skoledag og gik direkte imod mulighederne for fx tværfagligt samarbejde, og frem til 2005 med indførelsen af studieretningsgymnasiet var det stort set umuligt at drive tværfaglig undervisning. Den tværfaglige undervisning kom så til gengæld nærmest ned fra himlen med AT, almen studieforberedelse, med reformen 2005.

FRA GRENGYMNASIUM TIL TILVALGSGYMNASIUM

Loven om tilvalgsgymnasiet blev vedtaget 1987, og den fik virkning fra august 1988. Den nye struktur betød at elevernes muligheder for valg af fag blev udvidet fra bindingen i grene til et friere valg i 2. og 3.g. Undervisningen i gymnasiet var fortsat treårig, og der var stadig en sproglig og en matematisk linje. Det nye var indførelsen af valgfag på mellemniveau eller højt niveau og indførelsen af nye fag som fx datalogi, teknikfag, erhvervsøkonomi, psykologi og spansk for at nævne nogle af fagene, og med reformen ophørte film- og tv-kundskabs status som forsøgsfag. Der var ingen af de gamle fag der forsvandt ud af fagrækken, men flere af dem ændrede placering og indhold.

Reformen blev på Schneekloth modtaget med blandede følelser. Det positive var muligheden for at komme eleverne i møde på deres faglige interesser, og de lærere der stod for undervisningen i de nye fag fik spændende faglige og pædagogiske udfordringer. Bagsiden var dels at nogle fag blev fravalgt, dels at elevernes valgmuligheder øgede konkurrence mellem fagene om at gøre sig lækre og tiltrække 'kunder'; kunne et fag ikke skaffe

12 elever blev holdet normalt ikke oprettet.

Med den nye gymnasiebekendtgørelse blev den skriftlige dimension i gymnasiet styrket med tre større skriftlige opgaver, en på hvert klassetrin. I 1.g. danskopgaven, i 2. g. dansk/historieopgaven og i 3. g. den større skriftlige opgave, og der var en klar progression i kravene til elevernes beherskelse af det formelle, det faglige og selvstændighed. Det var et positivt tiltag.

Den større skriftlige opgave indgik i eksamensgennemsnittet, og som noget helt nyt i den sammenhæng blev opgaven udarbejdet i løbet af en uge hjemme. Det betød selvfølgelig at eleverne kunne få hjælp til opgaven af forældre eller af forældres bekendte. På Schneekloth var vi en del lærere som så en social slagside i den eksamensform, for ressourcerne hos vores elevers forældre var ikke de samme som hos forældrene i andre dele af Københavnsområdet; men det måtte vi affinde os med for i stedet at opprioritere den faglige vejledning.

I september 1989 sender Undervisnings- og Kulturudvalget, Københavns Amt, en *Perspektivreddegørelse om Gymnasier og HF-kurser* ud til kommuner, gymnasier, HF-kurser og voksenuddannelsescentre (VUC) i Københavns Amt. Formålet med reddegørelsen er at tilpasse amtets gymnasiekapacitet til de faldende årgange som prognoserne peger på. I de kommende 10 år forventer man i amtet at antallet af gymnasieelever vil falde med 30%, og at den største del af faldet vil finde sted i første del af 1990'erne. Fristen for aflevering af høringssvar er d. 1. marts 1990. I oktober er lærerrådsformanden og to andre lærere til møde i Københavns Amt om amtets perspektivplan sammen med repræsentanter fra amtets andre gymnasier, HF-kurser og VUC-centre.

SKOLENS KAMP

Ude på skolerne og kurserne går man i gang med at forholde sig til amtets planer, og på mange af amtets skoler breder der sig en fornemmelse af at resultatet af den politiske behandling af høringssvarne kan blive skæbnesvangert for nogle af

gymnasierne. Også på Schneekloth har man den fornemmelse, og behandlingen af skolens høringssvar bliver et fast punkt på lærerrådets dagsordner frem til fristens udløb. Allerede i december 89 forstår man at perspektivplanen ikke blot peger på besparelser i amtet, men at den også kan betyde gymnasienedlæggelser. På sædvanlig vis nedsætter lærerrådet en arbejdsgruppe på fem medlemmer, og arbejdsgruppen fremlægger på et lærerrådsmøde i februar et forslag til høringssvar. Debatten af det munder ud i at en ændret version skal vedtages uge 8 og sendes til amtet.

Straks efter det nye skoleårs begyndelse bliver der indkaldt til et ekstraordinært lærerrådsmøde d. 22. august 1990, der må foregå noget på rygtebørsen, og det vigtigste punkt på dagsordenen er:

Hvad kan rektor oplyse om strukturændringerne på gymnasieområdet?

I referatet står der lakonisk *Rektor informerede*, men ikke hvad han fortalte lærerne. Både rektor Karl Ploug og størstedelen af lærerkollegiet troede

at Schneekloth ikke kunne komme i spil som et af de gymnasier der skulle nedlægges. Det var Avedøre, Lyngby og Ballerup pilen pegede på. Vi troede generelt på skolen at amtsborgmester Per Kaalund og borgmester Kjeld Rasmussen i Brøndby havde så stærk indflydelse dels i den socialdemokratiske gruppe, dels i det samlede amtsråd at de kunne beskytte os. På et tidspunkt i forløbet ved en morgensamling i samlingsalen beroligede en lærer med rektor som hjemmelsmand lærere og elever med at vi havde stærke støtter i Per Kaalund og Kjeld Rasmussen; men nogen usikkerhed må der alligevel have været for på det samme lærerrådsmøde blev der stillet et forslag om:

Arbejdsgruppe schneekloth.

Nedsættelse af et udvalg, der skal koordinere bestræbelserne på at sikre skolens fremtid.

Punktet udskydes til det næste lærerrådsmøde d. 13. september.

ELEVERNE PÅ BANEN

I skolens årsskrift 1991 fremgår det af en elevfremstilling om skolenedlæggelsen at på en morgensamling d. 5.9.90 bliver der sagt noget om at det er os eller Avedøre der nu er i spil. Nogle troede stadig at Schneekloth var fredet, men en del lærere var meget skeptiske over for det synspunkt. Den efterfølgende diskussion i salen mobiliserer i hvert fald eleverne. I første omgang besatte eleverne skolen, givet med opbakning fra et flertal af lærerne, og dagen efter etablerede eleverne en demonstration i Naverland, Glostrup,

hvor Undervisnings- og Kulturudvalget holdt møde.

Den 12. september deltog ni elever sammen med 23 elever fra de andre lukningstruede gymnasier i en improviseret aktion med en klasse under åben himmel foran Amtsgården på Blegdamsvej i København. De blev undervist 24 timer i træk af lærere fra de lukningstruede gymnasier.

Klokken 11 om formiddagen den 19. september 1990 kom meddelelsen om at Schneekloth skulle lukkes. Ved et budgetforlig mellem Socialdemokratiet, SF og Det radikale Venstre blev det besluttet at lukke Ballerup Gymnasium, Lyngby Gymnasium og Schneekloths Gymnasium. Avedøre Gymnasium blev reddet på trods af at det optrådte sammen med Ballerup og Lyngby som de tre gymnasier som amtets Undervisnings- og Kulturudvalg oprindeligt havde peget på.

Alligevel fortsatte eleverne deres kamp med stort gåpåmod og fantasi, og mandag d. 24.9 startede eleverne en underskriftsindsamling og stablede en demonstration på benene der udgik fra Københavns Rådhusplads og endte foran amtsgården på Blegdamsvej. Den endelige beslutning om budgetforliget i Undervisnings- og Kulturudvalget om gymnasiekapaciteten skulle nemlig træffes på et møde i amtsrådet onsdag d. 26. september. Både elever og lærere håbede på at man kunne nå at påvirke den endelige beslutning til Schneekloths fordel.

ONSDAG d 19/9.90

kl ca 17

UG:0454RB19

endby-gymnasium lukkes i stedet for Avedøre Gymnasium:
København, onsdag. RE

Gymnaset i Avedøre blev reddet, da æmtpolitikerne i København onsdag næste i enighed om et nyt budget. Til gengæld blev Schneekloths Gymnasium i Brøndby sidste øjeblik draget ind i politikernes planer sammen med Ballerup og Lyngby mnsier. Med lukningen af de tre gymnasier, der i alt har 1150 elever og 150 re , forsvinder 16 gymnasiespor i amtet.

Ballerup, Lyngby og Avedøre var de tre gymnasier, som amtets dervisningsforvaltning oprindelig havde peget på, men Avedøre blev reddet. rdi en lukning ville lægge strækningen fra Ishøj til Rådhuspladsen og for mnsier.

Både Schneekloths Gymnasium og Ballerup Gymnasium modtog meddelelsen fra itikerne med skuffelse, og begge steder håber man på, at der stadig er tid l at ændre den politiske indstilling.

- Vi mener, at der er truffet en usaglig beslutning. Ballerup Gymnasium nne være opretholdt med fire spor, og så kunne resten af gymnasiets lokaler re udnyttet til voksenundervisning, siger rektor Kurt Stolt, Ballerup mnasium.

Der skal voksenundervisning ind på Ballerup, men ifølge Kurt Stolt vil den n lfylde 12 af gymnasiets 27 lokaler.

På Schneekloths Gymnasium blev der straks nedsat et fem-mandsudvalg, som al udarbejde slagkraftige argumenter for en bevarelse af gymnasiet.

Formanden for amtets undervisningsudvalg, Birthe Nielsen (SF), siger til tzau, at hun gerne havde set Ballerup Gymnasium bevaret, men at det i givet ld ville have medført nye problemer med overkapacitet i løbet af bare to år.

- Med i vores aftale er nu, at der bliver ro på gymnasieområdet i resten af n nuværende periode, altså frem til 1994, siger Birthe Nielsen, der derstreger, at forliget mellem Socialdemokratiet, SF og Det radikale Venstre rudsætter total enighed i alle tre grupper.

Sent onsdag eftermiddag var det endnu uvist, om Socialdemokratiet kunne affe fuld opbakning bag gymnasielukningerne, der blandt andet kommer til at m kommuner med socialdemokratiske borgmestre som Kjeld Rasmussen i Brøndby Ove E. Dalsgaard i Ballerup.

1703 MET SEP 90

(SLUT)

Pressemeddelelsen i kopi om lukningen af Schneekloths Gymnasium som Jørgen Simonsen modtog under et kursus med Studievejledereforeningen i Bruxelles

Til lejligheden blev der kreeret kasketter med påskriften "Schneekloth Brøndby", samt lejet to dværgesler som blikfang. Desværre var de så små, at kun få foruden skolen selv lagde mærke til dem. Ca. 20.000 underskrifter blev resultatet af indsamlingen, ganske flot hvis vi selv skulle sige det (- Avedøre fik kun ca. 13.000).

Susanne Rasmussen, 2. y i årsskriftet 1991

Demonstrationen blev fulgt op af et stort åbent-hus- og støttearrangement som eleverne planlagde sammen med lærergruppen. Skolen blev for forældre og søskende, indbudte gæster og tidligere elever præsenteret som en levende skole med aktiviteter i idrætshallen, de kreative fag viste elevarbejder, og i samlingsalen var der taler og underholdning. Kommentator på TV2 Sport Jens Ankerdal speakede til en badmintonkamp, og Keld og Hilda optrådte i samlingsalen med et lille show. Keld Heick blev student 1965 fra skolen på Værnedamsvej.

Demonstrationen på vej over Dronning Louises Bro for at ende foran amtsgården på Blegdamsvej

Vores sidste store præstation var, da det lykkedes os at klappe af og i øvrigt vise os fra vores pæne side over for bl.a. Schneekloths onde ånd og formand for Undervisnings- og Kulturudvalget Birthe Nielsen (SF) ved en debat på skolen d. 21. Det møde sluttede for øvrigt med, at alle elever rejste sig op og sang med på de i løbet af ugerne digtede Schneekloth-sange.

Susanne Rasmussen, 2. y i årsskriftet 1991

Den gode grund til den pæne behandling af Birthe Nielsen og de andre politikere var den fornuftige at man måtte behandle hende og de indbudte politikere ordentligt fordi den endelige beslutning endnu ikke var truffet.

Keld og Hilda Heick underholder i samlingsalen til åbent-hus- og støttearrangementet

Tilskuerne i salen. Bemærk at to elever bærer de til lejligheden fremstillede Schneekloth-caps

LÆRERNES KAMP

Ligesom eleverne reagerede på rygter på rygtebørsen, reagerede lærerkollegiet. Den 12. september sender skolen et brev til Undervisnings- og Kulturudvalget med lærerrådsformandens og rektors

underskrifter. Anledningen er at nu er Schneekloth blevet nævnt i amtets planer om gymnasienedlæggelser, så skolen vil tillade sig at gentage de argumenter man har mod en lukning af netop Schneekloth:

- *elevrådet har udarbejdet en prognose der viser gode søgetal for 91/92*
- *Schneekloth ligger i et stort område med 54.000 indbyggere*
- *gymnasiesekvensen i området er lav; uden Schneekloth vil endnu flere opgive tanken om at gå i gymnasiet*
- *skolen har gode kontakter med det lokale erhvervsliv*
- *skolen er velfungerende med et stort udbud af valgfag*
- *skolen har landets største hold i teknikfag som især appellerer til unge med gymnasiefremmed baggrund*
- *samarbejdet med Team Danmark vil gå i stå*
- *gode velholdte bygninger hvor samlingsalen spiller en vigtig rolle for kulturlivet på Vestegnen*
- *gennem Brøndby Kommunes venskabskommuner har Schneekloth hvert år kunnet sende mindst fire klasser på udvekslingsrejser til Sovjetunionen, Berlin, Prag og Oslo*

og brevet slutter således:

Schneekloth er altså et levende, moderne gymnasium, et gymnasium, som de unge i Brøndby og Glostrup ikke kan undvære, og som heller ikke kan undværes i lokalområdet.

Dagen efter meddelelsen om lukningen, dvs. d. 20.9, sender elevrådsformanden og lærerrådsformanden et taskebrev hjem til alle elevers forældre med en invitation til et orienteringsmøde samme aften kl. 19 på skolen. I brevet pointerer man at *"den endelige beslutning først træffes onsdag d. 26. september af Amdsrådet."* Rektor Karl Ploug var ikke medunderskriver på brevet til forældrene; han havde givet op på det tidspunkt, og han deltog heller ikke i mødet om aftenen med forældrene. Det var velbesøgt, og mødet endte med at der blev vedtaget en protest fra skolens forældre mod lukningen af Schneekloth som blev sendt til amtet.

Dagen efter sendte lærerrådsformanden et nyt brev til amtsrådsmedlemmerne, og nu har argumentationen mod en lukning af Schneekloth skubbet sig i en anden retning. De praktiske problemer:

Vi vil især pege på, at det vil være umuligt at overflytte vores nuværende elever til en anden skole, herunder eliteidrætsklasserne (Team Danmark), der jo tager studenter-eksamen i et 4-årigt forløb.

Men lige meget hjalp det. Efter en hidsig debat i amtsrådet hvor bl.a. Kjeld Rasmussen var meget vred, blev budgetforliget stadfæstet og Schneekloth dermed lukket. Og af forskellige grunde. Per Kaalunds holdning var den at det vi fremhævede som positivt for Schneekloth, det ville man med nogle nuanceforskelle kunne sige om alle amtets gymnasier, og dermed også om Avedøre.

Den anden grund som vi både forstod og ikke forstod, men som vi til syvende og sidst ikke havde indflydelse på, var at gymnasienedlæggelserne blev besluttet politisk, og at der som sædvanlig blev indgået politiske studehandler mellem Socialdemokratiet, De radikale og SF i ellefte time af forhandlingerne. Som Bo Kjærgaard Jensen udtrykte det i skolens årsskrift 1991:

Nuvel, politikere nedlægger undertiden institutioner og det føles vel altid smertefuldt for de ansatte. Men det kan da ikke være nødvendigt at lade sig inddrage i sådanne tyste, anonyme beslutningsprocesser, som vi her har været vidne til. Ad hvilke kanaler blev udvalgsformanden påvirket til at påvirke amtsborgmesteren til at udrudere

Schneekloth? Sådanne ubesvarede spørgsmål fylder os med bitterhed og vrede. Det er ikke rart at overvære, at politikere lader sig styre af tilfældige omstændigheder, ikke af indsigt og engagement.

Konsekvenserne i det store perspektiv var at der dermed forsvandt 16 gymnasiespor i Københavns Amt, og at der blev lukket for problemer med overkapacitet i nogle år. Argumentet for at bevare Avedøre Gymnasium var at en lukning af det, ville have lagt strækningen fra Ishøj til Rådhuspladsen øde for gymnasier. Men at Avedøre Gymnasium ikke blev lukket, skyldtes nok i højere grad rektor Ole Thorups kontakter på amtsgården og til forskellige politikere og hans evner til at bruge dem.

LÆRERNES FORTSATTE KAMP – NU PÅ TO FRONTER

Efter at lukningen af Schneekloth var en kendsgerning, begyndte en ny kamp for lærerne, og det blev til lærernes store overraskelse en kamp på to fronter. Den første front var kampen med amtet om hvordan lukningen skulle gennemføres, den anden blev med deres egen fagforening, dvs. GL's lokalbestyrelse i Københavns Amt. Det havde ingen i deres vildeste fantasi forestillet sig. På begge fronter drejede det sig om lærernes genanbringelser på amtets andre gymnasier, HF-kurser og VUC-centre eller på andre relevante akademiske arbejdspladser.

Men også internt i lærergruppen var der uenighed. Den fik sit skarpeste udtryk da en mindre gruppe af lærere tog initiativ til at starte et privat gymnasium i området, Vestegnens Gymnasium.

Den 4. oktober 1990 blev der indkaldt til et mere end fem timer langt lærerrådsmøde med blandt andet følgende punkter:

2. *Orientering fra gruppen "Privat gymnasium"*
3. *Lærerrådets holdning til afvikling af SG. Oplæg, diskussion og afgørelse.*
4. *Præcisering af hvilke udvalg der styrer fremover (kommissorium og medlemmer).*
5. *Møde med rektor Skjoldager fra Glad saxe Gymnasium. Orientering om rektorernes forretningsudvalgsmøde og besvarelse af spørgsmål.*
6. *Hvem styrer skolen under rektors fravær?*

Resultatet blev at et flertal i lærerkollegiet lagde afstand til planerne om at oprette et privatgymnasium, hvad der dog ikke kunne forhindre arbejdsgruppen i at fortsætte deres arbejde. Der var nogen forbitrelse over idéen om et privatgymnasium, og det blev udtrykkeligt slået fast af flertallet at det på ingen måde måtte være en videreførelse af Schneekloth's Gymnasium.

Et flertal på 16 stemte for en prompte lukning af skolen, 8 stemte imod, men der var alligevel 10 som undlod at stemme - mærkeligt nok.

Rektor Mogens Skjoldager var inviteret fordi det forlød at rektorernes forretningsudvalg i amtet ville sikre genanbringelserne på ordre fra Birthe Nielsen og Per Kaalund. Det skulle primært ske ved at luge ud i overtimerne på de andre skoler, og vi var spændte på hvordan det gik med det arbejde.

Rektor Karl Ploug var sygemeldt i en periode på omkring en måned, og det var et problem i forhold til kommunikation med amtet og rektorkredsen hvor blandt andet de vigtige informationer om arbejdet med genanbringelserne blev lagt frem, derfor overvejelserne om at få konstitueret en rektor under Karl Plougs sygefravær; men det var der ikke flertal for i lærerrådet. Derfor var lærerkollegiet i hele den periode selvkørende gennem uddelegering af ansvar og arbejdsopgaver til en række forskellige udvalg. De blev nedsat på det samme møde og omfattede blandt andet *Koordinationsgruppen*, en *Afviklingsgruppe* og et *Forhandlings- og genanbringelsesudvalg* med kontakt til amtet og GL. Nogle af disse grupper og udvalg blev slået sammen til *Genanbringelsesudvalget* med følgende medlemmer: Ole Nyborg Christensen, GL-repræsentant, Anne Lindholm Rasmussen, Hanne Geist og Bo Kjærgaard Jensen.

KAMPEN MOD GL'S LOKALBESTYRELSE

Kampen mod GL's lokalbestyrelse brød ud i lys lue på et GL-medlemsmøde på Rødovre Gymnasium, og den fortsatte på et stormøde for GL-medlemmer på Hellerup Gymnasium hvor et medlem fra Schneekloth's koordinationsgruppe søgte at påvise at genanbringelserne ikke ville true de ansatte på amtets andre gymnasier; men det viste sig at tillidsrepræsentanterne på de andre skoler havde fået til opgave at forsvare anciennitetsprincippet på deres egne skoler. Det synspunkt bakkede lokalbestyrelsen op. Der var tale om en gedigen interessekonflikt mellem de modtagende

skolers lærerkollegier og de tre nedlagte skolers. Hvis de nedlagte skolers lærere havde deres anciennitet med på de nye skoler, kunne de trænge yngre lærere på de skoler ud, påstod lokalbestyrelsen. Lokalbestyrelsens holdning betød at alle genanbragte Schneekloth-lærere startede med ancienniteten nul på den nye skole. Efter det dengang herskende princip "Sidst ind, først ud" betød det at ved eventuelle nye omstruktureringer ville Schneekloth-lærerne som de første blive ramt igen.

På den baggrund henvender lærerrådsformanden og tillidsrepræsentanten sig til GL's formand Birgit Smedegård Olsen og inviterer hende og GL's direktør til et møde på Schneekloth for at drøfte lokalbestyrelsens holdning til 0-anciennitet for de genanbragte lærere.

Men allerede en måned før havde lærerrådsformanden og skolens GL-repræsentant henvendt sig til GL centralt fordi GL-medlemmerne på Schneekloth havde en mistanke om at lokalbestyrelsen i amtet drev politik og havde været med til at pege på en nedlæggelse af Schneekloth frem for Avedøre ved foreslå tre "højt prioriterede kritier" for skolelukningerne:

Strukturændringerne må ikke øge nettovandringen ud af amtet

Elever og kursister bør sikres gode transportmuligheder

Strukturændringerne bør skabe længere tids arbejdsro på området.

De to første kriterier var klart til Avedøre Gymnasiums fordel. Avedøre grænsede op til Københavns Kommune så faren var at elever i det område ville søge til

københavnske gymnasier, og det var lettere at komme til Avedøre Gymnasium med offentlige transportmidler end til Schneekloth.

Konklusionen i brevet var at det for fremtiden bør være "GL centralt der forestår forhandlinger omkring strukturændringer." Brevet vidner med al tydelighed om hvor betændt stemningen var mellem GL-medlemmerne på Schneekloth og lokalbestyrelsen, og den mistro holdt sig længe efter at det hele var overstået.

Problemet med holdningen til anciennitet hos GL's lokalbestyrelse var så stort at lærerrådsformanden og rektor også inviterede amtsborgmester Per Kaalund til et møde på skolen. I begrundelsen for mødet står der bl.a.:

Baggrunden ... er den meget store usikkerhed, der er opstået hos de ansatte, efter at vores drøftelser med GL's lokalbestyrelse er endt med, at vort ønske om en særlig tryk-saftale for de nedlagte gymnasiets lærere er blevet afvist.

Senere i forløbet lykkedes det skolens GL-repræsentant, Ole Nyborg Christensen, og Hanne Geist fra Genanbringelsesudvalget at få et personligt møde med Per Kaalund på Amtsgården på Blegdamsvej. Her overbeviste de med tal og argumenter amtsborgmesteren om at en fastholdelse af anciennitetsprincippet for de genanbragte lærere slet ikke ville få de negative konsekvenser for lærerne på de modtagende skoler som GL's lokalbestyrelse pegede på for ikke at sige truede med. Per Kaalund lod sig overbevise, og mødet betød at amtets hensigtsserklæring

fra 1989 om at lærere ved genplacering i forbindelse med strukturændringer ville få deres anciennitet med på den nye arbejdsplads, blev taget i anvendelse.

Det blev ikke GL der reddede sine GL-medlemmer på de tre lukkede skoler, det var det solide arbejde i Genanbringelsesudvalget på Schneekloths Gymnasium og Københavns Amt.

KAMPEN MOD AMTET

I november 1990 afleverede skolen *HØRINGSSVAR FRA SCHNEEKLOTHS GYMNASIUM ang. lukning, afviklingsformer, genplacering med videre*. Den første halvanden side er en gentagelse af det urimelige i at lukke Schneekloth og en gentagelse af argumenterne. Så først kommer at lærerrådet har besluttet at pege på en prompte afvikling af skolen. Det betyder at de kommende 2. og 3.g elever inklusiv Team Danmark-klasserne overføres til andre gymnasier pr. august 1991. Af pædagogiske og sociale hensyn foreslår man at mindst to af klassens nuværende lærere følger med klassen over på den anden skole.

Hvad angår lærerne henviser hørings svaret til amtets personalepolitik ved strukturændringer hvor de genanbragte lærere skal have deres anciennitet med på den nye skole, lige som der henvises til GL's oplæg til en tryghedsaftale. Desuden peges der på at de lærere der har særlige fag som film, italiensk, russisk og teknikfag skal have mulighed for at etablere disse fag på de skoler hvor de bliver genanbragt hvis skolen ikke har disse fag i forvejen.

Endelig ønsker man at amtet afsætter ressourcer til kurser i jobsøgning for lærere der rammes af strukturændringer.

Men så gik der igen politik i sagen, eller også indså man i amtet at der ikke var plads på de omkringliggende skoler til alle 1.g. og 2.g. klasserne på Schneekloth; i hvert fald viser det sig at Undervisnings- og kulturudvalget ikke følger skolens ønske om prompte lukning. Udvalget vil indstille at de kommende 3.g gør deres studentereksamen færdig på Schneekloth skoleåret 1991- 1992.

Det afføder en ny korrespondance mellem lærerrådsformanden og amtet med nye argumenter for en prompte lukning. Hovedargumentet er nu dels knyttet til nogle pædagogiske og sociale overvejelser på elevernes vegne om en spøgelsesskole for de tilbageblevne 3. g'ere, dels at en prompte lukning vil sikre det samlede lærerkollegium genanbringelse i et hug. Frygten var at et skoleår 1991 – 92 på Schneekloth med 14 – 16 lærere ville efterlade dem i tomrum uden mulighed for varig genanbringelse som var det, amtet havde lovet. Men det blev igen som Undervisnings- og kulturudvalget havde indstillet. I politik kan det tilsyneladende ikke være anderledes.

En tidlig aften april 1991 samledes de fleste lærere på skolen for at få den endelige besked om de fra næste skoleår ville stå uden arbejde, eller om det var lykkedes rektorenes forretningsudvalg at finde stillinger til alle på amtets gymnasier og HF-kurser. Og det var stort set lykkedes. I større eller mindre klynger kom Schneekloths lærere til nogle af de andre amtgymnasier: Borupgård, Gladsaxe, Herlev, Gentofte HF og en, to eller tre til

nogle af andre skoler og VUC-centre; men da aftenen var forbi stod 7 lærere uden arbejde når Schneekloth lukkede juni 1992. De fire af disse lærere skulle fortsætte det sidste år på skolen, og håbet var at der i løbet af skoleåret 1991 – 1992 kunne findes genanbringelser for dem ved nye ledige stillinger på amtets gymnasier. En danskkollega stod umiddelbart uden job den aften, men ved hårdt benarbejde var der alligevel en stilling på et HF-kursus, og en anden dansklærer fik undervisningsministeriet og Bertel Haarder med på idéen om at oprette et dansk lektorat ved universitetet i Vilnius, jævnfør Ebbe Flataus beretning andetsteds. En fransk kollega fik pga. mangel på timer i faget en akademisk stilling i Amtets Beskæftigelsessekretariat.

Ved skoleårets start 1992 var der altså fire af de oprindelige Schneekloth-lærere der ikke havde opnået bindende løfte om genplacering, men de tre blev genanbragt 1993, mens en søgte og fik en stilling på Europaskolen i Bruxelles.

Alt i alt lykkedes det amtet gennem rektorernes forretningsudvalg at genanbringe 105 lærere fra de tre skoler dels ved at mindske overarbejdet hos de fastansatte lærere på de andre skoler, dels ved at fyre en lang række årsvikarer. Nogen måtte tage skraldet, og det blev de løstansatte.

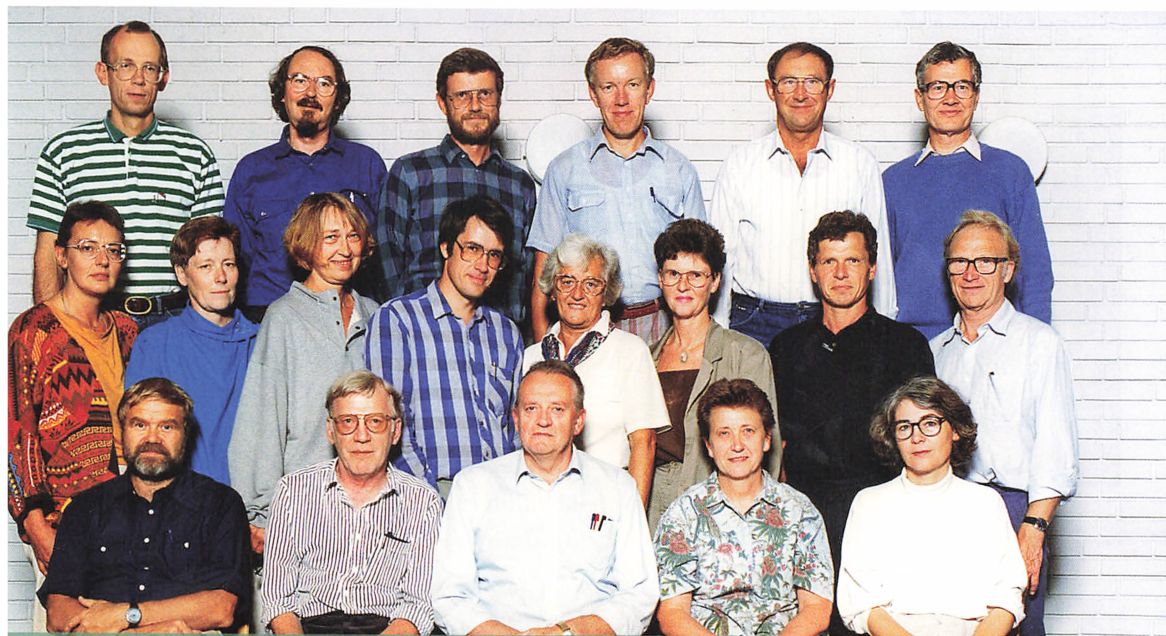
DET SIDSTE SKOLEÅR PÅ SCHNEEKLOTHS GYMNASIUM

ET HÅNDSLAG

Tilbage af den faste stok var der ved skoleårets begyndelse 11 lærere, rektor Karl Ploug, regnskabsfører Birthe Blom Andersen, sekretær Else Larsen, lærerværelsets rengøringsdame og kaffebrygger, Inga Larsen, kantineleder Inge Weng, pedel Henning Paulsen og pedelmedhjælper John Jensen. En af lærerne fik orlov fra januar for at tiltræde en stilling som dansk lektor

ved universitetet i Vilnius. For at få læst de samlede skematimer og hans timer blev det gamle lærerkollegium suppleret med andre ni lærere, så der var 19 lærere til de 100 elever i fem 3. g-klasser og en Team Danmark-klasse.

Samtidigt rykkede amtets SOSU-uddannelse ind i de nu ledige lokaler, og det tidligere inspektorkontor blev kontor for sosu'ernes ledelse. Dermed fik rektor og skolen en ny samarbejdspartner, og

Fastansatte lærere og TAP'ere det sidste år på Schneekloth's Gymnasium

Bageste række: Jørgen Lorenzen, Henning V. Jensen, Tom Bjørn Pedersen, Jørgen Simonsen, pedel Henning Paulsen, Frans Larsen

Midterste række: Kirsten Jensen, Irene Nielsen, Anne Merete Heger, Asbjørn Petersen, sekretær Else Larsen, Ulla Sylvest Vestergaard, Benny Houmark, Bertil Widerberg

Forreste række: Ebbe Flatau, Finn Ørveile, Karl Ploug, regnskabsfører Birthe Blom Andersen, Annette Frandsen

det var ikke altid lige let. Det der tidligere havde været vores, skulle nu deles med andre, og der skulle tages hensyn til en anden ledelse og en anden kultur i bygningen.

Også eleverne måtte lære at dele gangene, kantinen og udendørsarealerne på deres Schneekloth med andre elever og en helt anden elevtype, ældre end dem og voksne. Som det formuleres humoristisk af elevrådsformanden Bente Primdahl alias *Schneekloth-ånden* i årsskriftet 1992:

Ikke fordi jeg har noget som helst mod disse søde sygeplejeelever, men de er altså farlige for deres omgivelser, når de kommer gående med bind for øjnene for at lege blinde...

Bertil Widerberg viser elever og lærer Jørgen Simonsen rundt i kunstsamlingen på Malmöhus

Trods disse forhold viste det sig hurtigt at frygten for elevflugt og spøgelsesskole var ubegrundet. Fra skoleårets start var stemningen utrolig god. Det var som om alle havde givet hinanden håndslag på at vi ville rejse os og vise at Schneekloths Gymnasium var en levende og stærk skole ved at skabe et skoleår som alle de andre og lidt til. Det var som at vi ville gøre amtets beslutning til skamme.

Det var en festlig hverdag

Rektor Karl Ploug

Hverdagen var undervisningen og årshjulets faste begivenheder: fællestimer i salen, idrætsdag med Schneekloth-løbet og boldspil, faglige ekskursioner, en ekstra rejseuge, kantinefest, Luciaoptog, juleafslutning med glögg og æbleskiver i kantinen, studieorienterede møde, terminsprøver, gamle elevers fest, forårskoncert, skolens fødselsdag 2. maj og sidste skoledag for 3. g'erne. Det kunne lige så godt have været skoleåret 1987 – 88.

Festen stod Schneekloths Gymnasiums Fond for med en gavmild bestyrelse. Når nu skolen skulle lukke, blev fondens midler overflødige, og den samlede kapital blev brugt rub og stub på store og flotte arrangementer for elever og lærere. En ekstra rejseuge for 3.g-klasserne (rejseugen var normalt forbeholdt 2.g.), hele skolen drog på ekskursion til Planetarium, og i januar måned igen hele skolen på ekskursion til Malmö for at se udstillingen *Rediscovering POMPEII* og kunstsamlingen på Malmöhus.

En lærergruppe på Ostlobåden. Forrest Anne Merete Heger, og fra venstre Jørgen Simonsen, Benny Houmark, Henning V. Jensen, Frans Larsen og Finn Ploug, der var ansat med idræt det sidste år

Festen kulminerede med en sviptur til Oslo med DFDS med en dag i byen med museumsbesøg og tilbage på færgen med middag og dans.

*Vi lo
ad Oslo
og Oslo
lo ad os*

Iben Holck, vikar

*Annette Frandsen med
elever fra 3.y i Oslo*

Den 28. november fyldte rektor Karl Ploug 65 år, og det blev fejret med elevrådsformandens tale til rektor i samlings-salen og siden med en reception på lærerværelset for rektorerne i Københavns Amt og enkelte embedsmænd. Anne Merete Heger, forkvinde for Pædagogisk Råd, holdt en tale for Karl Ploug på vers. Efter det mere officielle program dukkede nogle af eleverne op på lærerværelset og hjalp med til at fejre rektor. Sådan var stemningen lidt det år.

DEN SIDSTE DIMISSION

Den 18. juni 1992 blev den sidste dimission i Schneekloths Gymnasiums 138 årige historie afholdt. Det blev et flot arrangement præget af studenternes umiddelbare glæde og rektors og læreres vemod. Forkvinden for lærerrådet Anne Merete Heger holdt talen for studenterne, og elevrådsformanden, Bente Primdahl, overrakte roser til lærerne og rektor med tak for den flotte indsats skolens allersidste år.

Rektor Karl Ploug for sidste gang på talerstolen i samlings-salen

Bente Primdahl, overrækker roser til lærerne og rektor med tak for den flotte indsats skolens allersidste år. Fra venstre Anne Merete Heger, Annette Frandsen, Ulla Vestergaard, Henning V. Jensen og Karl Ploug

Dermed sluttede Hans Schneekloths skoles 138 år lange historie. 115 år på Værnedamsvej på grænsen mellem København og Frederiksberg, de sidste 23 år som gymnasium i Brøndby, en forstad til København.

LÆRERGRUPPENS VIDERE SKÆBNE

Så blev vi nedlagt, ganske pludseligt. Schneekloth skal ikke længere eksistere, vi fatter det vist ikke helt endnu. En skole, det fællesskab, opbygget gennem mange år skal opløses, vi skal indstille os på afvikling, ophør. Stadig svært at forstå: stedet hvor vi mødes, arbejder, gør erfaringer, bygger op, dette sted, som er blevet en del af vores tilværelse, er ikke længere bekvemt for de besluttende myndigheder.

Bo Kjergaard Jensen, årsskriftet 1991.

Elev- og lærerkor synger ved translokationen 1991

Ingen var uberørte af skolens lukning, og opløsningen af de fællesskab som Bo Kjærgaard Jensen beskriver, fik større eller mindre konsekvenser af forskellig art for medlemmer af det nedlagte lærerkollegium.

Størstedelen af lærerkollegiet gled uden det store besvær ind på de nye skoler, gymnasielærere er for det meste pæne mennesker så vi blev taget godt imod. Man stak fingeren i jorden og aflæste den nye skolekultur og tog bestik af skrevne og uskrevne regler; og hurtigt blev man optaget af den daglige undervisning og af de genkendelige, genkomne givenheder på en skole.

TO FORSKELLIGE SKÆBNER

Det forfriskende på den nye arbejdsplads var, at man BEVIDST kunne foretage et rolleskift.

Torben Johansen, lærer, 1976 - 1991

For to grupper af det gamle lærerkollegium gik det anderledes, og det på forskellige måder. For den ene gruppe betød lukningen af Schneekloth muligheder for nye roller i skolelivet. Et par lærere blev formand for Pædagogisk Råd, lærerrådet, eller kom i forretningsudvalget eller fik andre kollegiale tillidshverv og kom sådan til at præge deres nye arbejdsplads på lærersiden. Andre fik jobbet som skemalægger eller gled ind i administrationen som inspektorer og fik ad den vej en mulighed for at prøve kræfter med andre sider af skolelivet som de måske ikke havde fået på Schneekloth.

På den pædagogiske side kunne nogle af Schneekloth-lærerne rundt om bidrage med et frisk pust.

En mindre gruppe gik det rigtigt skidt. To fik i løbet af de første skoleår på den nye arbejdsplads afsløret et alkoholmisbrug.

To andre kolleger som eleverne på Schneekloth gennem flere år havde oplevet som lidt skæve, blev på de nye skoler pludseligt eksponeret på en ny måde og faldt igennem. Hvor en etableret rolle på Schneekloth som anderledes blev accepteret både af elever, men også af kolleger, førte en række klagesager fra elever på de nye skoler til deres afskedigelse efter et år eller to. Den beskyttelse som deres tidligere lærerkolleger havde kunnet yde dem, fandtes ikke på de nye skoler.

En ældre kollega blev ramt af en depression, kom i behandling og blev hurtigt rask igen og endte med at stortrives på sin nye arbejdsplads. På Schneekloth stod der en særlig aura omkring ham. På den nye skole vidste man ikke hvem han var ud over hans navn, og det oplevede han som et stort tab af identitet og status. Han måtte starte forfra på at etablere en ny rolle, og det lykkedes.

VI SES STADIG

Det sidste skoleår på Schneekloths Gymnasium inviterede de tilbageblevne lærere det gamle lærerkollegium til en fest på skolen. De fleste takkede ja til invitationen, og det blev et varmt gensyn.

Det første år efter lukningen holdt størstedelen af lærerkollegiet den anden fredag i januar det første Schneekloth-Træf, og det er siden blevet en fast tradition.

Vi er mange der kommer til disse sam-

menkomster båret af en forbundethed omkring et fællesskab der var stærkt trods de mange politiske og fagpolitiske uenigheder og kampe. Vi ville forberede de københavnske omegnskommuners unge til en videregående uddannelse og gøre dem alment dannede. Mange af skolens lærere var som langt de fleste af vores elever den første student i familien og havde oplevet betydningen af at få adgang til de goder der fulgte med høj uddannelse. Det gode ville vi give videre.

Yngre studenter årgang 1977 forlader Schneekloths Gymnasium

23 | SLUTNING

EPILOG

Hans Schneekloths skoleprojekt levede i 138 år, og de sidste 23 år i Brøndby Kommune på den københavnske Vestegn i en ny skolebygning. Da projekteringen gik i gang var der forskellige forventninger til udflytningen og det nye skolehus, nogle af lærerne ville ikke være med, mens andre gik fuldt og helt ind i projektet. En af dem var Børge Bendt-Nielsen der tog byggeudvalget på ordet og så store muligheder for at præge byggeriet og indretningen af den nye arbejdsplads. Den skulle være det optimale lære- og værested for elever og lærere; men kort inde i processen måtte han skuffet erkende at planen med byggeriet af Statsgymnasiet Schneekloths Skole ikke var at skabe et nyt særligt Schneekloth, det var i stedet at afprøve en ny prototype på en gymnasieskole.

Det blev det så på mange måder. Schneekloths Gymnasium blev et typisk forstadsgymnasium med den første generation af studenter der var børn af

faglærte og håndværkere. Skolen måtte gennem det samme generationsskifte i lærerkollegiet som på mange andre gymnasier i landet, og hvad det førte med sig af opbrud og konflikter. Schneekloths Gymnasium blev som mange andre uddannelsesinstitutioner på godt og ondt præget af ungdomsoprørets opgør med de herskende normer og autoriteter.

Schneeklothianerne protesterede som på mange andre gymnasier mod Bertel Haarder og nedlagde arbejdet og demonstrerede på Christiansborg Slotsplads. På skolen var der forsøgsundervisning som på alle de andre gymnasier i landet, og der var også engagerede lærere og elever der brændte for at skabe god undervisning og trivsel. Og da Schneekloths Gymnasium blev lukket var det blot en af fem skoler det skete for i de år i Københavns Amt. Schneekloths Gymnasium var som gymnasier var flest.

Og dog. Vi, lærere og elever, der var der i de år, skabte vores helt egen skole. vores eget *Schneekloth*. Det er meget svært at konkretisere hvori det bestod, og hvis man prøver på det nu, kan

man hurtigt forfalde til sentimentalitet. Måske var det en særlig stemning, måske var der en særlig tone, måske en særlig ånd; men måske skal man lade være og i stedet sige at denne bog som nu slutter her, har forsøgt at beskrive og indkredse hvad Schneekloth var og ikke er mere. Du der var dér, kan måske mærke det nu. Det er vores håb.

ENDNU EN TAK

Vi takker alle personer og institutioner for deres bidrag og hjælp til bogen og specielt Lars Tonnesen for med sin indsigtsfulde og kritiske læsning at have gjort bogen bedre.

Vedr. den første del af bogen siger vi tak til Alf Ove Jensen for givtige samtaler og lån af hans store arkiv. Tak til Thomas Grønlund og Lise Velschow for grundig og kritisk korrekturlæsning, samt til Birgitte Solmose for hendes dybe faglige indsigt i og store hjælp med kilder og arkivalier.

Vedr. den anden del af bogen takker vi Jørgen Simonsen og Frank Gerdner Pedersen for at have stillet deres store

arkiv af billeder og papirer fra Schneekloths Gymnasium i Brøndby til vores rådighed. Der skal også lyde en tak til Annette Frandsen for løbende tilbagemeldinger under skriveprocessen og for ideer og inspiration til bogens indhold. Også en tak til fotograf Peter Olsen for tilladelse til brug af billederne fra hans reportage fra det næstsidste skoleår på skolen

Også tak til vores hustruer Marianne og Vibeke for tålmodigt at have døjet med skolen og dens lærere gennem en lang periode.

Endelig en posthum tak til Bent Eikard vores inspirator og indtil sin død vores indpisker.

ARBEJDSMETODE

Det arbejde, vi som forfattere har påtaget os, har været tidskrævende, men også givende, for vi har genoplevet mange personer, og mange episoder er dukket op i vores bevidsthed igen. At skrive bogen om Schneekloths Skole har været en rejse i vores individuelle fortid og i det fællesskab, som skolen og dens kultur har præget os med, og det har været en rejse i det danske samfunds moderne historie. Og vi har fået korrigeret vores hukommelse. Forskellige oplysninger og episoder, som vi gennem årene har opfattet som sandfærdige, har vist sig at være forkerte – til vores store undren.

Vi er præget af vores erindringer på godt og ondt, men for at supplere vores egen viden og vores egne erfaringer har vi brugt historiske kilder, og vi har vi talt med mange elever, nogle lærere - der er meget få tilbage nu fra Værnedamsvej - og fået både lærere og elever til at bidrage med deres personlige erindringer.

Årsskriftet er skolens beretning og udarbejdes for det foregående skoleår og afsluttes i maj måned, og årsskrifterne har derfor været den vigtigste primære kilde til belysning af skolens faktuelle historie. De dækker hele perioden fra 1854 til 1992. Det har været interessant at gennemlæse og genlæse dem, og de viser, at skolen afspejler de holdninger, som er væsentlige for den konkrete historiske periode. Det kan være 1930'erne, hvor skolen karakteriseres som "rød" eller under krigen 1940 - 45, hvor kampen mod besættelsesmagten var vigtig for mange. Endnu tydeligere i 1970'erne, hvor ungdomsoprøret med kritiske holdninger

nedbrød mange traditionelle autoriteter. Hvor det tidligere var rektor og skolen der havde ordet, begynder elevforeningerne og eleverne at få spaltepads.

Til og med årsskrift 1958 nævnes eksamensresultatet for den enkelte elev ved studenter- og realeksamen med deres gennemsnit, sidste gang for eleverne for eksamen 1957. Endnu et tegn på et træk i tiden – lighedsidealet og demokratiseringen – alle studenter er lige gode.

Det arkiv, som *Schneeklothianer Samfundet* råder over, er læst med stor interesse og har givet mange oplysninger, og vi har gennemgået de kilder, vi har kunne finde om skolen. På Rigsarkivet er alle 111 arkivserier gennemset, og på Frederiksberg Stadsarkiv har vi gennemgået deres arkivalier om Hans Schneekloth, skolen og bygningen.

Det mangfoldige stof skulle ende som en overskuelig bog. Vi har derfor måttet udøve en nødvendig redaktion, men vi har bestræbt os på at gengive alle kilder og beretninger så loyalt som muligt.

Den ene af forfatterne, Henning V. Jensen, var ansat som lærer på Schneekloths Gymnasium i Brøndby fra 1974 til 1992. Det har selvfølgelig fået betydning for fremstillingen af tiden i Brøndby.

Skildringen af skolens historie i den periode er derfor også en øjenvidneberetning og en del af en personlig historie, der har fået betydning for vinklingen af fremstillingen. Det ansvar tager vi på os.

KILDE- OG LITTERATURLISTE

- Askgaard, Helle og Haugan, Kamma *Plockross' Skole og Øregård Gymnasium*, Forlaget Columbus, 2003
- Barfod, A. *Håndbog i l Lovgivning om den danske Folkeskole*, Gyldendal, 1950
- Birkelund, Peter *Holger Danske, Sabotage og likvidering 1943-45*, Syddansk Universitetsforlag, 2009
- Bruun, Georg *Hans Schneekloth*, Forlaget Trier, 1912
- Christensen, F. *Mindeblade om Schneekloths Latin- og Realskole 1854 – 1894*, privattryk, 1904
- Coninck-Schmidt, Ning de *Dansk Skolehistorie bind 4 Da skolen blev sin egen, 2014 og bind 5 Da skolen blev alles*, Aarhus Universitetsforlag, 2015
- Eikard, Bent, Jerger, Henrik og Nielsen, Knud Erik, redaktører for *Elev på Schneekloths Skole, minder og strøtanke fra skoleårene 1912 – 1971*, udgivet den 7. maj 2012 af "Schneeklothianer Samfundet af 2. Maj 1894"
- Frederiksberg Stadsarkiv og Bibliotek, diverse kilder om skolen
- Glahn, K. *Retsregler vedrørende det højere Skolevæsen I – VII*, Gads Forlag, 1907-1941
- *Gymnasieskolen*, Gymnasieskolernes Lærerforenings Blad, diverse årgange
- Hansen, Gunnar Schiøtt *Skolehus i 100 år - den gamle Schneekloths Skole, i dag Statens Kursus til Højere forberedelseseksamen*, privattryk, 1985
- Haue, Harry, Nørr, Erik og Skovgaard-Petersen, Vagn *Kvalitetens vogter, Statens tilsyn med gymnasieskolerne 1848 – 1998*, Undervisningsministeriet, 1998
- Jellingsøe, Ole *Det moderne Gymnasium – pædagogik og bygninger*, Uddannelseshistorisk Selskab, 1987
- Larsen, Christian *Fra Skoleanordning til Den Store Skolekommission*, Ph.d.-afhandling
- Danmarks Pædagogiske Universitets-skole, Aarhus Universitet 2009
- Larsen, Christian redaktør *Realskolen gennem 200 år bind 1 og 2*, Danmarks Privatskoleforening, 2010
- *Lovtidende A*, diverse årgange, Justitsministeriet og Civilstyrelsen

- *Løgestaten*, diverse, Dan Almindelige Danske Lægeforening
- *Magisteretaten*, diverse årgange, Magisterforbundet
- *Ministerialtidende A*, diverse årgange, Justitsministeriet og Civilstyrelsen
- Pedersen, Frank Gerdner *Arkivalier fra arbejdsliv på Schneekloths Gymnasium 1974*, privatarkiv
- Petersen, Ib Damgaard, red. *Faldne i Danmarks frihedskamp 1940 – 45*, Gyldendal 1970
- Plesner, Knud Frederik, *Schneekloths Skole 1854 – 1954*, udgivet af "Schneeklothianer-Samfundet af 2. Maj", 1954
- Pontoppidan, Axel *De faldt for Fædrelandet*, Dypco-forlaget, 1955
- Statens Arkiver:
- Arkivskaber: Schneekloths Gymnasium, 111 arkivserier
- Arkivskaber Københavns Amt, diverse kilder
- "Schneeklothianer Samfundets" arkivmateriale, diverse år
- *Schneeklothianernes Sange*, Ferd. Fjeldsøes Bogtrykkeri, 1912
- Tonnesen, Lars *ØB 1787 – 2009*,
- *Østre Borgerdyd Gymnasium*, 2009
- *Årsskrifter 1854 – 1992*, udgivet af Schneekloths Skole under diverse navne

Hvis man er interesseret i yderligere oplysninger, kan man gå ind på hjemmesiden:

<http://schneeklothianer-samfundet.dk>

Siden administreres af
Schneeklothianer Samfundet af den 2. Maj 1894.

FORFATTERNE

Henning V. Jensen

Født 1946

Opvokset på Frederiksberg og elev på Statsgymnasiet Schneekloths Skole 1958 – 1965.

Modtager af Hans Schneekloths legat 1965 og skolens ærespokal som junior 1962. Cand. mag. i dansk og filmkundskab 1974 og ansat på Statsgymnasiet Schneekloths Skole fra 1986 Schneekloths Gymnasium 1974 – 1992 som lærer og administrativ inspektør 1991 - 1992. Derefter på Øregård Gymnasium 1992 – 2006 som lærer og vice-rector.

e-mail: henning.v.jensen@gmail.com

Vi henviser yderligere til vores indlæg:

*To arbejderdrengene møder Statsgymnasiet Schneekloths Skole i 1950'erne og 1960'erne i bogen *Elev på Schneekloths Skole*.*

Flemming Johansen

Født 1946

Opvokset i Sydhavnen og elev på Statsgymnasiet Schneekloths Skole 1958 – 1965.

Cand. mag. i dansk og samfundsfag 1975.

Ansæt på Niels Brock som lærer, leder og uddannelseschef 1975 – 2006.

e-mail: flemmingj@mac.com

